

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

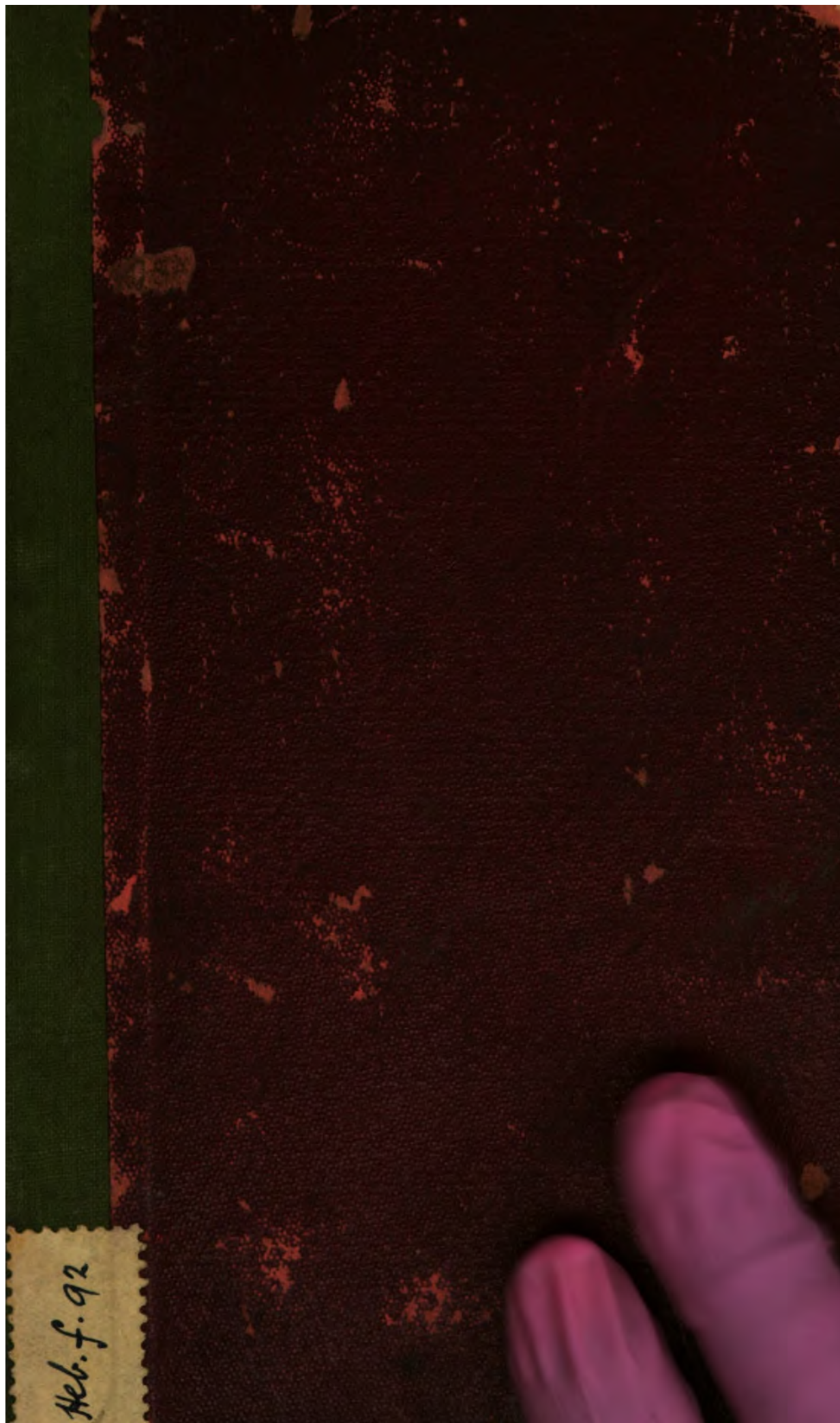
This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries
and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

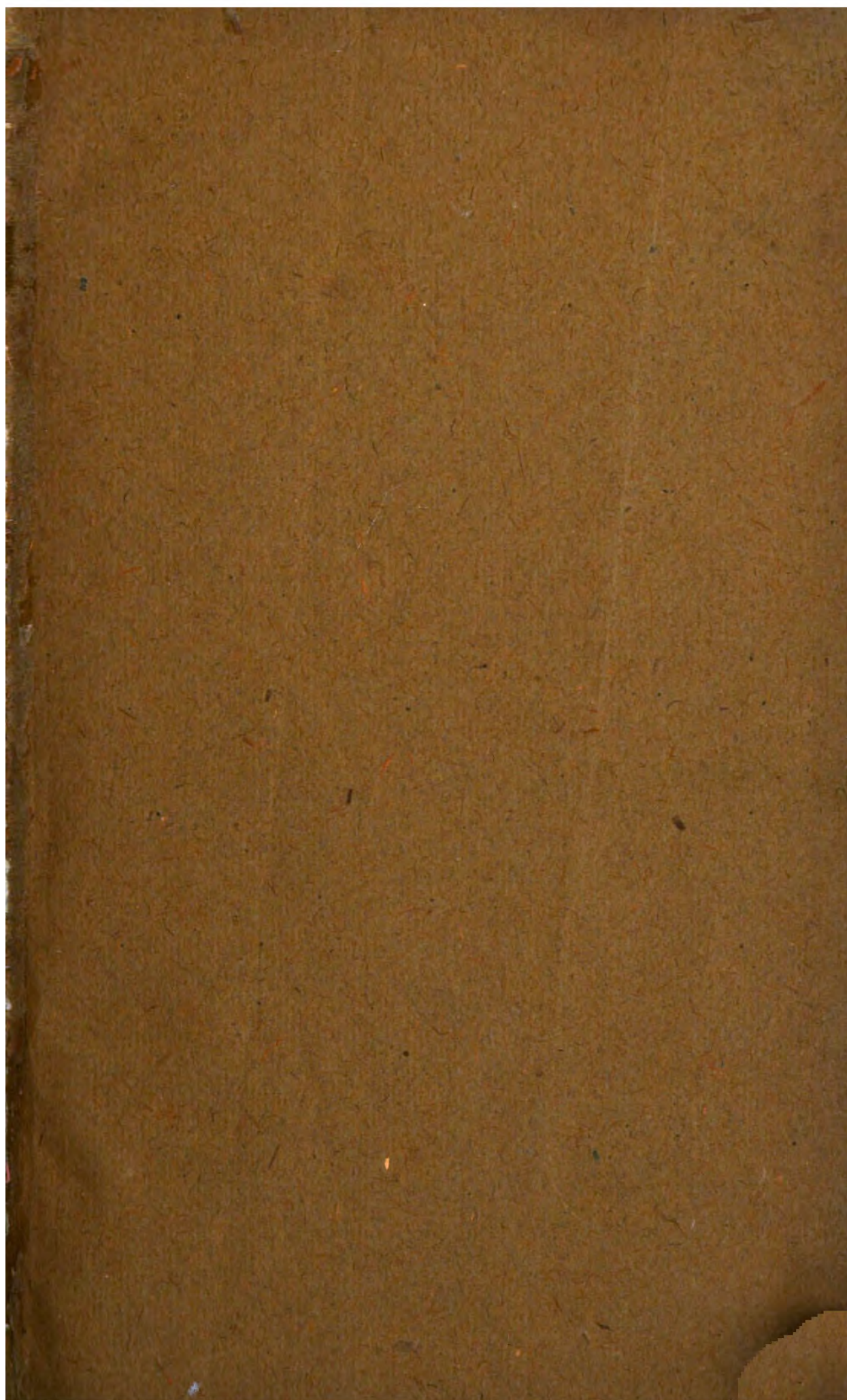

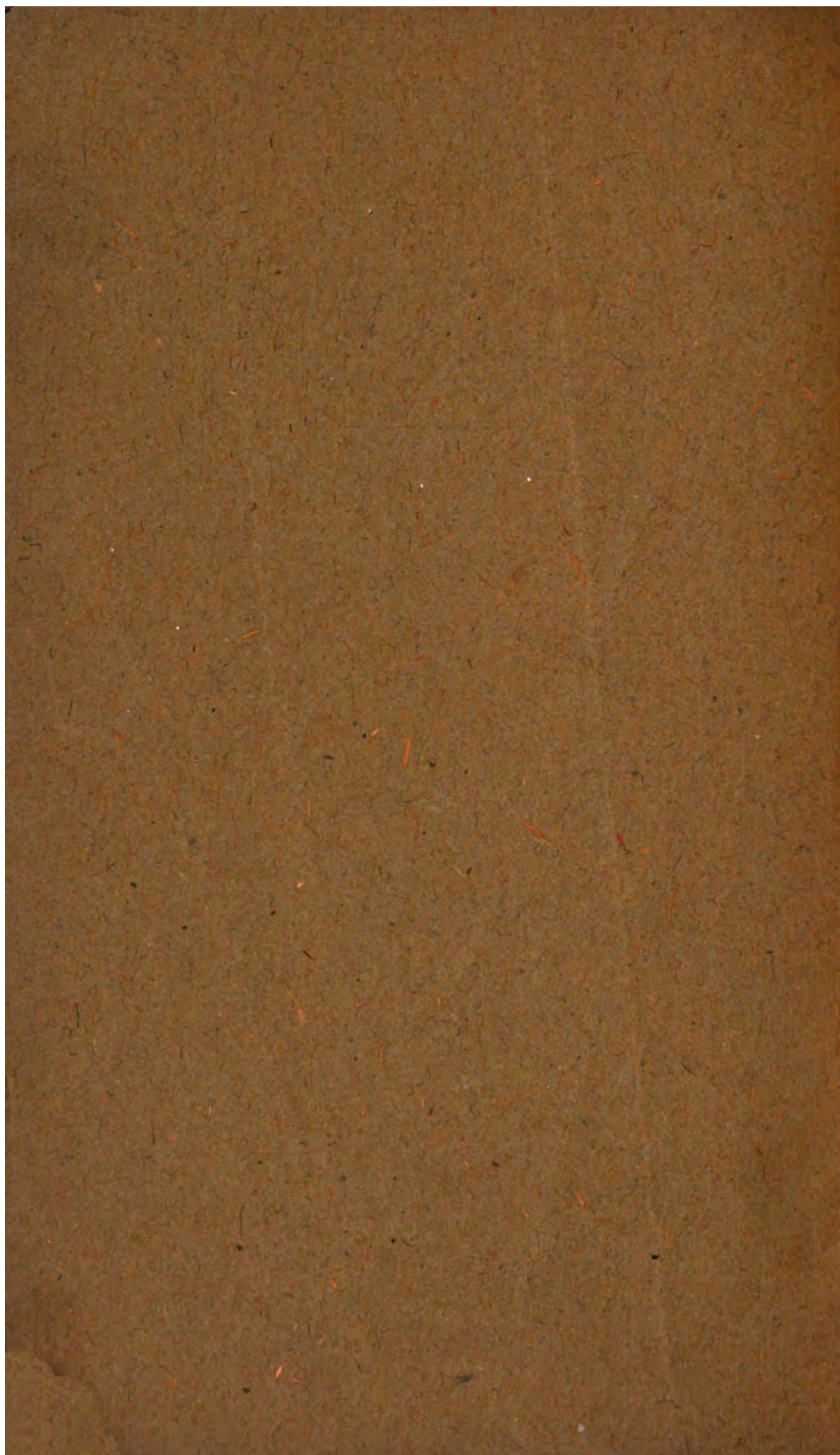
This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

Heb. f. 92

שבע מצות דרבנן.

- א היונים כצרו, והחשמונאים גברו, משמן הותרו, גרות האירו.
- ב נפש משיבת, גר שבת, ולשלוש הבית, יאיר הזית.
- ג בפטח לבדל, לגמור ההלל, להיהוה, ויהיה טובה.
- ד המגילה נקראה, חסדיו לדעת, הם הספורים, מימי הפורים.
- ה ונותנת חיים, נטילת הידים, והמזלזלים נעקרים, ולעניות נגדריה.
- ו ערובין לחצרות שתופין להורות, לתחום ותבשילים, למצוה עולים.
- ז ברכות להודאות, ולמצות באות, ולכל הנגיה, נברך יהי.

שבע מצות דרבנן.

א להדליק נרות בשמונת ימי חנוכה, שבת כ"א, סה"ד הל' חנוכה סה"מ שורש א', סמ"ג עשין דרבנן סי' ה', א"ח סי' תרע"א, סמ"ק סי' רע"ט: ב להדליק נר שבת לכבוד השבת, שבת כ"ה סה"ד הל' שבת פ"ה, סמ"ג עשין ל', א"ח סי' רס"ד סי' רע"א: ג כ"א יום שגומרים ההלל והסימן בבט"ח, וכן על כל גם הנעשה צבור ישראל, ערבין דף י', חענית כ"ה, סה"ד הל' חנוכה פ"ג סה"מ שורש א', סמ"ג עשין דרבנן סי' מ"א, א"ח סי' תנ"ב ת"ל תרמ"ד תרס"ג, סמ"ק סי' קמ"ו סובר שההלל מן התורה מפסיק הוא תהלתך וכן דעת בה"ג: ד מגילה, סה"ד הל' מגילה, סה"מ שורש א' סמ"ג עשין דרבנן סי' ד', א"ח תרפ"ו, סמ"ק סי' קמ"ח: ה נטילת הידים לפת, הולין ק"ו, חגיגה י"א, סוטה ד', סה"ד הל' ברכות פרק ו', סמ"ג עשין דרבנן כ"ו, סמ"ק סי' קפ"א, א"ח סי' קנ"ה: ו לעשות ערובי חצרות, שתופי מבואות וערובי תחומי וערובי תבשילים ערובין, ביצה הל' ערובין והל' שביתות יו"ט, סמ"ג מ"ע דרבנן סי' א', סמ"ק רפ"ב, א"ח שס"ו שע"ב, תקכ"ו: ז ג' מיני ברכות הן, ברכות הודאות לש"ת, ברכות המצות, וברכות הנהנין בחילתה, ולאחריה מן התורה, מ"ס ברכות, סה"ד הל' ברכות, סמ"ג עשין כ"ו, סמ"ק סי' ק"ג קנ"א, א"ח סכ"ב:

תם ונשלם שבת לא בורא עולם:

- תרז ובשנות הפעורים, להעניים העשורים,
להתודות לאלהינו באשר צונו.
- תרח והשנים בפעורים, באנינות אסורים,
מלאכלם בתמורים, היו זהירים.
- תרט וזה המעשר בטומאתו נאסר,
לאכלה ממנו, עדי יפדנו.
- תרי הנפש לחיות, באכילות ושתיות,
ולזולתן נאסר, זה המעשר.
- תריא ובכל דרכינו, להתדמות לאלהינו,
ללכת באורחותיו, ולהתנהג במדותיו.
- תריב למלך להקהל, בני ישראל,
מקץ שמיטתם, לשמוע תורתם.
- תריג תורת האל, יכתבו ישראל,
ותכתב לדורות, התורה הזאת.

ציונים

הנזכרים בפ' זו, וע"ז נא' וענית ואמרת לפני ה' אלהיך כו': תרץ להתודות וידוי המעשר, וע"ז נאמר ואמרת לפני ה' אלהיך בערתי הקדש מן חבית כו': תרח יצא לאכול מעשר שני באנינות, וע"ז נאמר לא אכלתי באוני ממנו: תרט שלא לאכול מעשר שני בטומאה אף בירושלים עד שיפדה שנאמר לא בערתי ממנו בטמא: תרי שלא להוציא דמי מעשר שני אלא לצרכי אכילה ושתיה, ועל זה נאמר ולא נתתי ממנו למת שבעתי בקול ה' אלהי: תריא להתדמות בהליכתנו לדרכי השית"ב ולעשות כל מעשינו על דרך החסד והרחמים, וע"ז נאמר והלכת בדרכיו, פרשה וילך יש בה ב' מצות עשה: תריב שיקהלו כל ישראל אנשים ונשים וטף במוצאי שנת השמיטה בשני לחג הסוכות ושיקרא המלך לפניו במשנה תורה, וע"ז נאמר הקהל את העם כו' כו': תריג שיכתוב כל אחד מישראל ספר תורה לעצמו ואם כחבה בעצמו כאלו קבלה מהר סיני, ואם אינו יודע לכתוב אחרים כותבים לו, ואם הגיה בה אות אחת כאלו כתבה, וע"ז נאמר כתבו לכם את השירה הזאת:

להדליק

בְּהַר תּוֹרָה

תקצט	וְזֹאת הַיְבֻמָּה בְּמֵאֵנוּ לַיְבֻמָּה וּבִאֲחֻהָ בְּמַעְלוֹ וְחִלָּצָה נַעֲלוֹ. בְּנֶפֶשׁ הָרוּדָף יוֹצֵל הַנְּרוּדָף.
תר	בְּמַעַט דִּלְקוּהוּ חֵישׁ יִהְרֹגוּהוּ. לְרוּדָף בְּהִתְאַוֹת, לְרִצְיָחָה וְעֲרִיּוֹת, מִיתָתוֹ לְגִמְלָה, בְּלִי חֲמִלָּה.
תרא	מֵאֲזֵנִים בְּכַפְלָיִם, וְאִיפֹת יְשֵׁתִים, עוֹלָה בִידָף, בְּלִי מְכִירָתָהּ.
תרב	הַעֲמִילְקִי לְזִכְרָהּ, בְּפִיכֶם בְּמַעֲשֵׂהּ. בְּצִאתְכֶם מִמִּצְרַיִם, נְחֹשֶׁלִי בְּרַבִּים.
תרג	וּמִתַּחַת הַשָּׁמַיִם, לְמַחֲוֹתָם מִחַיִּים, בְּשִׁמְם וְזִכְרָם, נִקְבוֹתָם וְזִכְוָרָם.
תרה	וְלֹא תִשְׁכַּח, בְּאַפִּם עֲשָׂקָהּ, וְעֲזוֹתָהּ בְּמִצָּחַ, מְלִשְׁכוֹחַ נֶצַח.
תרו	הַבְּבוֹרִים בְּהוֹבָאוֹ, עֲלִיָּהֶם תִּקְרָאוּ. הַתּוֹדָה לֹאֲלֵהֵיכֶם, הַפּוֹדְכֶם מִצְרֵיכֶם.

צִיּוּנִים

בנים, שנאמר יבמה יבא עליה: תקצט להיות היבמה חולצת נעל היבם בשלא ירצה ליבמה ועל זה נאמר וחלצה נעלו מעל רגלו: תר להציל הנרדף מיד מי שירדסנו להרגו ואפילו בנפש הרודף ועל זה נאמר וקצותה את כפה לא תחוס עיניך: תרא שלא לחוס על הרודף ג"כ מזה הפסוק, וקצותה את כפה לא תחוס עיניך: תרב שלא להשהות בבתינו מדות ומשקלות חסרות ואעפ"י שלא למכור בהם, שנאמר לא יהיה בכיסך אבן ואבן גדולה וקטנה לא יהיה בביתך איפה ואיפה: תרג לזכור מה שעשה לנו עמלק בצאתנו מצרים, שנאמר זכור את אשר עשה לך עמלק כו' כו': תרך למחות ולאבר זרעו הזכרים והנקבות מן העולם ועל זה נאמר תמחה את זכר עמלק: תרה שלא לשכוח מה שעשה לנו העמלק הזה, וע"י נאמר בפרשה לא תשכח, פרשה כי תבא יש בה ג' מ"ע, ג' מל"ת: תרן בהביאנו הבכורים למקדש לקרות עליהם הכתובים הנזכרים

בְּנִשּׁוֹת מִשְׁפָּטִים, וְהִצְדֵּק אִתָּם.

תקצא וְאַלְמָנָה עֲנִיָּה, הַמֵּלֶאָה תֵּאֲנִיָּה,

וְלַעֲשִׂירָה, הָאֲזוּחָרָה, לְמִשְׁכָּנָם נֶאֱסָרָה.

תקצב בִּיבּוּלָהּ בִּרְכָה, וְאַלּוּמָה נִשְׁכָּחָה,

לִנְפֶשׁ נֶאֱנָחָה, הָעוֹמֵר הַנִּיחָה.

תקצג לַעֲנִיִּים עֲזוּבָה, וְלֹא תִשׁוּבָה,

לְשׁוֹב לְקַחַת, זֹאת הַנִּשְׁכָּחָה.

תקצד הַיֹּשֶׁת בְּכִלְיָיִם, יִשְׁכֹּט לְכִסְיָיִם,

וּכְדֵי רִשְׁעָתוֹ, הַיֹּפְלָאָה מִכָּתוֹ.

תקצה אֲרַבְעִים יָכֵנּוּ, וְכִפִּי יַעֲרֹכֵנּוּ,

וְלַהּוֹסִיף בְּמִכָּתוֹ תִּקְרַב אֲשַׁמָּתוֹ.

תקצו לַחֲסוֹם הַשְּׁוֹרִים, בְּדִישָׁם נֶאֱסָרִים,

וְעַתָּה דִּישְׁתֶּם, יֹאכְלוּ תִבּוֹאָתָם.

תקצז לִיבָמָה בְּעוֹדְדָנָה, הַזִּיקָה תֶּאֱסָרְנָה,

מִלָּבּוֹא אֵלֶיהָ, עַדִּי תִסִּירָהּ.

תקצח מֵאֲחִי בְּעָלֶיהָ, יָבּוֹא עָלֶיהָ,

וְאַלּוֹ מִקּוֹדֶשֶׁת, לְהִקִּים וְלָרִשֶׁת.

ציונים

תקצא שלא למשכן אלמנה בין עניה ובין עשירה שנאמר ולא תחבול בגד אלמנה: תקצב להניח עומר השבחה על מקומה אחר שנודע לנו ממנה ועל זה נאמר ושבחת עומר כו', לגר ליתום ולא למנה יהיה: תקצג שלא נשוב לקחתה שנאמר לא תשוב לקחתה: תקצד להלקות הרשע המחויב מלקות ועל זה נאמר והפילו השופט והכהו לפניו כדי רשעתי: תקצה שלא להוסיף להכותו ועל זה נאמר לא יוסיף: תקצו שלא למנוע הבהמה מלאכול ממנה שתעבוד בו בשעת עבודתה ועל זה נאמר לא תחסום שור בדישו: תקצז שלא לבוא על היבמה בעודנה תחת זיקת היבם, ועל זה נאמר לא תהיה אשת המת החוצה לאיש זר יבמה יבא עליה: תקצח ליבם אשת אחיו שמת בלי

בתר תורה

תקפג	פְּשׁוּבוֹ מִהַפְעָרָה, צִהְיָה וְשִׁמְחָה. רֶכֶב וְרַחִים, נוֹתָנוֹת חַיִּים,
תקפד	וְעוֹשֵׁי הַמַּאֲכָלִים, בְּלִי נֶחֱבָלִים. לְהַשְׁמֵר בְּבִהְרָת, בְּאֶסִּיר בְּמִסְגָּרָת, וּמִקְצוֹן מִכּוֹתוֹ, לְמַהֵר מִהֲרָתוֹ.
תקפה	לְפִי שׁוֹפְטֵהוּ יִתְמַשְׁכֵּן רַעְהוּ, וְהַשְׁמֵר מִבִּיאָתָהּ, לְקַחַת עֲרוּבָתָהּ.
תקפו	יִזְהַר וַיִּמַּשׁ, בַּעֲבוּט לְהַשְׁתַּמֵּשׁ, רַבָּה רָעָתוֹ, מִבְּעָלָיו מְנִיעָתוֹ.
תקפז	הַיֵּשֶׁב שְׁלָמָתוֹ, עֵת שְׂכִיבָתוֹ, וּבְיוֹם חֲלִיפָתוֹ, בְּבִקְשׁוֹ אֲרוּחָתוֹ.
תקפח	בְּיוֹם שְׁחָרָם יִשְׁוֹלֵם שְׁכָרָם, וּכְהִתִּימָם פְּעוּלָתָם, עֵת לְמִנוּחָתָם.
תקפט	לְהַסִּיר מִשְׁמוֹעַ, בְּעִדּוֹתוֹ נוֹגַעַ, וּמִהֶאָזִין אֲמָרִים מִשְׁאֲרֵי בְּשָׂרִים.
תקצ	וְלֹא תֵאָשֶׁם, לִגְר וְלִיתוֹם,

ציונים

אשתו בשנת הראשונה לנשואין ועל זה נאמר ושמח את אשתו אשר לקח: תקפג שלא למשכן הכלים שעושים אוכל נפש, שנאמר לא יחבו לרחים ורכב כי נפש הוא חובל: תהפד שלא לקוץ סמני צרעת או לכוותה עד שישתנה מראהו ועל זה נאמר השמר כנגע הצרעת: תקפה שלא ימשכן המלוה בעצמו את הלזה בזרוע רק עפ"י השופטים שנאמר לא תבא אל ביתו לעבוט עבדו: תקפו שלא לסנוע המשכון מבעליו בעת שהוא צריך לו וע"ז נאמר לא תשכב בעבדו: תקפז להשיב לו כסות לילה בלילה וכסות יום ביום שנאמר השב תשיב לו כו': תקפח להשיב שכר שכיר ביומו ולא לאתר למחרתו שנאמר ביומו תתן שכרו: תקפט שלא לקבל עדות קרובים ונוגעים בעדותם שנאמר לא יומחו אבות על בנים ובנים לא יומחו על אבות: תקצ שלא לתעלים עין ולהפנות דין חגר וחיתום שנאמר לא תטה משפט גר יתום: שלא

תקעה לשמור בדברך, מוצא שפתיך,
 וצדקתך במישרים, כמפיך נאמרים.
 תקעו בנוחך מעבדך, בכרם רעך,
 כנפשך תאבה, תאכל לשבעה.
 תקעו ולפועל נאמרה, לכליך האזהרה,
 מאומה לקחת, לתת בצלחת.
 תקעו ועת מעבדך, בשדה בעלך,
 אסוף ידיך, מקמת רעך.
 תקעם ספר בריתך, לאישה נמאסה,
 בריתי הופרה, ולזה לאזכרה.
 תקם ואחרי הוטמאה, ומאחר יצאה,
 הראשון בנשואיה, לא יקחה.
 תקפא ולחתן מביתו, נאמרה יציאתו,
 שנה אחת, חדשה בקחת.
 תקפב ואחת דתו, שימח רעיתו,

ציונים

לשלמו ואין עוברין ע"ז עד שיעברו ג' רגלים אחר שנדר : תקעה לקיים
 כה שנדרנו או מה שנשבחנו וכל מה שיצא מפינו לצדקה וע"ז נאמר
 מוצא שפתיך תשמור כו' : תקעו שנצטוונו להיות השכיר אוכל בשעת
 עבודה מהדבר אשר יעבוד בו כשיתהיה הדבר ההוא גידולו מן הארץ
 ולא נגמרה מלאכתו, ועל זה נאמר כי תבא בכרם רעך כו' וכדי שלא
 יתבטלו ממלאכה אמרו חכמים שלא יאכלו רק בהליכתן מאומן לאומן
 ובחזירתן : תקעו שלא ליקח השכיר ממה שיעבוד בו יתר על אכילתו
 ועל זה נאמר ואכלת ענבים כנפשך שבעך ואל בליך לא תתן :
 תקעו שלא יאכל בעת עבודתו ממש ועל זה נאמר וחרמש לא תניף
 על קטת רעך : תקעו כשנרצה לגרש הנשים, לגרש אותן בכתב
 וע"ז נאמר וכתב לה ספר כריהות ונתן בידה ושלחה מביתו : תקפא שלא
 להתזיר המגורשת אחרי אשר נשאת לאחר ונתגרשה ממנו שנאמר לא
 יוכל בעלה הראשון אשר שלחה לשוב לקחתה כו' אחרי אשר הוטמאה :
 תקפא שלא יצא החתן מביתו שנה אחת אפילו לצרכי צבור ועל זה
 נאמר ולא יעבור עליו לכל דבר נקי יהיה לביתו : תקפב שישימח

אשתו

כתר תורה

השם אלהיך, מתהלך במתניך.
 תקסו ויתד לאזנך, לכסות בצאתך, הצנע לכתך, עם אלהיך.
 תקסח ועבד בורח, למצוא מנוח,
 לא תסגירנו, לאדוניו להביאנו.
 תקסט ולהונותו בדברים, היו נזהרים,
 לטובתו תחשוב, ועמך יושב.
 תקע בכתובה וקידושים, תקחו לנשים,
 והקדשה בישראל, אסר האל.
 תקעא אתנן הנאפת, ובכלב נחלפת,
 תועבת השם, לביתו לקדשם.
 תקעב ובהלותך לדלים, כסף ומאכלים,
 עליהם רחם, ולא תשיכם.
 תקעג ולזרה עובדים, הכנענים האובדים,
 בהלותם למשך, השך נשך.
 תקעד נדריך ונדבותיך, בהתאחרו,
 בעונותיך, ובמועדם בהביאך, השם יאהבך.

ציונים

מקום להפנות בו מחוץ למחנה, ועל זה נאמר ויד תהיה לך מחוץ
 למחנה: תקסז להיות לכל אחר מבני החיל יתד תלויה עם כלי מלחמתו
 לחפור בו ולכסות בצאתו ועל זה נאמר ויתד תהיה לך על אזנך:
 תקסח שלא להסגיר עבד שברח מח"ל לא"י אל אדוניו שבחוץ לארץ
 שנאמר לא תסגיר עבד אל אדוניו: תקסט שלא להונות עבד זה
 הבורח, שנאמר ע"ך ישב בקרבך במקום אשר יבחר באחד שעריך בטוב
 לו לא תוננו: תקע שלא לבעול אשה ב"י כתובה וקידושין ועל זה נאמר
 לא תהיה קדשה בישראל: תקעא שלא להקריב אתנן זונה ומחיר
 כלב על גבי המזבח, שנאמר לא תביא אתנן זונה ומחיר כלב בית ה'
 אלהיך כו': תקעב שלא ליקח ולא לתת הרבית בישראל ועל זה נאמר
 לא תשיך לאחריך נשך כסף נשך כל דבר כו': תקעג להלוות לכנעני
 ברבית שנאמר לנכרי תשיך: תקעד שלא לאחר הנדרים וחנדבות
 ושאר הקרבנות שהם חובה עלינו שנאמר כי תדור נדר כו' לא תאחר
 לשלמו

וְאוֹתוֹ מַעֲנִישִׁים, בְּכֶסֶף חֲמִשִּׁים.
 תְּקַנָּה וְתַחַת יַעֲנֶיהָ, לֹא יִשְׁלַחַהּ, וְעַדִּי מוֹתוֹ, תֵּשֵׁב בְּבֵיתוֹ.
 תְּקַנָּט סָרִיסִים וְנִפְצָעִים, בְּלֹתִי מוֹבָאִים,
 לְבָנוֹתֶיכֶם בְּחוֹבָרוֹת, לַעֲשׂוֹתָן עֲקָרוֹת.
 תְּקַס וְיֵבֶן מִמֹּזֵר, מִקֵּה לִי יָגוּר, וְיִלֵּיד שַׁחַת, לְבָנוֹתֶיכֶם לְקַחַת
 תְּקַסָּא עֲמוּנִי וּמֹאֲבִי, בְּלֹתִי לְהִבִּיאַ
 בְּדַבֵּר מַעֲלָם, בְּקֵה לִי לְעוֹלָם.
 תְּקַסֵּב וְלִהְפֹּנֵעַ מִדְּרִישָׁתָם, בְּשִׁלּוּמָם וּמִוִּבָּתָם,
 לַעֲשׂוֹתָם בְּצִדִּיהָ, בְּעֶבְרָה בְּצִיָּת.
 תְּקַסֵּג לְאַחִיק הָאֲדוּמִי, הַזֹּחִילִי וְדוּמִי,
 וְהַשְׁלִישִׁי מִמֶּנּוּ, בְּבִרְיֹת תְּבִיאֵנּוּ.
 תְּקַסֵּד וְגָרִי הַמִּצְרִים, הַיֹּתֶם גָּרִים,
 בְּשִׁלִּישֵׁי מִדּוֹרוֹתָיו, תִּתְקַרְבוּ מִשְׁפַּחוֹתָיו.
 תְּקַסֵּה לְמַחֲנֶה לְוִיָּת, וְלִהְרֵר הַבֵּית,
 גִּיאָסֵר כְּנִיסוֹתֵיהֶם, לְטִמְאִים בְּמִקְרֵיהֶם.
 תְּקַסוּ וּמִתְנַתֶּךָ גָּחוּצָה, לֵיד חוּצָה,

ציונים

את אנוסחו לאשה ושיתן לאביה חמשים כסף, שנאמר ונתן לאבי הנערה חמשים כסף וכו' תהיה לאשה תחת אשר ענה : תְּקַנָּח שלא יוכל לגרשה לעולם ועל זה נאמר לא יוכל לשלחה כל ימיו : תְּקַנָּט ש"א ישא סרים בת ישראל שנאמר לא יבוא פצוע כו' כו' : תְּקַסֵּב שלא יבוא ממוזר בת ישראל, לא יבוא ממוזר כו' : תְּקַסָּא שלא נזחחחן עם הזכרים מעמון ומואב לעולם, שנאמר לא יבוא עמוני ומואבי כקהל ד' כו' עד עולם : תְּקַסֵּב שלא להשלים עמון ומואב עד עולם, וע"ז נאמר לא תדרוש שלומם וטובתם כל ימך לעולם : תְּקַסֵּג שלא להרחיק הדור השלישי מהאדומי מהתחתן כס, שנאמר לא תתעב אדומי כי אחיך הוא כו' : תְּקַסֵּד שלא להרחיק ולתעב המצרי מהתחתן עמו בדור הג' שנא' לא תתעב מצרי כו' כו' : תְּקַסֵּה שלא יכנס הטמא במחנה לוי, וכנגדה לדורות להר הבית ועל זה נאמר כי יהיה בך איש אשר לא יהיה טהור טקרה לילה לא יבוא אל תוך המחנה : תְּקַסוּ להתקין במלחמה מקום

בתר תורה

תקמט וְלִהְיוֹתָהּ זֶרֶה, מֵאֲכִלָּה נֶאֱסָרָה,
 בְּלֵאִים זְרוּעָה, וּבְכֶרֶם נְטוּעָה.
 תקנ בְּטִמְאָה וּמְהוּרָה, לַחֲרוֹשׁ נֶאֱסָרָה,
 הַמִּלְאָכָה נֶעְצָרָה וְעִבּוּדָתָם זֶרֶה.
 תקנא שְׁעִטָּנוּ בַּמַּחֲבֵרֶת, מִפְּשָׁתָהּ וְצִמְרָתָה,
 לְהַעֲלוֹת בָּנָה, לְשֵׁם נָגֶד.
 תקנב תֹּאֲרֵם הָאִשָּׁה, בְּדֶרֶכִים שְׁלֵשָׁה,
 בְּכֶסֶף וּשְׁטָר, וּבְבִיאַת מִשְׁטָר.
 תקנג רַע חֲרָשָׁת, לֹא־שָׁתָה אֶרֶץ, תִּהְיֶה אִשְׁתָּהּ, כָּל יְמֶיהָ.
 תקנד וּבִלְתִּי נִשְׁלַחַת, זֹאת הַנִּרְצַחַת,
 וּבִנְפִשׁוֹ אִישׁ, כִּהְיוּצִיא הַשֵּׁם.
 תקנה וְנִעְרָה מֵאוֹרָסָה, בְּעִיר נִתְּפָשָׁה,
 בְּעֵדִים נֶאֱמָנִים, וּסְקִלָתָם בְּאֲבָנִים.
 תקנו וּבִשְׂדֵה נִתְּפָשָׁה, וְצִעָקָה הַמֵּאוֹרָסָה,
 כִּרְצִיחָתוֹ גָּבַר, בֵּן הַדָּבָר.
 תקנו וְתִהְיֶה בְּעוֹלָה, לְכוֹבֵשׁ הַבְּתוּלָה,

ציונים

לזרוע בלאים בכרם שנא' לא תזרע כרמך בלאים: תקמט שלא לאכול בלאי
 חכרם ועל זה נאמר פן תקדש המלאה הזרע אשר תזרע ותבואת הכרם :
 תקנ שלא לחרוש בשור ובחמור יחדיו והוא הדין לכל ב' מינים שהאחד
 מהור והשני טמא ול"ד חרישה וה"ה לכל מלאכה ועל זה נאמר לא
 תחרוש בשור ובחמור יחדיו: תקנא שלא נלבש שעטנו והוא בגד
 מחובר מצמר ופשתים ועל זה נאמר, לא תלבש שעטנו צמר ופשתים
 יחדיו: תקנב לקנות האשה באחת מג' דרכים קודם הנשואין והם כסף
 שטר וביא' ועל זה נאמר כי יקח איש אשה ובעלה: תקנג שתשב
 אשת מוציא שפדן תחתיו שנאמר ולו תהיה לאשה: תקנד שהמוציא
 שם רע על אשתו ונמצא שקרן בדבריו שלא לגרשה לעולם וע"ז נאמר לא
 יוכל לשלחה כל ימיו: תקנה לסקול מחוייב כב"ר סקילה על עבירות
 הידועות שנא' וסקלתם אותם באבנים: תקנו שלא לדון את האנוסה
 בשדה וע"ז נאמר ולגעה לא תעשה דבר: תקנו שישא האונס
 את

כתר תורה

לא תתעלם, ולדרךכם העלם.
 תקמא ומנפילתו להקים, תקים עמו,
 בפצור תעזבונו, ובפצור תקדמונו.
 תקמב ותועבה שגאתי, לכן צויתי,
 למנוע הנשים, מבגדי אנשים.
 תקמג ונאסרו האנשים, ללבש פגשים,
 עבור התנפר, בהיכלן לבקר.
 תקמד האם מבגיה, אל תקחיה,
 ונפשך אכזריה, לאם רחמניה.
 תקמה האם משולחת, והבנים לקחת,
 ובלב רחמים, תאריך ימים.
 תקמו מעקה למסגרת, לגנות למשמרת,
 ומכל מושבותינו, להרחיק מכשולינו.
 תקמו ומלהשים הזהרתיך, דמים בביתך,
 מבוא בדמים, במדרך פעמים,
 תקמח ופעל למענהו, לזרוע למינהו,
 ותבואה בכרם, בלאים וחרם.

ציונים

בדרך ולילך ממנו, וע"ז נאמר לא תראה חמור אחיך כו': **תקמא** לפעון
 המשא שנפלה מהבהמה ביחד עם חברו בעליה שנאמר הקם תקים עמו
 וזה נקרא כפי חז"ל טעינה: **תקמב** שלא תלבש אשה בגדי ועדי האיש
 שני לא יהיה כלי גבר על אשה: **תקמג** שלא ילבש האיש מלבושי
 האשה ועל זה נאמר ולא ילבש גבר שמלת אשה: **תקמד** שלא
 ליקח האם על הבנים, שנא' לא תקח האם על הבנים: **תקמה** לשלוח האם
 מן הקן קודם שיקח בניה, שנאמר שלח חשלה את האם ואת הבנים
 תקח לך: **תקמו** לעשות מעקה לגנות ולהסיר המכשולים מכל משכנותינו
 שנאמר ועשית מעקה לגגך: **תקמז** שלא להניח המוקשים והמכשולים
 בגבולינו ובתינו ועל זה נאמר ולא תשים דמים בביתך: **יתקמח** שלא
 לזרוע

כתר תורה .

וּבִנְחַל אֵיתָן, נִאֲמָרָה זְרִיעָתָן.
 תַּקְלָב בְּמִלְחָמָה נִצָּחָת, וַיִּפְּיָה חֲשָׁקָתָ,
 בָּדַת תַּעֲשֶׂנָּה, עֲדֵי תִמְאָסָנָה.
 תַּקְלָב וַעֲזֹב הַנִּקְמָה, מִלֹּא רוֹחַמָה,
 אַחֲרֵי תִבְעָלָנָה, לֹא תִמְכָּרָנָה.
 תַּקְלָד וּכְאֶחַת הַשְּׁפָחוֹת, בִּלְתִּי נִסְפָּחוֹת,
 וְאַחֲרֵי עֲנִיתָהּ, שִׁלַּח אוֹתָהּ.
 תַּקְלָה בְּפֶשַׁע שְׁפָתַיִם, לֹא־לֵהִים חַיִּים,
 לְשֵׁלִים כְּמַעֲשֵׂהוּ, וּבַעֵץ תִּתְּלֶהוּ.
 תַּקְלוּ וְלֹא־קָה הַפּוֹשְׁעִים, בְּקִלְלַת אֱלֹהִים,
 בָּאָה אוֹהֲרָתָם, מִלֵּהָרִין נִבְלָתָם.
 תַּקְלוּ בַּיּוֹמוֹ תִקְכָּרְנוּ, וְהַשְׁמֵשׁ יַעֲדֶנּוּ,
 דְּמוֹת בּוֹרְאָהוּ, נָשָׂא חוֹתֶמָהוּ.
 תַּקְלָח הָאֲבִידָה לֹא־שִׁיבָנָה, עֵת יִמְצָאָנָה,
 עֵת נִדְרָשָׁהּ, וּבִלְתִּי נוֹאֲשָׁה.
 תַּקְלָט וּבִלְתִּי הִתְעַלְמָה, מֵאֶחַת מֵהֶמָּה,
 וְעַיִן מַעֲלִימִים, נִפְשָׁם אֲשִׁמִּים.
 תַּקֵּם וּמִמֶּשָׁא לֹא־עִיפָה, בְּנִפְשׁ שׁוֹאֵפָה.

ציונים

בנחל איתן שנאמר אשר לא יעבד בו ולא יזרע, פ' כי תצא יש בה כ"ז
 מ"ע מ"ז מל"ח : תקל"ב לעשות ליפ"ח כמו שכתוב וראית בשביה אשת
 יפ"ח : תקל"ג שלא ימכרנה לאחר שנאמר והיה אם לא חפצת בה
 ושלחת בו' : תקל"ד שלא לעבוד בה שנאמר לא תתעמר בה תחת אשר
 עניתה : תקל"ה לתלות הנסקלין שנא' וחלית אותו בו' : תקל"ו שלא
 להלינו על העץ שנא' לא תלין בו' : תקל"ז לקברו ביום ההוא שנא' כי
 קבר תקברנו בו' : תקל"ח להשיב האבידה לבעליה שנאמר השב תשיבם
 לאחיהם : תקל"ט שלא להעלים עין מאבדה ועל זה נאמר לא תוכל
 להתעלם : תקמ' שלא לחנוח חברו או בהמתו גופלים תחת משאם

תקבנ ובִּלְתִּי נִרְשִׁים, לְהִרְשִׁיעַ אֲנָשִׁים.

לְאֹן וְחִטָּאה, מֵאֶחָד נֹדְעָה.

תקבד ולַעֲדִים הוֹזְמוּ, לַעֲשׂוֹת בְּזִמְמוֹ.

וְתִדְר נֶאֱמָנָה, שֶׁקֶר עָנָה.

תקבה בְּרָדָת לַשְּׁעָרִים, לְהִקָּחם בְּצָרִים.

חִדְּלוּ פִּחְדֵיכֶם, וְאַתֶּכֶם אֱלֹהֵיכֶם.

תקבו וְהִכְהִין הַפְּשִׁוּת, יְחִזֵּק הָרוּחַ.

לְאֻזְרֶכֶם נִקְמָה, בְּיַד רָמָה.

תקבו שְׁלוֹם קִרְיָאֲתָךְ, לְרַחֲוִקוֹת מֵאַרְצָךְ.

וּבְשְׁלוֹם יַעֲנוּךְ, בְּמִם יַעֲבֹדוּךְ.

ליום השבת

תקבה ובִּמְקוֹם נִמְצָאִים, שִׁבְעַת הַגּוֹיִם.

לְקַחַת נִקְמָה, מִכָּל נִשְׁמָה.

תקבט וְתִנּוּ מְנוּחַ, מִגִּרְוֹן לְגִדּוּת.

בַּעֲצֵי הַמֵּאֲכָלִים, בְּמִצּוֹר עוֹלָיִם.

תקל לְנַפֵּשׁ חוֹלָלָה, לַעֲרוֹף הָעֶגְלָה, לֹא נֹדְעוּ, מִי הִכְהִיוּ.

תקלא וַיִּזְכֹּר לְנִצָּחַ, מַעַשׂ הָרָצָח.

ציונים

תקבג שלא יקום דבר עפ"י עדות אחד שנאמר לא יקום עד אחד באיש לכל עון ולכל חטאת : תקכד לעשות לעדים זוממין כפי שזממו שנאמר ועשיתם לו כאשר זמם לעשות לאחיו : תקכה שלא לערוץ ולפחור מן האויבים בעת המלחמה ועל זה נאמר אל תיראו ואל תחפזו ואל תעיצו בו' : תקכז למשוח בהן במלחמה והוא הנקרא משוח מלחמה שיאמר בעת המלחמה הכתובים שנאמר שם מי האיש אשר נשע בו' בו' : תקכז לקרוא לשלום בתחילה במלחמת הרשות שנאמר כי תקרב אל עיר בו' :

תקכח שלא להחיות נשמה משבעה עממין ועליהם נאמר לא תחיה כל נשמה : תקכט שלא להשחית אילני מאכל במצור שנאמר לא תשחית את עצה, וכן כל ההשחתות והפסדות ככלל הזה : תקל לערוף העגלה בנחל. שנאמר כי ימצא חלל : תקלא שלא לעבוד ולורוע

בנחל

(ב)

כתר תורה

תקטו ומדרוש השמר, ממתים יקברו,
ומללון בקברות, בללמות להקרות.
תקטז ולעשות לשם, לא תאשם,
ותשמע לנביאך, הפרו תורתך.
תקיז ושקר מתנבא, ומאחרים מתחבא,
בנפשו ידון, המדבר בזדון.
תקיח ומתנבא מוזרה, מהעבודה הזרה,
חנק מיתתו, בהשמיע נבואתו.
תקיט ועדתי היקרה, לא תגזרה,
משקר מדבר, במשפטו להתגבר.
תקכ ומקוים הנבחרים, ששה ערים,
מועדות לגלותיכם, ותסקלו מסילותיכם.
תקכא ומשפטו שמה, לקחת נקמה,
ולא תחוסה, בצדיה עשה.
תקכב ובאה האזהרה, במלא השערה,
מהיות שונים, בגבול ראשונים.

ציונים

לשאל ידעוני, שנאמר וידעוני : תקטו שלא לדרוש אל המתים
שנאמר ודורש אל המתים : תקטז לשמוע מן הנביא האמת כל אשר
יצוה שנאמר נביא מקרבך מאחריך כמוני כו' אליו תשמעון :
תקיז שלא להתנבאות בשקר, ונכלל בזה אם יאמר מה ששמע אחר
בנבואה והוא אומר שהוא שמע זאת שנאמר אך הנביא אשר יזיד
לדבר כו' : תקיח שלא להתנבאות בשם ע"ז, שנאמר ואשר ידבר בשם
אלהים אחרים ומת הנביא ההוא : תקיט שלא לגור מלהרוג נביא
השקר שנאמר לא תגורו ממנו : תקכ להפריש ערי מקלט ששה
מערי הלויים שתהיינה מועדות לנוס שמה מכה נפש בשגנה ושיתוקנו
הדרכים לעומת הערים שנאמר תכין לך הדרך, ושלשת את גבול ארצך :
תקכא שלא לחמול על רוצח וחובל, שנאמר לא תחוס עיניך נפש
בנפש : תקכב שלא להשיג גבול שנאמר לא תסיג גבול רעך :
שלא

תקו בְּרִיתִי נִתְּנָה, לְכַהֲנִים לְמִנָּה,
הַזְרוּעַ וְהַלְחִיִּים, בְּיָמֵי הַשָּׁמַיִם.
תקו וְתִרְוַמַת דִּגְנָךְ, תִּירוּשֶׁךָ וַיִּצְהַרְךָ,
מִנֶּת גּוֹרָלָם, לְהַתְּכֶרְךָ בְּגִלָּלָם.
תקח וּמִגִּזוּ כְּבָשִׁיךָ, יִתְחַמְמוּ כְּהֻנֶּיךָ,
וְעִבְדֶּתָם בִּקְרָה, מִפְּנִינִים יִקְרָה.
תקט הַלְוִיִּם וּמִשְׁפַּחְתָּם, וְהַכֹּהֲנִים בְּמִשְׁמֹרֹתָם,
בְּבֹאֵם בְּמַעֲדִים, בְּעִבְדָּה נֶאֱחָדִים.
תקי מִקְסָמִים וְהַבְּלִים, הָיוּ נִחְדָּלִים,
עֲשׂוֹת כְּמַעֲשֵׂיהֶם, יִחְזוּ בְּשִׁקְרֵיהֶם.
תקיא וּבְשָׁמִי יִכְחַשׁ, מִכְּשֶׁף וּמִנְחַשׁ,
הִרְחִיקָהּ מִמּוֹשְׁבֹתֵיכֶם, וְהֶאֱמִינוּ בְּאֱלֹהֵיכֶם.
תקיב וְהָיוּ נִזְהָרִים, מִחוּבְרֵי חֲבָרִים,
מִתַּעִים בְּהַבְלֵיהֶם, לְרַפָּאוֹת בְּלִחְשֵׁיהֶם.
תקיג וּמֵאוֹב הַמְּכֹוֹעֶרָה, מִלְּשֹׁאֵל הָאֲזָהָרָה,
בְּרוּחַם רְמִיָּה, וְעִבְדֶּתָם נִכְרִיָּה.
תקיד וּמִיִּדְעוֹנֵי יְדוּעַ, בְּמַעֲשָׂיו פָּרוּעַ,
הָיוּ נִזְהָרִים, מִלְּשֹׁאֵלֹו אֲמָרִים.

ציונים

לא יהיה לכהנים חלק ונחלה כו' : תקו שנצטוו ישראל לתת הזרוע והלחיים והקיבה לכהנים שנאמר וזה יהיה משפט הכהנים כו', ונתן לכהן הזרוע כו' : תקו להפריש מן הדגן והתירוש והיצהר תרומה לכהן שנאמר ראשית דגנך כו', תחן לו' : תקח לתת ראשית הגז לכהן שנ' וראשית גז צאנך תחן לו' : תקט שיעבדו הכהנים והלוים למשמרות כל השנה, וברגלים עובדים כאחד שנאמר וכי יבוא הלוי כו' כו' : תקי שלא לקסום שנאמר לא ימצא בכך קוסם קסמים כו' כו' : תקיא שלא לבשף וע"ז נאמר ומכשף : תקיב שלא להשביע בעניני כשוף וע"ז נאמר וחוכר חבר : תקיג שלא לשאול בבעל אוב שנאמר ושואל אוב : תקיד שלא לשאול

כתר תורה

תצח תצח מְגִדֹּלֵיכֶם, מְגִבֵּי־אֵיכֶם וְשׁוֹפְטֵיכֶם.
 תצח מְקַרְבֵּי אֲחֵיכֶם, תִּמְנֹנוּ מִלִּפְנֵיכֶם,
 וְיִלְיִדֵי זָרִים, מִמֶּלֶךְ נְעֻדָּרִים.
 תצח וְהַמְלָכִים מִיִּזְהָרִים, מִעֲשׂוֹת מִסְחָרִים,
 בְּסוּסִים נָאִים, מִמְּצָרִים מִיְּבֵאִים.
 תק לְהָרִים פְּעָמִים, נֶאֱסְדָּתָם לְעוֹלָמִים,
 לְשׁוֹב בַּדֶּרֶךְ, עֲבַדְתֶּם בַּפֶּךְ.
 תקא לְהִרְבּוֹת נָשִׁים, בְּלֹתִי נְרָשִׁים,
 בְּרִבּוֹת אוֹתָמוּ, יִסִּירוּ לְבָמוּ.
 תקב וְכֶסֶף וְזָהָב בְּהִרְבּוֹתָם מִתּוֹעֵב,
 וְלִהְרִיבּוֹת אוֹצָרוֹ, הָאֵל אֶסְרוּ.
 תקג וְהַתּוֹרָה לְתַפְאֶרֶת, יִכְתּוֹב לְאַזְכָּרָה,
 לְלִבּוֹ חוֹתֶם מִצּוֹתַי לַעֲשׂוֹתָם.
 תקד וְהַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם, מִנְּחֻלָּה נִבְלָאִים,
 וְעַרְי אֲחוֹזָתָם, חֲלָף עֲבוֹדָתָם.
 תקה וְשִׁבְט לְוִי, מִשְׁלָל אוֹיְבִי,
 בְּלֹתִי לְקוֹת, מִהַשְׁבִּי וְהַמְלָקוֹת.

ציונים

ישראל שום תשים עליך מלך כו' : תצח שלא להקים שם בא"י מלך נכרי, שנאמר לא הוכל לתת עליך איש נכרי : תצח שלא ירבה לו סוסים שנאמר לא ירבה לו סוסים : תק שלא נוסף לשוב בדרך מצרים לעולם לדור שם, שנאמר וד' אמר לכם לא תוסיפון לשוב בדרך הזה עוד : תקא שלא ירבה לו המלך נשים הרבה שנאמר ולא ירבה לו נשים : תקב שלא ירבה לו המלך כסף וזהב ועל זה נאמר וכסף וזהב לא ירבה לו : תקג שיכתוב המלך ס'ת לעצמו יתר על אותו שהיה לו כשהיה הדיוט שנאמר וכתב לו את משנה התורה הזאת כו' : תקד שלא יטול שבט הלוי חלק בארץ שנאמר לא יהיה לכהנים הלויים כל שבט לוי חלק ונחלה כו' : תקה שלא יטול כל שבט לוי חלק בבזיה שנאמר לא

וְשִׁמַּח בְּרִנָּהּ, לַיְתוֹם וְאֶלְמָנָה.
 תפס וּבְשֵׁשׁ רִגְלָיִם, הָיוּ נִקְהָלִים,
 לְבֵיתוֹמְקֵדָשְׁכֶם, כָּל זְכוּרֵכֶם.
 תצ וּבְבוֹאֵם לְמַעוֹנִי, לְהִבְיֹא קֶרְבָּנִי.
 וּבְמִרְבֵּית הַתְּשׁוּרָה, בְּרִכְתִּי אֲמוּרָה.
 תצא שׁוֹפְטִים וְשׁוֹטְרִים, בְּשַׁעְרֵי הָעָרִים,
 לְצַדִּיק וַיְמִישְׁרִים, בְּעֶרְךָ נִסְדָּרִים.
 תצב וּבְמִקְדָּשִׁי לְתַפְאֶרֶת, הָאֲשֶׁרָה נֶאֱסָרֶת,
 וּבְלִתִּי נִתָּנִים, אֲשֶׁרִים וְחַפְּנִים.
 תצג וּמַעֲשׂוֹת הַתּוֹעֵבָה, לְהִקִּים מִצְבָּה,
 כְּעֹבְדֵי הַבָּלִים, הָיוּ נִחְדָּלִים.
 תצד וּבְמוֹם נִפְלֹו, מִקֶּרְבֶּן יִחְדָּלוּ,
 וְתִרְוָפָה כְּמִצָּאוֹ, לְבֵיתִי יוֹבָאוּ.
 תצה לְשׁוֹפְטִים בְּיָמֵיכֶם, תִּשְׁמָעוּ בְּשַׁעְרֵיכֶם,
 נִדְמוּ בְּהוֹרָאָתָם, לְזִקְנֵי עֵדְתָם.
 תצו לְכַהֲנִים הַשׁוֹפְטִים, לְשִׁמוֹעַ בְּמִשְׁפָּטִים,
 וּבְלִי תִסּוּרָה, מִדְּבָרֵיהֶם בְּשַׁעְרָה.
 תצז לְשִׁים עֲלֵיכֶם, מֶלֶךְ בְּאַרְצְכֶם,

צִוּוֹנִים

תפס להראות כל זכר בירושלים בבית הבחירה שלש פעמים בשנה שנה שלש פעמים בשנה כו': תצ שלא נעלה ברגל בלא קרבן שנאמר ולא יראו פני ריקם. פ' שופטים יש בה ארבעה עשר מ"ע, ועשרים ושבע מל"ת: תצא למנות שופטים ושוטרים עלינו, שנאמר שופטים ושוטרים תתן לך כו': תצב שלא לגטוע אילנות במקדש או אצל המזבח שנאמר לא תטע לך אשורה כו': תצג שלא להקים מצבה בשום מקום שנאמר ולא תקים לך מצבה כו': תצד שלא נקריב קרבן מבחמה שיש בה מום עובר, שנאמר לא תזבח לה' אלהיך כו': תצה לשמוע בקול ב"ר הגדול שנאמר ועשית עפ"י הדבר אשר כו': תצז שלא לסור מדבריהם שנא' לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך כו': תצז למנות עלינו מלך בארץ ישראל

בתר תורה

- תפ יִשְׁמֹר הַבְּלִיעַל, בְּלִבּוֹ לְהַעֲלֹ
בְּהַשְׁמִיט הוֹנֹ, בְּרַעַת עֵינוֹ.
תפא וְהַעֲבִירִים בְּעֵבְדָם, מֵאֲתָךְ בְּהַפְרָדָם,
לֹא תִשְׁלַחֲמוּ, רִיקָם לְבִיתְמוֹ.
תפב כְּנָפֶשׁ אֲהוּבָךְ, הַעֲנִיקָם מִטּוֹבָךְ,
הֲרֵאֵם חֶסֶדְךָ, וְהַשֵּׁם יְבָרְכֶךָ.
תפג לַעֲבוֹד בְּמוֹקֵד־שִׁים, בְּלֹתִי נְרָשִׁים,
לְמִזְבֵּחַ נִתְּנִים, וְלִפְדָּק מוֹכְנִים.
תפד וּמֵאֵז בּוֹכְרוֹ, מִגִּיזָתָם נֶאֱסָרוּ,
וּבְצִמְרֵם נִטְלָתָה, הַקְדוּשָׁה מְחוּלָּלָתָה.
תפה וּבְאַרְבָּעָה עָשָׂר, הַחֲמִיץ נֶאֱסָר,
מִתְּצוֹת יוֹמוֹ, טָרָם הוֹצִיאֲמוּ.
תפו וּמִחֲגִיגַת הַפֶּסַח, הוֹכֵפְלָה לַפֶּסַח,
לֹא תוֹתִירוּ, וּבִשְׁלִישִׁי הַבְּעִירוּ.
תפז הַפֶּסַח לְזִבּוֹת, בְּמִקּוֹם הַמִּזְבֵּחַ,
וּבְאַחַד שְׁעָרָיָה, אִין בִּיכְלָתָה.
תפח וְשִׁמַּחְתָּ בַּחֲנֻךְ, אֶתָּה וּבֵיתְךָ,

ציונים

בשמחה שנאמר פתח תפתח את ירך לו : תפ שלא להמנעות מלהלוות אל הנצרכים מפני פחד השמיטה שנא' השמר לך פן יהיה דבר עם לבבך בליעל : תפא שלא לשלוח עבד עבדי ריקס, שנאמר וכי תשלחנו חפשי מעמך לא תשלחנו ריקס : תפב להעניקם ממה שיש לנו בצאתם לחירות שנאמר הענק תעניק לו : תפג שלא נעבוד עבודה בבהמות הקדשים, שנאמר ולא תעבוד בבכור שורך : תפד שלא לגזוז הצמר מבהמת הקדשים שנאמר ולא תגזז בכור צאנך : תפה שלא לאכול חמץ אחר חצות ביום י"ד ניסן שנאמר לא תאכל עליו חמץ : תפז שלא להותיר מבשר החגיגה הבאה עם קרבן הפסח עד יום השלישי שנאמר ולא ילין מן הבשר אשר תזבח בערב ביום הראשון לבקר : תפח שלא להקריב הפסח בבמת יחיד, אפילו בשעת היתר הבמות שנאמר לא תוכל לזכות את הפסח כו' : תפח לשמות ברגלים, שנאמר ושמחת בחגך : לתראות

לֹאֲכֹלָם בְּצֶדֶק, בְּהַמְצֵא הַבֶּדֶק.
 תעא וְשָׂרֵץ הָעוֹף, בְּרוּחַ יְעוֹף,
 טִמְאִים הַנֶּמֶז, מִקְאֵכּוֹל אוֹתָמוֹ.
 תעב מִחֵיה וּבְהִמָּה, וּמִעוֹפּוֹת כְּהִמָּה,
 בְּהַנְבִּלָם וַיִּפְגְּרוּ, מֵאֲכֹלָה תַנְזִירוֹ.
 תעג וְאֵת הַמַּעֲשֵׂר, הַשְּׁנִי לַעֲשֹׂר, הָאֵל צִוָּנוּ, וְכִסְפֵּנוּ אֶתְנוּ.
 תעד וְלִשְׁלֹשֶׁת הַשָּׁנִים, הַמַּעֲשֵׂר מִשָּׁנִים,
 וְלַעֲנִים נִתְּנָה, לִיתּוֹם וְלֹאֲלָמָנָה.
 תעה וְהִאֲזַהְרָה בָּאָה, לַעֲיִנֶיךָ הָרָעָה,
 מִקְנֶנֶשׁ הַלְוֹאֲתָךְ, בַּשָּׁנָה שְׁמִיטָתְךָ.
 תעז וְלַעֲזוֹבֵי זָרִים, אֶתְכֶם גָּרִים, הַכֹּנְעָנִים תַּנְגֵּשׁ, וְלֹא תַחֲוֹם
 תעז וּמֵאֲהַבֵּת רֵעֶךָ, תִּשְׁמַט יָדְךָ,
 מִנְּגִישֶׁת מוֹעֵקָה, וְלֹךְ צִדְקָה.
 תעה מִקְאֵמֶן לְבָבְךָ, מִקְפּוֹץ יָדְךָ.
 הַשָּׁמֶר בְּאַחִיךָ, וּבְגִלָּלָם אֲבָרְכֶךָ.
 תעט וּבְרוּחַ נִדְבָתְךָ, תִּכְלֹל צִדְקָתְךָ,
 בְּלֵב שְׁמִחָה, לְאַחִיךָ כָמוֹךָ.

ציונים

טהורה תאכלו: תעא שלא לאכול משרץ העוף, שנאמר וכל שרץ
 טמא כו': תעב שלא לאכול נבלה מבשר בהמה חיה ועוף וע"ז נאמר
 לא תאכלו כל נבלה לגר אשר בשעריך כו': תעג להפריש מעשר שני
 עשר תעשר כו', וזה נוהג בארבעה שנים משנות השמיטה: תעד להוציא
 מעשר עני בשלישית ובששית משנות השמיטה תחת מעשר שני שנאמר
 מקצה שלש שנים תוציא את כל מעשר כו': תעה שלא לתכוע חוב
 בשנת השמיטה שנאמר לא יגוש את רעהו ואת אחיו: תעז לעזוב חובות בשמיטה וע"ז
 הכנעני שנאמר את הנכרי חגוש: תעז לעזוב החובות בשמיטה וע"ז
 נאמר ואשר יהיה לך את אחיך כו': תעט ליתן צדקה ולא להמנעות
 מזה שנ' לא תאמץ את לבבך ולא תקפון כו': תעט לעשות הצדקה
 בשמחה

כתר תורה

תסג	בְּקֶרֶב יִשְׂרָאֵל, אֶסְכְּנוּ הָאֵל. לְדֹרוֹשׁ בַּשָּׁעִרִים, עֵדוֹת גְּבָרִים, וְהַשּׁוֹפְטִים מוֹזְהָרִים, לַחֲקוֹר בְּמִישְׁרִים.
תסד	לְשֵׁרוֹף הַנִּדְחָת, וְלַהוֹרִידָה שַׁחַת, וּכְהִסִּיתָם הַבְּלִיעַל, עֲשֵׂנָה לְהַעֲלֹא.
תסה	וּלְבִנּוֹתָהּ לְעוֹלָמִים, אָמַר אֱלֹהִים, וְהוֹכְשָׁהּ לְשָׁנוֹת, לְכָרְמִים וּגְנוֹת.
תסו	וּמִשְׁלַל הַנִּדְחָת הַשְּׁמָרוּ לְקַחַת, וּמִתְאַוָּה לְעֵינִים, הָרִימוּ הַיָּדִים.
תסז	לְנֶפֶשׁ וְלִזְרָה, לְהַתְּגוֹדֵד נֶאֱסָרָה, וְהַשּׁוֹפְטִים מוֹזְהָרִים, מִהַתְּחַלֵּק לְגִזְרִים.
תסח	וְלַהֲשִׁים קֶרַחַת, לְאַבֵּל הַמִּשְׁלַחַת, רַבָּה רְעוּתֵיכֶם, וְנִכְפְּלָה לְכַהֲנֵיכֶם.
תסט	וְכֹל תוֹעֵבָה, לֶאֱכֹל מִתּוֹעֵבָה, הוֹמָמָה הַמּוֹקֵדֶשֶׁת, וְאַיִנָּה מוֹנֶשֶׁת.
תע	וְשִׁימוּ עֵינִים, לְעוֹפוֹת שָׁמַיִם,

ציונים

ולא יוסיפו לעשות כדבר הרע הזה בקרבך : **תסג** לחקור בעדות חקירה גדולה ולדרוש אותה היטב שנאמר ודרשת וחקרת ושאלת היטב והנה אמת נכון הדבר : **תסד** לשרוף עיר הנדחת ואת כל אשר בה שנאמר ושרפת באש את העיר ואת כל שללה כליל לה' אלהיך : **תסה** שלא לבנות עיר הנדחת לעולם ועל זה נאמר והיתה תל עולם לא תבנה עוד : **תסו** שלא להנות מממון עיר הנדחת שנאמר ולא ידבק בדרך מאומה מן החרס כו' : **תסז** שלא להתגודד לע"ז, ועל מת ובכלל האזהרה שלא יהיו שתי בתי דינין בעיר אחת בשני מנהגים הגורמים למחלוקת, ועל זה נאמר לא תתגודדו, לא תעשון אגורות אגורות : **תסח** שלא לעשות קרחה בראש על מת שנאמר ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת, ונכפל לאו זה בכהנים שנאמר עליהם ולא יקרחו קרחה בראשם : **תסט** שלא לאכול פסולי המוקדשין שנפסלו על ידינו, או אם נפסל הקרבן בשום צד, אחר זביחתו, ועל זה נאמר לא תאכל כל תועבה : **תע** לבדוק בסימני העוף וע"ז נאמר כל צפור

טהורה

כתר תורה

תנר	לְבֵית בְּחִירָתִי, מְקוֹם שְׂכִינָתִי. וְנֶאֱמָרָה הָאוֹמָה, לְהוֹסִיף מְאוֹמָה, לְזֹאת הַתּוֹרָה, בְּפֶה נִגְמָרָה.
תנה	וְלִגְרוֹעַ מִתּוֹרָתִי, נֶאֱמָרָה עֲדָתִי, תְּמִימָה הַנָּה, גְּמֵרוּהָ חֲכָמִיָּה.
תנו	לְמַתְנַבֵּא מְזִירִים, דּוֹבֵר שְׁקָרִים, בְּנֶפֶשׁוֹ פּוֹשֵׁעַ, לְבִלְתִּי שְׁמוּעַ.
תנו	מֵאֵל מִדִּית, בְּכֹזְבֵיו יִפִּית, הַשֹּׁמֵר מִקְּאֲהֻלָּהוּ, וְלֹא תִשְׁמַעֲהוּ.
תנה	וְלִנְטוֹר נִקְמָה, בְּלִי רַחֲמָה, בְּלִבָּבָהּ תִּשְׁנֶאֱהוּ, מִגְּבוּלָהּ לְהִרְחִיקָהוּ.
תנט	לְמַסִּית בְּסַכָּנָתוֹ, נֶאֱמָרָה תְּחִינָתוֹ, וְתַחֲסוּם עֵינֶיהָ, גְּדוֹלַ עֲוֹנָהּ.
תס	וְלֹא תַחֲמוֹל, בְּזִכּוֹתָיו לַעֲמוּל, מַעֲנֹת לְלַמִּידָהּ, וְזִכּוֹת לְהַזְכִּירָהּ.
תסא	וְלִבְלִתִּי כִסּוֹת, חוֹבַת הַיִּמִּסִּית, וְבִלְתִּי תַחֲרִישׁ, לְרַעְתָּהּ מִחֲרִישׁ.
תסב	וְלְהוֹסִיף לַעֲשׂוֹת, כְּדָבָר הַיִּמִּסִּית,

ציונים

רק קדשיך אשר יהיו לך כו': תנך שלא נוסף על תורה שבכתב ושעל פה שנאמר לא תוסיף עליו כו': תנה שלא לגרוע מהם דבר, שנאמר ולא תגרע מסנו: תנן שלא נשמע נבואת המתנבא בשם ע"ז, שנאמר לא תשמע אל דברי הנביא ההוא: תנן שלא לאהוב המסית ולהטות אוזן לדבריו שנאמר לא תאבה לו: חנן שלא לעזוב השנאה מהמסית לע"ז וע"ז נאמר לא תשמע אליו: תנח שלא להציל המסית שנאמר ולא תחוס עינך עליו: תס שלא ילמד המוסת זכות על המסית שנאמר ולא תחמול כו': תסא שלא יחריש המוסת מללמוד עליו חובה, וע"ז נאמר ולא תסב עליו: תסב שלא להסית אחד מישראל, וע"ז נאמר בסוף הפרשה (יט)

כתר תורה

תמה הזרים מוזהרים, מבשר הבכורים,
 והכהנים בירושלים, מטובכם חיים.
 תמו לחטאות ואשמים, הכהנים נאשמים,
 באכלם מהמה, חוץ לחומה.
 תמו נדר העולה, כליל תעלה, מפאכול מאומה, עד תומה
 תמה וקדשים הקלים, הוכשרו לבעלים,
 מתודה ושלמים, בנזרקו הדמים.
 תמט והבכורים מכשרים, לכהנים במשמרים,
 פהונחו בעזרה, ולזרים האזהרה.
 תג הלוי לעזרהו, ואל תעזבהו,
 מהתחסד אתו, ולשמחו בעתו.
 תנא ונפשך תכלה, בשר לאכלה,
 המאכלת בידך, לזבח פצויתיה.
 תנג אבר בהמה, בנפשה דמה,
 אכילה נגעלה, מנת והלאה.
 תנג ומחוץ לארצכם, תביאו נדרים,

ציונים

של יצהר ופירושו שמן חוץ לירושלים שנאמ' ויצהר: תמה שלא יאכלו
 הכהנים הבכור חוץ לירושלים, והור בשום מקום שנאמר שם ובכורות
 בקר וצאנך: תמו שלא לאכול בשר קדשי קדשים הכהנים חוץ לקלעים
 וכנגדם בירושלים קדשים קלים חוץ לחומה שנאמר לא תוכל לאכול
 בשעריך ואמרו החכמים לא בא הכתוב אלא לזאת הכונה לומר שגם זה
 בכלל: תמו שלא לאכול מבשר העולה שם לא תוכל כו', וכל נדריך
 אשר תדר: תמח שלא לאכול מבשר קדשים קלים קודם זריקת דמים,
 שנאמר שם ונדבותיך: תמט שלא יאכלו הכהנים הבכורים קודם הנתתן
 בעזרה, והזרים אף משהונחו שם, לא תוכל כו' ותרומת ירך: תנ שלא לעזוב
 הלוי מליתן לו מתנותיו שנאמ' השמר לך פן תעזוב את הלוי: תנא מצות
 שחיטה שנאמר וזבח כו' כאשר צויתך: תנג שלא לאכול אבר מן החי
 שני ולא האכל הנפש עם חבשר: תנג להביא הקדשים לבית הבחירה שנא'

לֹא־בִד אֶל־יְיָהֶם, וְלִנְתוּן מִזְבְּחוֹתֵיהֶם.
 תלו וּמַעֲשֵׂוֹת כָּכָה, אֶמְרָתִי אוֹתָכֶה,
 לְשֵׁם קְדוּשָׁתִי, בְּסִפְרִי וּמִקְדָּשִׁי.
 תלח בְּרֹאשׁוֹן לְמוֹעֲדָה, כִּי־צֵא מִשְׁפָּתִיָּה,
 לְהִבִּיא נִדְרֶיהָ, בֵּית אֱלֹהֶיהָ.
 תלם לְכַבּוֹדִי מוֹזָרָה, מִחוּץ לַעֲזָרָה,
 בְּהַעֲלוֹתָהּ עוֹלוֹתֶיהָ, וְקִרְבָּנֵי תִשְׁרוּתֶיהָ.
 תם וְרַק בְּמַעוֹנִי, שָׁם רְצוֹנִי, שָׁמָּה תַעֲלֹ, וְלִרְצוֹן יַעֲלֹ.
 תמא מוֹם בְּנִקְדָּשָׁה, אֶחָרֶת מוֹנָשָׁה,
 וְקְדוּשָׁתָהּ חוֹלָלָה, לְפָדוֹתָהּ וּלְהַעֲלָהּ.

ליום ששי

תמב וּמַעֲשֵׂר הַשְּׁנִי, לֶאֱכֹל בְּמַעוֹנִי,
 וּבִשְׁעָרֶיהָ לֶאֱכֹל, לֹא תוֹכֵל.
 תמג וְאוֹתָהּ אֶדְרוֹשׁ, הַשְּׁנִי בְּתִירוֹשׁ,
 מִגֶּפֶן פֹּרִיָּה, יְרוּשָׁלַיִם לְהִבִּיאָהּ.
 תמד וְלֹא יִצְהָרָה, לֶאֱכֹלָה בִשְׁעָרֶיהָ,
 וְלִצִּיּוֹן הַמְּדִינָה, תִּבִּיאָהּ בְּרָנָה.

ציורים

שנאמר אבר תאכדון כו' : תלץ שלא לאבר בית המקדש וספרי קודש
 ושמותיו היקרים, שנאמר לא תעשון כן לה' אלהיכם כו' : תלח להביא
 הנדרים והנדבות בגל הראשון שפגע בו שנאמר ובאת שמה כו' :
 תלם שלא להקריב חוץ לעזרה שנאמר השמר לך כו' : תם להקריב
 בביתם"ק ולא בחוץ שנאמר כי אם במקום אשר יבחר כו' : תמא לפדות
 הקדשים שנפל בהם מום ולוקחים בדמיהם בהמה אחרת לקרבן ואחר
 הפדיון הם יוצאים לחולין ואוכלים הבעלים אותם בתורת חולין גמורים
 ועל זה נאמר רק בכל אות גפשך תזבח ואכלת בשר כו' :

תמב שלא לאכול מעשר שני של דגן חוץ לירושלים, ועל זה נאמר
 לא תוכל לאכול בשעריך מעשר דגנך כו' : תמג שלא לאכול
 מ"ש של תירוש חוץ לירושלים שנאמר ותרושך : תמד שלא לאכול מ"ש
 של

כתר תורה

תכח צפוי הפסילים, וזהב אפילים,
עליהם הושמו, מהנהגה יוחרמו.
תכט וחרם אתה, בהדבקים בידך,
ותועבה בביתך, בהתערבם בכסףך.
תל וברך בוראך, באכלך שבועך,
מזמרת האדמה, באת שמה.
תלא לאהוב הגרים, ביניכם מתגוררים,
במצרים גרתי, ונפשכם הפרתי.
תלב האל נורא, ומוסרו מורא, מפעשיו נראה, אותו תירא
תלג ועמדו בתפקד, לנורא עליה,
בשחר וערבים, במרבית אהבים.
תלד ולתדבק באלהותו, במדות שלמותו,
בחכמי תורתו, וביודעי יראתו.
תלה האמת להודיע, בשמו תשבע,
ובשם אמונתך, להרחיק רעתך.
תלו בשבר והריסה, בשריפה וכריתה,

ציורים

תכח שלא ליהנות מצפוי הפסילים שנאמר לא תחמוד כסף וזהב עליהם ולקחת לך: תכט שלא נדביק שום דבר מע"ז בדינו וברשותינו ליהנות בו, ועל זה נאמר לא תבוא תועבה אל ביתך: תלג לברך הש"י אחר האכילה מלחם או משבעת המינים כשהוא גזון מהם, שנאמר ואכלת ושבעת וברכת כו': תלא לאהוב הגרים שנאמר ואהבתם את הגר: תלב לירא מה' יתברך, שיהיה יראתו על פנינו תמיד לבלתי נחטא, ועל זה נאמר את ה' אלהיך תירא: תלד להתפלל אליו יתב' בכל יום שנאמר ואותו תעבוד, ונכפלה זאת המצוה כמה פעמים שנאמר ועבדתם את ה' אלהיכם, ובמקום אחר נאמר ולעבדו בכל לבבכם, ומפי השמועה למדו איזהו עבודה שהיא בלב זו תפלה: תלד להתדבק ולהתחבר עם החכמים יודעי התורה שנאמר ובו תדבק, ולא עוד, ולדבקה בו, והפירוש להתדבק בחכמים: תלה להשבע בשמו המחויב שבועה כב"ד, ובשמו תשבע. פ' ראה יש בה י"ז מ"ע, ל"ח מל"ת: תלן לאבד כומ"ז מארצנו

שנאמר

תיח לאהוב אלהינו, ככל ללבנו, כטובו גמלנו מאז בראנו.
 תיש לתתום תורה, אמרתו הטהורה,
 בלב בנינו, צונו אלהינו.
 תב וקריאת שמע, מפנינו ישמע, ביום תמים, שתי פעמים.
 תבא ואזה הדברים, יהיו נקשרים, על ידינו, נגד לבנו.
 תכב ובין עינינו, נשים פארנו,
 תפלין לתפארת, תמיד למזכרת.
 תכג ובפתחים ושערים, אלה הדברים,
 תמיד להזכרה, במזוזת הדירה.
 תכד לבלתי נסותנו, נביא אלהינו,
 אנשי סודו, המספרים הודו.
 תכה ושבעת העמים, מאתי נזעמים,
 לפי חרבה, להשמיד מקרבך.
 תכו והפנענים לאומותם, שקר בשפתותם,
 נזהרנו עליהם, מרחוק אישיהם.
 תכו להתחתן באומות, הן זעומות,
 יסירו ויזידו, הבנים יולידו.

ציונים

שנאמר שמע ישראל ה' כו': תיח לאהוב אותו שנאמר ואהבת כו':
 תיש לתתום התורה וללמדה לבנינו, שנאמר ושמרתם לבניך: תב לקרות
 שמע שחרית וערבית שנאמר ודברת בם כו': תכא להניח תפילין
 על היד, שנאמר וקשרתם לאות על ירך: תכב להניח תפילין על
 הראש, והיו לטוטפות בין עיניך: תכג לקבוע מזוזה במזוזות ביתנו,
 שנאמר וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך: תכד שלא לנסות נביא
 האמת המלמדנו דרכי התשובה אחר שנדע אמת נבואתו, ועל זה
 נאמר לאתנמן את ה' אלהיכם כאשר נסיתם במסע: תכה לאבד השבעה
 אומות מא"י, ומכל מקום שנמצאים, שנאמר עליהם החרם תחרימם:
 תכו שלא נחמול עליהם שנאמר לא תחנם: תכז שלא נתחתן בם שנ'
 ולא תתחתן בם. פ' והיה עקב יש בה ששה מ"ע, ב' מצות ל"ת:
 שלא

כתר תורה

תח מאחזות הישרים, יופן הערים,
 לצוים אחוזתם, ולבהמתם וחיתם.
 ט עדי עמדו, לדין יעידו, רצח אותו, בלי להמיתו.
 תיולבלי צדיה, רצח גויה, להחיש מפלטו, לעיר מקלטו.
 תיא בנפש להמיתו, או לזכותו, לא יענהו, האחד בדברהו
 חיב ולנפש רוצח, הוכן המטבח,
 מפדיונו וכפרתו, בבדה חטאתו.
 תיג ממחויב גלות, הרחיקו הפדות,
 והגדול במותו, ישוב לביתו.
 תיד מחכמי התורה, המשפט אורה,
 והחכמים בדעת, למשפט מגרעת.
 תטו ואתם הנבחרים, לדון בשערים,
 מאנשים יגברו, לא תגורו.
 תטז תאות הקב, מאשר לאוהב,
 אחור תשיבנה, ולנצח תשכחנה.
 תיז ששמע ישראל, אחד האל, המציא אותנו, נאמין כולנו

ציונים

יש בה ב' מ"ע, ד' ל"ת: תח לתת ללויים ערים לשבת שנאמר צו את
 ב"י, ונתנו ללויים מנחלת אחוזתם כו': תט לבלתי המית החוטא במשפט
 מות עד עמדו לדין שנאמר ולא ימות הרוצח עד עמדו לדין כו':
 תי שנצטוו ב"ד לשלוח הרוצח בשגגה לעיר מקלטו שנא' והשיבו אותו
 אל עיר מקלטו: תיא שלא ידבר בדיני נפשות שום דבר העד שהעיד
 עליו שנאמר ועד אחד לא יענה בנפש למות: תיב שלא נקח כופר
 לנפש רוצח במזיד, שנאמר ולא תקחו כופר כו': תיג שלא ליקח
 כופר מהמחויב גלות, ולא תקחו כופר לנוס כו'. פרשה דברים ב' מל"ת:
 תיד שלא למנות עלינו שופט שאינו בקי בחכמת התורה אף שהוא
 חכם מדיני שנאמר לא תכירו פנים בני שופט כו': תטן שלא יירא
 הדיין מאיש אלם בדין שנאמר לא תגורו מפני איש. פ' ואתחנן יש בה
 שמונה מ"ע, וארבעה מל"ת: תטז לבלי התאוות בלב מה שהוא של
 אחר, שנאמר לא תתאוה בית רעך: תיז להאמין כי השי"ת הוא אחד
 שנאמר

שצט	וְאֵלֶּה הַנִּמְסָאִים, לְהִזְיָה מוֹכָאִים, בְּמִי הַנִּגְדָה, וְנִעְלָם סוּדָה.
ת	הוֹן וְנִחְלָאוֹת, בִּירוּשָׁה בָּאוֹת, לְבָנִיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם, וְלִשְׂאֵרֵי בְשָׂרֵיהֶם.
תא	מִבְּנֵי הַיְדִידִים, שְׁנֵי תַמִּידִים, בַּבֶּקֶר וּבַעֶרֶב, בְּמוֹעֵדִם יִקְרָב.
תב	וּבִשְׁבֹת מְנוּחָתִי, מוֹסֵף אֲרוּחָתִי, לְשִׁמִּי נִעֲשִׂים, שְׁנֵי כָבָשִׁים.
תג	מִיָּד חוֹדֵשׁ, מוֹסֵף קוֹדֵשׁ, הַתַּחֲדֵשׁ הַיָּרֵחַ, נִפְשָׁכֶם לְשִׁמַּח.
תד	וּבְמַתָּן תּוֹרָתְנוּ, נוֹסֵף עוֹלּוֹתֵינוּ, וּמִנְחָה מוֹנָשָׁה, מִתְּבוּאָה חֲדָשָׁה.
תה	שׁוֹפָר לְתַקְוָע, בְּשַׁבָּרִים לְהַרְיֵעַ, לְמַלְכוּת הַנְּאֻמָּנָה, בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה.
תו	וְדִינֵי הַנִּדְרִים, וּבְשִׁבוּעוֹת מְבוֹאָרִים, בְּגִזְרַת אִיּוֹם, לְהַפֵּר וּלְקַיֵּם.
תי	וְתַמְלָא נִדְרָךְ בְּלִיעֲדֵי שְׁבוּעָתִיךָ, וְתִשְׁמֹר דְּבָרֶיךָ, הַיּוֹצֵא מִשְׁפָּתֶיךָ.

ציונים

נכתוב, זאת התורה אדם כי ימות באהל כו': שצט שנצטוינו בדיני מי הנדה, פי' בדיני הזיה מאפר פרה, פ' פנחס יש בה ששה מ"ע: ת שנצטוינו בדיני הנחלאות שנאמר איש כי ימות וכן אין לו כו', ואם אין לו בת כו': תא להקריב קרבן התמיד, שנאמר צו את ב"י ואמרת אליהם כו': תב מוסף שבת וביום השבת: תג מוסף בר"ח ובראשי חרשיכם: תד מוסף בשבועות, וביום הבכורים כו': תה לשמוע קול שופר ברה"ש שנאמר יום תרועה יהיה לכם, פ' מסות א' מ"ע א' מל"ח: תו לדון בהפרת נדרים שנאמר איש כי ידור נדר כו': תז שלא לשנות ממה שנתחייבנו בדבור אף בלא שבועה, שנאמר לא יחל דברו כו', פ' מסעי יש

בְּתֵר תּוֹרָה

שצ וְתָמִיד בְּמַעֲוֹנִי, הַשֵּׁבֶט יִשְׁרֹתֵנִי,
 וּמֵאֵד מוֹזְהָרִים, מַעְבֹּדֵת זָרִים.
 שצא וְהַשְׁמִירָה הַמִּוֹעֵלָת, בְּלֹתִי נִבְטָלָת,
 מִמִּקְדָּשִׁי הַנֶּעֱלָה, יוֹמָם וְלַיְלָה.
 שצב מִהַכֹּהֲנִים הַחוּרִים, לְפָדוֹת הַבְּכוֹרִים,
 מִרְחֵם אִשָּׁת, בְּשִׁקְלִים חֲמִשָּׁת.
 שצג וּבְכוֹר הַטְּהוֹרָה, שִׁי לַמֹּרְא,
 מִפְּדִיוָנוּ יוֹמָנָעוּ, לְמִזְבְּחִי יוֹבֵאוּ.
 שצד וְהַלִּוִּים מְחֻיָּבִים, לַעֲבֹד בְּאַהֲבִים,
 בְּמִקְדָּשִׁי לְשׁוֹעֲרִים, וְלִפְרֹק בְּשִׁירִים.
 שצה וְחִלָּף עֲבֹדָתָם, מִתְּבוֹאוֹת אֲדָמָתָם,
 הַמַּעֲשֵׂר לְמִנָּה, לְלִוִּים נִתְּנָה.
 שצו וְהַלִּוִּי מִמַּעֲשָׂרוֹ, יָרִים וַיַּעֲשֶׂרוּ,
 וּמִקְדָּשׁוֹ מִמָּנֹה, לְכֹהֵן יִתְּנֵנוּ.
 שצז מֵאִפֶּר הָאֲדוֹמֹת, לְטַהֲרָה מִמֵּת,
 וְלִנְפֹשׁ הַטְּמֵאָה, הַטְּהַרָה בָּאָה.
 שצח זֹאת הַתּוֹרָה, מִמֵּת לְטַהֲרָה,
 הַכֹּלִים וְהָאֱהֻלִּים, וּבָם עוֹלָיִם.

צִיּוֹנִים

משאו : שצ שלא יעבוד הזר במקדש, שנאמר וזר לא יקרב אליכם :
 שצא שלא לבטל שמירת המקדש תמיד בכל לילה שנאמר ושמרתם את
 משמרת הקדש. שצב לפדות בכור האדם שהוא הבכור לאם מיד כהן
 שנאמר אך פדה תפדה כו' : שצג שלא לפדות בכור בהמה הטהורה שנא'
 אך בכור בשב או כו' : שצד להיות הלויים עובדים במקדש לשוערים
 ומשוררים בכל יום על הקרבן שנאמר ועבד חלוי כו' : שצה שנתחייבו
 ב"י לתת מעשר ללויים שנאמר כי את מעשר : שצז שנצטוו הלויים לתת
 מעשר מן המעשר לכהנים, שנאמר ואל הלויים תדבר, פ' חקת ג' מ"ע :
 שצז שנצטוו ב"י לעשות פרה אדומה : שצח להתנהג בטומאת מת
 בכתוב

בְּכָל הַדּוּרִים. וּבְמִצּוֹת וּמִרְוֹרִים. שפב
וְלִהְיוֹתֵינָם לְמַחֲרָתוֹ. כְּרֹאשׁוֹן דָּתוֹ.
וּבְכָל חֻקָּתוֹ. יַעֲשׂוּ אֹתוֹ.
וּבְשָׁנֵי תַשְׁמֹרֶה. וּבְכֹאִישׁוֹן תַּנְצֹרֶה. שפג
מִלְשָׁבוֹר עֲצֻמוֹתָיו. וּבְכָל חֻקֹּתָיו.
חֲצוֹצְרוֹת בְּמִקְדָּשׁ. בְּמִזְבֵּחַ הַנֶּקֶדֶשׁ. שפד
כְּרֹאשֵׁי חֲדָשִׁיכֶם. וְתוֹשָׁעוֹ מִצְרוֹתֵיכֶם.
מִרְאשֵׁי עֲרִיסוֹתֵיכֶם. תִּתְּנוּ לְכַהֲנֵיכֶם. שפה
מִנֶּה הוֹקֵדֶשֶׁה. לָהֶם לְמוֹרֶשֶׁה.
וּלְמַעַן הֶאֱזָכְרָה. לְמִצְוֵה בְּרָה. שפו
הַטִּיל צִיצִיּוֹתֵיכֶם. בְּכַנְפֵי בְּגָדֵיכֶם.
וּמִחֲשָׁבוֹתֵיכֶם מִיָּהָר. וְלֹא תִתּוּרֶה. שפז
לְתַאֲוָה לְעֵינִים. וְלִשְׁעָפִים רָעִים.
הַכֹּהֲנִים לְמִשְׁמָרִים. וְהַלְוִים לְעֹבְדִים. שפח
יִשְׁמְרוּ הַשְּׁעָרִים. מִקְרֹב הָזָרִים.
וְהַחֲלִיפוֹת בְּמִשְׁמָרֶת. לְמוֹ נֶאֱסָרֶת. שפט
אֲהֲרֹנִים בְּכַהֲנֻתָם. וְהַלְוִים בְּעֹבֹדָתָם.

צִיּוֹנִים

ומרורים יאכלוהו: שפב שלא להותיר מבשרו למחרתו, שנאמר לא ישאירו ממנו עד בקר: שפג שלא לשבור מעצמותיו שנאמר ועצם לא ישברו בו: שפד לתקוע במקדש בכל יום על הקרבנות בהצוצרות וכמו כן על כל צרה שלא תבא, שנאמר וביום שמתחכם בו, ותקעתם בו. שלח יש בה ב' מ"ע, א' מל"ת: שפה להפריש חלה מכל עריסה ולתת לכהן שנאמר ראשית עריסותיכם חלה חרימו: שפז להטיל ציצית בכגד ועשו להם כו': שפז שלא לחור אחר מחשבת הלב וראיית העינים, שנאמר ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם כו', פרשה קרח יש בה ה' מ"עד' ל"ת: שפח שנצטוו הכהנים והלוים לשמור המקדש, שנאמר ושמרו את משמרת כו', ואתה ובנך אתך כו': שפט שלא יתחלפו הכהנים והלוים במשמרותם, שנאמר איש איש על עבודתו ועל

בתר תורה

נֶאֱמַר טַעֲמָתָם, כִּפִּי תוֹרָתָם.
שַׁעב וּמִנְזִירוֹת סָג, בְּאֹכְלוֹ הִזָּג, וַיִּמֵּי נְזִירָתוֹ, נִפְּלוּ בְּעוֹלָתוֹ
שַׁעג וּלְגַלַּח שְׁעָרוֹ, וְתַעַר לְבָשָׁרוֹ, בְּיָמֵי נְזָרוֹ, הָאֵל אָסְרוֹ.
שַׁעַר וַיִּגְדֵּל שְׁעָרוֹ, יָמֵי הַנְּזָרוֹ, בְּפֶרַע פְּרָעוֹת, בְּלִי לְהִתְנַאֲוֹת
שַׁעַה וּבִאֲהָל מֵת, נִזְהָר מִקְטָמָאוֹת,
מִלְחָלָל כְּבוֹדוֹ, לַעֲפֹר יִסּוּדוֹ.
שַׁעוּ וְלִנְפָשׁוֹת נַעֲדָרִים, מְלַגֶּעַת מוֹזָהָרִים,
וְלִשְׁאֵר בְּשָׁרוֹ, הָאֵל אָסְרוֹ.
שַׁעוּ וּבְמִלֵּאת נְזָרוֹ, יִגְדֵּחַ שְׁעָרוֹ, יָבִיא קָרְבָּנוֹ, וְהָאֵל חֲנָנוּ
שַׁעַח הַכֹּהֲנִים בְּמִנוּחָתִי, יִבְרְכוּ נַחֲלָתִי,
בְּנִשְׂיָאת פַּיִם, לְשָׁמַי שָׁמַיִם.
שַׁעֲט וְלַכֹּהֲנִים מִקּוֹדֶשׁ, אֲרוֹן הַקּוֹדֶשׁ,
וּבִיעַת יִסְעוֹ, בְּכַתֵּף יִשְׂאוֹ.
שַׁפ וּפֶסַח שְׁנִי, בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי,
הֶרְחֹקִים וְהַשְּׂמָאִים, לְהַשְׁלִים בָּאִים.
שַׁפָּא בְּפֶסַח הָרִאשׁוֹן, לְאֹכְלוֹ בָּאִישׁוֹן,
צִיּוֹנִים

יאכל הנזיר זרע הענבים שנאמר וחוצנים כו' : שַׁעַב שלא יאכל קליפת
הענבים שנאמר ועד זג לא יאכל : שַׁעַג שלא יגלה בימי נזירותו, שנא'
תער לא יעבור על ראשו : שַׁעַד לגדל שער ראשו כל ימי נזרו, שנא'
גדל פרע שער ראשו : שַׁעַה שלא יכנוס באוהל מת שנאמר על נפש מת
לא יבא : שַׁעוֹ שרא יטמא למת שנאמר לאביו ולאמו לא יטמא כו' :
שַׁעַז שיגלח ויביא קרבנות כשיושלים נזיר רותו וכן כשיטמא שנאמר וכיום
מלאת כו', וכי ימות מת עליו כו' : שַׁעַח שיברכו הכהנים בנשיאות
כפים לישראל בכל יום שנ' בה תברכו את ב"י אמור להם : שַׁעֲט שיסאו
הכתנים הארון בכתף כשמוליכין אותו ממקום למקום, שנאמר בכתף יסאו.
פ' בהעלוהך ג' מ"ע, ב' ל"ת. שַׁפ שכל מי שלא היה יכול לעשות
פסח ראשון מתמת טומאה או דרך רחוקה שיעשה פסח שני בי"ד
באייר שנאמר בחדש השני בארבעה עשר יום בין הערבים כו' :
שַׁפָּא שיאכל החטויב בפסח שני על מצות ומרורים, שנאמר על מצות
ומרורים

- שסב מְשַׁמֶּרֶת לַמַּחֲנִיכִים, לְטַהֲרֵת גְּבוּלֵיכֶם,
וּלְשַׁלַּח מַחֲנִיכִים, צְרוּעִים וְזָבִים.
שסג הַשְׁמְרוּ בְּמִקְדָּשֵׁיכֶם, לְטַמְּאוֹת מַחֲנִיכֶם,
סְבִיבֵי מְשַׁמֶּרֶת, וּלְטִמָּא מִסְּגֻרָתָה.
שסד וְהִתְוֹדָה מִחֲטָאתוֹ, מִתְנַחֵם מִרְעָתוֹ,
אֲסִיר חֲטָאתוֹ, וְאֶקְבֹּל תְּשׁוּבָתוֹ.
שסה לִכְהֵן בְּמִשְׁמֶרֶת, תִּזְכָּא הַסֹּדֶרֶת,
לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּטָה, מֵאִשָּׁה כְּסָטָה.
שסו וּמִנְחָתָהּ לַהֲבִיאָנָה, בְּלִי שְׂמֹנֶה,
לְהַכְעִיסָה תְּמָרוֹרִים, אֶלּוּף גְּעוּרִים.
שסז וּבְלָעֲדֵי הַבֹּנָה, גִּזְכָּרֶת בְּעֹנָה,
הַשְׁמוּעָה יֵצֵאה, מוֹסֵר כְּפָרָעָה.
שסח יִפְלִיא נִדְרוֹ, גָּזִיר בְּהִזְיוֹ, וּמִגֶּפֶן הַיֵּין, יַעֲלִים, עֵין.
שסט וּמֵאֲכִילָה יִזִּיר, בְּדַת הַנְּזִיר,
מִעֲנָבִים לַחִים, בְּאֶשְׁכְּלוֹת מוֹנָחִים.
שע וּמִלֶּאכֹל הַצְּמוּקִים, יִהְיוּ מְרוֹחֲקִים,
וְשֵׁם גְּזִירִים, בָּזָה מִפִּירִים.
שעא מִהֶעֱנָבִים הַחֲרָצִנִּים, בִּיתֵר הָאוֹפָנִים.

צִיּוֹנִים

נת' ז' מ"ע י"א מל"ת : שסב לשלח הטמאים חוץ למחנה שפינת,
ולדורות חוץ לעזרה, שנאמר צואת בני ישראל וישלחו מן המחנה כו' :
שסג שלא יכניס השם לעזרה שנאמר ולא יטמאו את סתניהם :
שסד להתודות לפני השי"ת בהתנחכנו מן החטא שנאמר והתורו את
חטאתם כו' : שעסה להביא האשה הסוטה לכהן שנאמר והביא האיש את
אשתו כו' : שסז שלא ליתן שמן במנחתה : שסח שלא ליתן לבונה
במנחתה שנאמר לא יצוק עליה שמן, ולא יתן עליה לבונה :
שסח שלא ישתה הגזיר יין שנאמר מיין ושכר יזיר : שסט שלא
יאכל הגזיר ענבים לחים שנא' וענבים לחים ויבשים לא יאכל :
שע וכן הצמוקים שנאמר ויבשים לא יאכל : שעא שלא
יאכל

כתר תורה

וְהַבַּעַל בְּגִאוּלָּתוֹ, יוֹסִיף חֲמִישִׁיתוֹ.

שנד המקדיש ביתו, יעריך אותו,

וְהָאֲדוֹן בְּגִאוּלָּו, בְּחוּמָשׁ לְהַעֲלוֹ.

שנה ולחשבון מעלים, כסף שקלים,

בְּעֶרְךָ חֲמִשִּׁים, לְאַחוּזַת אֲנָשִׁים.

שנו והיו גפרשים, מלשנות במוקדשים,

וַיְבוֹפֵר הַכֹּהֵן, מִלְשָׁנוֹתוֹ נֶצֶר.

שנו שני חרמים, בתורתי גרשמים,

לְכַהֲנִים נְתָתִים, וּלְכַדֵּק הַכֹּתִים.

שנח וחרמי שדות, לכהן מיוחדות,

לְעֹמְדִים בְּמִשְׁמֶרֶת, בְּיָדָם נִשְׁאָרֶת.

שנח וחרם בישראל, לא יגאל,

מִהַכֹּהֲנִים הַחוּרִים, לְהַמְכֹּר לְאַחֲרִים.

שם לעשר העדרים, ולהעלות המעושרים,

וּבִירוּשָׁלַם אֲכִילָתָם, אַחֲרֵי הַקִּרְבָּתָם.

שסא לא יחליפנו, ולא ימירנו,

לֹא יִמְכְּרֵנוּ, וּבִירוּשָׁלַם יֵאָכְלֵנוּ.

ציונים

שנאמר והעמיד את הבהמה לפני הכהן כו' : שנד לדון בערכי בתים
שנאמר ואיש כי יקדיש את ביתו כו' : שנה לדון בערכי עדות כפי ערך
הכתוב בפרשה זרע חומר שעורים כו' : שנו שלא לשנות בקדשים מקרבן
לקרבן שנאמר כבכור לא יקדיש איש אותו : שנו לדון בדיני החרמים
מהם לה' ומהם לכהן שנאמר אח כל חרם אשר יחרים איש כו' : שנה שלא
ימכר עדה החרם שנאמר כל חרם כו' לא ימכר כו' : שנה שלא יגאל
עדה החרם, שנאמר ולא יגאל : שם לעשר כל הבהמות המהורות שהם
בקר וצאן ועוז הנולדים אצלנו בכל שנה שנאמר וכל מעשר בקר וצאן
כו' : שסא שלא למכור מעשר בהמה מהכתוב לא יגאל, בשום צד
מכירה אלא יאכלוהו בעליו או מי שירצו הבעלים בירושלים, ועל זה נאמר
באן במעשר בהמה לא יגאל : בפרשה במדבר אין בה מצות, נשא יש

שדמ בְּהַמְכֹּר אֶחִיךָ, רֹאֵה הַזְהִרְתִּיךָ,
 בְּעִבּוּדְתוֹ מִלְּבִיזְהוּ, בְּעֶבֶד בְּמִלֵּאכֶתְהוּ.
 שמה וּמִמְכָּרְתָּ עֲבָדִים, בְּלֹתִי לַיהוּדִים,
 וּבְאַבְן הַמִּקְחִים, בְּלֹתִי נִקְחִים.
 שמו וְלֹא תִרְדְּנוּ, אֶחֱיךָ הִנָּנוּ, וְעַתָּה יְשׁוּחַ, הָבָה מִנוֹת.
 שמו הַכֹּנְעָנִים הָעֲבָדִים, לְעוֹלָם נֶעְבְּדִים,
 יַעֲבֹדוּ בְּבֵתֵיכֶם, לְבָנֵיכֶם אַחֲרֵיכֶם.
 שמת לְנֹכְרִים בְּאַרְצֵנוּ, בְּנִמְכָּר אֶחֱינוּ,
 רִדְתוֹ לְמִנוּעַ, וּמִכֶּסֶף לְגִרּוּעַ.
 שמת וּבְטוֹהַר הַמַּחְשָׁבוֹת, בְּלִי לְהִשְׁתַּחֲוֹת,
 כְּמִשְׁפִּיּוֹת הַגּוֹיִם, בְּאַרְצֵכֶם שְׂרוּיִם.
 שג בְּעֶרְכִּי נִפְשׁוֹת, לְשָׁנִים הַמְּפֹרָשׁוֹת,
 כִּי־יֵצֵא מִשְׁפָּתִיו, יִמְהַר מֵעֲשׂוֹ.
 שנא וּבַהֲמָה הִנְקִדְשָׁה, לְמִזְבֵּחַ הַזֶּה, הַיּוֹפֵרָשָׁה,
 לֹא יִחְלִיפָנָה, וְלֹא יִמְרָנָה.
 שנב וּמִהִיר בְּאַמְרָתוֹ, לְהַמִּיר נִדְבָתוֹ,
 גַּם שְׁתִּיָּהֶם, יִקְדָּשׁוּ כְּדִתֵּיהֶם.
 שגג וְעֶרְכִּי הַטִּמְאֹת, לִכְהֵן לַחֹתָ,
 צִיּוֹנִים

נספך לא תחן לו כו' : שדמ שלא לעבוד בע"ע בעבודת כזיון שנא' לא
 תעבוד כו עבודת עבד : שמה שלא לסכור אותו כעבד כג"נ שנא' לא
 ימכרו ממכרת עבד : שמו שלא נעבד כו בפרך שנאמר לא תרדה כו
 בפרך : שמו שנעבוד בע"ד כנעני לעולם שנאמר לעולם נהם תעבדו :
 שמח שלא להניח הכותים לעבד בע"ע בפרך שנא' לא ירדנו בפרך לעיניך
 שמת שלא להשתחוות על אבן משכית אף להשי"ת, שנאמר ואבן
 משכית כו'. פרעה בחוקותי יש כה ז' מ"ז ה' מל"ת : שנ לדון בערכי
 אדם שנאמר איש כי יפליא נדר בזרכך נפשות לד' : שנא שלא להמיר
 בקדשים שנאמר לא יהליפנו ולא ימיר אותו כו' : שנב להיות התמורה
 קודש שנא' והיה הוא ותמורתו יהיה קודש : שגג לדון בערכי כהמה
 שנאמר

כתר תורה

שלה ולא אֲדוֹנִים, לְפָרִי מַעֲדָנִים, וְכָל שִׁית, לְעֲנִיִּים תְּנִית.
 שלו לְיִשְׁפּוֹט בְּמִישָׁרִים, בְּמִקַּח וּבְמִכָּרִים,
 לְדוֹן בַּשָּׁעֲרִים בְּכָל הָעָרִים.
 שלו בְּמִרְמָה לְהִתְעַשֵּׂר, לְבִבְךָ תִּיָּסֶר,
 סְחוּרְתְּךָ לִיָּקֶר, בְּאַמוּנָה לְשִׁקֵּר.
 שלח וּבְאֻנָּאת דְּבָרִים, הָיוּ נִזְהָרִים,
 לְהוֹנוֹתוֹ וּלְצַעֲרָהוּ, וּלְהִזְכִּיר חֲטָאָהוּ.
 שלט אַחֲוִיזוֹת וּבִתְיָהֶם, תִּשְׁכַּנָּה לְבַעֲלֵיהֶם,
 וּבְלִתִּי נִמְכָּרִים, לְצִמִּיתוֹת לְאַחֲרִים.

ליום חמישי

ש"ו וּבִיּוֹבֵל הוֹאִילָהּ, לְהָשִׁיב הַנְּאוּלָה,
 וְשָׂדֶה וְדִירָה, תוֹשֵׁב לְגִבְיָרָה.
 ש"ז וּבְעִיר הַמִּוֶּקֶפָה, כַּחוֹ יָפָה,
 נְאוּלָתוֹ לַיָּמִים, וְלַקֹּנָה לְעוֹלָמִים.
 ש"ח וּבְאַרְץ הַנִּבְחָרָת, לַלְוִיִּם בְּמִשְׁמֶרֶת,
 לֹא לְשִׁנּוֹתָם, לְהַחֲלִיף בְּנִיחָלָתָם.
 ש"ט בְּכֶסֶףךָ אִסְרֵתִּיךָ, לְהַרְבּוֹת מֵאֲחִיךָ,
 אֶךְ בְּרַחֲמֶיךָ, תִּתְּנֶהוּ אֲבָלָךָ.

ציונים

לא תקצורו: שררה שלא נאסוף הפירות בו, שנאמר ולא תבצרו:
 שרץ לדון בדיני סקח ומסכר, שנאמר וכי תסכרו מסכר: שרץ שלא
 להונות במסחר שנאמר וכי תסכרו מסכר לעמיתך או קנה כו':
 שרץ שלא להונות בדברים, שנאמר ולא תונו איש את עמיתו:
 שרץ שלא לסכור שדה בא"י לצמיתות שנאמר והארץ לא תסכר לצמיתות:
 ש"ח להשיב שדות וכרמים והבתים לבעליהם ביוכל בלי כסף, שנאמר
 ובכל ארץ אחוזתכם גאולה תתנו לארץ: ש"ח שיגאלו בתי ערי
 חומה רק עד שנה שנאמר ואיש כי ימכוד בית מושב כו': ש"ח שלא
 לשנות בערי הלויים ושדותיהם, ונגאלים לעולם, שנאמר ושדה מגרש
 ערי הלויים לא ימכר: ש"ח שלא להלוות כרבית לישראל, שנאמר את

שכה תתחסו בצללים, לזכר האזהרים,
 תשובו בסופה, פתורה וכחוקה.
 שכו עבודת אדמה, בשביעית הורמה,
 מנחתם יגרעו, ולא יזרעו.
 שכו ואל תפון, לעבודת הגפון, לתאנה וזית, בשדה ובבית.
 שכה מלקצור הספית, בשביעית תניח,
 וראביונים למנה, יבול השנה.
 שכט הנזירים בענבים, לגרים ותושבים,
 ומאסיפת פירותיכם, אספו ידיכם.
 של שבע פעמים, שנים וימים, בחיי תבל, למנות ליוכל.
 שלא ובשופר להריע, חרות להשמיע,
 דרור לעברים, ולשדות מכורים.
 שלב ושנת החמשים, היו מקדישים,
 בשמיטה למלאכה, לדרור ולהנחה.
 שלג השופר כהשמיע, בר יזרע,
 בשמיטה קראתי, וצויתי ברבתי.
 שלד והספחים גודלו, בשדותיכם עליו,
 יאכלו בשבעם, אביוני העם.

ציונים

במקדש, שנאמר ולקחתם לכם כו': שכה לישב בסוכה ו' ימים שנאמר
 בסוכות תשבו ו' ימים. פ' בהר יש בה ו' מ"ע וי"ו מל"ח: שכן שלא
 לעבוד האדמה בשנה השביעית שנאמר ובשנה השביעית כו': שכן שלא
 לעבוד האילנות בשנה הנ"ל שנאמר וכרמך לא תזמור: שכן שלא נקצור
 חספחים בהנ"ל: שכן שלא נאסוף הפירות בהנ"ל שנאמר ואת ענבי
 גזירך כו': שכן לספור השנים עד היוכל, שנאמר וספרת לך שבע
 שבתות שנים כו': שכן לתקוע שופר ביום כ' שביוכל, שנאמר והעברת
 שופר תרועה כו' וקראתם דרור: שכן לקדש היוכל בבטל העבודה
 כמו בשמיטה שנאמר וקדשתם את שנת החמשים כו': שכן שלא נעבוד
 בשנת היוכל שנאמר לא תורעו: שכן שלא נקצור בו חספחים שנאמר
 לא

בתר תורה

וְהַמְרָבָה בְּתִשְׁבָּה, נִפְשׁוּ חֲשׁוּבָה.
 שטו מְקַאֲכֹל וְלִשְׁתּוֹת, תְּצוּמוּ בְּדַתּוֹת,
 וּבְחֲמֻשָּׁה עֲנֻיָּכֶם, תְּכַוֵּפֶר חֲטֹאתֵיכֶם.
 שיו בְּשִׁבְיָתָהּ וְעֶצְרָה, לְשִׁבּוֹת הָאֲזָהָרָה,
 וּבִדְוָיִם לְנִכּוּחַ, לְמִרְבָּה לְסִלּוֹת.
 שיח וּבְחֲצֵי הַחֹדֶשׁ, מְקַרָּא קוֹדֶשׁ,
 לְשִׁבּוֹת בְּחֻקּוֹת, בְּרֹאשׁוֹן לְסִכּוֹת.
 שיט וְעִבּוּדוֹת וּמִלְאָכוֹת, בְּלִתִּי נִעְרָכוֹת,
 בְּרֹאשׁוֹן לְחֻגֵיכֶם, לְבַד מֵאֲכָלֵיכֶם.
 שכ וְקִרְבָּנוֹת לְהוֹסִיפָה, בְּחַג הָאֲסִיפָה,
 וְהַתְּשׁוּרוֹת מוֹבָאוֹת, בְּבוֹאֵם לְרֵאוֹת.
 שכא וּבְשִׁמְיָנִי עֶצְרָת, הַמְּנוּחָה לְתַפְאֶרֶת,
 מִיְּגִיעַת בְּשָׂרִים, לְבָנִי הַיְקָרִים.
 שכב וְרָגַל לְלִבְדּוֹ, בְּמוֹסָף לְכַבְדּוֹ, לְקִדְּםֵי אֲפִים, לְשׁוֹכֵן שָׁמַיִם
 שכג וְזוֹלַת הַמֵּאֲכָלִים, נֶאֱסְרוּ הַמַּעֲלָלִים,
 בְּשִׁמְיָנִי עֶצְרָת, לְשִׁמְחָה נִשְׁמָרָת.
 שכד לוֹלֵב וְעָבוֹת, הָדָר וְעֶרְבוֹת,
 שְׁבַעַה בְּמִקְדָּשֵׁיכֶם, וְרֹאשׁוֹן בְּמוֹשְׁבֹתֵיכֶם.

ציונים

לאכול ולשתות ביום הזה כי כל הנפש אשר לא תעונה בו' : ש"ן לשבות
 בו ממלאכה, שבת שבתון הוא לכם : ש"ח לשבות ממלאכה ביום א'
 של סוכות שנאמר ביום הראשון מ"ק : ש"ט שלא לעשות מלאכה ביום
 הזה, כל מלאכת עבודה לא תעשו : ש"ב להקריב מוספין בכל יום
 בו' ימי החג שנאמר שבעת ימים תקריבו אשה בו' : ש"א לשבות
 ממלאכה שאינה צורך אוכל נפש ביום השמיני של חג הסוכות, שנאמר
 וביום השמיני מקרא קודש בו' : ש"ב להקריב בו קרבן מוסף שנאמר
 והקרכתם אשה לה' : ש"ג שלא לעשות בו מלאכה שנאמר ביום השמיני
 בו' כל מלאכת בו' : ש"ד מצות לולב ביום הראשון במדינה ושבעת
 במקדש

הַשָּׁבַע שִׁבְתוֹת, וְתַמִּימוֹת מִפְּזָרוֹשׁוֹת.
 שוּ וּבַחַג הַשְּׁבוּעוֹתֵיכֶם, תָּבִיא מִמּוֹשְׁבוֹתֵיכֶם,
 לָחֶם הַנּוֹפֶה, מִעֲשָׂרוֹנִים מְנוּפָה.
 שח רְאִיתֶם הַמַּחֲזֶה, בְּיוֹם הַזֶּה,
 מִקְרָא קוֹדֵשׁ, בַּשָּׁשִׁי לַחֹדֶשׁ.
 שט וּבַחַג הַשְּׁבוּעוֹת, לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת,
 מִלֵּאכָה בְּמוֹשְׁבוֹתֵיכֶם, בְּלַעֲדֵי מֵאֲכִילֵיכֶם.
 שי וְתִזְכְּרוּ לְבִרְכָּה, בְּשִׁבְתְּ מִמִּלֵּאכָה,
 בְּנֶפֶשׁ נַאֲמָנָה, בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה.
 שיא הַשִּׁמְרוּ מִמִּלֵּאכָה, בְּיוֹם הַמַּעֲרָכָה,
 בְּשִׁבְתְּ לַכֶּסֶּא, עוֹן נוֹשֵׂא.
 שיב וּבִתְשׁוּבַת הַשָּׁנָה, לְהוֹסִיף הַמָּנָה,
 וּבְמוֹסְפֵי קָרְבָּנֵיכֶם, אָשׁוּב לְרַחֲמֵיכֶם.
 שיג וּבַעֲשׂוֹר לַחֹדֶשׁ, מִקְרָא קוֹדֵשׁ,
 קִדְשׁוּ צוֹם, בְּעֶצֶם הַיּוֹם.
 שיד וַעֲנוֹתֵיכֶם סְדוּרִים, בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים,
 וְהַמוֹסְפִים נִקְרָבִים, וְאֶסְלַח לַשָּׁבִים.
 שטו וּבִלְתִּי נִעְבֹּד קְדוֹשׁ וּמְכוּבָד,

צִיּוֹנִים

שנאמר וספרתם לכם כו': שז' להביא שתי הלחם בעצרת שנאמר
 ממושבוכיכם תביאו כו': שח' לשבות ממלאכה בחג השבועות שנאמר
 וקראתם בעצם היום הזה מקרא קודש כו': שט' שלא לעשות מלאכה
 בעצרת, תספרו חמשים יום כו' ובסוף הפרשה כל מלאכת עבודה לא
 תעשו: שי' לשבות ממלאכה בראש השנה, שנאמר בחדש השביעי
 באחד לחדש כו': שיא' שלא לעשות מלאכה בהנ"ל שנאמר כל מלאכת
 עבודה לא תעשו: שיב' להקריב מוסף בראש השנה שנא' שם והקרבתם
 אשה לה: שיג' לצום ביום הכפורים שנאמר אך בעשור לחודש כו'
 ועניתם כו': שיד' להקריב ביום כ' מוספים, והקרבתם אשה כו':
 שטו' שלא לעשות בו מלאכה שנאמר וכל מלאכה לא תעשו: שטז' שלא

כתר תורה

מִקְרָא קוֹדֵשׁ, בַּחֲצֵי הַחוּדֶשׁ.
 רצח כָּלִיל הַתְּקֵדֶשׁ, הָרֹאשׁוֹן לְקֹדֶשׁ,
 מַעֲשׂוֹת מַעֲלָלִים, לְבַד הַמַּאֲכָלִים.
 רצט וּבֵאלֹהֵי הַיָּמִים בְּמִקְדָּשׁ עוֹלָמִים,
 תוֹסִיפוּ קֶרְבָּנֵיכֶם, בַּיָּמִי חַגֵּיכֶם.
 ש וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, מְצֻרִים בְּהַטְבִּיעִי,
 תַּחֲנוּגוֹ בַתּוֹדָה, מִמַּעַשׂ עֲבוּדָה.
 שא וְנֹאמַר מִמְּלֹאכָה, בַּשְּׁבִיעִי כָכָה,
 וּמַעֲדָנִים לְנַפְשָׁךְ, הִכֵּן כְּבִרְכָתְךָ.
 שב וּבַיּוֹם הַשְּׁנִי, לְהָבִיא לְמַעֲוֹנִי,
 הָעוֹמֵר וְעוֹלָתוֹ וְלֹהֲטֵיפוֹ בְּדָתוֹ.
 שג וְאַחֲרֵי הָעוֹמֵר, נִתְּתִי אוֹמֵר,
 תְּבוּאָה הַתְּדִשָּׁה, לְאַכְלָה הַיּוֹדֶשֶׁת.
 דש וְקָלִי בַשֶּׁבֶלִים, בְּלֹתִי נֶאֱכָלִים,
 הַתְּנוּפָה גָמְרוּ, לְאַכְלָם הַיּוֹתֵרוֹ.
 שה וּכְרָמִי לְאֹכֹל, לֹא תִחַל,
 וְתִהְיֶה נִשְׁמֶרֶת, לַתְּנוּפָה נִגְמֶרֶת.
 שו וְתִחַלּוּ סִפְרֵתוֹ, מִיּוֹם הַבָּאָתוֹ,

ציונים

מקרא קודש : רצח שלא לעשות מלאכה ביום הנ"ל כל מלאכת עבודה לא תעשו : רצט להקריב קרבן מוסף שבעת ימי הפסח והקרבנות אשה לה' שבעת ימים : ש לשבות בשביעי של פסח, שנאמר ביום השביעי מקרא קודש בו' : שא שלא לעשות מלאכה ז' של פסח, שנאמר ביום השביעי מקרא קודש בו' : שב שנקריב ביום שני של פסח לבד המוסף עולת העומר עם העומר שנאמר כי תבואו אל הארץ בו' ותבאתם בו' ועשיתם ביום הניפכם בו' : שג שלא לאכול לחם מתבואה חדשה קודם כלות יום ט"ו ניסן שנאמר ולחם וקלי בו' : דש שלא לאכול הקלי כג"ל : שה שלא לאכול הכרמל כג"ל : שן לספור ט"ט יום מיום הבאת העומר שנאמר

וְקִדְּשִׁים בְּמוֹמָם, זְרִיקַת דָּמָם.
 נֶאֱסַר בַּמִּזְבֵּחַ, מִקְהָעֵלוֹת נִיחוּת.
 וּבַהֲמוֹת בְּמִשְׁחָתָם, נֶאֱסָרָה שְׁחִיטָתָם,
 לְאִשָּׁה לְשֵׁם, בְּשִׁחִיטָה יֵאָשֵׁם.
 וּלְהַקְטִיר אֵימורֵיהֶם, נֶאֱסָרוּ מִקְרִיבֵיהֶם,
 הִנָּה מְכוּעֶרֶת, לְאִשָּׁה וּמִקְטֶרֶת.
 לְסֶרֶס הַזָּכָרִים, הָיוּ נִשְׁמָרִים, וְאָדָם וּבְהֵמָה, אַחַת הִמָּה
 מֵעֹבְדֵי זָרִים, מִקְבֵּל מוֹזְהָרִים,
 בְּמוֹם נִדְבוּתֵיהֶם, וְכֹל נִדְרֵיהֶם.
 לְיָמִים שְׁבָעָה, לְשִׁמִּי מִקְהַנְדָּבָה,
 וּבִקְרָבָנָהּ רְצוֹנִי, בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי.
 וְצוֹיְתִי לְרַחֲמָהּ, לְכֹל בְּהֵמָה,
 אוֹתוֹ וּבְנֵיהָ, בְּאַחַד מִלְּשִׁחִיטָהּ.
 וְלֹא יִחַלֵּץ, שְׁמִי הַמִּהוֹלֵץ,
 לְהַכְעִיסֵנִי פַעַם, בְּרוּעַ הַפְעֵשׁ.
 וּבִקְרוֹבִי אֶקְדֵּשׁ, שְׁמִי לְקִדְּשׁ,
 בְּמַעֲשֵׂי יָדָם, בְּנִפְשָׁם וּבְמֵאֲוָדָם.
 כִּי־אַתֶּם מִמִּצְרַיִם, יֵאלֹהֵי הַשָּׁמַיִם,

ציונים

רפח שלא לזרוק דם בעלי מומים שנאמר עורת או שבור כו': רפח שלא
 נשחטנו לשם קרבן שנאמר לא תקריבו "אלה לה': רצ' שלא להקטיר
 אכזרי בעלי מומים, שנאמר ואשה לא תתנו מהם: רצא' שלא לסרס אדם
 ובהמה, שנאמר ובארצכם לא תעשו: רצב' שלא לקבל על מנת להקריב
 בעל מום מיד הכותי, שנאמר ומיד כן נכר כו': רצג' להיות כל קרבן
 שכן ח' ימים ומעלה, שור או כשב או עז כי יולד כו': רצד' שלא
 לשחוט אותו ואת בנו ביום אחד, שנאמר אותו ואת בנו כו': רצה' שנמנע
 מחלול השם שנאמר ולא תחללו את שם קדשי: רצו' לקדש השם שנאמר
 ונקדשתי בתוך כו': רצז' לשבות ביום ראשון של פסח ביום הראשון
 מקרא

כתר תורה

רעט וּמַעַת טוֹמְאָתָם, נֶאֱסְרָה תְּרוּמָתָם,

וְעַדִּי יִטְהָרוּ, לַמָּוֶת נִגְזְרוּ.

רפ כָּל־זֶר, מִתְּרוּמָה יִזָּר, בְּשָׂמִים דָּנוּהוּ, כִּי יַחֲלִיפוּהוּ.

רפא תוֹשָׁבִים וְשֹׁכֵרִים, לַכֹּהֲנִים הַגְּבִירִים,

לְאֹכְלָה נֶאֱסָרִים, מִתְּרוּמַת הַשָּׂרִים.

רעב אֲטוּמִים בְּעַרְלָתָם, וְכֵן לְאוֹנָם,

מִלְּאֹכֹל בְּתְרוּמָתָם, הַתּוֹרָה אֶסְרָתָם.

רעג וּבָנוֹת הַכֹּהֲנֹת, וְלִזְרִים נִתְּנוֹת,

מִתְּרוּמוֹת וּמִנּוֹת, בְּלֹתִי נִתְּנוֹת.

רעד כָּעֵם כַּכֹּהֲנִים, בְּלֹתִי נִתְּנִים,

טָרֵם הֶרְמָתָם, הַשֹּׁבְלִים בְּדָתָם.

רעה מִבְּהֵמוֹת הַנֶּעֱלֹוֹת, וּמוֹם סוֹבְלוֹת,

לְהִקְדִּישׁ לְהַקְרִיבָם, יִשְׁמְרוּ בְּנֵיבָם.

רפו וְלִרְיַח גִּיחוֹת, מֵאִשָּׁה הַמְּזֻבָּת,

יִרְצוּ הַתְּמִימִים, בְּלֹעֲדִי הַפּוֹמִים.

רפז בְּקִרְבָּנִי לְהַפְגִּיעַ, כָּאִישׁ מִרְשִׁיעַ,

לְמוֹם יַעֲשֶׂהוּ, אֲדָרוֹשׁ מִיַּדְּהוּ.

ציונים

יעבור כהן טמא שנא' ויגזרו מקדשי בני ישראל כו': רעט שלא יאכל כהן טמא תרומה, שנאמר איש איש מורע אהרן כו': רפ שלא יאכל הזר תרומה שנא' וכל זר לא יאכל קדש: רפא שלא יאכל תושב כהן ושכירו תרומה ש נא' תושב כהן כו': רפב שלא יאכל כהן ערל בתרומה בין שהוא מזיד או שונג או אנוס כגון שמתואהו מחמת מילה ונלסדה בג"ש: רפג שלא תאכל חללה מן הקדש, כלומר מן התרומה וחזה ושוק שנאמר וכת כהן כי תהיה לאיש זר כו': רפד שלא לאכול טבל בין ישראל ובין כהן, שנאמר ולא תחללו את קדשי בני ישראל כו': רפה שלא להקדיש בעלי מומים שנא' כל אשר בו מום לא תקריבו כו': רפז שיהי' כל קרבן שנקרבהו שלם בסיגו מן המומים שנאמר תמים יהיה לרצון: רפז שלא לעשות מום בקדשים, שנאמר כל מום לא יהיה כו':

שלא

וְשָׂאֵם בְּקִדּוּשָׁתָם, לְקִרְבָּם לַעֲבֹדָתָם,
 יִכּוּפְדּוּ בַעֲטֻרָת, לַעֲמֹד לְמִשְׁמֶרֶת.
 עֵינֵהֶם הַגְדֹּל, מִמֵּתִים יִבְדֹּל, מִלָּבָא בְּקִדּוּשָׁתוֹ, עַל מֵתוֹ
 וְעַל לְהַטְמָאוֹת לְאֲבוֹתָיו, לְאֶחָיו וּלְאֶחֻיוֹתָיו,
 בְּנִזּוֹר אֱלֹהָיו, נֶאֱמַר עָלָיו.
 עַבְדָּהּ הָאִשָּׁה בְּבִתּוּלָיָה, נִבְחָרָה לְאִדּוּנִיָּה,
 וּמִהֲנָה נֶאֱמָרִים, בְּאַרְסוּהָ זָרִים.
 רַעַג הָאֲלֻמְנָה מֵאִשָּׁה, נֶאֱמָרָה לְאִשָּׁה,
 וְכֵהֵן גְּדוֹל, מִמֵּתִים יִבְדֹּל.
 וְעַד מִבּוֹא בְּאֲלֻמְנוּתָהּ, עָלָיו חֲרוּתָהּ,
 יִחַלֵּל זָרֵעָהּ, בְּתוֹךְ עֲדֻתָהּ.
 עֵרָה וּמוֹמִים קְבוּעִים, בְּשִׁמְם יְדוּעִים,
 פָּסוּל בְּכִהּוֹנָתָם, בְּמִשְׁמֶרֶת עֲבֹדָתָם.
 יַעֲוִי וּמוֹם בְּכִהָנִים לְתַעֲלָה מִמֵּתִינִים,
 יִתְרַחֲקוּ מֵעֲבֹדָתָם, עַדִּי תִרְוַפָתָם.
 יַעֲוִי מֵאֻלָּם וּמִמְזִיבָת, יִתְרַחֲקֵם מִבְּרִית, בְּמוֹסַפְלָיו, עַדִּי יוֹצֵלוֹ
 וְעַתָּה הַכִּהָנִים בְּטוֹמְאָתָם, יִבְדֹּלוּ מֵעֲבֹדָתָם,
 וְעַדִּי טַהֲרָתָם, יִנָּזְרוּ מִקִּדּוּשָׁתָם.
 צִיוִּנִים

חרע אהיו ולקדשם שנאמר קדושים יהיו לאלהיהם : ער שלא יכנס כ"ג
 באהל המת, שנאמר ועל כל נפשות מת לא יבוא : רעא שלא יטמא
 כ"ג אף לקרובים שנאמר ולאביו ולאמו לא יטמא : ערב שישא כהן גדול
 לנערה בתולה, שנאמר והוא אשה בבתוליה כו' : רעג שלא ישא כ"ג אלמנה
 שנאמר אלמנה וגרושה כו' : רעד שלא יבעול כ"ג אלמנה אף בלא קדושין
 שנאמר ולא יחלל זרעו בצמיו : ערה שלא יעבוד כהן בעל מום בביהמ"ק
 שנאמר איש איש מורע אחרון כו' : רעז שלא יעבוד כהן בעל מום עובר
 שנאמר כל איש אשר בו מום כו' : רעז שלא יכנס בעל מום בהיכל
 מכלל, כלומר אל המזבח, ובין האולם ולמזבח וכל שאר המקומות
 שבהיכל שנאמר אך אל הפרוכת לא יבא ואל המזבח לא יגש : רעח שלא
 יעבוד

בתר תורה

ונִטְאִיפֶת צֶדֶק, וְהִינֵן צֶדֶק, וּבְמִשְׁלַח יָדִים, לְצֶדֶק הַמֵּאזְנִים
 וּסְאָב וְאֵם, הַמִּקְדָּל בְּשֵׁם, וְאַחֲרֵי מוֹתָם, יַעֲנִשׁוּ בְּדָתָם.
 וּסְאָב בְּבִדִּיל וְעוֹפֶרֶת, הַשְּׂרִיפָה נְגִזְרֶת,
 מִיּוֹשֶׁבִי מִדִּין, בְּדָת וּבְדִין.
 וּיִזְהָרוּ הַבָּנִים, מִמְּחֻקוֹת הַכְּנָעִנִים,
 וּכְגוּיִם בְּמִמְלָכֶת, הַשְּׁמֶרֶת מִלֶּכֶת.
 וּסְאָב הַכְּהֵנִים בְּקִדּוּשָׁתָם, נִבְחָרוּ לְעִבּוּדָתָם,
 לְנֶפֶשׁ הַמֵּת, יִשְׁמְרוּ מִלְּהַטְמָאוֹת.
 וְהַכְּהֵנִים הָאֵל, בְּעַמִּי יִשְׂרָאֵל,
 יִטְמְאוּ לְשִׂאֲרֵיהֶם, בְּאַבְלָם עֲלֵיהֶם.
 וּסְאָב וּבְמִקְדָּשׁ אִיּוֹם, הַטָּבֹל יוֹם, לֹא יִקְרַב, עַדִּי עָרֵב.
 וּסְאָב אִשֶּׁת זְנוּנִים, אֲסוּרָה לַכְּהֵנִים,
 לְעוֹמְדֵי בְּמִשְׁמֶרֶת, הַנֶּה לְבִהְיֹת.
 וּסְאָב וּמֵאִשָּׁה חִלָּה, מוֹלֶדֶתָהּ מִגּוֹעֲלָה,
 יִהְיוּ נִזְהָרִים, הַכְּהֵנִים הַנִּבְחָרִים.
 וּסְאָב וּבְנֵשָׂאם גְּרוּשָׁה, נִחְלָלָה הַקִּדּוּשָׁה,
 וַיְמִי אֲרוּסֶיהָ, בַּיָּמִי נִשְׁוֹאֶיהָ.

ציונים

תעשו עול כו': רנ"ט לצדק המדה והמשקל שנאמר אבני צדק כו' יהיה
 לכם: רס"א שלא לקלל אב ואם, שנאמר איש אשר יקלל כו': רס"א לשרוף
 המחויב שריפה שנא' ואיש אשר יקח את אישה ואז אמה כו' באש ישרפו
 אותו ואתה: רס"ב שלא ללכת בהקות הכנענים, שנאמר לא תלכו
 בחקותיהם כו': פ' אמור יש בה כ"ד מ"ע, ל"ט מל"ת: רס"ג שלא
 יטמא כהן הדיוט למת וולת לקרובים המבוארים בפ"שה שנאמר לא יטמא
 בעמיו: רס"ד שיטמאו להקרובים המבוארים בפרשה שנאמר לה יטמא:
 רס"ה שלא ישמש כהן טבול יום עד שיעריב שזשן, שנאמר במים יבואו
 וטמא עד הערב וטהר: רס"ו שלא ישא כ"ג וכהן הדיוט אישה זונה:
 רס"ז שלא ישאו הנ"ל חללה: רס"ח שלא ישאו הנ"ל גרושה, שנאמר
 אישה זונה וחללה לא יקחו, ואשה גרושה מאישה לא יקחו: רס"ט לכבד
 לזרע

- בְּבָנִים בְּחָשִׁים, לְקַרְאֵת נְחָשִׁים.
 רנ ולא תַעֲוִינֵנוּ, צִוְנוּ אֱלֹהֵינוּ.
 הַטּוֹבוֹת וְהָרָעוֹת, לְתַלּוֹת בְּשָׁעוֹת.
 רנא לְהַשׁוֹת בְּתַגְלִיחַת, אֲזַנִּים לְפִדְחַת,
 נֶאֱסָרְנוּ בְּתוֹרֵתֵנוּ, וּמִפְּנֵי אֲמוּנָתֵנוּ.
 רנב לְגַלַּח הַזֶּקֶן, בֶּה הַזֶּקֶן.
 תִּתְחַיֵּב חֲמִשָּׁה, לְזֹאת הָרִשָּׁעָה.
 רנג וּבְכֶתֶב לְקַעֲקַע, לְנֶפֶשׁ גִּזְעִי,
 בְּבִשְׂרָכֶם לְאִזְכָּרָה, הֵאֵל אֶסְרָה.
 רנד וּמִקְדָּשִׁי תִירָאוּ, וְעֵת תִּתְרָאוּ,
 פֶּתַח הָעֵינַיִם, לְשַׁעַר הַשָּׁמַיִם.
 רנה אֵל לְאֹבוֹת, בְּעוֹשֵׁי תוֹעֵבוֹת,
 לְפָנוֹת וּלְדַעַת, וְנִפְשֶׁךָ נִטְמָאת.
 רנו וְאֵל הַיִּדְעוֹנִים, בְּעַמִּים הַיִּדְוֹנִים,
 מְלַפְנוֹת בְּמַעֲשֵׂיכֶם, הַזֹּהִיר אֱלֹהֵיכֶם.
 רנז לְקוֹם מִשִּׁיבָה, עֲלֶיךָ הַחוּבָה,
 לְזֶקֶן גִּתְמָנָה, וְחִכְמָה קָנָה.
 רנח עֲלֶיךָ אֶסְרָה, בְּשָׁדָה וּבִמְגוֹרָה,
 בְּמִשְׁקָלֶךָ וּמִדָּתֶךָ, וּבְמִקְחֵי סְחוּרָתֶךָ.
 צִוִּיִּם

לנחש, שנאמר לא תנחשו: רנ שלא לעונן שנאמר ולא תעונונו: רנא שלא להקיף פאתי הראש שנאמר לא תקיפו פאת ראשכם: רנב שלא לגלח פאת הזקן, שנאמר - ולא תשחית את פאת זקנד: רנג שלא לכתוב בבשרנו כתובת קעקע שנאמר וכתובת קעקע לא תתנו בבשרכם: רנד לירא מן המקדש, שנאמר ומקדשי תיראו: רנה שלא לעשות מעשה אוכלשאל ממנו שנאמר אל תפנו בו: רנז שלא לשאול כידעונו, שנאמר ואל הידעונים: רנח לכבד החכמים ולקום מפניהם, שנא' מפני שיבה בו' והדרת בו': רנח שלא להונות במדה ובמשקל, שנאמר לא תעשו

כתר תורה

רמא לְנָקוּם מִרְעֵהוּ, לְשִׁגְם גְּמוּלָהוּ.
 רמב כְּפִי מַעֲשֵׂהוּ, יִשְׁמַר מִהֲכֹאֲיָבָהוּ.
 רמג וְלֹא תַטּוֹר, אִיבָה לְנַטּוֹר,
 רמד לָזַר מַעֲשֵׂהוּ, וּמַטּוֹבָךְ תִּגְמָלָהוּ.
 רמה כְּאַהֲבַת נֶפֶשְׁךָ, תֶּאֱהָב רַעְךָ,
 רמז וְזֹאת הַתּוֹרָה, וּמִשֵּׁם בְּאֶרֶת.
 רמח לֹא תִרְשִׁיעַ, בְּהִמָּה לְהִרְבִּיעַ,
 רמט מִיִּצִּירַת בּוֹרְאֵיהֶם, לְשִׁנּוֹת פְּנֵיהֶם.
 רמא וְהָיוּ נִכְלָאִים, גַּם בְּזִרְעִים,
 רמב לְזִרְעַ כְּלָאִים, בְּכֶרֶם מוֹבָאִים.

ליום רביעי

רמו וְאִלָּנוֹת תִּטָּעוּ, מִפִּירוֹתֵיהֶם תִּמְנָעוּ,
 רמז מִהָיֹוֹת נִהְיִים שְׁלֹשׁ שָׁנִים,
 רמג וּבְרִבִּיעִית לְנַטְוִיעִים, בַּעֲלֵיהֶם קְרוּאִים,
 רמד מֵאֵל בַּשָּׁמַיִם, לְאֶכְלָם בִּירוּשָׁלַיִם.
 רמה אֵל תוֹבָא, כְּזוֹלָל וְסָבָא, אֶכּוֹל הָאָדָם, עַל הַדָּם.
 רמז הַשְּׁמָרוּ לָכֶם, לֵילָךְ בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

ציונים

שנאמר ולא תשא עליו חטא : רמא שלא לנקום שנאמר לא תקום :
 רמב שלא לנטור, שנאמר לא תטור : רמג לאהוב כל איש כנפשו
 שנאמר ואהבת לרעך כמוך : רמד שלא להרביע בהמה כלאים, שנאמר
 בחמתך לא תרביע כלאים : רמה שלא לזרוע שני מיני זרעים בארץ
 ישראל ביחד, שנא' שדך לא תזרע כלאים :
 רמו שלא לאכול ערלה ג' שנים, שנאמר שלש שנים יהיו לכם
 ערלים כו' : רמז להיות נטע רבעי כולו קדש, שנא' ובשנה
 הרביעית יהיה כל פריו כו' : רמח שלא להרבות באכילה ושתייה
 בימי הנערות כבן סורר ומורה, ואזהרתו מלא תאכלו על הדם : רמט שלא
 לנחש

וְלֹא תִירָא מֵאֱלֹהֶיךָ, מִלְּהַכְשִׁיל בְּעֲצָתֶיךָ.
הַשְׁמְרוּ הָעֲבָרִים, מִלְּהַכְשִׁיל עוֹרִים.
וְלֹא לָתִי עֲשׂוֹת, בְּמִשְׁפַּט עוֹלֹת,
אֲנִי בַּשְּׁעָרִים, וּמֵעַל בְּמִישְׁרִים.
לְהִדָּר הַגָּדוֹל, הַשּׁוֹפֵט יְחִידוֹל,
וְגִדּוּלֵי הָאֲנָשִׁים, בְּעֲנִיִּים וְרָשִׁים.
וְצִדֵּק בְּמִשְׁפָּטִים, לְשֹׁנֵי הַנְּשַׁפְּטִים,
וּבִישִׁיבָה וְעִמּוּדָה, בְּלִי לְהַפְחִידָה.
וְרָכִיל בְּעַמֶּךָ מֵנַע רִגְלֶיךָ,
וְלִשׁוֹן הַתָּרִים בְּנֶחֱשׁ בְּמִסְתָּרִים.
מִנְגִּיד בְּרֹאוֹתֶכֶם, דָּם רַעְכָּם,
לֹא תִתְעַצְּלוּ וְעַלְיוֹ תִּתְחַמּוּלוּ.
שְׁנֵאת הַלֵּב, מִרְעַךְ עֵזוֹב,
וְאַחִיךָ בְּטוֹת, מֵאִיבֹת הָרוֹת.
תּוֹכַחְתֶּךָ לַבִּקְרִים, לַעֲמִיתֶךָ נֹאמְרִים,
לַעֲזוֹב רָשָׁעוֹ וְלַחֲשִׁיג יִשְׁעוֹ.
וְהַשְׁמַר בְּמִסְתָּרִים, חֲטָאֵיו מִהָרִים,
בְּפִשְׁעוֹ לְהַכְלִימוֹ, בְּעֵבוֹר הַרְעִימוֹ.

ציונים

שום איש, שנא' לא תקלל חרש: רלב שלא להכשיל שום איש בעצה ועה, ולפני עור לא תתן מכשול כו': רלב שלא לעשות הדיון עול בדיון שנאמר לא חעשו עול במשפט: רלב שלא יכבד הדיון לאחר מבעה"ד בשעת הדיון שנאמר לא תהדר פני גדול: רלב לשפוט בצדק שנאמר בצדק תשפוט עמיתך: רלב להמנעות מהרכילות לא תלך רכיל: רלב שלא למנוע מהציל חברו, לא תעמוד על דם רעך: רלב שלא לשנא בלב שום איש שנאמר לא תשנא את אחיך בלבבך: רלב להוכיח תחומא שנא' הוכח תוכיח: רלב שלא לבייש שום איש, שנאמר (מז)

כתר תורה

רכב ופרט עזוב, משנים החוב,
 ושלשה לבכלותך, כפי דתך.
 רכב ולא יקחו, מאז הונחו, גרעיני הענבים, לפני הענבים
 רכב לא תגנובו, בספים תאבו,
 ומפרוטה ומעלה כמאה נעלה.
 רכב כחש בפקדון, בפני האדון,
 ובתשומת רע, השם יודע.
 רכב רחקו הישרים, משבועות שקרים,
 וכסף בידים, ופקדון בכלים.
 רכב ובשבועות שתיים, לבטא בשפתים,
 לא ישקרו, מאשר נזורו.
 רכב ולא תעשוק, ברעת עסוק, הון לבצוע, השמר מנגוע
 רכב לגזול בזרוע, במהרה תודע,
 תעמוד בידים, ובזעת אפים.
 רכב שבר עבודתו, מדהלץ למחרתו,
 ולשכיר לילה, מבקר ומעלה.
 רכב המקלל חרש, נפשו ישרש,
 יסגור שפתים, למשפטו בצחקים.

ציונים

חעולל: רכב לעזוב פרט הכרם לעניים שנאמר לעני ולגר תעזוב אוחם:
 רכב שלא ללקוט פרט הכרם לעצמו, ופרט כרסך לא תלקט: רכב שלא
 לגנוב ממון שנאמר לא תגנובו: רכב ע לא נכחד במה שהופקר בידינו,
 שנאמר לא תכחשו: רכב שלא נשבע על ההכחשה שנאמר ולא תשקרו:
 רכב שלא לשבוע על שקר בשבועות בטוי שנאמר ולא תשבעו בשמי
 לשקר: רכב שלא לעשוק שנאמר ולא תעשוק, והוא ממון הבא לידו
 בהיתר בתחילה: רכב שלא לגזול ממון, שנאמר ולא תגזול: רכב שלא
 נאחר שכר שכיר שנאמר ולא תלין פעולת שכיר בו: רכב שלא לקלל

כתר תורה

וְכַדְבְּרֵיהֶם לָעוֹ, בִּלְתִּי תִּחַטָּאוּ.
 פְּנוֹת לְאֵלִיָּלִים, הָעֵינִים תַּעֲלִים, ריג
 וּבִתְהַלּוּכוֹת רַעֲיוֹנִים, מִהֵיוֹת נְדוֹנִים.
 וְלַעֲוֹבְדֵי זָרִים, לַעֲשׂוֹתָהּ מוֹזְהָרִים, ריד
 וְיוֹצְרֵי תוֹעֵבָה, יִשְׁכַּבּוּן לְמַעַצְבָּה.
 הַקְדָּשִׁים כְּנוֹתְרוֹ, מְלֹאכָלָם נִזְהָרוּ, רטו
 כְּנִזְרָקוֹ הַדְּמִים, זֶה מִיָּמִים.
 וְלִנְפֶשׁ נִבְּאָה, תְּנִיחוּ הַפֶּאֶה, רטז
 וְדִי בִּרְכָתָהּ, שְׁפָרָה נַחֲלָתָהּ.
 וְלֹא תִבְּקָה, הַשָּׂדֶה כָּלָה, ריז
 וְנִפְשׁוֹת נִבְּאוֹת, עֵינֵי רוֹאוֹת.
 וְלִלְקֹט הַשֹּׁבָלִים, הַנִּיחָה לְאוֹמְלָלִים, ריח
 לְבַל יִמּוֹטוֹן, פִּיּוֹם יִלְקָטוֹן.
 וְלִבְלִתִּי קַחַת, מִשֹּׁבָלִים הָאֶחָת, ריט
 וְגַם בְּשָׁנִים, זָכוּ הָעֲנִיִּים.
 וּבִכּוֹרֵם לְהַזְנוֹיָהּ, וּפֶאֶה תְּנִיחַ, יכ
 וְעֵת בְּצֶרֶךְ, חֶסֶד תִּסּוֹבֵבָךְ.
 וּבִלְתִּי כִּדּוֹת, אֶת הָעוֹלָלוֹת, וכא
 וּבִשֵּׁם פְּאֵרוֹת, בְּזִיתִים מִבּוֹאֲרוֹת.
 צִיּוֹנִים

לפנות אחר ע"ז במחשבות הלב, שנאמר אל תפנו אל האלילים: ריך שלא לעשות ע"ז אף לכנעני שנאמר ואלהי מסכה לא תעשו לכם וכו': רטן שלא לאכול נותר, שנאמר לא יאכל כי קודש הם: רטז להניח הפיאה מהתבואה, שנאמר ובקוצרכם: ריז שלא לקצור כל הזרוע שנאמר לא תכלה פאת שדך כו': ריח לעזוב הלקט לעניים סתך המגל, שנאמר לעני ולגר תעזוב אותם: ריט שלא לקחת השבלים הנופלות לעצמו, שנאמר ולקט קצירך כו': רכ להניח פאה בכרם שנאמר לעני ולגר תעזוב כו': רכא שלא לכלות כל פירות הכרם, שנאמר וכרמך לא תעולל

כתר תורה

- הַאֲחַת בְּהוֹכְשָׁרָה, הַשְּׁנִיָּה נֶאֱסָרָה.
 יד הָאִשָּׁה הִזְקָנָה, וּבֵת בָּנָה,
 מִנְשׁוּאֵי הָרֵאשׁוֹנָה, נֶאֱסָרָה הָאַחֲרוֹנָה.
 יו הָאִשָּׁה וְנִכְדָּתָהּ, בְּגָלוֹת עֲרוּתָהּ.
 וְחַיִּים שְׂתִיָּהֶם, יִשְׁרְפוּ שְׁנֵיהֶם.
 יז בְּחֵיִן אֲסוּרוֹת, הָאֲחִיוֹת הַצָּרוֹת,
 וְאִם יִגְרֹשָׁנָה, צָרָה הִנָּנָה.
 יח וְלֹאִשָּׁה בְּנִדָּתָהּ, הִדָּת חֲרוּתָהּ,
 יִפְרֹת לְדַעַת, וְחֲטֵאתָּו נִקְבַּעַת.
 יט לְמוֹלֶךְ בְּהַעֲבִיכֶם, לָתֵת מִזְרָעֶם,
 יִסְקְלוּ הַמְּזִידִים, וַיִּפְרֹתוּ הַיְּחִידִים.
 כ קֹדֶשׁ בְּיִשְׂרָאֵל, תוֹעֵבָה לֹאֵל,
 בְּמִזִּיד לְסִקְלָהּ, יִפְרֹת מִעוֹלָמָהּ.
 כא הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁמָּה, בְּתֹאכָה לִבְהֶמָּה,
 יִסּוּקְלוּ בַּעֲדוֹתָו, וַיִּפְרֹת בַּיְחִידוֹתָו.
 כב וּבְהֶמָּה לְרִבְעָה, רִבָּה הַתוֹעֵבָה,
 סְקִילָה לְמִזִּידָהּ, וְתִפְרֹת הַיְּחִידָהּ.
 כג יָרָא הוֹרִים, מוֹלִידִים וּמוֹרִים,

ציונים

ובת בנה, את בת בנה כו' : ר"ה אשה ובת בתה, שנאמר ואת בת בתה לא תקח כו' : ר"ן על שתי אחיות בחיי הראשונה, ואשה אל אחותה כו' : ר"ן על אשה נדה, ואל אשה כנדרת מוטאתה לא תקרב כו' : ר"ח שלא ליתן מורעו למולך לכל ע"ן שבעולם, שנאמר ומורעך לא תתן להעביר למולך : ר"ח שלא לבוא על הזכרים, שנאמר ואת זכר לא תשכב משכבי אשה כו' : ר"י שלא לבוא על בהמה ולא להביאה עליו, שנאמר וכל בהמה לא תתן שבתך : ר"א שלא תביא אשה בהמה עליה שנאמר ואשה לא תצמוד לפני בהמה לרבעה : קדושים יש בה י"ג ס"ע, ל"ה מצות ל"ה : ר"ב לירא מאב ואם שנאמר איש אמו ואביו תיראו : ר"ג שלא לפנות

קצב כָּרַת דָּתָהּ, בְּגִלּוֹת אַחוּתָהּ, בֵּת הוֹרִיָּה, וּבֵת אִמָּהּ.
 קצג בְּשָׂרִיפָה דִּינָהּ, לְבֵת בְּנָהּ, נִפְשָׁהּ שִׁחָתָה, לְהַכְרִית נוֹעֲדָתָהּ
 קצד עֲרוּתָהּ הִנָּהּ, נִכְדָּתָהּ תִּגְדָּהּ, בֵּת בָּתָהּ, פִּשְׁעָהּ אִתָּהּ
 קצה וּבָתָהּ לְגִלּוֹת, בָּאָה מִכְּלָלוֹת,
 בְּגִזְרָה שָׁוָה, נִלְמְדָה בְּרַחֲבָה.
 קצו בֵּת הָאִשָּׁה, וְאָבִיָּה אִשָּׁה,
 וְהִיא אַחוּתֶיהָ, הוֹכְפָלוּ חֲטָאוֹתֶיהָ.
 קצז אַחוֹת הָאֵב, בְּגִלּוֹת תָּאֵב,
 נִכְרַת מִדַּעַת וְחֲטָאתוֹ נִקְבַּעַת.
 קצח וְאַחַת הֵם, לְאַחוֹת אֵם, בְּמִזִּיד לְהַכְרִית, וּבְשׁוֹגֵג לְכַפֵּרוֹ
 קצט אֵח הָאֵב, בֵּת יַעֲבֹה תָּאֵב,
 נִסְקָלִים שְׁגִיָּהֶם, וְנִכְפָּלוּ חֲטָאוֹתֵיהֶם.
 י חָנֵּק לְמִזִּידִים, בְּמִשְׁכַּב דּוֹדִים,
 לְאַחִיָּה אִשָּׁה, נִפְלָת בְּרִשָּׁתָהּ.
 יא מִבּוֹא לְכַדָּתָהּ, מִנֵּעַ תֵּאָוָתָהּ,
 יִכְרְתוּ הַמִּזִּידִים, וַיִּסְקָלוּ בַּעֲדֵיהֶם.
 יב נִשִּׁי אַחִיָּה, נֶאֱסְרוּ עָלֶיהָ, וְאַחַת דָּתוֹ, בְּחָנֵּק מִיתָתוֹ.
 יג וְאִשָּׁה וּבָתָהּ, הִנָּמוּ לְמַחֲתָהּ,

ציונים

קצב ערות אחות, אחותך בת אביך או בת מולדת כו': קצג ערות
 בת הבן, ערות בת בנך כו': קצד ערות בת הבת, את בת בתך לא
 תגלה כו': קצה ערות הבת בג"ש: קצו בת אשת אביו כשהיא
 אחותו, שנאמר ערות בת אשת אביך כו': קצז ערות אחות האב
 שנאמר אחות אביך כו': קצח אחית האם, ערות אחות אמך כו':
 קצט על אחי האב, וחייב ב' שנאמר ערות אחי אביך כו': ר' אשת אחי
 האב וזאת הנקראת בתורה דודתו, שנאמר אל אשתו לא תקרב כו':
 רא על אשת הבן, בחייו ובמותו ובין גרשה, ערות כלתך כו': רב על
 אשת אחיו, שנאמר אשת אחיך כו': רג אשה ובתה לא תגלה: רד אשה
 ובת

בְּתֵר תּוֹרָה

מֵאִשָּׁה נֶאֱסָרָת, וְנִגְיַעְתָּהּ לְמִשְׁמֶרֶת.
 קפב וְאִשָּׁה הַזֹּבֶה, הִנֵּה כְדוּהָ, וְאַחַת דָּתָן, פָּרַת בְּשִׁבְיָתָן.
 קפג וּבְשִׁמְיָנִי בְּנִרְפָּאָה, וְעִזְרָתָהּ בָּאָה,
 בִּיּוֹנִים וְתוֹרִים, לְהַתְחַבֵּר בְּטַהוֹרִים.
 קפד וְלִמְקָדָשׁ, בְּעִבּוּדָתָם, הוֹתַרְתָּ בִּיאָתָם,
 וְהַפְּשִׁיחַ בְּגִדוֹלָתוֹ, אֶתֶת דָּתוֹ.
 קפה וּמַעֲדָתוֹ יִכְדֹּל, חֲבִיתֵן הַגְּדוֹל,
 וְעִבּוּדָתוֹ מְסוּדָּרָה, בְּיוֹם הַכִּפָּרָה.
 קפז לְקָדְשֵׁי יִשְׂרָאֵל, בְּאַזְהָרַת הָאֵל,
 הַשְׁחִיטָה נֶאֱסָרָה, מִחוּץ לְעִזְרָה.
 קפז לְעוֹף וְלַחִיָּה, הַדְּבָר נִהְיָה, עֵת יִשְׁחַטְמוּ, בְּעֶפְרָל בְּסִמּוֹ
 קעב בְּמִישְׁרִים לְחִיּוֹת, הַתְּרַחֲקוּ מִעֲרִיּוֹת,
 וְלֹהֶסֶתִּיבֵל בָּמוֹ, תִּתְנַבְּרוּ לָמוֹ.
 קעג עֲרוֹת הוֹרָהוּ, לֹא יִגְלָהוּ, רַבָּה רָעָתוֹ, בְּפָלִים רִשְׁעָתוֹ
 קד וְנָטָה עַקְלָקְלוֹת, אִמּוֹ לַגְּלוֹת,
 מִעֲדָתוֹ יִכְרֹתָהוּ, וּבְעֵדִים לְסִקְלָהוּ.
 קעא אִשָּׁת אָבִיהָ, מְלַגְּלוֹת הַזִּהְרָתִיָּה,
 פָּרַת לְמִזִּידִים, וּסְקִילָה בְּעֵדִים.

צִיּוֹנִים

קפג שְׁתַּקְרִיב הַזֹּבֶה קָרְבָן כְּשֶׁתִּתְרַפָּא : אַחֲרֵי מוֹת יֵשׁ בַּה' מ"ע, כ"ו
 מל"ח: קפד שֶׁלֹּא יִכְנָסוּ הַכֹּהֲנִים לְמִקְדָּשׁ רַק בַּעַת עֲבוּדָה, וְאֵל יִבְא
 בְּכָל עַת כו': קפה עֲבוּדַת יוה"כ כב"ג: קפז שֶׁלֹּא לִזְבוֹת קִרְשִׁים חוּץ
 לְעִזְרָה שְׁנֵאמַר אִשֶּׁר יִשְׁחַט כו': קפז לְכַסּוֹת דָּם חִיָּה וְעִיף אַחֲרֵי הַשְׁחִיטָה,
 כִּי יִצוֹר צִיד חִיָּה: קפח לְהַתְרַחֵק מִעֲרִיּוֹת וְאִשָּׁת אִישׁ וְנָדָה וְאִפִּי' בִּלֹּא
 בִּיָּאָה שְׁנֵאמַר אִישׁ אִישׁ אֵל כֹּל שֶׁאֵר בָּשָׂרוֹ לֹא תִקְרָבוּ: קפח שֶׁלֹּא לַגְּלוֹת
 עֲרוֹת הָאֵב שְׁנֵאמַר עֲרוֹת אֲבִיךָ לֹא תִגְלָה (וְכוּר): קצ' שֶׁלֹּא לַגְּלוֹת עֲרוֹ
 הָאֵם, אִמְךָ הִיא כו': קצא עֲרוֹת אִשָּׁת הָאֵב, עֲרוֹת אִשָּׁת אֲבִיךָ כו':
 עֲרוֹת

קעא בפריעה ופרימה, לבלי בלימה,
 בךד מושבו, ויקרא בכתבו.
 קעב בפשתים וצפרת, נהיתה הממארת,
 להשיב המארה, לעשות פתורה.
 קעג המצורע בטהרתו, יעש פתורתו,
 ישוב בהודיה, מדרךכו, וחיה.
 קעד וביום טהרו, יגלח בתערו, כל שערו, מכף פשרו.
 קעה ואלה הדברים, לכל הנטהרים,
 מקנה מים, מארבעים סאתים.
 קעו וישוב לאיתנו, המצורע בקרבנו,
 ובהביאו הפפרה, נפשו נטהרה.
 קעז והכהן ישוב, במשפט הכתוב,
 בבית נראית, אכן המנוגעת.
 קעח זב יקרא, רר פשרו,
 שתים לטומאתו, ושלש לכפרתו.
 קעט ואחרי ספירתו, ימי טהרתו,
 יביא קרבנו, לכפר עונו.
 קפ תומאה יקרנו, תאותו תטמאנו,
 יטבול במים, וטהר בערבים.
 קפא לנדה היתה, הנדה בטומאתה.

ציונים

לא יגלח: קעא הנהגת המצורע בפריעה ופרימה: קעב צרעת הבגד:
 פ' מצורע יש בה י"א מ"ט: קעג מצות טהרת מצורע: קעד מצות
 גילוחו: קעה לטבול כל טמא במקוה שנאמר ורחץ את כל בשרו:
 קעו שיקריב המצורע קרבן כשירפא: קעז לטמא בית המנוגע:
 קעח שיהיה הזב טומ"ט: קעט להקריב הזב קרבן: קפ להיות ש"ז
 טמא ומטמא: קפא להיות הנדה כג"ל: קפב להיות הזבה כג"ל:
 שתקריב

כתר תורה

חֲסִתִּי עָלֵיכֶם, מִקְטָמָאוֹת נַפְשׁוֹתֵיכֶם.
 קסג יִשְׁרְצוּ כְּתוֹלָעִים, וְהַנּוֹלָדִים בְּזָרְעִים,
 וּבִפִּירוֹת נִמְצְאוּ, מֵאֲכָלָהּ נִגְדָּעוּ.
 קסד וּבַעֲלֵי הַחַיִּים, בְּשֶׁרֶץ הַמַּיִם,
 נִטְמָאוּ וְנִאֲסְרוּ, וּמֵאֲכִילָתָם תִּזְהָרוּ.
 קסה מִשְׁרָצִים הָרוֹמְשִׁים, מִגְּלָלִים וְעַפּוֹשִׁים,
 מִקְטָמָא נַפְשׁוֹתֵיכֶם, הִפְרַשְׁתִּי אֶתְכֶם.
 קסו בְּשִׁבּוּעַ לְבָנִים, וּבְשִׁבּוּעִים גִּדּוּלִים,
 בְּטוֹמְאָת מוֹלָדָת, לְהַטְהֵר נוֹעֲדָת.
 קסז לְמִקְדָּשׁ וּקְדָשִׁים, יִיחַלּוּ הַמִּתְקַדְּשִׁים,
 לְבִיאָתָם וְאֲכִילָתָם, לְשִׁמְשֵׁם וּכְפָרָתָם.

ליום שלישי

קסח וּבִקְרִבָּנָה נִפְקְדָת, בְּסִפּוֹר הַיּוֹלָדָת,
 אַרְבָּעִים לְבָנִים, וְלִנְקָבָה שְׁמוֹנִים.
 קסט הַצִּרְעָת תִּבּוֹאָנּוּ, הַכֹּהֵן יִטְמָאָנּוּ,
 לְהִסְגִּירוֹ כְּנִאֲשָׁמִים, שְׁבַעַת יָמִים.
 קע וְנִתְקַן בְּתַעַר, לְגִלָּח הַשְּׂעִיר,
 הַתּוֹרָה אֲסָרָה, בְּיָמֵי הָעֵבֶרֶת.

ציונים

שנאמר וכל השרץ כו': קסג שלא לאכול תולעים, שנאמר לכל
 השרץ השורץ וכו': קסד שלא לאכול משרץ המים, שנאמר אל תשקצו
 כו': קסה המתהווה מעפוש, שנאמר ולא תטמא כו': חוריע יש בה
 ז' מ"ע ב' מל"ת: קסו לטמא היולדת שנאמר אשה כי תזריע:
 קסז שלא יאכל הטמא קדש ולא יבא למקדש, בכל קדש לא תגע
 כו' כו':

קסח שתקריב היולדת קרבן במלאת: קסט לטמא המצורע, אדם כי
 יחיה בעור בשרו כו': קע שלא לגלח שער הנחק ואת הנחק
 לא

בַּפֶּרֶקֶה וְגִרָה, יִפְרוּ מִהֶרָה.
 קנד בְּשָׁנֵי הַסִּימָנִים, הָיוּ נִהְגִּים,
 וּבְאַחַת נִמְצָאוּ, אֵלֶּה תִּטְמָאוּ.
 קנה הִדְגָה בְּמִים, בְּאוֹתוֹת שְׁתֵּים,
 בְּסִנְפִיר וּקְשָׁקֶשֶׁת, לָכֶם נִדְרָשֶׁת.
 קנו וְהָאוֹתוֹת נִחְסְרוּ, מֵאֲכִילְתֶּם תְּאוֹסְרוּ,
 לִטְמָאוֹת הַיִּקְרָה, נֶפֶשׁ הַכָּרָה.
 קנו יַעֲוֹפוּ בַּשָּׁמַיִם, בְּאוֹתוֹת אֶרֶב־עֲתִים,
 תִּבִּירוּ הַטְּהוֹרוֹת, לְאֹכְלָה מוֹכְשָׁרוֹת.
 קנה הָאֶרֶבָה לְמִנְהוּ, תִּרְאֶה וְתִפְיֶרְהוּ,
 לְאֹכְלֵם נְאוֹתוֹת, תִּבְלֹאנָה הָאוֹתוֹת.
 קנט שְׁמוֹנָה הַשָּׂרָצִים, בַּשָּׁמַם נִחְרָצִים,
 שִׁימוּ בַּחוּתָם, מִקְּנֻעַ בְּמוֹתָם.
 קס הָאוֹכְלִים וְהַפְּשָׁקָאוֹת, לְטוֹמְאָה בָּאוֹת,
 הַשְּׁמָרוּ בַּטְּהָרָתָם, בְּפִי תוֹרָתָם.
 קסא הַשְּׁחִיטָה לְטְהוֹרָה, בַּחֲנֻקַּת הַתּוֹרָה,
 וּבִנְבִלְתָּם יִטְמָאוּ, בְּנִגְעוֹ וְנִשְׁאוּ.
 קסב וְשָׂרֵץ, בְּנִבְלָה, אֲכִילְתוּ נִגְעָלָה.

ציונים

וחיה בשנרצה לאכול מהם, שנאמר זאת החיה כו': קנד שלא לאכול חיה
 ועוף טמא, שנאמר את זה לא תאכלו: קנה לבדוק בסימני דגים, את
 זה תאכלו מכל אשר במים: קנו שלא לאכול דג טמא, כבשרם לא
 תאכלו וכו': קנז שלא לאכול עוף טמא, ואת אלה תשקצו
 מן העוף: קנח לבדוק בסימני חגבים, אשר לו ברעים כמעל לרגליו
 וכו': קנט להיות שמונה שרצים טמאין ומטמאין, וזה לכם הטמא:
 קס להיות אוכלין ומשקין טמאין ומטמאין שנאמר מכל האוכל אשר
 יאכל אשר יבא עליו מים וכו': קסא להיות הנבלה טמאה ומטמאה
 שנאמר וכי ימות מן בהמה כו': קסב שלא לאכול שרץ הארץ
 שנאמר (מז)

כתר תורה

קמד וְנִחַשְׁב־לְגִלּוּלִים, מַחֲשַׁבֶּת פְּגוּלִים,
 וְזֹאת הַמַּחֲשָׁבָה, הַתְּשׁוּרָה נִתְּעָבָה.
 קמה בֶּשֶׁר קִדְּשִׁים, נִטְמָאוּ מֵאִישִׁים,
 בַּחוּשֶׁךְ יָדְמוּ וְאוֹכְלֵי יֵאֻשְׁמוּ.
 קמו וְאַחַת דָּתָם, לִבְעַר אוֹתָם,
 מִחוּץ וּמִפְּנִים, בְּאֵשׁ נִפְּנִים.
 קמו תְּכוּנוֹת הַרְעוֹת, מֵאֲכִילוֹת בָּאוֹת,
 וּבִאֲכֹלֶךְ הַבֶּשֶׁר, הַחֲלָב נֶאֱסָר.
 קמה הָדָם נֶאֱסָר, מִכָּל בֶּשֶׁר, מִדּוֹת אֲכִזְרִיּוֹת, מִנּוּ בָאוֹת.
 קמט הַכֹּהֲנִים נִשְׁאוּ, וּבֶל יִפְרְעוּ,
 לַעֲבֹד עֲבוֹדָתָם, בְּגוֹדֵל שְׁעֵרָתָם.
 קנ וּמַעֲמֵי יְרוֹמוֹ, וְלֹא יִפְרוֹמוּ,
 וּבִיעַת יוֹדְעוֹ, לֹא יִקְרְעוּ.
 קנא וּבִיעַת עֲבוֹדָתָם, מִמִּקְדָּשׁ בְּצִאתָם,
 יִקְרְבוּ מוֹתָם, הִזְהָרְתִּי אוֹתָם.
 קנב שְׁתוּיֵי יַיִן, שְׁתוּיֵי עֵין,
 בַּעֲבוֹדָתָם מִגְרַעַת, וְלַחֲיוֹת דַּעַת.
 קנג לְבִדּוֹק פֶּתוּרָה, בְּבִהְמָה מְהוּרָה,
 צִיּוֹנִים

השלישי באש ישרף : קמד שלא לאכול הפיגול, שנאמר ואם האכל
 ואכל כו' והנפש האוכלת כו' : קמה שלא לאכול בשר קודש שנשחט
 שנאמר והבשר אשר יגע כו' : קמו לשרוף קדשים שנשחטו, שנאמר
 והבשר אשר יגע בכל טמא כו' : קמז שלא לאכול חלב בהמה טהורה,
 שנאמר כל חלב שור וכשב ועז כו' : קמח שלא לאכול דם בהמה חיה
 ועוף שנא' וכל דם לא תאכלו : קמט שלא יכנסו הכהנים למקדש
 מגודלי שער שנא' ראשיכם אל תפרעו : קנ שלא יכנסו למקדש קרוצי
 בגדים שנ' ובגדיכם לא תפרומו : קנא שלא יצאו מהמקדש בעת עבודת
 ומפתח אוהל מועד כו' : קנב שלא לכנוס שתוי במקדש, וכן שלא להורות
 השכור, שנאמר יין ושכר אל תשת ולהורות כו' : קנג לבדוק סימני בהמה
 וחיית

כתר תורה

קלז וְחִמֵּץ לֶאֱפֹתָהּ, לְכוֹלֶמֶן אֶזְהָרְתָּהּ,
וְאַחֲרֵי לֶשׁוּיָהּ, מִצָּה יֹאכְלוּהָ.
קלז מִנַּחַת הַמִּשְׁיחַ, תָּמִיד אָרִיחַ,
בְּיוֹם פַּעֲמַיִם, בַּבֶּקֶר וּבְעֶרְבָיִם.
קלז וּמִנַּחֹת הַכֹּהֲנִים, לְאִשָּׁה נְתָנִים,
לְאֹכְלָם נִאָּסְרוּ, כָּלִיל יוֹקְטָרוּ.
קלז הַחֲטָאת כְּתוּרָתוֹ, יַעֲשֶׂה בַּפָּרְתוֹ,
בְּמוֹעֵד הַקֶּרְבָּתוֹ, וּבִמְקוֹם הַזֵּיתוֹ.
קלט וְעֲבָדֵי הַכֹּהֲנִים, בְּלֹתֵי נֶהְגִּים,
מִבֶּשֶׁר הַחֲטָאוֹת, לְפָנִים מוֹבְאוֹת.
קמ וְתוֹרַת הָאֲשָׁם, לְנֶפֶשׁ נֶאֱשָׁם,
לְזֹרוֹק דְּמִיָּהֶם, לְכַפֵּר פִּשְׁעֵיהֶם.
קמא תוֹדָה וּשְׁלָמִים, בְּמִקְדָּשׁ עוֹלָמִים,
לְבַעֲלֵיהֶם אֲכִילָתָם, וְלִכְהֹנִים מְנַתָּם.
קמב הַתּוֹדָה לְהוֹתִירָהּ, נִפְרָשָׁה וְנִאָּסְרָה,
וְכֹל הַנֶּאֱכָלִים, בָּהּ נִכְלָלִים.
קמג וְהַנּוֹתֵר לְמַחֲרָתוֹ, יִשְׁרָף בְּחוּקָתוֹ,
וְהִשְׁמְרוּ בָּזֹאת, קִדְּשִׁים מְלִבְזוֹת.

ציונים

קרה שלא לבשל ולאפות שיירי המנחות חמץ לא תאפה חמץ חלקם:
קלז שיקריב הב"ג מנחה בכל יום בבקר ובערב, זה קרבן אהרן
כו': קלז שלא לאכול ממנחת כהן, שנאמר וכל מנחת כהן כליל
תהיה לא תאכל: קלח סדר קרבן חטאת, שנאמר וזאת תורת החטאת:
קלט שלא יאכלו הכהנים מהחטאות הפנימיות, שנאמר וכל חטאת
כו': קמ מלאכת האשם וזאת תורת האשם: קמא לעשות הכהנים
קרבן השלמים, שנאמר ואם זבח שלמים קרבנו כו': קמב שלא
לחותיר קדשים אחר זמן שנאמר בתורה לא יגיש ממנו עד בקר כו' וכולם
מתורגמין ילמדו: קמג לשרוף חנוותר שנאמר וחנוותר מבשר חובת ביום
השלישי

בתר תורה

וַיִּשְׁתִּי הָאֲזָהָרוֹת, בְּמִנְחָתוֹ נִדְּכָרוֹת.
 קבו וְנִהְיָה מִקֹּדֶשׁ, קֶרְבְּנוֹ בְּגֹדֶשׁ,
 מִקֹּדֶשׁ נִגְזָלָת, וְנִפְשׁוֹ מוֹעֲלָת.
 קבח סִפֵּק חֲטָאוֹת, מִכָּרֶת בָּאוֹת,
 נֶעְלָמוֹ מֵעֵינֵיכֶם, תִּלְוֵהוּ בְּאַשְׁמוֹתֵיכֶם.
 קכט שֶׁקֶר לְשָׁבוּעַ, בְּכֶסֶף לְבִצּוֹעַ,
 בְּיוֹם אֲשַׁמְתּוּ, יוֹסִיף בְּדָתּוֹ.
 קל בְּשׁוּבוֹ מִמַּעֲלָיו, לְהָשִׁיב לְבַעֲלָיו,
 הַגְזִילָה מִיָּדוֹ, מִיּוֹם חֲמָדוֹ.
 קלא חֲדָשִׁים לַבָּקָרִים, הִדְּשֵׁן לְהָרִים,
 בְּמוֹעֲדֵם יָרִים, וּבְחִצּוֹת בְּכַפּוּרִים.
 קלב בְּמִזְבֵּחַ לְאַשִׁי, יִבְעִירוּ אֲנָשִׁי,
 אֵשׁ מוֹזָקָת, לְבַד הָאֲחֶרֶת.
 קלג הִבְהִין בְּמִשְׁמֶרֶת, יִשְׁמֹר הַבּוֹעֶרֶת,
 אוֹלֵי כָּבֶה, פֶּגֶר הַקְּהָלָה.
 קיד לַכֹּהֲנִים לָמְנָה, הַמִּנְחָה הַיּוֹכֶנֶה,
 וְקוֹמְצָה נִקְטָרֶת, יֹאכְלוּ הַנּוֹתָרֶת.

ציונים

יושם לבונה במנחה הנ"ל, שנאמר ולא יתן עליה לבונה : קכז לשלם כל
 הנהנה מן ההקדש בתוספת חומש וקרובן מעילה, ונפש כי תמעול מ'זל
 כו' : קכח להקריב אשם תלוי מי שלא נודע לו אם חטא, נפש כי
 תחטא כו' ולא ידע ואשם כו' : קכט להקריב אשם ודאי על חטאים
 ידועים, ונפש כי תחטא כו' וכחש בעמיתו כו' : קל להשיב הגזילה
 אם היא בעין שנא' והשיב את הגזילה כו' : פ' צו יש' כה ט' מ"ע ט'
 מצות ל"ת : קלא להרים הדשן בכל יום מהזוכת, ולבש הכהן מרו
 בד כו' והרים כו' : קלב להבעיר אש בזוכת בכל יום תמיד, אש תמיד
 תוקד על המזבח : קלג שלא לכבות אש המזבח שנאמר לא תכבה :
 קלד לאכול הכהנים שיי"י המנחות, והנותרת ממנה יאכלו כו' :
 שלא

קיוּם שְׁאוֹר הַזֶּהָר, בְּמִנְחָה לְאוֹר, וְעֶרֶב הָעֶרֶב, לֹא יִקָּרֵב
 קִיּוּם מִלֶּחֶם בְּרִית, לֹא תִכְרִית, מִכָּל קֶרֶב נִיָּה, וְעַל מִנְחַתֶּיךָ.
 קִישׁ וְלִזְבַּח וּמִנְחָה, הַבְּרִית הַנִּנְחָה,
 בָּדַת לְמִלּוֹחַ, לְרִיחַ נִיחֻחַ.
 קכ הַזֹּרְאוֹת בְּאַהֲלִים, נָטִיו מִהַגְדוּלִים,
 חֲטָאת מִפְּרִים, יִקְרִיבוּ הַשָּׂרִים.
 קכא וְחֲטָאת בְּהֶמָּה, לְהָשִׁיב הַחִימָה,
 מִנֶּפֶשׁ פּוֹרֶעַת, בְּלִי דַעַת.
 קכב וְנִפְשׁוֹ יוֹדַעַת, וְאַלָּה שׁוֹמַעַת,
 וְהַתְּוֹדָה שֶׁגָּתָה, יִכַּפֵּר בְּחֲטָאתָהּ.
 קכג עוֹלִים וְיוֹרְדִים, לְעֹנֹת יְדוּעִים,
 הַשֵּׁם זָבָדָם, בְּמִסַּת יָדָם.
 קכד לְמִלּוֹךְ הָרְאשִׁים, מִחֲטָאוֹת הָרְאשִׁים,
 מִחֲטָאתָם נִחָדְלִים, הֵבִיאוּ הַדְּלִים.
 קכה בְּמִנְחַת הַדָּל, הַשָּׁמֶן יִחָדֵל,
 וְלִיּוֹצְרוֹ יִקְרָה, רוּחוֹ הַנִּשְׁבָּרָה.
 קכו וְלִזְאוֹת הַקְּבוֹנָה, בְּלִתִּי נִכּוֹנָה,

צִיּוֹנִים

כשכת, וליחיד הן תשע, מנחת חוטא, מנחת סוטה, מנחת חינוך הכהן,
 מנחת כ"ג חביתין, מנחת סולת, מנחת מרחשת מאפה תנור חלות,
 מאפה תנור רקיקין, ומנחת מחבת : קיץ כל שאיר ודבש כו' : קיץ שלא
 להשכית מלח : קיץ להקריב מלח, שנאמר ולא תשכית מלח כו' על
 כל קרבנד כו' : קכ שיקריבו הסנהדרין קרבן אם טעו בהוראה שנאמר
 ואם כל ערת כו' : קכא שיקריב כל שוגג בשגגת כרת חטאת שנאמר
 ואם נפש אחת חטא כו' : קכב להזיד עדות כשיודע, שנאמר
 והוא עד : קכג להקריב קרבן עולה ויורד על חטאים מיוחדים, שנאמר
 ונפש כי חטא ושםעה קול אלה כו' : קכד שלא יפריד הכהן הראש
 מהעוף הבא לקרבן, שנאמר ומלק את ראשו כו' : קכה שלא יושם
 שמן במנחת חוטא עני, שנאמר לא ישים עליה שמן כו' : קכו שלא

יושם

כתר תורה

לְכַהֵן בְּדִבְרֵי, וּלְמֹלֵךְ גְּבִירִי.
 קח בְּכִרַת וְאַזְהָרָה, לְנַפֵּשׁ זָרָה,
 וּלְהַנָּזֵר מִשְׁמָנִים בְּקוֹדֶשׁ מוֹכְנִים.
 קט כְּמוֹהוּ לְרִקְוֹת, זֶר לְמִשׁוֹת, זֶר מַעֲשֵׂהוּ, וּבְכִרַת הַנָּחֳלִי
 קי בְּסִמִּים לְמִקְטָרֶת, יַעֲשֵׂוּ מוֹזָרֶת,
 נִכְרִיָּה עֲבוֹדָתוֹ, וּיְכַרֵּת מִעֲדָתוֹ.
 קיא מִתְקַרְוֶת הַזֵּרִים, בְּאַרְצְכֶם גְּרִים,
 אֶסְרוּ הַנָּאֲתָם, וְהִתְרַחֲקוּ מִבְּרִיתָם.
 קיב בְּחָרִישׁ וְקִצִּיר, וּמִמַּעֲשֵׂי הַבְּצִיר,
 אֶסְפוּ יְדֵיכֶם, בְּשִׁמְיטוֹת שְׁבֹתוֹתֵיכֶם.
 קיג מִהֲנָאָה וְאַכִּילָה, נַפְשֶׁךָ הַבְּדִילָה,
 מִבֵּית מִבְּשָׁלוֹ, הַבָּשָׂר בְּחֶלֶב.
 קיד בְּיוֹם הַשַּׁבָּת, לָדוֹן יוֹשְׁבֶת, בְּאַשְׁחֲרוּתָהּ, לְבָנֶי תְּמוּתָהּ
 קטו קָרְבֵּן הָעוֹלָה, מְאֹד נֶעְלָה,
 בְּמִשְׁפָּט מַעֲשִׂיהָ, לְאַשָּׁה נְתַחִיָּה.
 קטז לְמִנְחָתֵינוּ יִשַּׁע, לִיחִידִים תִּשַּׁע,
 וּבִקְהָל מִשׁוֹלָשֶׁת, לְשֵׁם מוֹנָשֶׁת.

ציונים

שנאמר ועשית אותו שמן משחת קודש כו': קח שלא יסוך ממנו
 איש זר שנאמר על בשר אדם כו': קט שלא לעשות שמן המצחה
 שנאמר ובמתכונתו לא תעשו: קי שלא לעשות כמתכונת הקטורת
 שנאמר במתכונתה לא תעשו לכם: קיא שלא ליהנות מתקרובת
 עבודת כוכבים, שנאמר פן תכרות ברית כו': קיב לבטל עבודת הארץ
 בשנה השביעית, בחריש ובקציר תשבבות: קיג שלא לאכול בשר בחלב
 שנתבשלו יחד, לא תבשל גדי בחלב אמו: ויקהל יש בה מצות ל"ו
 אחת, קיד שלא לענוש בשבת שנאמר לא תבשרו אש בכל מושבותיכם
 ביום השבת: פ' ויקרא יש בה י"א מ"ע ה' מל"ת, קטז לעשות העולה
 כמשפטה שנאמר אם עולה קרבנו: קטז לעשות המנחות כמשפט
 ומנחות צבור הן ג', עומר פסת, שתי הלחם בעצרת, לחם הפני
 בשבת

בַּמְנוּחָה הַטְהוּרָה, בְּחֻנְקֵי הַתּוֹרָה.
 לְמַכְתֵּנִי בְּקוֹדֶשׁ, בְּגִדֵי קוֹדֶשׁ,
 לְכָבוֹד וְלִתְפָּאֶרֶת, לְעִבּוּדָה וְלְמִשְׁמָרֶת.
 חֲחֹשֶׁן מִאֲפֻדָּתוֹ, נֶאֱסַר פְּרִידָתוֹ,
 לְהִדְרֵת פָּנָיו, עַלֵּי אֲפָנָיו.
 מִמַּעֲיֵל אֲמוּלָּה, נִקְרָעָה בְּשׂוּלָה,
 מִלְּבִישָׁתָה יִחַדֵּל, הַכֶּהֱזֵן הַגְּדוֹל.
 בְּשֵׁר הַקְּרָבָנוֹת, לְכַהֲנִים לְמִנּוֹת,
 הִפָּה אוֹכְלֵיהֶם, וְהַכִּפָּרָה לְבַעֲלֵיהֶם.
 שְׁחָרִית וְעֶרְבִית, לְכָבוֹד הַבַּיִת,
 לְהַקְטִיר קִטְרֵת עֹזְבֵדִיהָ מַעֲשֵׂרֶת.
 בְּמִזְבֵּחַ הַזֹּהֵב, הַקְטִירֶת נֶאֱהָב,
 וְהַזִּיזֹתָיו סְפוּרִים, בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים.
 מִדֵּי שָׁנָה, לְמִקְדָּשׁ לְמָנָה,
 מַחֲצִית שְׁקָלִים, מִמַּעֲשֵׂי־רִים וְדָלִים.
 יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם, יִרְחֲצוּ מִכִּיּוֹרֵיהֶם,
 וְעִבּוּדָתָם יַעֲשׂוּ, וְלֹא יָמוּתוּ.
 שָׁמֶן הַמִּשְׁחָה, יַעֲשֶׂה לְמִשְׁחָה.

ציונים

לעשות בגדי כהונה, שנאמר ועשו בגדי קדש לאהרן אחיך ולבניו
 ק' שלא יזח חשן מעל האפוד שנאמר ולא יזח החשן מעל האפוד :
 שלא לקרוע הסעיל שנאמר לא יקרע : קב' לאכול הכהנים
 קדשים כמקדש שנאמר ואכלו אותם אשר כופר בהם : קג' להקטיר
 ח' פעמים בכל יום על המזבח, שנאמר והקטיר עליו אהרן וכו' :
 'שלא להקטיר במזבח הזהב חוץ מהקטורת, שנא' לא תעלו עליו כו' :
 'תשא יש בה ד' מ"ע ה' מל"ת, קה' שיתן כל אחד מישראל מחצית
 ו', זה יתנו כל העובר על הפקודים : קו' לקדש הכהן ידיו ורגליו
 ודה, שנאמר ורחצו אהרן ובניו וכו' : קז' לעשות שמן המשחה
 שנאמר

כתר תורה

- ז וּבְלִינָה נִפְסָלִים, דְּבָרִים הַנֶּעֱלִים,
 הַחֲלָב וְהַנֶּתָּחִים, מִזֶּבַח הַפִּסְחִים.
 זא מִרְאשֵׁי תַבּוּאוֹתֵיכֶם, מִזִּמְרַת פְּרִיֵיכֶם,
 רִאשֵׁי בְכוּרֵיכֶם, לָהֶבִיא מֵאֲרָצְכֶם.
 זב הִשְׁמְרוּ מִהַפָּשֵׁל, בְּחֶלֶב לֵבִישָׁל,
 הַגִּדִי נֶאֱסָר, וּבְחֶלֶב פָּשָׁל.
 זג מִפִּי הַגְּבוּרָה, הַבְּרִית אֲסוּרָה,
 לְעוֹבְדֵי זָרִים בְּכַנְעַן גָּרִים.
 זד לְהוֹשִׁיבֵם בְּאֲרָצָנוּ, רַבּוּ חֲטֵאֵינוּ,
 וְהִנְחִילָה הָאֵל, לְבֵית יִשְׂרָאֵל.
 זה בְּמִקְדָּשׁ לְקֹדֶשְׁנוּ, בְּאֶרֶץ מְנוּחָתָנוּ,
 לְבָנוֹתוֹ צִוָּנוּ, וְשִׁכְנָתוֹ אֶתָּנוּ.
 זו וּבְאֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ, מִשְׁכָּנָם קוֹדֵשׁ,
 וְהַבָּדִים לְהַסִּירָהּ, מִמֶּנּוּ נֶאֱסָרָה.
 זי וְלֶחֶם תָּמִיד, בְּשׁוֹלַחְנִי יִתָּמִיד,
 בְּהִיכַל תִּפְאָרָה, לִפְנֵי לְאֻזְכָּרָה.
 צח פָּנָיו יָאֵר, בְּהַטִּיבָם לְבַעַר,

ציונים

על חסן דם זכתי : צ' שלא להניח אמורי הפסח עד הבקר, ונעשה בותר,
 ולא ילון חלב חגי עד בקר : צ"א לחביא הכבד למקדש, שנאמר
 ראשית בכורי אדמתך תביא כו' : צ"ב שלא לבשל בשר בחמה בחלב, לא
 תבשל גדי בחלב אמו : צ"ג שלא נכרות ברית אהבה לשבע אומות הכנענים,
 לא תכרות להם ולא להיהם ברית : צ"ד שלא להשכין עבודת כוכבים בא"י
 שנאמר לא ישבו בארצך פן יחטאו אותך לי : תרומה. יש בה ב' ס"ע
 ול"ח אחת : צ"ה לכנות בית המקדש שנאמר ועשו לי מקדש : צ"ו שלא
 להוציא בדי הארון מתוך הטבעות שנאמר בטבעות הארון יהיו הבדים לא
 יסורו מאנו : צ"ז להשים בבית המקדש לפני ה' לחם תמיד, שנאמר ונתת
 על השולחן לחם פנים לפני תמיד : פ' תצוה. יש בה ד' ס"ע, ג' ל"ח,
 צ"ח להטיב חגרות תמיד לפני השי"ת שנאמר יערוך אותו אחרון ובגיד :
 לעשות

כב עֲדִים נֶאֱמָנִים, לְדָמִים נִתְּנִים -
 וְשָׁקוֹל הַדֵּעַת, בְּמִשְׁפָּט מִגְרַעַת.
 כג מִשְׁפָּט יַחֲבִיל, שׁוֹחַד מִקְבֵּל,
 תּוֹרָתוֹ יַחֲלֶף, וְצַדִּיקִים יִסְלֶף.
 כד תַּעֲבֹד בְּרִנָּה, מִיָּד שָׁנָה,
 וְהַשְׁבִּיעִית תִּשְׁמָטָנָה, וּבִבּוֹלָה תִּפְקִירָנָה.

ליום שני

פה וּבַשַּׁבָּת תִּשְׁבּוֹת, מִמָּלְאָכָה לְשִׁבּוֹת,
 וְהַעֲבָדִים וְהַשְׁפָּחוֹת, יֵשְׁבוּ בְּמִנוּחוֹת.
 פו בָּאֱלֹהִים אַחֲרֵים, לְשִׁבּוֹעַ אֲסוּרִים,
 וְאַחֲרֵים לְהַשְׁבִּיעַ, שְׁפָתֶיךָ תִּמְנִיעַ.
 פז מִדְּהִדִּיחַ לְזֹרָה, בָּאָה הָאֲזִהָרָה,
 וּמִדְּהַשְׁמַע מִפִּיךָ, רָאָה הַזֹּהֲרָתִיךָ.
 כח לַחוּג בְּרִגְלָיִם, וּבְרִגְלֵי עוֹלָיִם,
 בְּפֶסֶח וְעֶצְרָת, וּבִיעַת מְהוּדָרָת.
 כט לְשַׁחוּט הַפֶּסֶח, בְּעֶרְב פֶּסֶח,
 בְּחִמֵּץ וּמִשְׁאַרְת, הַשְׁחִיטָה נִאֲסָרָת.

ציונים

להטות הדין מאיש שהוא רשע בעל עבירות, שנאמר לא תטה משפט
 אביוֹנֶךָ בְּרִיבֹךְ, וּפִירוּשׁוֹ אֲבִיוֹן בְּמִצּוֹת : פב שלא יורגו ב"ד הנדון כי
 אִם בְּעָדִים נֶאֱמָנִים, וְעַל זֶה נֹאמַר וְנָקִי וְצַדִּיק אֵל תִּהְיוּ : פג שלא יקח
 הדיין שוחד אף לדון דין אמת, ושוהד לא תקח : פד להפקיר כל מה
 שְׁתּוֹצֵאֵה אֶרֶץ בְּשִׁבְעִית שְׁנֵאמַר וְהַשְׁבִּיעִית תִּשְׁמָטָנָה וְנִשְׁתָּה כו' כו' :
 פה לשבועות ממלאכה ביום השבת, שנא' וביום השביעי תשבות : פז שלא
 לשבוע בשם ע"ג, ולא נשביע לעובר כוכבים, שנאמר ושם אלהים
 אחרים לא תזכירו : פח שלא להדיח לע"ז שנאמר ולא ישמע על פיך :
 פח לחוג ברגלים ולעלות לרגל שנאמר שלש רגלים תחוג לי בשנה :
 פט שלא לשחוט הפסח בעוד האמץ קיים ברשותינו, שנאמר לא תזבח
 על (יד)

כתר תורה

יהיו מסודרים, מלקדים המאחרים.
 עג וְחִיָּה נִמְרָפָה, בְּשָׂדֶה טְרִיפָה,
 אֲכִילָתָה נֶאֱסָרָה, וְהִנָּאתָה מוֹכְשָׂרָה.
 עד הַטּוֹעֵן דְּבָרָהּ, בְּלִי מִשְׁנֵהוּ,
 לִפְנֵי שׁוֹפְטָהּ, אֵל יִשְׁמָעֶהּ.
 עה רַע מַעֲלָלִים, לְהָעִיד בְּפִלְלִים,
 מִקְבֵּל דְּבָרוֹ, הַתּוֹרָה אֶסְרוֹ.
 עו לְרַבִּים לְרָעוֹת, לְהוֹסִיף יָדְעוֹת,
 הַתְחִיזֵק לַחֲשׁוֹת, בְּדִינֵי נִפְשׁוֹת.
 עז בְּנִפְשׁוֹת דִּנְתָּ, וְזִכּוֹת הִבֵּנְתָּ, לֹא תַעֲנֶה, חוֹבָה לְחַוָּת.
 עח אַחֲרֵי רַבִּים, לְהַטּוֹת מַחֲוִיבִים,
 וְהַמְשַׁפְּטִים נִגְמָרִים, בְּרוֹב הַמִּסְפָּרִים.
 עט לֹא תִהְדָּרָהּ, לְזַכּוֹתוֹ בְּמִשְׁפָּטָהּ,
 וְהָיֹת אוֹהֶבּוּ, לִדָּל בְּרִיבּוֹ.
 פ לְכוֹשֵׁל בְּרָךְ, נוֹפֵל בְּדֶרֶךְ,
 עֲזוֹב וְהַקִּימָהּ, מִתַּחַת מִשְׁאָהּ.
 פא אֲבִיוֹן בְּמִצּוֹת, לֹא תַעֲנֶה,
 וְנִדְּכָה בְּרִיבּוֹ, הַשִּׁמֵּר מִהֲלָעִיבּוֹ.

ציונים

שנאמר מלאךך ודמעך כו' : עג שלא לאכול מן המריפה, ובשר בשדה
 טרפה : עד שלא ישמע הדיין טענת האחד שלא בפני בעל דין השני
 שנאמר לא תשא שמע שוא : עה שלא לקבל עדות מאיש חוטא שנאמר
 אל תשת ירך עם רשע להיות כו' : עז שלא יטה ע"פ אחד בדיני נפשות
 שנאמר ולא תהיה אחרי רבים לרעות : עז שלא ללמוד חובה מי שלמד
 תחילה עליו זכות לילך אחר דעת הרוב בלי הכנת שכלו, ולא תענה על
 ריב לנשות : עח לנשות אחרי רבים שנא' אחרי רבים להטות : עט שלא
 לרחם הדל בדיו שנאמר ודל לא תהדר בריבו : פ להסיר המשא מעל
 הכהמת הנוסלת בדרך, שנאמר כי תראה חמור שונאך כו' : פא שלא
 לחטות

והוֹנָאת דְּבָרִים, יִמְנְעוּ מִגִּרִּים.
 סד בְּכֶסֶף תִּסְחָרְנוּ, וְלֹא תוֹנְנוּ.
 כָּאֵחַ תֵּאָהָבְנוּ, וְלֹא תִלְחָצְנוּ.
 סה לִיתּוֹם וְלֹאֲלִמָּנָה, בְּרַחֲמִים תִּעֲנֶה.
 לֹא תַעֲנֹמוּ, אֶךְ תִּחַנְמוּ.
 סו תִּלְוֶה לְאֹהֶיךָ, בְּגִמְלוֹךְ עֲנִיֶיךָ.
 לְהִקָּל אֲנָחְתָם, רַבּוֹת פִּרְנָסָתָם.
 סו וְלֹאֲחִיד הַלְוֶה, אַחֲרֵי תִלְוֶה.
 עֵת מַחְסְרָהוּ, לֹא תִגְנֹשֶׁהוּ.
 סח הָעֵדִים וְהַסּוֹפֵר, וְנִכְתָּב בִּסְפָר.
 וְנִשָּׁךְ עֹמְקֵיהֶם, יִשְׁאוּ פְשֵׁעֵיהֶם.
 סט אֱלֹהִים קֹלֵל, וְשָׁמַם חֲדָל.
 בְּמִלָּקוֹת אֲרָבָעִים, לְהִלָּקוֹתוֹ בְּכַפְלָיִם.
 ע וְנוֹקֵב הַשֵּׁם, בְּנִפְשׁוֹ אִישׁ.
 בְּדַבּוּרוֹ הַשְּׁחִית, וְהוֹדוֹ לְמַשְׁחִית.
 עא וְלִרְאֵשֵׁי הַשָּׂרָרָה, כָּאֵחַ הֶאֱזָהָרָה.
 מִכְּבוֹדָם לְחַלְלָם, וְלֹא לְקַלְלָם.
 עב מִלֵּאֲתָךְ וּדְמִמֶּךָ, בְּתַבּוּאוֹת זִרְעֶךָ.

ציונים

סד שלא להונותו במסון שנאמר שם ולא תלחצנו : סה שלא לענות אלמנה ויתום ואפילו בדברים, שנא' כל אלמנה ויתום כו' כו' : סו להלוות לעני כפי השגת חיד, שנא' אם כסף תלוה כו' ונאמר והעבט תעביטנו : סז שלא לתבוע מהלוה בעת שנדע שאין לו, לא תחיה בנושה : סח שלא להתעסק בעסק הרבית בין הלוח והמלווה, להעיר ולכתוב השטר מפסוק ולא תשימון עליו נשך : טו שלא לקלל הדיין וחייב על זה שתיים, א' שהוא ישראל, ב' שהוא דיין מפסוק אלהים לא תקלל : ע לאו דברכת השם : עא שלא לקלל נשיא שנאמר ונשיא בעמך לא תאור, נשיא זה מלך ושריו : עב שלא נקדים חוקי התבואה אלא בסדר שנאמר

כתר תורה

קָרוּ וּכְפָלִים, חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים.
 זג וּתְבוּאוֹת נִבְעָרוּ, וּבְרָגְלֵי נִשְׁפָּרוּ.
 בְּמִיטַב שָׁדוֹת, יִשְׁוֹלְמוּ הַנֶּפְסוֹת.
 נו לְגִדִּישׁ וְקָמָה, בְּיַד רָמָה.
 בְּרִשּׁוֹתָיו הִדְלִיק, יֶאֱשֶׁם הַמִּדְלִיק.
 נז כֶּסֶף וְכֶלִים, מָסְרוּ הַבְּעָלִים.
 וּבַחֲנָם שָׁמְרוּהוּ, מִגְּנִיבָה יִפְטְרוּהוּ.
 נח לְדַבֵּר פֶּשַׁע, מִיַּד רָשָׁע.
 וַיִּוָּדָה בְּמִקְצָתוֹ, לְחֹשְׁבֵי אֹתוֹ.
 נט לְשֹׁכֵר וּלְשׁוֹכֵר, כֹּדֶת לְזָכוֹר.
 גְּנִיבָתָם וְאַבְדָּתָם, הִיא פְּשִׁיעָתָם.
 ס וְשׂוֹאֵל מִחֲבִירוֹ, חֲפָצוֹ וּבְעִירוֹ.
 וְנֶאֱמָסוּ מִיָּדוֹ, יִדְרֹשׁ מַעֲמָדוֹ.
 סא מִדֶּרֶךְ יִשָּׁה, וּבְתוֹלָה יִפְתָּה.
 בְּמוֹתֵר יִקְדָּמָנָה, וּמֵהָר יִמְהַרְנָה.
 סב הַמְכֻשָּׁפִים לְהַמִּיתָם, וְרַעְתָם תִּצְמִיתָם.
 וְאַמּוּרִים הִדְבָּרִים, בְּנָשִׁים וּזְכָרִים.
 סג וְגַר בְּהוֹנָאָתוֹ, נִכְפְּלָה אֲזִיזָתוֹ.

ציונים

נה לדון בנוקי שן ורגל שנאמר כי יבער איש כו' ושלח את בעירו :
 נז לדון ולחייב על נוקי איש שנאמר כי תצא איש כו' : נח לדון בדיני
 שומר חנם, שנאמר כי יתן איש אל רעהו כסף או כלים לשמור : נח לדון
 בדיני טוען ונטען, שנאמר על כל דבר פשע כו', אשר יאמר עליו כי
 הוא זה כו' : נט לדון בדיני נושא שכר ושוכר בכתוב כי יתן איש אל רעהו
 חסור או כו' : ס לדון בדיני השואל שנאמר וכי ישאל איש מעם רעהו כו' :
 סא לדון במפתה כדן הכתוב, כי יפתה איש בחולה כו' : סב שלא
 נחיה מכשפה ולא דוקא מכשפה אלא שדבר הכתוב בהוה, שנאמר מכשפה
 לא תחיה : סג מלהונות הגר אף בדברים וגר לא תונה כו' :
 שלא

מה לַעֲמֹס אַחֵר, לֹא תִמְכַּר, מֵאֵת אֲדוֹנָהּ, זֹאת הַקְּטָנָה.
 מו וְהָאִמָּה יִשְׁאַנָּה, לֹא יִגְרַעְנָה
 מִמֶּנּוּ לְהַכְנֹות, כְּמִשְׁפַּט הַכְּנֹות.
 מז וּבְחֻנֵּק לְהַמִּיתוֹ, כָּפִי דָתוֹ, מִיָּדוֹ הַיּוֹמָת, מוֹת יוֹמָת
 (לפי דעת הרב המגיה במ"ע זו)

(לְרוֹצֵחַ נַפְשׁוֹת, בְּלִי לַחֲשׁוֹת, בְּחֻרָב לְהַמִּיתוֹ, כָּפִי דָתוֹ).
 מח וַיִּדּוּ הָרִים, עַלֵּי הָרִים,
 בַּמַּכַּת חֲבוּרָה, מִיתָתוֹ אֲמוּרָה.
 מה וְדִינֵי קִנְסוֹת, בְּאַרְצְכֶם לְהַעֲשׂוֹת,
 שׁוֹפְטֵי אֶרֶץ, יַעֲמְדוּ בַּפֶּרֶץ.
 נ וְתַחַת יָדוֹ, מֵת עֲבָדוֹ, בַּחֲרָב דָּתוֹ, לְקַחַת נַקְמָתוֹ.
 נא שׁוֹר הַמִּזִּיק, אָדָם יִזִּיק, וְשׁוֹר רַעֲהוֹ, לְחַרוֹץ מִשְׁפָּטָהוּ.
 נב וּבִסְקִילָה דִּינֶהוּ, בְּאַבְנִים לְסַקֵּלָהוּ,
 וְאַחֲרֵי גִמְרוּהוּ, מִהֲנֵאתוֹ יֹאסְרוּהוּ.
 נג בּוֹר כָּרָה, שִׁיחַ וּמַעְרָה, וְעַלֵּי פְתִיחָתָם, לָחוּב אוֹתָם
 נד לְגִנְבַת דָּמִים, לְהַרְבּוֹת תִּשְׁלוּמִים.

צִוּוֹנִים

העבריה לא ימכרנה לאיש אחר לעולם, שנא' לעם נכרי לא ימשול בו':
 מן שכל קונה האמה ויעדה לא יגרע לה, ככתוב שארה כסותה
 ועונתה: מן שנצטוונו להמית העוברים על קצת מצות שבתורה בחנק
 שנ' סכה איש ומת בו', וכל מיטה האמורה בתורה סתם אינה אלא חנק
 (לפי דעת הרב המגיה) אוהרה להמית הרוצח נפש ומיתתו בסייף שנאמר
 סכה איש ומת מות יומת: מח שלא יכה הכן האב והאם שנא' ומכה
 אביו ואמו מות יומת: מט שנצטוונו בדיון חיבל בחכרו לענשו ככתוב,
 וכי יריבון אנשים וזה יקרא דיני קנסות: נ על קצת מצות התורה לדון
 העוברים בסייף, והוא הנקרא הורג שנא' נקום ינקם: נא לדון בדיני
 שור דמזיק שהזיק אדם או שור ככתוב כי יגח בו': נב שלא לאכול
 בשר שור הנסקל, ולאסור הנאתו אף שנשהט בראוי מאחר שנצטוונו
 שנא' ולא יאכל את בשרו: נג לדון בנוקי הכור שנאמר כי יפתח איש
 כור או כי יכרה בו': נד לדון בדיני הגנב ככתוב כי יגנוב איש:
 לדון

כתר תורה

לו לַגְנוּב בְּמִסְתָּרִים, וַעֲשׂוֹת מִסְתָּרִים,
 וּבְנֶפֶשׁ יִשְׂרָאֵל, אֲחֵר הָאֵל.
 לו וְשֹׁקֵר לַעֲנוֹת, מְגִדוֹלֵי הָעֲנוֹת,
 עוֹלָמֵי הַעֲמִידוֹ, וְאַמֶּת תַּעֲיִדוֹ.
 לח לְכֶסֶף מְרַעַךְ, תַּעֲצוֹר רוּחָהּ,
 וְאֵף בְּכֶסֶף, לְמֵלֵאֹת חֲמֻדָּהּ.
 לט חֲדָלוּ לָכֶם, לְתֹאֵר דְּמוּתְכֶם,
 וְאֵף הַצּוּרוֹת, לְנוֹי מְצוּיְרוֹת.
 מ מְזֻבַּח אֲבָנִים, בְּמִסַּע גְּבָנִים,
 מְגֻזִּית פְּסוּלָה, לְכָל פְּעוּלָה.
 מא בְּלֵי קָדוֹת, בְּמִזְבְּחֵי לַעֲלוֹת,
 מַהֲמַדְרֵגוֹת נֶאֱסָרוֹת, וְהַכְּבָשִׁים מוֹכְשָׁרוֹת.
 מב לְגִמּוֹל חֲסִידָנוּ, לַעֲבָרֵי בְּעֶבְדָּנוּ,
 וּבְשִׁבְעִית לְשִׁחָהּ, בְּפִי דִתְהוּ.
 מג וְהַעֲבְרִיהַ יְבִיאָנָה, לְאַשָּׁה יִקְחָנָה,
 וְלֹא יִשְׁאַנָּה, לְבָנוּ יִיעֲדָנָה.
 מד וּבְלַעֲדֵי זֶה, בְּרַחֲמֵי יְיָ,
 בְּפִדְיוֹנָה לְהוֹצִיאָה, לְבֵית אָבִיהָ.
 צִוּוּנִים

אלא באשת איש : קן שלא לגנוב נפש מישראל שנא' לא תגנוב ובגנוב
 נפש הכתוב מדבר : קן שלא להעיד שקר שנא' לא תענה ברעך עד
 שקר : לח שלא לחסוד דבר חבירו שנא' לא תחסוד בית רעך כו' :
 לט שלא לעשות צורת אדם ממתכות ועץ ואבן אף לנוי שנא' לא תעשון
 אתי : מ שלא לבנות מזבח מאבני גזית, שנא' לא תבנה אתהן גזית :
 מא שלא לעלות במזבח במדריגות שנא' ולא תעלה במעלות על מזבחי
 אשר לא תגלה ערותך עליו : מב פ' משפטים, יש בה כ"ג ס"ע יו"ד
 מצות ל"ח, לרדן ברין עבד עברי בכתוב בפרשה, כי תקנה עבד עברי כו' :
 מג ליעד אמה העבריה שנ' אם רעה בעיני אדוניה אשר לא יעדה כו' :
 מד לפדות אמה העבריה שנא' והפדה : מה שכל מי שיקנה אמה
 העבריה

כתר תורה

כו וְלַעֲשׂוֹת צְלָמִים, תִּהְיוּ נְאֻשִׁמִּים,
 מִקְצוֹר אוֹתָמוּ, וְלֹא לַעֲבֹדָמוּ.
 כח לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְזָרָה, הֲלֹא נְאֻסְרָה,
 וְלֹא כַעֲבוֹדָתָהּ, אַחַת דָּתָהּ.
 כט וּבְדֶרֶךְ עֲבוֹדָתָהּ, וּלְבָזוֹת אוֹתָהּ,
 לַעֲבֹד הַזָּרָה, הֲלֹא אֻסְרָה.
 ל לא תִּשָּׂא, שֵׁם הַמְּנוּשָׂא,
 שָׂוֵא לְהִשְׁבִּיעַ, שֶׁקֶר לְהִשְׁמִיעַ.
 לא הַשְׁבֵּת לְקַדְּשָׁהּ, בִּיּוֹן לְזִכְרָהּ,
 בְּכַנִּיסָתָהּ וּבִיצִיאָתָהּ, בְּקִדּוּשָׁתָהּ וּבְהַבְדִּילָתָהּ.
 לב וּבִיּוֹם מְנוּחָתָנָהּ, נְאֻסְרָה מִלֵּאכָלֶיהָ,
 מִכָּבִיד וּמִעֲבָדִים, וּמִכְּבִיהֶמוֹת הַנְּעֻבָּדִים.
 לג לְכַבֵּד הוֹרִים, כְּדַת מוֹרִים,
 בְּמֵאכָלָם וּבְשִׁיתָם, בְּכַנִּיסָתָם וּבִיצִיאָתָם.
 לד וּלְיִשׁוּב עוֹלָמוֹ, הַזֶּהִיר כּוֹלָמוֹ,
 נֶפֶשׁ מְרֻצֹת, לְהַרְבּוֹת מְנוּחַ.
 לה לֵאשֶׁת רַע, אֵל תִּתְרוּעֵעַ, לְעוֹרֵר אֶהָבָה, וּלְטַמְּאָהָבָה.

ציונים

כז שלא נעשה צלמים אעפ"י שלא לעבדם, והעשיה לכד אמורה שנ'
 לא תעשה לך פסל כו': כח שלא להשתחוות לע"א, ואף שלא בדרך
 עבודתה שנא' לא תשתחוה להם כו': כט שלא נעבוד שום ע"ז
 בדברים שדרכה להעבד מהמאמינים בה, ואף שעבודתה דרך בזיון כגון
 לפעור וסרקולים שנא' ולא תעבדם: ק שלא לשבע לבטלה, שנאמר לא
 תשא את שם כו', בד' צדדים אחד לשנות הידוע, ב' על הידוע שהוא
 כן, ג' לבטל המצוה, ד' לעשות דבר שאין בו כח לעשותו: לא לדבר
 דברים ביום השבת בפניסה וביציאה, שנאמר זכור את יום השבת לקדשו
 ובא הפירוש, זכרו על היין: לב שלא נעשה מלאכה בשבת אנו
 ובנינו עבדינו ובהמתנו, שנא' לא תעשה סל מלאכה כו': לג לכבד
 אב ואם שנאמר כבד את אביך ואת אמך: לד שלא להרוג נפש שנא' לא
 תרצח: לה שלא לבא על אשת איש שנא' לא תנאף כי אין נאוף
 אלא

כתר תורה

יח נִקְדְּשׁוּ הַכְּבֹדוֹת, וּמִבְּהֵמוֹת טְהוֹרוֹת,
 וּפְטָרֵי חֲמוּרוֹת, מֵאֵז וּלְדוֹרוֹת.
 יט שְׁבַעַת הַיָּמִים, מִחֲמִץ מִטַּעַמִּים,
 הַתִּרְחָקוּ מִשְׁאוֹרֵיתוֹ, וּמִקְאָכּוֹל אוֹתוֹ.
 כ מִהֶפֶה וּמִהַעֲיִנִּים, יַעֲלֻמוּ הַשָּׁנִים,
 בְּגִבּוֹלָכֶם לְהִרְאוֹת, חֲמִץ וּמִשְׁאָרוֹת.
 כא מִיִּצִּיאַת מִצְרַיִם, סִפְרוּ בְּשִׁפְתֵיכֶם,
 בְּקוֹל מְצִלִּתִּים, בְּכוֹסוֹת אֶרֶב־עֵתִים.
 כב וּבְכוֹר הַחֲמוּר, בְּשֶׁה לְהִמָּר, הָאֵל נִתְּנָה לְכַהֵן לְמִנָּה.
 כג רְצוֹנִי בְּפִדְיוֹנָךְ, וְחִדְלָתְךָ מִכִּפְהֶנְךָ,
 עֲרוֹף הַחֲמוּר וְהַנֶּאֱתָד אֶסוּר.
 כד וְרִגְלֶךָ בְּשַׁבָּת, בְּהַלּוּכָה תִּשְׁבֶּת,
 כֵּןוֹחַ הָאֵל, בְּמַחֲנֶה יִשְׂרָאֵל.
 כה אֱלֹהֵי־שִׁמּוֹ, מִמִּצִּיא עוֹלָמוֹ פְּדָה אוֹתָנוּ וּבִתְוֹדָתוֹ חֲנֻנוּ.
 כו יְהִי לְרֹאשׁוֹנָה, יְהִי בְּאַחֲרוֹנָה, הָיָה לְבָדוֹ וְאֵין פְּיָחוּדוֹ

ציונים

והוא שמתו אחיו מחמת מילה, ואצ"ל עבריו לערלות : יח לקדש הכבודות
 באדם ובבהמה הטהורה, והחמור לבדו, שנאמר קדש לי כל בכור כו' :
 יט שלא לאכול חמץ בפסח, שנאמר ולא יאכל חמץ : כ שלא יראה
 חמץ בכל מושביתינו כל שבעת ימי הפסח שנאמר ולא יראה לך חמץ
 ולא יראה לך שאור בכל גבולך : כא לספר ביציאת מצרים בליל חמשה
 עשר ניסן לשבח לשמו יתברך שנאמר והגדת לבנך ביום ההוא כו' :
 כב לפדות בכור החמור בששה, שנאמר ופטר חמור תפדה בששה : כג לערוף
 פטר חמור אם לא רצה לפדותו, שנאמר ואם לא תפדה כו' : כד בשלח,
 יש בה מל"ת אחת, שלא ללכת בשבת חוץ לגבול ידוע, שנאמר אל
 יצא איש ממקומו ביום השביעי ודין תחום תורה הוא שנים עשר מיל
 במחנה ישראל : כה פ' יתרו, יש בה ג' מ"ע וי"ד מל"ת, להאמין שיש
 לעולם אלוה שהמציא כל הנמצאים, מנהיג היה הוה ויהיה המוציאנו
 ממצרים ונתן לנו את תורתו שנאמר אנכי ה' אלהיך כו' : כו שלא נאמין
 באלהות זולת השי"ת לבדו, שנא' לא יהיה לך אלהים אחרים על פני :
 שלא

הַחֶמֶץ תִּשְׁבִּיתוּ וְזָכְרוּ תִּשְׁחִיתוּ.

וּבַלֵּיל הַתְּקַדֵּשׁ פֶּסַח קוֹדֵשׁ

תֹאכְלוּ מִצֹּת, עַד חֲצֹת.

י"א וְלֹא יִמָּצֵא, עִדִּי יֵצֵא

חֵג חֲרוּתֵיכֶם, הַחֶמֶץ בְּרִשּׁוֹתֵיכֶם.

יב וּמֵאֲכָלוֹת תַּעֲרֹבוּת, בְּחֵג עֲזֹבוֹת,

נִחְמָצֶת מַעֲמֹ, וְנוֹתֵן מַעֲמֹ.

יג וְקִרְבֵּן חֲרוּתֵנּוּ, לְבָנֵי דָתֵנּוּ,

וְתִנְכְּרוּ אֲכִילָתוֹ, מִכּוֹפֵר בְּדָתוֹ.

יד תֹּשְׁבְכֶם וְשֹׁכְרֶכֶם יִגְוְרוּ בֵּינֵיכֶם,

וְלֹא מְלוּהוּ, לֹא יֹאכְלוּהוּ.

טו וְלֹהוֹצִיא הַבָּשָׂר, הַחוּצָה נֶאֱסָר,

מִבֵּית אֲכִילָתוֹ מִמָּקוֹם חֲבוּרָתוֹ.

טז וְהַעֲצָמוֹת לַגִּזְרִים, בְּלֹתֵי נִשְׁפָּרִים,

מִמְלָכֶת כְּהֲנִים, קִרְאָנוּ אֱלֹהִים.

יז עֶרֶל מִעֲבָרִים, אֲחִיו נֶעְדָּרִים,

בְּהַמּוֹל בָּשָׂר, מֵאֲכִילָתוֹ נֶאֱסָר.

צִוּוּנִים

הראשון קודם לפסח: י לאכול מצה כליל מ"ו ניסן העשוי ממין דגן שנא' בערב תאכלו מצות: י"א שלא ימצא חמץ ברשותינו כל ימי הפסח שנאמר שבעת ימים שאור לא ימצא בבתיכם: י"ב שלא לאכול מדברים שיש בהם חמץ כגון כותח הבבלי וכיוצא בו שנא' כל מחמצת לא תאכלו: י"ג שלא להאכיל את הפסח לישראל מומר לעבודת כוכבים שנאמר כל בן נכר לא יאכל בו, ובא הפירוש שנתנכרו מעשיו וכן תרגם אונקלוס: י"ד שלא להאכילו לגר ותושב שנא' תושב ושכיר בו' התושב הוא שקבל ע"ע שלא לעבוד כוכבים ואוכל נבלות, ושכיר הוא גר שמל ולא טבל בן פירשו חכמינו ז"ל: ט"ו שלא להוציא מבשר הפסח ממקום החבורה שנא' לא תוציא מן הבית מן הבשר חוצה: ט"ז שלא לשבור עצם מהפסח שנא' ועצם לא תשברו בו: י"ז שלא יאכל ערל בפסח שנא' וכל ערל בו'

ותוא

(יג)

כתר תורה

ליום ראשון

- א האיש והאשה יתאחדו בקדושה
וברכתם מפורשה בראשית מורשה.
ב ומאברהם אבינו בבית פאנו
להיות תמים לשמזנת ימים.
ג מגיד הנשה לא תנשה המלאך נגע ואבינו נפגע.
ד בראשון לחדשים לחכמי חרשים
נתראה התמונה לחשוב בתכונה.
ה לזבח הפסח בערב פסח בהציל האל בית ישראל.
ו ובזה הלידה אכילתו הואילה
ושעמו מתוקה בתורה ובחוקה.
ז בנא ובשל לא תכשל
והכשר אכילתך במטב צליתך.
ח ולהותיר הבשר בפסח נאסר
כלה תאכלנו ובברכה תשבענו.
ט ולפני זבחיכם בערב חגיכם

ציורים

א בראשית יש בה מצות עשה אחת, והיא מצות פו"ר, שנאמר ויברך אותם אלהים, ויאמר להם פרו וכו': ב כפ' נח אין בה מצוה, לך יש בה מ"ע אחת, והיא מצות מילה, שנאמר זאת בריתי וכו': ג מפ' וירא ועד וישלח אין שום מצוה בפ' וישלח יש בה מל"ת אחת והיא מזהרת גיד הנשה, ע"כ לא יאכלו ב"י את גיד הנשה כו', ועד סוף בראשית אין מצוה, שמות וארא אין בהם מצוה: ד כפ' בא יש ט' מ"ע וי"א מל"ת, לקדש חדשים, ולעבר השנים ולקבוע המועדים ע"פ הקידוש החדש הזה לכם, ושמרת את החוקה, וכן שמור את חדש האביב: ה לשחוט הפסח בי"ד בניסן בין הערבים שנ' ושחטו אותו כל קהל כו': ו לאכול הפסח כליל ט"ו ניסן, ואכלו את הבשר כלילה הזה: ז שלא לאכול מבשר הפסח נא ובשל כי אם צלי אש, אל תאכלו מסנו נא ובשל כו': ח שלא להותיר מבשר הפסח למחרתו שנאמר ולא תותירו ממנו עד בקר: ט לבער החמץ ממשכנותינו בי"ד ניסן שנא' אך ביום הראשון כו' ופירושו

הראשון

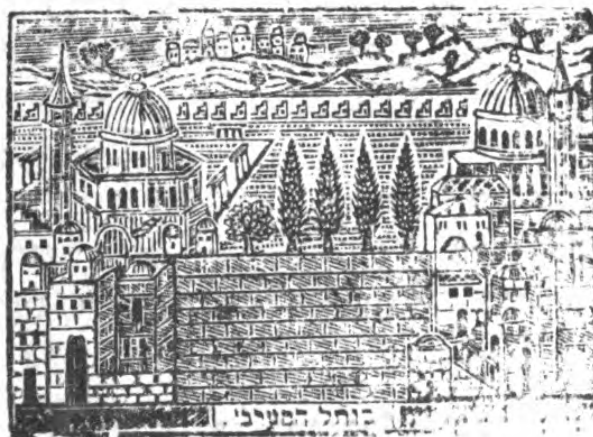
כתר תורה

חלק שני

לפי סדר החינוך

כתר תורה

עפ"י סדר הזה תלקם הגאון ר' דוד ויטל זיע"א. וז"ל בסוף המצות ל"ח ובתשלוש הלז של מצות ל"ח אין צורך לתת סימנים אחרים לזכירתן כאשר עשיתי בתשלוש המצות עשה סדרתי שם סדר מחולק לי"ח חלקים מבאר כל אופני קיומי מ"ע כדי שתמיד יזכרם ויעשה אותם האדם במקומותם וזמניהם. אבל מצוה ל"ח אין ראוי לשים אדם לעשותן כי אם להמנע מהן ולהבדל מלעשות אפי' אחת מהנה וממה שהאדם נמנע ויחדל לעשותן אין צריך כל כך זכירה בדבר ומקרא מלא כתיב למען תזכרו ועשיהם כי צריך האדם לזכור מה שצריך לעשותו לא מה שאינו צריך לעשותו לכן לא ראיתי לתת למצות לא תעשה סימנים אחרים באחרונה. האמנם לדעתן במספרין ומשפטן ועל מי חייבן באזהרתן כבר מביאר בפנים הספר אבל כל מצוה ומצוה והמחפש ימצא עכ"ל הטהור :

- ה לדון את העיר הנידחת בדיניה
גם זו מסורה לבית דין הגדול
ו להשקות את הפיטה ואין משקין
אותה כי אם בכ"ד הגדול
ז לקדש חדשים ולעבר שנים.
ומזה וז לנסמכין בא"י ויש
דברים שאין עושים אותן אלא
הסנהדרין כגון לעבר שנים
לפי הצורך או לפי השעה
ח לעשות לעדים זוממין כאשר
זממו לפשות ומזה וז לסנהד'
אפילו של כ"ג ולענין דיני
ממונות היא לשלשה הנסמכין
בא"י
ט לקנוס החובל בחברו הסנהד'
אפילו של כ"ג אם יש בחבלה
שגגת מיתה ולענין קנס ממון
לג' הנסמכין בארץ ישראל
י להגלות הרוצח לעיר מקלטו.
ומזה וז לכל בית דין מישראל
להגלות הרוצח בשגגה בזמן
שישראל על אדמתן ויש
סנהדרי גדולה
יא להלקות לרשע ומזה וז אפילו
לג' הסמוכין בארץ ישראל
יב לדון הגנב במיתה או בתשלומין
ולענין מיתה לא היו דנין
- אותו כי אם מסנהדרין של
כ"ג ולמעלה
יג לדון בהריגה
יד לדון בחנק
טו לדון בשריפה
טז לדון בסקילה
יז לחלות ממותי כ"ד על העץ
ומיתות הללו לא היו דנין
אותן כי אם מסנהדרין של
כ"ג ומעלה ודנין אותם בכ"מ
בזמן שישראל על אדמתן ויש
כהן גדול מקריב וסנהדרין של
ע"א בבית המקדש
יח לדון במפחה. ודין זה מסור
אפי' לב"ד של שלשה הנסמכין
בא"י
יט לדון בדיני המצטיר שדה
חבירו ומסורה ג"כ כנ"ל
כ לדון בדיני הכיר
בא לדון בנזקי האש
כב לדון בנזקי השור
כג להעביר שופר תרועה בשגת
היוכל ביום הכפורים ותחילת
מזה וז בכ"ד הנסמכין
בא"י ואחר כך לכל יחיד
ויחיד מישראל

חלק הי"ח מהמצות שחיובן לכל דיין בב"מ ובכל זמן עשרה הן :

- א ללכת אחרי רבים להטות
הדין
ב לדון בהפרת נדרים
ג לדון בדיני הגחלות
ד לדרוש ולחקור העדים
ה להשוות בין בעלי הדין
- ו לדון בדין שואל ומשאל
ז לדון בדין שומר חנם
ח לדון בדין נושא שכר ושוכר
ט לדון בדיני טיען ונטען
י לדון בדיני מקח וממכר

כתר תורה

חלק הי"ג למלך ישראל לברו שמים הן :

א לכתוב לעמו ס"ת יתר על ב להקהיל האנשים והנשים והטף
אותו הספר שהיה לו כשהיה במוצאי שביעית במועד חג
הדיוט הסוכות ולקרות לפניו
פרשיות המיוחדות לכך

חלק הי"ד מהמצות שחיובן בזמן שישראל שרויין על אדמתן והיוכל
נוהג יש לו י"ג מצות ואלו הן :

א לתת גאולה לארץ. וזהו דין הזה בא"י מדרבנן
שדה אחוזה ח להשמיט האדם הלואותיו
ב לתת גאולה בבתי ערי חומה בשביעית
ג לעשות דין עבד עברי כי ימכר ח להשמיט כל מה שחולץ הארץ
ד לסדוק אמה העבריה ולעשות בשביעית
ה לה דיניה ושחרורה י להפריש תרומה גדולה
ו ליעד אמה העבריה יא להפריש מעשר ראשון
ז להעניק לעבד ואמה העברים יב להפריש מעשר שני
ח לשבות בשנת השמיטה ובזמן יג להפריש מעשר פני

חלק ה"ט מהמצות שחיובן לצבור ישראל בזמן שישראל על אדמתן
עפ"י ב"ר הגדול של ע"א תשע הן :

א לבנות בית המקדש ו למנות שופטים ושופרים
ב לעשות שמן המשחה ז למשוח כהן למלחמה
ג למנות מלך עליהם ח לעשות במלחמת הרשות כדין
ד להכין ערי מקלט האמור בפרשה
ה לתת ללוים ערים לשבת ט להחרים שבעת העמים הכנענים
חלק ה"ז מהמצות שחיובן לזכרים אנשי חיל היוצאים למלחמה
בא"י מצותיו ג' והן :

א לעשות ליפת תואר דינה ב להכין יד מחון למחנה
המפורש בתורה ג לשאת יתד במחנה
חלק הי"ז מהמצות שחיובן לבית דין הגדול ולגסמכים בארץ
ישראל פ"ג הן :

א להקריב ב"ד קרבן אס טעו ג לקדש שנת היוכל גם זו מסורה
בהוראה ומלואה זו לסנהדרי לב"ד של ע"א
גדולה בזמנה ד לעשות עגלה ערופה כמשפטה
ב למנות שני יוכל ומלואה זו ג"כ ח ומלות מדידת הגבול ג"כ
מסורה לסנהדרין של שבעים מסורה לב"ד של ע"א לשלוח
ואחד חמשה מהם למדוד הגבול

זו להיות הכהנים אוכלים בשר
חטאת ואשמות
זו להיות הכהנים אוכלין שיירי
המנחות
זו להיות הכהנים עובדים במקדש
למשמרות וצמועדים עובדים
כאחד
יח לתקוע בחלוצרות על הקרבנות
יט למלוה כל הקרבנות

ו לעשות קרבן האשם
ז לעשות זבחי השלמים
ח לעשות קרבן חטאת
ט לשרוף בשר קדש שנימא
י לשרוף הנותר
יא להרים הדשן מעל המזבח
יב להקטיר הקטורה
יג להעריך לחם הפנים
יד להדליק נרות על המנורה

חלק השמיני מהמצות שחיובן לכהנים להקריבן ולצבור ישראל
להמציאן יש לו שלש עשרה מצות ואלו הן:

ז להוסיף קרבן בחג הסוכות
ח להוסיף קרבן ביום שמיני עזרת
ט להוסיף קרבן בחג הפסח
י להקריב מנחת העומר עם
קרבנותיה בשעה עשר בניסן
יא להביא שתי הלחם עם
קרבנותיהם בחג השביעות
יב להוסיף קרבן מוסף בחג
השביעות
יג לעשות פרה אדומה כמשפטה
חלק התשיעי מהמצות שחיובן ללויים יחדו בזמן הבית
שתיים הן:

א להקריב שני כבשים בכל יום
עולת תמיד אחד צבוקר ואחד
בערב
ב להוסיף קרבן בכל ראש חדש
ג להוסיף קרבן בכל יום שבת
ד להוסיף קרבן בראש השנה
ה לעשות בכל יום כפור סדר
עבודת הקרבנות וסדר עבודת
היום
ו להוסיף קרבן ביום הכפורים
חלק התשיעי מהמצות שחיובן לכהנים וללויים יחדו בזמן הבית
שתיים הן:

ב לשמור את בית המקדש
חלק העשירי מהמצות שחיובן ללויים לבדם בזמן הבית שתיים הן:
א לשרת בבית המקדש כשיר
ב להפריש מעשר לכהנים מהמעשר
שלהם שהיא תרומת מעשר
חלק האחד עשר מהמצות שחיובן לכהנים לבדם בכל מקום ובכל
זמן שתיים הן:
א להעמא לקרובים ולהתאכל
ב לעשות ברכת כהנים בנשיאת
כפים
חלק השנים עשר לכהן גדול לבדו בזמן הבית שתיים הן:
א לישא בתולה
ב להקריב קרבן מנחה בכל יום

א לשאת את הארון בכתף
חלק העשירי מהמצות שחיובן ללויים לבדם בזמן הבית שתיים הן:
א לשרת בבית המקדש כשיר
ב להפריש מעשר לכהנים מהמעשר
שלהם שהיא תרומת מעשר
חלק האחד עשר מהמצות שחיובן לכהנים לבדם בכל מקום ובכל
זמן שתיים הן:
א להעמא לקרובים ולהתאכל
ב לעשות ברכת כהנים בנשיאת
כפים
חלק השנים עשר לכהן גדול לבדו בזמן הבית שתיים הן:
א לישא בתולה
ב להקריב קרבן מנחה בכל יום

בתר תורה

כו להיות הנבלה טמאה מטמאה
כז להיות הגדה טמאה ומטמאה
כח להיות המזורע טמא ומטמא
כט להיות בגד המזורע טמא
ומטמא

ל להיות בית המזורע שהוא
עומד בו טמא ומטמא
לא להיות שכבת זרע טמא ומטמא
לב להיות אוכלין ומשקין מיטמאין
ומטמאין

לג להיות המת טמא ומטמא
לד להקריב המזורע קרבן אחר
טהרתו

לה להיות הזב טמא ומטמא
לו להיות היולדת טמאה ומטמאה
לז להיות הזבה טמאה ומטמאה
לח להיות שמנה שרצים מטמאין
לט להיות הנזיר מהגלה ט
קרבנותיו

מ לעשר הכהמה העהורה. וגזר
חכמים הוא שלא תכהוג ר
בזמן הבית

חלק הששי מהמצות שחיובן לזכרים בלבד בזמן הבית יש לו שני
מצות ואלו הן :

א לחוג ברגלים
ב לקרות על הזכורים הדברים
האמורים בפרשה
ג להתודות וידוי המעשר
ד לעלות ולהראות בבית הבחירה

חלק השביעי מהמצות שחיובן לכהנים לבדם בזמן הבית יש
י"ט מצות ואלו הן :

א ללבוש בגדי כהונה בשעת עבודה
ב לקדש ידיהם ורגליהם בשעת
עבודה
ג להבעיר אש על המזבח תב
ד לעשות קרבן המנחה
ה לעשות קרבן העולה

יא להקריב אשם תלוי
יב להקריב הזב קרבן כשיטהר מזובו
יג להקריב הזבה קרבן כשתטהר
מזובה

יד להקריב היולדת קרבן
טו לעשות דיני חרמים
טז להטיל בהבאת קרבנות
מחולה לארץ לבית הבחירה
יז לפנות דיני מי גדה
יח להיות כל קרבן בהמה תמים ויפה
יט לשלם השוגג במעילה הקרן
ולהוסיף חומש

כ להיות התמירה קדש
כא להפריש הזכורים ולהביאם
לבית הבחירה

כב לשחוט הפסח ב"ד בניסן
כג לאכול בשר השסח עלי בליל
חמשה עשר בניסן

כד להקריב כל קרבן שהוא עליו
חובה בגדר או כנדבה ברגל
ובמועד הראשון שפגע בו
כה לפדות הקדשים בעלי המומין

יז לפדות פטר חמור
 יח לערוף פטר חמור
 יט לפדות בכור הבנים
 כ לקרות שמע ב' פעמים ביום
 כא להעיד בנ"ד למי שיודע עדות
 כב לספור ספירת העומר ו'
 שבעות
 כג לשמוע קול תקיעת שופר בנ"ה
 כד לכתוב כ"א ספר חורה לעזמו

חלק השלישי מהמצות שחיובן על פי הכהנים לזכרים ולנקבות
 בכל מקום ובכל זמן יש לו שלש מצות ואלו הן :
 א להיות המזורע ידוע ומפורסם
 ב להיות המזורע מגלח את כל
 שערו
 ג לעשות טהרה מן הזרע כחורה
 הדברי' הכתובים בפרשה
 האמורה בפ' מזורע

חלק הרביעי מהמצות שחיובן לזכרים ולנקבות בארץ ישראל בכל
 זמן יש לו י"ג מצות ואלו הן :

א לאבד ע"ג בארץ ישראל
 ב להקדיש בכור בהמה טהורה
 ומדרבנן נוהגת גם בחו"ל
 ג להניח פרט הכרם, וגם זאת
 בחו"ל מדרבנן
 ד להניח עוללות בהענפים, וגם זאת
 בחו"ל מדרבנן
 ה להניח פאה, וגם זאת נוהגת
 בחו"ל מדרבנן
 ו להניח לקט, וגם זאת נוהגת
 בחו"ל מדרבנן
 ז להניח השכוחה, וגם זאת
 נוהגת בחו"ל מדרבנן
 ח להפריש חלה מהעיסה, ובחו"ל
 נוהגת מדרבנן
 ט לשלח הטמאים מן המקדש
 י ליראה מן המקדש
 יא להיות נטע רבעי קודש
 יב לתת לכהן ראשית הגז
 יג לקיים הנזירות, ובחזק לארץ
 כופין אותו לעלות לארץ
 ישראל לקיים הנזירות

חלק החמישי מהמצות שחיובן לזכרים ולנקבות בזמן שבית המקדש
 קיים יש לו מ' מצות ואלו הן :

א להיות מעריך שדה נותן כערך
 הקצוב בפרשה
 ב להיות מעריך בית נותן כערך הכהן
 ג להיות מעריך בהמה נותן דמיה
 ד להיות מעריך אדם נותן כפי
 ערכו האמור בס' לכל גוייה וגוייה
 ה להיות כל קרבנות בהמה
 (יב)
 קרבים מיום השמיני והלאה
 ו להיות כל הקרבנות קרבין כבה"מ
 ז לשמוח ברגלים בהבאח שלמים
 ובשמחת בית השואבה
 ח להקריב קרבן חטאת קבועה
 ט להקריב קרבן עולה ויורד
 י להקריב אשם ודאי

בתר תורה

כו לזדוק בסימני העיף	מו להתודות לפני הש"י כשישוב
כז לעבול כל טמא במקוה	האדם בתשובה
כח להיות השכיר אוכל בזמן	מו להיות החתן משמח אשתו
השכירות	בשנה הראשונה
כט לתת שכר שכיר בעתו	מח לעבוד בעבד כנעני מהשבעה
ל לכבד החכמים	עממין לעולם אם ידוע שהורא
לא לירא מאב ואם	מהם
לב לכבד אב ואם	כח לנשך לכנענים ההם ברבית
לג להתענות ביום הכפורים	אם ידוע כנ"ל
לד לשבות ביום הכפורים	נ לנגוש לכנענים ולהפרע
לה לקדש את יום השבת	מהם כנ"ל
לו לשבות ביום השבת	נא לפרוק המשא
לז לספר ביציאת מצרים	נב לטעון המשא
לח לבער החמץ בערב הפסח	נג לעשות צדקה לעניים
לט לאכול מנה בליל פסח	נד לקדש לזרע אהרן ולכבדם
מ לשבות ולנוח ביום ראשון של	ככל דבר שבקדושה
פסח	נה לקבור המתים
מא לשבות ולנוח ביום שביעי של	נו להציל הנרדף מיד הרודף
פסח	נז לשלח את צפור כשרוצנת על הקן
מב לשבות בחג השבועות	נח לאהוב כל איש
מג לשבות ביום ראש השנה	נח לאהוב את הגר
מד לשבות ביום ראשון של	ס להיות כל המשקלות והמדות
חג הסוכות	שלמות
מה לשבות ביום שמיני עצרת	סא להוכיח החוטא
חלק השני מהמצות שחיובן לזכרים בכל מקום ואמן יש לו כ"ד	מצות ואלו הן :
א לקדש את האשה	ח לזכור מה שעשה לנו עמלק
ב לישא האונם את אנוסתו	ט להכריח זרע עמלק
ג לפרות ולרבות	י לשום תפילין על היד
ד לגרש את האשה אם מצא בה	יא לשום תפילין בראש
ערות דבר	יב ללבוש ציצית
ה להיות המוציא שם רע על	יג ללמוד תורה וללמדה
אשתו יושב עמה כל ימיו	יד למול את הזכרים
ו לייבם	טו ליטול לולב
לחלוץ	טז לישב בסוכה

כתר תורה מד

וזה לשון הגאון ר' דוד ויטל בספרו כתר תורה הגדול. ונמצא לפי מה שבארנו שחייב המצות עשה נחלק לשמונה עשר חלקים ואלו הן:

- א שחיוכן בזכרים ולנקבות בכל מקום ובכל זמן
- ב שחיוכן לזכרים בלבד בכ"מ וזמן ג ומהן שחיוכן ע"פ הכהנים לזכרים ולנקבות בכ"מ ובכל זמן
- ד שחיוכן לזכרים ולנקבות בארץ ישראל בכל זמן
- ה שחיוכן לזכרים ולנקבות בזמן שבית המקדש קיים בלבד.
- ו לזכרים בלבד בזמן הבית
- ז לכהנים לבדם בזמן הבית
- ח שחיוכן לכהנים להקריבן ולזכור ישראל להמציאן
- ט לכהנים ולוים יחד בזמן הבית
- י ללוים לבדם בזמן הבית
- יא לכהנים לבדם בכל מקום וזמן
- יב לכהן גדול לבדו בזמן הבית
- יג למלך ישראל
- יד ומהן שחיוכן בזמן שישראל שרויין על אדמתן והיוכל נוהג
- טו שחיוכן לזכור ישראל בזמן שישראל שרויין על אדמתן ע"פ בית דין הגדול
- טז ומהן לזכרים היוצאים למלחמה
- יז ומהן שחיוכן לבית דין הגדול ולגסמכים בא"י
- יח שחיוכן לכל דיין בכ"מ ובכל זמן עכ"ל בשינוי לשון מעט

חלק הראשון מהמצות שחיוכן לזכרים ולנקבות בכל מקום ובכל זמן מצותיו ס"א ואלו הן:

- א להאמין שיש אלוה
- ב ליחדו ולהאמין שהוא אחד
- ג לאהוב אוהו
- ד לירא ממנו
- ה לקדש את השם
- ו להחפול לשם יתעלה
- ז לכרך ברכת המזון
- ח לקבוע מזוזה
- ט לעשות מעקה ולהרחיק הנזק
- י לשמוע מכל צ"ד גדול שיהיה לנו
- יא ללכת בדרכי ה'
- יב להתדבק בשם יתעלה ופירוש להתדבק בחכמים
- יג לקיים אדם דברו מה שהוציא
- יד להשבע בשמו המחויב שנועה
- טו לשמוע מכל נביא שיאמר לנו
- טז להלוות בחנם פירוש בלי רבית
- יז להשיב האבידה לבעליה
- יח להשיב הגזלה
- יט להשיב המשכון לבעליו בעת שצריך לו
- כ לשחוט מי שירצה לאכול בשר
- כא לכסות דם חיה ועוף בעפר
- כב לתת לכהנים הזרוע והלחיים והקבה מכל בהמה שישחטו
- כג הישראלים שאין הכהנים חייבין בזה
- כד לכדוק בסימני חיה
- כה לכדוק בסימני דגים
- כו להשבע בשמו המחויב שנועה

שבע מצות דרבנן

א. אור הנר תאירו לזכר הנס, בימי מלכי בית חשמונאים
ב. שבת משיבת נפש לשלום הבית, גר להדליק בו חובה.
ג. נזהר ושבח, הדל לזמור, בימים הנזעדים, ועל כל טובה.
ד. לקרוא המגלה בזמנה, מצוה מדברי סופרים ונביאים.
ה. רחיצה בנטיילת, נותנת חיים, והמזלזלים נעקרים,
ולעניות באים.

ו. ערובין לחצרות, שתופין למבואות, לתבשיל,
נותחום, למצוה יצאו.
ז. כבירות ההודאות, והמצות, כן תברכו עת
הנאתכם תמצאו.

ציונים

התורה בין מתורה שבכתב בין מתורה שבע"פ שנא' ולא תגרעו ממנו
לשמור את מצות ה' אלהיכם אשר אנכי מצוה אתכם, שתי אזהרות
אלו לכל ואיסורן בכ"מ וזמן ובאורן רה"ש פ' ראוהו ב"ד ובזבחים
פ' התערובות ובעירובין פ' המוצא תפילין ועקרון בסנהד' פ' הנחנקין
ובספרי הר"מ ס' שופטים ה' מארים פ"ו:

שבע מצות דרבנן

א. אור לחמשה ועשרים בכסליו מדליקין גרות לזכר הנס שעשה
הקב"ה בבית שני כשמלכו היונים וגזרו גזירות על ישראל ובטלו
דתם ולא הניחו אותם לעסוק בתורה ושאר דברים חיובה לכל בכ"מ
וזמן שבת פ' ב"מ מנחות פ' שתי הלחם הר"מ ה' חנוכה: ב. הדלקת
נר בשבת חיובה לכל בכ"מ וזמן ועקר באור שתיהן במס' שבת פ'
ב"מ: ג. לרנן ולשבח לשם יתעלה ולזמר לפניו הלל בימים שתקנו
חכמים מפני הנסים שעשה לנו השי"ת חיובה כנ"ל, פ' בתרא דתענית
פ' ב' דערכין הר"מ הלכות חנוכה פ"א: ד. לקרות המגילה בזמנה
חיובה לכל בכ"מ וזמן ובאורה במס' מגילה והר"מ ס' זמנים ה'
מגילה: ה. רחיצת ידים שהיא הנטילה פ"א דסוטה שבת פ' במה
אשה, עירובין פ' עושין פסין וחיובה לכל בכ"מ וזמן: ו. מ"ע מד"ס
לערב ערובי חצרות ושתופי מבואות וערובי תחומין ועירובי חבשולין
לכל בכ"מ וזמן, ובאורה בעירובין ובכיצה הר"מ ה' שביית יום טוב:
ז. מצות עשה מדרבנן לברך על כל דבר שאדם נהנה בעולם וזאת
מה שחייב לברך על המזון מדאורייתא, וג' מיני ברכות הן ברכת
ההודאה לשי"ת, וברכת המצות, וברכת הנהנין ונוסח הברכות עורא
וב"ד תקנום ואין לשנותן.

כתר תורה מג

^{שנח} וְהִיבָמָה לְזֹר לֹא תִנָּשֵׂא, עֲדֵי זִיקְתּוֹ מֵעֲלִיָּה הִסִּירָה.
^{שנח} חֲסוּם לֹא תַחֲסוּם פִּי הַבְּהֵמָה מֵאֲכָלָהּ, עֵת תִּמְשֹׁל
בְּרוּחָהּ.

^{שס} מִלֶּךְ מִקְהֵל גִּרִּים, עֲלֵיכֶם לֹא יִמְלֹךְ, כָּבוֹאֲכֶם אֶל
הַמְנוּחָה.

^{שסא} רֶכֶב וָסוּס, לֹא יִרְכָּה לֹא הַמֶּלֶךְ, לְהַעֲלוֹת מִמִּצְרִים
מִרְכָּבוֹ.

^{שסב} וְנָשִׁים לֹא יִרְכָּה לֹא הַמֶּלֶךְ, וְלֹא יִסִּירוּ אֶת לְבָבוֹ.
^{שסג} וְזָהָב וְכֶסֶף, לְסִגְלַת מִלְּכִים, לֹא יִרְכָּה לֹא מְאֹד.
^{שסד} כִּתּוּסְפַת חֲכָמָה, עַל הַתּוֹרָה, לְכַתְּבָהּ וּלְבִאוּרָהּ,
לֹא תוֹסִיפוּ עוֹד.

^{שסה} לְגִדּוּעַ מִתּוֹרָתִי לֹא תַחֲסְרוּ דָבָר, מִכְּתָבָהּ, כִּפִּי
בְּאוּרֵי הַתִּנָּאִים.

ציונים

גרושין פ"י: **שנח** שלא תנשא היבמה לאיש זר עד שתסיר רשות היבם מעליה שנא' כי ישבו אחים יחדו כו' אוהרה זו לכל בכ"מ וזמן ובאורה ביבמות הר"מ ס' נשים ה' יבום וחליצה פ"ב: **שנח** שלא לחסום פי הבהמה בעת מלאכתה שנא' לא תחסום שור ברישו אוהרה זו לכל ואיסורה בכ"מ וזמן ובאורה בכ"מ פ' ש"ש את הפרה ועקרה בכ"מ פ' השוכר את הפועלים הר"מ ס' משפטים ה' שכירות פ' י"ג: **שס** שלא למנות מלך מקהל גרים בפ' שופטים מקרב אחיך תשים עליך מלך כו' אוהרה זו לענין מלך בזמן שהיו ישראל על אדמתן וחיובה היה לכלל הצבור, סוטה פ' מ"מ הר"מ ס' שופטים ה' מלכים ומלחמותיהם פ"ה: **שסא** שלא ירבה לו סוסים שנא' רק לא ירבה לו סוסים ולא ישיב את העם מצרימה למען הרבות סוס זה' אמר לכם כו', אוהרה זו היתה למלך בזמן שהיה: **שסב** שלא ירבה לו המלך נשים כו' מפי השמועה למדו שהוא נושא עד י"ח נשים עם הפלגשים: **שסג** שלא ירבה לו כסף וזהב שנא' וכסף וזהב לא ירבה לו מאד ד' אוהרות אלו היו למלך כנזכר ובאורן בכ"ב פ"ק יבמות פ' החולין, סוטה פ' מ"ג: והעקר בסנהדרין פ' כ"ג הר"מ ס' שופטים ה' מלכים ומלחמותיהם פ"ג: **שסד** שלא להוסיף על מצות התורה בין תורה שבכתב בין תורה שבע"פ שהיא פירושה, בפ' ראה לא תוסיפו על הדבר אשר אנכי מצוה אתכם: **שסה** שלא לגדוע מכל מצות התורה

כתר תורה

שנ משכבי אשה, לא יהיה בגבר, כי תועבה היא.
 שנא תכל הוא אשה כי תעמוד לפני בהמה.
 שנ ובבהמה לא יטמא גבר, ולא יעשה כמעשי הבהמה
 שנ ומחשבות לבבכם תטהרו, ולא תתורו אחרי עיניכם
 הזונים.

שנ שם מזר יחשב, לא יבא בקהל לעולם, הנולד מזונג'
 שנה ואונם את אנוסתו תחת אשר ענה, עולם לא ישלחנה
 שנו רע חרש, וישמרע לבתולה הוציא, נצח לא יגרשנה.
 שנו ומגרש האשה אחרי לאחר נלקחה, הראשון לא
 יחזירה.

ציונים

כי שאר אמך היא וכל עניינה וחיובה כאחות האב כנ"ל: שנ שלא
 לבוא על הזכר שנאמר ואת זכר לא תשכב משכבי אשה תועבה היא
 אזהרה זו לכל בכ"מ ובכ"ו: שנא שלא תביא האשה בהמה עליה
 שנאמר ואשה לא תעמוד לפני בהמה כו': שנב שלא לבוא האיש
 על הבהמה והפכו שנא' ובכל בהמה לא תתן שכבתך לטמאה בה
 כל אזהרות העריות נוהגות בכ"מ ובכ"ו ובאור כולן במס' מכות
 והעקר במס' כריתות ובסנה' ובמכלתא ובספרי ובספרא הר"מ ס'
 קדושה ה' אסורי ביאה מפ"ח ואילך: שננ שלא לחור אחר מחשבות
 הלב וראיית העינים שנא' בפ' שלח ולא תתורו אחרי לבבכם
 ואחרי עיניכם אשר אתם זונים אחריהם, כל מחשבה שגורמת לאדם
 לעקור עיקר מעיקרי התורה מוזהרין אנו שלא להעלותם על לבנו מפני
 שדעתו של אדם קצרה ולא כלנו יכולים להשיג האמת ואם ימשך
 כל אדם אחר מחשבות לבו נמצא מחרים העולם לפי קוצר דעתו,
 אזהרה זו לכל בכל רגע ובכ"מ, ובאורה ע"ג פ"ק חגיגה פ' אין
 דורשין ברכות. ספרי הר"מ במ' המדע ה' ע"ג פ"ב: שנך שלא יבוא
 ממזר בקהל ה' שנ' בפ' תצא לא יבוא ממזר בקהל ה' גם דור כו'
 אזהרה זו לכל בכ"מ וזמן קדושין פ' ע"י ובמות פ' החולץ הר"מ ס'
 קדושה ה' אסורי ביאה פט"ו: שנך שלא לגרש האונם את אנוסתו
 כל ימי חייו שנא' ולו תהיה לאשה תחת אשר ענה לא יוכל שלחה
 כל ימיו: שנן שלא לגרש מוציא שם רע את אשתו לעולם שנאמר
 ולא תהיה לאשה לא יוכל לשלחה כל ימיו ושתי אזהרות אלו
 בכ"מ וזמן, כתובות פ' א"נ ופ' נערה מכות פ' הלוקין ופ' ד' ה'
 ר"מ ס' נשים ה' נערה בתולה פ"א: שנן שלא להחזיר גרושתו
 משנשאת לאחר שנא' לא יוכל בעלה הראשון אשר שלחה לשוב לקחתה
 כו' חיובה לכל בכ"מ וזמן יבמות גיטין פ' השולח הר"מ ס' נשים הל'
 גרושין

כתר תורה מב

שלם תולדתה מבנה הולידה, את בתו לא תקח לאשה.
 שמ רבית אשתה, בת בטה עליה נאסרה, בנשואי האשה.
 שמא עליה בחייה, לצרור לגלות עונה, לא תקח אחותה.
 שמכ פקתה לא תגלה, פחיי הבן ובמותו, ובגרשו אותה.
 שמג (וסת) ועת טמאה הנדה, לא תקרב לגלות ערותה.
 שדמ עמית ורע, לאשתו אל תתרע, ומרה אחרייתה.
 שמה בטה לא תגלה, ואל תהי גזרה שוה קלה בעיניך.
 שמו דודך אחי אביך לא תגלה, וזכור כי בפלים לעונך.
 שמו ואביך כבודו לא תגלה ולא תשגה בשתי חטאות.
 שמת ואחותו לא תגלה מאב, ומאם, באחת באות.
 שסט אחות אמך לא תגלה, כי שאר אמך היא.

ציורים

שנאמר ערות אשה ובתה לא תגלה ואין החיוב רק כשנשא האחת
 תחלה ואחר כך כשבא על השנייה הוא מתחייב אוהרה זו בכ"מ וזמן:
 שלם שלא לגלות ערות אשה ובת בנה שנאמר את בת בנה לא
 תקח חיובה הכל כנ"ל: שמ מה שפרה ורבת ממנה ופרשו שלא
 לגלות ערות אשה ובת בתה ואיסור זה חל בנשואי הראשונה חיובה
 הכל כנ"ל: שמא שלא לגלות ערות אחות אשתו בחיי אשתו שנאמר
 ואשה אל אחותה לא תקח לצרור לגלות ערותה עליה בחייה אוהרתה
 הכל כנ"ל: שמכ שלא לגלות ערות אשת הבן שנאמר ערות בלתי
 לא תגלה אשת בנך היא לא תגלה ערותה וחיובה הכל כנ"ל:
 שמג שלא לבא על הנדה בעת טומאתה שנאמר ואל אשה בגדת
 טומאתה לא תקרב לגלות ערותה אוהרה זו לכל בכ"מ וזמן:
 שדמ שלא לבוא על אשת איש שנאמר ואל אשת עמיתך לא תתן
 שכבתך לזרע לטמאה בה, אוהרה זו לכל בכ"מ וזמן, שמה שלא
 לגלות ערות הבת ואעפ"י שלא נאמרה בתורה מאחר שאסר בת הבת
 שתק מן הבת ואיסורה מן התורה, ובמס' כריתות אל תהי ג"ש קלה
 בעיניך כו' דאי מקו"ח גרידא אין עונשין מן הדין חיובה לכל בכ"מ
 וזמן: שמן שלא לגלות ערות אחי אביו בעצמו שהוא דודו שנא'
 ערות אחי אביך לא תגלה, וחייב שמים משום זכור ומשום אחי אביו
 בכ"מ וזמן: שמז שלא לגלות ערות אביו בעצמו שנאמר ערות
 אביך וערות אמך לא תגלה בכ"מ וזמן: שמח שלא לגלות ערות
 אחות האב שנאמר ערות אחות אביך לא תגלה שאר אביך היא בין
 שהיא אחות אביו מן האב או אחותו מן האם לכל בכ"מ וזמן:
 שסט שלא לבא על אחות אם שנא' ערות אחות אמך לא תגלה
 כי

בתר תורה

שכט עריות תרחיקו, לא תעוררו אהבה, לקרב תאותכם.
 על כבוד האב לא תחללו, לגלות צלעו ברשעתכם.
 לא לאם לא תקרב, אמן היא, לא תגלה ערותה.
 שלב אחותי מאב ומאם לא תגלה מבית ומחוץ מולדתה
 שלג תולדת בנה בנות כי הוליד, לא תגלה ערותו.
 שלד חלציך בנות פהו ציאו ובנות הולידו, בבתות בנה דתן
 שלה מולדת אחיך אחותך היא, ולא תגלה בת אשת אחיך
 שלו דדתך לא תגלה, ערות אשת אחיך.
 שלו אשת אחיך, לעולם אסורה, אך לשם המית, הדבר
 בעתה.

שלח שתים, ערותן לא תגלה, ערות אשה ובתה.

ציונים

לכנעני לרדות בעבד עברי בפרך שנאמר לא ירדנו בפרך לעיניך.
 חיוב ד' מצות אלו לכל בזמן שהיובל נוהג ובאורן במציעא פ' א"ג.
 גיטין פ' השולח, קדושין פ"ק, ספרי הר"מ פ' קנין הלכות עבדים פ"א:
 שכט לא לקרב לעריות בדבר המביא לידי גלו ערות בפ' אחרי
 איש איש אל כל ש"ב לא תקרבו לגלות ערוה אני ה' אוהרה זו לכל
 בכ"מ וזמן ברכות פ' מי שמתו. קדו' פ' האיש מקדש שבת פ' ב"א,
 יבמות פ' הערל ספרא הר"מ פ' קדושה הל' אסורי ביאה פ' כ"א:
 שר לא לגלות ערות אשת האב שנאמר ערות אשת אביך
 לא תגלה ערות אביך היא ואוהרה זו לכל בכ"מ וזמן:
 שר לא לגלות ערות האם שנאמר אמך היא לא תגלה ערותה
 חיובה לכל בכל מקום וזמן: שר לא לגלות ערות אחותו מאב
 או מאם שנאמר ערות אחותך בת אביך או בת אמך מולדת בית
 או מולדת חוץ לא תגלה ערותן לכל בכ"מ וזמן: שר פירוש בת
 הבן שחיא התולדת, שלא לגלות ערות בת הבן שנאמר ערות בת
 בנך לא תגלה חיובה כנ"ל: שר לא לגלות בת הבת שנאמר
 או בת בתך לא תגלה ערותן כי ערותך הנה חיובה כנ"ל: שר לא
 לגלות ערות בת אשת אב שהיא אחותו שג' ערות בת אשת אביך
 מולדת אביך אחותך היא לא תגלה ערותה חיובה הכל כנ"ל:
 שר לא לגלות ערות אשת אחי האב וזאת היא הנקראת בכתוב
 דודתו שנאמר ערות אחי אביך לא תגלה אל אשתו לא תקרב דודתך
 היא חיובה לכל בכ"מ ובכ"ז: שר לא לגלות ערות אשת אח
 לעולם רק בשמת האח בלא בנים שנאמר ערות אשת אחיך לא תגלה
 אוהרה זו לכל בכל מקום וזמן: שר לא לגלות ערות אשה ובתה
 שנאמר

שט למדות ולמשקלות, לא תעשו עול, ועליהם השלימו
שכ אבנים ואיפות, גדולות וקטנות, לא יהיו בבתיהם
ואמונתכם תשלימו.

שכא תאנה בלב, לא תתאנה את כל טוב רעים.
שכב תמדה לא תחמד, אף בכסף מלא, ולהרבות רעים.
שכג מבשף לא תחיה, משפט אחד לאיש ולאשה.
שכד דברי הקהל, לא ידבר בחתן, שנת לקחו אשה.
שכה בעבד העברי, לא תתנהגו במקחו ממכרת עבדים.
שכו יעבדו העברים, פתושים ושכירים, ולא בעבדים.
שכז תרדה ברוחך, ולא תרדנו בפרך, ויראת מאליה.
שכח רדית הגוים תמנע, ולא ירדנו בפרך לעיניה.

ציונים

ובספרי הר"ם בפ"י מהל' עדות: שיט' שלא לעשות עול במדה בפרשת
קדושים לא תעשו עול במשפט במדה במשקל ובמשורה: שכ' שלא
להיות אצלנו אבן ואבן איפה ואיפה בפרשת חצא לא יהיה לך בכיסך
אבן ואבן כו' וחייב שתי אוזרות אלו לכל בכל מקום וזמן ובאורן
בבבא קמא פ' מרובה, מציעא פ' א"נ ב"ב פרק המוכר את הספינה
ר"ם ס' נזיקין הל' גנבה פ"ז: שכ"א שלא להתאוות שנאמר בפ'
ואתחנן ולא תתאוה בית רעך כו' ואין תאוה אלא בלב בלבד:
שכ"ב שלא לחמוד בפרשת יתרו לא תחמוד ביתרעך כו' ושתי
מצות אלו לכל הן בכ"מ וזמן מציעא פ"ק והעקר בב"ק פ' הגזול
ומאביל מכלתא הר"ם ס' נזיקין ה' גולה ואבדה פ"א: שכ"ג שלא
להחיות מבשף בפ' משפטים מבשפה לא תחיה אחד האיש ואחד
האשה, ברכות פ' מי שמתו והעקר בסנה' פ' אד"מ הר"ם ס' שופטים
ה' סנה' פט"ז: שכ"ד שלא יתחייב חתן בדבר מצרכי צבור, בפ'
חצא כי יקח איש אשה חדשה לא יצא בצבא ולא יעבור כו', אוהרה
זו לענין שלא יצא חתן מהבית וזולת לדבר מצוה במחילת אשתו בכ"מ
וזמן ובאורה בסוטה פ' מ"מ ובספרי הר"ם ס' שופטים הל' מלכים
ומלחמותיהם פ"ז: שכ"ה שלא למכור עבד עברי ממכרת עבד בפ'
בהר כי עבדי הם אשר הוצאתי אותם מארץ מצרים כו' והוא להעמידו
על אבן המקח וש"ד ואינו נמכר אלא בצנעא דרך כבוד: שכ"ו שלא
לעבוד בע"ע עבודת עבד שנאמר וכי ימוך אחיך ונמכר לך ואינו
ענה כו' אלא כשכיר שנאמר כשכיר כתושב יהיה עמך: שכ"ז שלא
לרדות בע"ע בפרך שנאמר לא תרדה בו בפרך ויראת מאליהך וזו
עבודה שאין לה קצבה, ועבודה שאין צריך לה: שכ"ח שלא להניח
לבנעני

(יא)

כתר תורה

שִׁיא רְכִיל לֹא תִלַּךְ בְּעַמֶּךָ, כִּי אֲכַרִית כָּל שִׁפְתֵי חֲלָקוֹת.
שִׁיב עֵיר הַנְּדָחַת לֹא תִבְנֶה לְעוֹלָם, רַק לְשָׁדוֹת וּבְרָמִים
מִחֲזָקוֹת.

שיג (כמדוחות) פהידחה העיר, לא ידבק בידכם
מאומה ומכספה תגזרו.

שִׁיד עַד אֶחָד לֹא יָקוּם בְּאִישׁ, וְהָדִין מִפִּיו אֵל יִגְזֹרוּ.
שמו דין ושופט, לא יושם האיש, המעיד לנפשות.
שמו שקר לא תעיד, ואף לא מפי אחרים מפורשות.
שיו קרוב לא יעיד, לשארו הקרוב אליו ממשפחתו.
שיח רשע לעד לא יושם, אוהב חמס, וכסף רבית מלאכתו.

ציונים

שִׁיא, שלא לרגל בחברו בפ' קדושים לא תלך רכיל בעמך אזהרה
זו לכל בכ"מ וזמן באורה בסנהדרין פ' ז"ב ובשבת פרק ב"ב ערכין
פ' יש בערכין ועקר האזהרה בכתובות פ' נערה הר"מ ספר המדע ה'
דעות פ"ו: שִׁיב, שלא לבנות עיר הנדחת לעולם בפ' ראה והיתה
תל עולם לא תבנה עוד ומותר לעשותה גנות ופרדסים שנא' לא תבנה
מדינה כמו שהיתה: שִׁיב, שלא ליהנות בממון עיר הנדחת שנא'
ולא ידבק בידך מאומה מן החרם, אזהרה בזמן שדין עיר הנדחת נוהג
והוא בזמן שישראל על אדמתן וסנהדרין במקומן ובאורה פ"י מסנה'
הר"מ ס' המדע ה' ע"ג פ"ד: שִׁיך, שלא לפסוק הדין עפ"י עד אחד
בפרשת שופטים לא יקום עד אחד באיש כו' אזהרה זו לדיינים היא
בכ"מ וזמן לענין דיני ממונות כתובות פ' שני מכית פ"ק ועקרה
בסנהדרין ובספרי הר"מ ס' שופטים הל' עדות פ"ה: שִׁמֵן, שלא יורה
העד בדין שהעיד בו בדיני נפשות בפ' מסעי ועד אחד לא יענה בנפש
למות. אזהרה זו לב"ד הדנים דיני נפשות, ולענין דיני ממונות לכל
הוא בכ"מ וזמן ובאורה בסנהדר' פ' אד"מ, כתובות פרק שני ספרי
הר"מ הלכות עדות באותו הפרק: שִׁמֵן, שלא להעיד עדות שקר,
בעשרת הדברות לא תענה ברעך עד שקר חיובה לכל בכ"מ וזמן
ובאורה בשבועות והעקר בסנהדרין ובמכלתא הר"מ ה' עדות פ"ו:
שִׁין, שלא יעיד קרוב בפ' תצא לא יומתו אבות על בנים כו' אזהרה
זו לכל היא בכ"מ וזמן לכל מי שהוא בתורת עדות ודיינות סנהדר'
פ' ז"ב ובספרי הר"מ פ' י"ג מהל' עדות: שִׁין, שלא יעיד בעל עבירה
בפ' שופטים אל תשת ירך עם רשע להיות עד חמס, אזהרה זו בכ"מ
וזמן לזכרים שהם בתורת עדות ועקרה במס' סנהדר' פ' ז"ב
ובספרי

שֶׁב־נֶפֶשׁ לֹא תִגְנוּבוּ, וּבְדִבְרֵי „לֹא תִגְנוּבוּ” הִנֵּה חֲרוּתָהּ.
 שֶׁב־בְּגִזְלָה לֹא תִתְגַּאֲלוּ, אֵף בְּפִרוּטָהּ, יְדֵי רָשָׁע לִשְׁלוֹת.
 רֶשֶׁת עֶבֶד וְאִמָּה רִיקָם, תִּשְׁמְרוּ, עֵת מִצְאוֹ מְנוּחַת.
 אִם רוֹבֵצֶת, לֹא תִקַּח עַל הַבָּנִים, וְאוֹתָהּ לַחֲפָשִׁי שֶׁלֹּחַ
 שׁוֹ תִגְלַחַת מִסְבִּיב לְצָרְעֵת, וְהִנֵּתָק בְּתֵעַר לֹא יִגִּיעַ.
 עֶקֶר סִמְנֵי צָרְעֵת, הִשְׁמַר בְּנִגְעַ, בְּאִשֶּׁר יִזְרוּ בִשְׁעָרָה.
 נָזִיר בְּיָמָיו נָדָר נִזְרוֹ, בְּרֹאשׁוֹ לֹא יַעֲבֹר תֵּעַר.
 הַטִּמָּא לִמַּת יִנָּזֵר הַנָּזִיר, וְלֹא יִטְמָא לָהֶם בְּמוֹתָם.
 בְּכִנְיָסָתוֹ יִשְׁמַר מִבּוֹא בְּאֶהֱלֵ הַמַּת, וְלֹא יָבוֹא
 בְּקִבְרוֹתָם.

צִוּוֹת

עַל לִית, אִזְהָרָה זוֹ לְכָל הִיא בְּכ"מ וּבכ"ז וּבאִזְהָרָה בְּסִנְהֶדְרִין פ' ד'
 מִיתוֹת וּבְמִצְוֵי פ' אִזְהָרָה נִשְׁךְ יוֹמָא פ"ו וְהַעֲקָר בְּכ"ק פ' הַגְּזוּל וּמֵאֲכִיל
 סִפְרֵי הַר"מ פ' נִזְיָקִין ה' גִּנְבָה וְאִבְדָּה פ"ה: שֶׁב־שֶׁלֹּא לִגְנוּב נֶפֶשׁ בִּפ'
 חֲרוּ לֹא תִגְנוּבוּ זוֹ אִזְהָרָה לִגְנוּב נֶפֶשׁוֹת וְחִיּוֹב אִזְהָרָתָהּ לְכָל הִיא
 בְּכ"מ וּבכ"ז וּבאִזְהָרָה בְּסִנְהֶדְרִין פ' הַנִּחְנָקִין הַר"מ פ' נִזְיָקִין ה' גִּנְבָה
 וְאִבְדָּה פ"ט: שֶׁב־שֶׁלֹּא לִגְזוֹל בִּפ' קְדוּשִׁים לֹא תִגְזוֹל וְכָל הַגְּזוּל אֵת
 חֲבִירוֹ שׁוֹה פְרוּטָה עוֹבֵר בִּלְתִּי חִיּוּבָה לְכָל בְּכָל מְקוֹם וּזְמַן יוֹמָא פ"ו,
 בְּבוֹרוֹת פ"ב, יְבִמּוֹת פ' י"ב, מִצְוֵי פ' הַמִּקְבֵּל וְעִקְרָה בְּכ"ק פ"ט וּפ"י
 הַר"מ פ' נִזְיָקִין ה' גִּזְלָה פ"א: דִּשֶׁב־שֶׁלֹּא לִשְׁלוֹחַ עֶבֶר עֲבֵרֵי רִיקָם
 שִׁינָא חֲפָשִׁי שְׁנֵאמַר בִּפ' רֹאה וְכִי תִשְׁלַחְנוּ חֲפָשִׁי מֵעַמְךָ לֹא
 תִשְׁלַחְנוּ רִיקָם חִיּוּבָה לְכָל בְּזִמָּן שֶׁחִיּוּבָל נִתְּנָה קְדוּשִׁין הַר"מ פ' קִנְיָן
 ה' עֲבָדִים פ"ג: שֶׁב־שֶׁלֹּא לִיקַח אִם עַל הַבָּנִים בִּפ' תִּצָּא כִי יִקְרָא
 צִפּוֹר לִפְנֵיךְ כִּי חִיּוּבָה לְכָל בְּכ"מ וּזְמַן, וּבאִזְהָרָה בְּחוּלִין פ' שְׁלוּחַ
 הַר"מ פ' קְדוּשָׁה ה' שְׁמִטָּה פ"ג: שֶׁב־שֶׁלֹּא לִגְלַח שְׁעַר הַנֶּתֶק
 פ' תְּזַרְעֵה וְאֵת הַנֶּתֶק לֹא יִגְלַח וְאִזְהָרָה זוֹ לְכָל בְּזִמָּן שִׁישׁ כֹּהֵן רוֹאֶה
 הַנֶּגְעִים: שֶׁב־שֶׁלֹּא לִתְלוֹשׁ סִמְנֵי הַצָּרְעֵת שְׁנֵא' הַשְׁמַר בְּנִגְעַ
 צָרְעֵת כִּי חִיּוּבָה לְכָל בְּכָל מִי שֶׁנִּצְטָרַע וּמִכִּיר בְּסִמְנֵי צָרְעֵתוֹ שְׁאִינוֹ
 שְׁאִי לִקְצֹץ אוֹתוֹ בְּכ"מ וּזְמַן וּבאִזְהָרָה שְׁתִּיהֵן פ' הַלּוּקִין וְעִקְרָן בְּנִגְעִים
 סִפְרֵי הַר"מ פ' טְהוֹרוֹת ה' טוֹמֵאֶת צָרְעֵת פ"י: שֶׁב־שֶׁלֹּא יִגְלַח
 נִזִּיר בְּפִרְשֵׁת נִשְׂאָה כָּל יָמָיו נָדָר נִזְרוֹתָהּ לֹא יַעֲבֹר עַל רֹאשׁוֹ: שֶׁב־שֶׁלֹּא
 יִטְמָא הַנָּזִיר לְמַת שְׁנֵאמַר לֹאכִיו וְלֹאכִיו וְלֹאכִיו לֹא יִטְמָא
 הֵם בְּמוֹתָם כִּי נִזִּיר כִּי: שֶׁב־שֶׁלֹּא יִכְנוּס בְּאֶהֱלֵ הַמַּת שְׁנֵא' עַל כָּל
 מִיתוֹת כֹּת לֹא יִבֹּא ג' אִזְהָרוֹת הַלְלוּ לְכָל הֵן בְּכ"מ וּזְמַן. מִכּוֹת
 הַלּוּקִין. אֶהֱלֵה וְהַעֲקָר בְּנִזִּיר הַר"מ פ' הַפְּלֵאָה ה' נִזְיָרוֹת פ"ה:
 שֶׁלֹּא

כתר תורה

יצד תִּשְׁנָא מִשְׁנָאִי, וְלֹא מֵאֲהָבִי, וְאִף לֹא בִלְבָב.
 וְזֶה נֶאֱדָר אִשָּׁה לֹא בְדָת, חֲסֵר-לֵב הִנְהוּ, בְּבִהְמָה.
 וְצוֹ אֱמֹלֵי אֲבִירֵי זֶרַע, הַנִּבְלָה לֹא תַעֲשֶׂה בְּאָדָם וּבְבִהְמָה
 וְצוֹ פְצוּעַ וְכָרוּת מִבְּנוֹתֶיכֶם יִמָּנְעוּ, לֹא יָבוֹאוּ בִּקְהָל
 לְעוֹלָם.

וְצוֹ לְהִקִּים בְּהֵמָה וּמִשְׁאָה, לֹא תַעֲצִלוּ מִהַעֲמִם עֲלֵם.
 וְצוֹ אֲבִידָה מִבְּעֻלָּיהָ נִעְלָמָה, לֹא יִתְעַלֵּם, כָּל מוֹצָאָה
 לְהִשְׁיבָה.

ש תַּחֲנוּם לֹא תִסֵּיג, אִף מִלֹּא אֲצַבֵּעַ לְהִשְׁיג נַחֲלָתְךָ
 לְהִרְחִיבָהּ.

שֶׁא גָנוּב לֹא תִגְנֹבוּ כֶּסֶף, וּפְרוּטָה נֶחֱשֶׁת כִּמְאָה דָּתָה.
 צִוּוּנִים

עבדים פ"ד: רצך שלא לשנא לשום אחד מישראל בלב שנא' לא
 תשנא את אחיך בלבבך, חיובה לכל בכל מקום וזמן ובאורה בערכין
 ובספרא הר"מ ס' המדע ה' דעות פ' ששי: רצח שלא לבעול אשה
 בלי כתובה וקדושין בפ' תצא לא תהיה קדשה מבנות ישראל חיובה
 לכל בכ"מ וזמן ע"ג פ' א"מ קדושין פ"ק והעקר בסנהדרין פ' כ"ג
 הר"מ ס' נשים ה' אישות פ"א: רצן פירוש חתוך כמו מה אמולה
 לבתך, פירוש שלא לחתוך אברי הזרע שלא לסרס שום מין בע"ח
 בפ' אמור ומעוך וכתות כו' ובארצכם לא תעשו חיובה לכל שלא
 יסרסו בכ"מ וזמן, חגיגה פ' אין דורשין בכורות פ' כל פסולי ופ'
 אלו מומין והעקר בשבת פ' שמונה שרצים ובת"כ ר"מ שם ה' אסורי
 ביאה פ' ט"ו: רצץ שלא יבוא סרים על בת ישראל בפ' תצא ולא
 יבוא פצוע דכה כו' אוהרה זו לכל בכ"מ וזמן בכורות פ' אלו מומין
 ועקרה במס' יבמות פ' הערל הר"מ ס' הנז': רצח שלא להניח
 הבהמה שנפלה רק יעזור להקימה במשא שנאמר לא תראה את חמור
 אחיך כו' חיובה לכל בכ"מ וזמן מציעא פא"מ ר"מ ס' נזיקין ה'
 רוצח ושמירת נפש פ' י"ג: רצח שלא להתעלם מן האבדה שנאמר
 וכן תעשה לכל אבדת אחיך אשר תאבד ממנו ומצאתה לא תוכל
 להתעלם, חיובה לכל בכ"מ וזמן ועקר באורה בכ"מ פרק א"מ הר"מ
 ס' נזיקין ה' גולה ואבדה פ' י"א: ש' שלא להשיג גבול בפ' שופטים
 לא תסיג גבול רעך אשר גבלו ראשונים כו' אוהרה זו לכל בכ"מ
 וזמן באורה בספרי הר"מ ס' נזיקין ה' גנבה פ"ו: ש' שלא לגנוב
 ממון בפ' קדשים לא תגנובו, וכל הגנוב משהו פרוטה ולמעלה עובר

על

וְסוֹ לִיפָּהּ הַזֹּאת, אַחֲרֵי עֲנִיתָהּ, בְּבָצַע כְּסָף לֹא תִמְכְּרָנָהּ
וְסוֹ אִיבָתָהּ לַעֲמֹלָקִי תִרְבֶּה, לֹא תִשְׁכַּח מִלֵּב, וּמִפֶּה
לְהַזְכִּירוֹ.

וּפֶחַ תִּגְלוּ הָרוֹצֵחַ בְּשִׁנְיָנָה, לֹא תִקְחוּ מִנּוּ כֹפֶר, לָשׁוּב
לָעִירוֹ.

וּפֶחַ רוֹצֵחַ לְנַפְשׁוֹ בְּזֶדֶן הַמִּית, בְּכֹפֶר לֹא יִכָּפֵר.
וְצַדִּיק אֶל תִּהְרֹג, עֲדֵי עֲדִים רָאוּ, וְלֹא מִפִּיהֶם יִסְפָּר
וְצַח וְנָקִי אֶל תִּהְרֹג, וְחֶרֶב־יָד תִּחַלֵּץ, הָרוֹצֵחַ בְּצַדִּיקָה.
וְצַח לִיעֻדָּה, לֹא תִגְרַע, וּמִגְבִּירָה לֹא תִקַּח אִמָּה הָעֵבְרִיָּה
וְצַח אִמָּתָהּ בְּבִגְדָהּ בָּהּ, לֹא תִמְכְּרָנָהּ לְנָכְרִים לְשִׁעָב.

צִוּוֹת

רָפוּ שֶׁלֹא לִמְכּוֹר אֶשֶׁת יִסָּה תּוֹאֵר לְשַׁפְּחָה שֶׁנֶּאֱמַר וּמִכּוֹר לֹא תִמְכְּרָנָהּ
בְּכֶסֶף חַיּוֹבָן הִיא כֹּא"י לְחִלּוּצִי צָבָא מִיִּשְׂרָאֵל בְּזֶמֶן שִׁישְׂרָאֵל עַל אֲדַמְתָּן
וּבְאֹרֶן בְּסִנְהֶדְרִין פ' כ"ג יְבֻמוֹת פ' הַחֹלֵץ וְעֵקֶר בְּקֹדֶשִׁין פ"ק וּבְסִפְרֵי
הַר"ם פִּירֶשֶׁן בִּס' שׁוֹפְטִים ה' מַלְכִּים וּמִלְחָמוֹתֵיהֶם פ"ח : רָפוּ לֹא יִיכַר
עֹמֶלֶק שֶׁלֹא לִשְׁכַּח הַר"ט שֶׁעָשָׂה לָנוּ בְּצִאתָנוּ מִמִּצְרַיִם שֶׁנֶּאֱמַר תִּמְחָה אֶת
זֵכֶר עֹמֶלֶק כִּתְּחַת הַשָּׁמַיִם לֹא תִשְׁכַּח וּמִפִּי הַשְּׁמוּעָה לִמְדוּ זֵכֶר בִּפְהַ
לֹא תִשְׁכַּח בְּלֵב חַיּוֹבָה לְזִכְרִים בְּכ"מ וּזְמַן שֶׁנּוֹדַע שֶׁהוּא עֹמֶלֶק. סוֹטָה
פ' מ"ט וְהַעֲקֵר בְּסִפְרֵי הַר"ם שֶׁס' פ"ה. רָפוּ שֶׁלֹא לִיקַח כּוֹפֶר מִן
הָרוֹצֵחַ בְּשִׁנְיָנָה כְּדִי לִישֹׁב בְּעִירוֹ אֲזַהְרָתָה לְכ"ד בְּזֶמֶן הַבֵּית שְׁעָתָה
אֵין לָנוּ עִסָּה בְּדִינֵי גִפְשׁוֹת, סוֹף מִכּוֹת סִפְרֵי הַר"ם ס' נֹזִיקִין ה' רוֹצֵחַ
פ"ה : רָפוּ שֶׁלֹא לִיקַח כּוֹפֶר לְהַצִּיל נֶפֶשׁ רוֹצֵחַ שֶׁנֶּאֱמַר וְלֹא תִקְחוּ
כּוֹפֶר לְנֶפֶשׁ רוֹצֵחַ אֲשֶׁר הוּא רָשָׁע לְמוֹת כִּי מוֹת יוֹמָת אֲזַהְרָה זֶה בְּזֶמֶן
הַבֵּית לְכָל מִי שֶׁלּוֹקַח מִמּוֹן וּמִצִּיל הָרוֹצֵחַ, כְּתוּבָה פ' א"ג סִפְרֵי הַר"ם
ס' נֹזִיקִין ה' רוֹצֵחַ פ"א : רָצִי שֶׁלֹא לְחַתּוֹךְ הַדִּין בְּאֹמֶר הַדַּעַת עַד
שִׁירָאוּ עֲדִים גּוֹפּוֹ שֶׁל דָּבָר בִּפְנֵי מִשְׁפָּטִים וְנָקִי וְצַדִּיק אֶל תִּהְרֹג כִּי
לֹא אֲצַדִּיק רָשָׁע סִנְהֶדְרִין פ' אֶחָד דִּינֵי מִמוֹנוֹת הַר"ם ס' שׁוֹפְטִים ה'
סִנְהֶדְרִין פ' כ' : רָצִי פִירוּשׁ נָקִי כְּמוֹ חָף אֲנֹכִי וְלֹא עוֹן לִי כְּלוּמָר
שֶׁלֹא לְהַרְגוֹ נָקִי בִּפְנֵי יִתְרוֹ לֹא תִרְצֶה, חַיּוֹבָה לְכָל בְּכ"מ וּזְמַן, מִכּוֹת
סִנְהֶדְרִין פ' הַנִּזְרָפִין ר"מ ס' נֹזִיקִין ה' רוֹצֵחַ פ"א. רָצִי שֶׁלֹא לִכְנוּעַ
מֵאִמָּה הָעֵבְרִיָּה הִיעֻדָּה שֶׁאֵר כְּסוּת וְעוֹנָה בִּפְנֵי מִשְׁפָּטִים שֶׁאֵרָה כְּסוּתָהּ
וְעוֹנָתָה לֹא יִגְרַע וְאֲזַהְרָה זֶה לְעִנּוּן בַּת חוּרִין בְּכ"מ וּזְמַן, כְּתוּבָה פ"ד
הַר"ם ס' נָשִׁים ה' אִישׁוֹת פ"ב : רָצִי שֶׁלֹא יִמְכּוֹר אִמָּה הָעֵבְרִיָּה
לְאַחֵר שֶׁנֶּאֱמַר לַעֲם נָכְרִי לֹא יִמְשׁוֹל לִמְכָּרָה בְּבִגְדוֹ בָּהּ וְאֲזַהְרָה זֶה בְּזֶמֶן
שֶׁהַיּוֹבֵל נוֹהֵג שֶׁאֵז נוֹהֵג גַּם מִצּוֹת יְעוֹד קֹדֶשִׁין פ"ק הַר"ם ס' קִנּוּי ה'
עֲבָדִים

כתר תורה

רעה (העובר) הַלֹּאָה כִּי עֲבָרָה עָלֶיהָ הַשְׁמָטָה, לֹא יִגַּשׁ
אֶת רֵעֵהוּ.

רעט' יִשְׁמַטְכֶּם כִּי בִשְׂבִיעִית, לֹא יִהְיֶה דָבָר, עִמָּלֶיב הַבְּלִיעַל
וּמִכְשָׁכִיר הַפּוֹעֵל, בֵּין לְבִהְמָה וְלִבְלִי פְעוּלָה לֹא תֵאָחֵר
שְׁכָרָם לָהֶעָל.

רפא נִפְשֵׁךְ הַשְׁכִּיר, לְשִׁבְעָה תִשָּׁבַע, וְלֹא תִדְבֹּק מֵאוֹמָה
בְּיָדְךָ.

רסב תְּנוּפֶת חֶרֶם, לֹא תִנִּיף, בְּקִמַּת שִׁדְהֶרַע בְּעֶבְדְּךָ.
רסג נִקְמַת הֶבֶל, לֹא תִקּוּם, לְאִישׁ זֶר מַעֲשֵׂהוּ.

רסד לֹא תִטּוֹר, וּבִהְטִיבְךָ לְאִישׁ, בְּמַעֲשָׂיו אֵל תּוֹכִיחֵהוּ.
רסה כָּבֵשׁ אִשָּׁת יִפֹּת תֹּאֵר, לֹא כִבֹּשְׁפָחָה תִתַּעֲמֹר
וְתַעֲבֹדָנָה.

ציונים

העני בחובו ולא יצר לו כשיודע שהוא עני בס' משפטים אם כסף
תלוה את עמי את העני עמך לא תהיה לו כנושה חיובה לכל ככ"מ
וזמן ובאורה ככ"מ ס' איוהו נשך ובמכלתא הר"מ ס' משפטים הל'
מלוה ולוה פ"א: רעה שלא לתבוע הלואה שעברה עליה שמיטה
בס' ראה וזה דבר השמיטה חיובה בזמן שהיובל נוהג ומדרכנן אף
בחול"ל ככ"ז: רעט' שלא ימנע מלהלות לעני מפני השמטה שנא'
השמר לך פן יהיה דבר עם לבבך בליעל כו', חיובה לכל בזמן שהיובל
נוהג מדאורייתא ומדרכנן ככ"מ וזמן ובאורן גיטין פ' השולח והעקר
בשביעית פ' אחרון ספרי ר"מ ס' זרעים הלכות שמיטה ויובל פ"ט:
רפ' שלא לאחר פעולת שכיר בס' קדושים לא תלין פעולת שכיר אחר
עד בקר אחד שכר האדם ושכר בהמה וכלים חייב ליתן בזמנו אוהרה
וו לכל ככ"מ וזמן ב"מ פ' המקבל הר"מ ס' משפטים ה' שכירות
פ' י"א: רפא' שלא ליקח השכיר יתר על אכילתו בס' תצא כי תבא
בכרם רעך כו': רפב' שלא יאכל השכיר שלא בשעת גמר מלאכה
מן המחבר שעושה בו מלאכה, וחרמש לא תניף כו' וחייב ב' אלו
לכל ככ"מ וזמן ובאורן במציעא פ' השוכר את הפועלים ר"מ הל'
שכירות פ' י"ב: רפג' שלא לנקום בס' קדושים לא תקום: רפד' שלא
ליטור שנאמר ולא חטור את בני עמך, חיוכן לכל ככ"מ וזמן,
באורן ביומא פ' בראשונה ובספרי הר"מ ספר המדע ה' דעות פ"ז:
רפה' שלא לכבוש אשת יפת תואר לשפחה בס' תצא לא תתעמר בה:
שלא

וסח הפכישלות מביתך תרים, ולא תשים דמים בביתך.
 וסח אלמנה עניה ועשרה, לא תחבולו מהם, כל חפצים.
 ער שעה העניים עבטם ישאלו, לא תמנעו להשיבם
 הנחוצים.

ועארתים ורכב, לא תחבולו, וכר פלי מעשה הפאכלים
 ועב יתמשכן המסכן, לא בזרוע, אך מה שיוציאו
 האמללים.

ועג הלואת כסף, לא תתנו בנשך, ואכל לא תתנו
 במרבית.

ועד וברבית לא תנשך, ואל תזיד להן לאחיה הרבית.
 והע התמצא לעד, כתוב וערב לנשך נשך לא תחפון.
 ועו אמן הרב, קפון היד מאחיה האביון לא תקפון.
 ועו לעני ואביון, לא תהיה פנשה, ועת יצר לו לא תצעהו

ציונים

עצה לחברו שאינה הוגנת לו חיובה לכל בכ"מ וזמן ובאורה פסחים
 פרק כ"ש ע"ג פ"ח, ספרי הר"מ שם פ' י"ב: רסח שלא להניח מכשלות
 בפ' תצא ולא תשים דמים בביתך אוהרה זו לכל בכ"מ וזמן ע"ג פ' אין
 מעמידין, חולין פרק ראשית הגז ב"ק סנהדרין הר"מ פרק י"א שם:
 רסח שלא למשכן את האלמנה בפרשת תצא ולא תחבול בגד אלמנה:
 ער שלא למנוע העבוס מבעליו העני בשעה שהוא צריך לו שנאמר
 ואם איש עני הוא לא תשכב בעבוסו: רעא שלא לחבול כלים
 שעושים בהם אוכל נפש שנאמר לא יחבול רחים ורכב כי נפש הוא
 חובל: רעב שלא למשכן בעל חוב בזרוע שנאמר כי תשה ברעך
 משאת מאומה לא תבא אל ביתו לעבוס עבוסו, חיוב ד' אלו לכל הן
 בכ"מ וזמן ובאורן בכ"מ פרק המקבל ספרי הר"מ ס' משפטים הל'
 מלוח ולוח פ"ג: רענ שלא להלוות ברבית בפ' בהר את כסף לא
 תתן לו בנשך כו': רעד שלא ללוות ברבית בפ' תצא לא תשיך
 לאחיק וספי השמועה למדו שזו אוהרה ללוח כלומה לא תנשך לאחיק:
 רהע שלא להתמצא בין לוח ומלוח ברבית, בפ' משפטים אם כסף
 תלוה את עמי כו' לא תשימון עליו נשך, חיוב ג' אלו לכל הן בכ"מ
 וזמן ובאורן במציעא פ' א"ג הר"מ ס' משפטים ה' מלוח ולוח פ"ג:
 רעו שלא להמנע מלהחיות עני ומליתן לו מה שהוא צריך בפ' ראה
 כי יהיה כך אביון כו' חיובה לכל בכ"מ וזמן ועקרה בכתובות פ'
 אעפ"י, הר"מ ס' זרעים ה' מתנות עניים פ"ז: רעז שלא יתבע את
 העני

בתר תורה

רנח יִוְנוּ בְּלִשְׁוֹנָם אֲנָשִׁי אָנוּ, וּבְדַבְּרָכֶם לֹא תוֹנוּ אִישׁ לְרֵעֵהוּ.

רנט מְקַחְכֶּם תִּנְקָה, בְּמִשָּׁא וּמָתֵן בְּאַמוּנָה, וְלֹא תוֹנוּ אִישׁ בַּמִּסְתָּרִים.

רס יִתְאַנֶּה הַגֵּר, יַעֲנֶה מֵאִתִּי מִיָּהָר, כִּי תוֹנְנוּ, בְּאוֹנָת דְּבָרִים.

רסא בְּגִירוּתְךָ עִם גֵּר, לֹא תוֹנְנוּ בְּמִקְנֶה, וְלֹא תִלְחָצְנוּ. רסב עֶבֶד לֹא תִסְגִּיר אֶל אֲדוֹנָיו, עִמָּךְ יֵשֵׁב וּמִידוֹ תִצְיָלְנוּ. רסג לֹא־תֵאָתוּ בְּלִתְתָּאוּ, בְּקִרְבְּךָ יֵשֵׁב, וְטוֹב לוֹ וְלֹא תוֹנְנוּ. רסד הַלְבֵּנֶת פָּנִים, אֶף בְּהוֹכִיחָה עִמִּיתְךָ, לֹא תִלְבִּינְנוּ. רסה אִמְלֵלִים הַנְּשַׁפְּלִים, לֹא תַעֲנֹן, לִיתוֹם וְלֹא־לְמִנֶּה הַרְגִּינוּ. רסו דָּם רַעִים לֹא־תִצִּיל, לֹא תַעֲצֹל, עֵת לִישָׁע יִמְתִּינֹה.

רסז מִכְּשׁוֹל תָּרִים מִדְּרָדְהָעוֹר, וְלֹא תִכְשִׁיל אֶנְשׁ בַּעֲצָתְךָ צִיּוֹנִים

נוֹיָקִין הִל' גּוֹלָה וְאִכְרָה פ"א : רִנַּח שֶׁלֹא לְהוֹנוֹת עֲמִיתוֹ בְּדִבְרִים בִּפְּנֵי בְהָר וְלֹא תוֹנוּ אִישׁ אֶת עֲמִיתוֹ וּיְרֵאֵת מֵאֱלֹהֶיךָ כו' : רִנַּח שֶׁלֹא לְהוֹנוֹת חֲבֵרוֹ בִּסּוּמ' שֶׁנֶּאֱמַר וְכִי תִסְכְּרוּ מִמֶּכֶר לְעֲמִיתְךָ כו' אֶל תוֹנוּ : רס שֶׁלֹא לְהוֹנוֹת גֵּר בְּדִבְרִים בִּפְּנֵי מִשְׁפָּטִים וְגַר לֹא תוֹנֶה זֶה אוֹנָת דְּבָרִים : רסא שֶׁלֹא לְהוֹנוֹת גֵּר בְּמִקָּח וּמִמְכָּר שֶׁנֶּאֱמַר וְלֹא תִלְחָצְנוּ זֶה אוֹנָת מִמּוֹן וְאַרְבַּע אוֹזְהָרוֹת הֵלָלוּ לְכָל הֵן בִּכ"מ וְזִמְן וְעַקֵּר בְּאוֹרֵן בְּמִצִּיעָא פ' הוֹהֵב וּבִסְפָרִי הִר"ם פִּירֵשׁ שְׁתֵּי הוֹזְהָרוֹת הִגֵּר בִּסְפָר קִנְיִן הִלְכוֹת מִכִּירָה פִי"ד : רסב שֶׁלֹא לְהַחְזִיר עֶבֶד שֶׁבִּרְחָ לֹא־יִי לְאֲדוֹנָיו שֶׁבְּחוּץ לָאָרֶץ בִּפְּנֵי תִצָּא לֹא תִסְגִּיר עֶבֶד אֶל אֲדוֹנָיו כו' : רסג שֶׁלֹא לְהוֹנוֹת עֶבֶד זֶה שֶׁנֶּאֱמַר עִמָּךְ יֵשֵׁב בְּקִרְבְּךָ בְּטוֹב לוֹ לֹא תוֹנְנוּ, שְׁתֵּי אוֹזְהָרוֹת אֵלּוּ לְכָל בְּכָל זִמְן וּבְאוֹרֵן בְּגִיטִין וְעַקֵּרֵן פ' הַשּׁוֹלַח וּבִסְפָרִי הִר"ם ס' קִנְיִן הִל' עֲבָדִים פ' שְׁמִינִי : רסד שֶׁלֹא לְהִלְבִּין פָּנֵי אָדָם בִּפְּנֵי קְדוּשָׁת הוֹכַח תּוֹכִיחַ אֶת עֲמִיתְךָ וְלֹא תִשָּׂא עָלָיו חֲטָא מִכָּאן אִמְרוּ חֲכָמִים שֶׁאִסּוּר לְאָדָם לְהַכְלִים אֶנְשׁ וְכָל שֶׁכֵּן בְּרִבִּים : רסה שֶׁלֹא לְעַנּוֹת יְתוֹם וְלִמְנָה כִּפ' מִשְׁפָּטִים כָּל אֲלִמְנָה וְיִתוֹם לֹא תַעֲנֹן שְׁתֵּי אוֹזְהָרוֹת אֵלּוּ לְכָל בִּכ"מ וְזִמְן וּבְאוֹרֵן בִּבְבֵּא מִצִּיעָא, וּבִסְפָרִי וּבִמְכַלְתָּא וּמִפְּחוּז בְּמִקְוֹת מִהַתְלַמּוּד הִר"ם ס' הַמְדַּע הִל' דְּעוֹת פ"ו : רסז שֶׁלֹא לְעַמּוֹד עַל הָדָם בִּפְּנֵי קְדוּשָׁת לֹא תַעֲמוֹד עַל דָּם רַעַךְ אֲנִי ה' אוֹזְהָרָה זֶה לְכָל בִּכ"מ וְזִמְן וּבְאוֹרָה סִנְהֵד פ' ב"ס וּבִסְפָרָא הִר"ם ס' נֹיָקִין ה' רוּצַח וְשִׁמְרֵת נֶפֶשׁ פ"א : רסז שֶׁלֹא לְהַכְשִׁיל עוֹר בְּדֶרֶךְ, וְלִפְנֵי עוֹר לֹא תִתֵּן מִכְשׁוֹל וְכֵן הַמִּשְׁיָא עֲצָה

וה (עומד) עד עמוד הרוצח לדיון, לא תושת עליו כחובה.
וה נשמע משופט, לא יהיה הבעל דיון, כי אין משנהו.
וה ילקה הרשע, די רשעתו, ולא יוסיפו השופטים להכהו
וה אנוס ואנוסה, לא תענישו, ולא תעשו דבר אתם
השופטים.

וה רודף לנפש, ומארישה לאנש, לא תחוסו מעשות
בנפשם שפטים.

וה כחש לא תכחשו, בכסף נכסף, ואבדה מצאתם,
במלוה ופקדון.

וה וכפירת הכסף אל תכסוף, אל שקר להשבע
ולארוב לפקדון.

וה נעשק המאמין, מאיש אמונים, כי כבש כסף
אל יעשקהו.

ציורים

הל' סנהדרין פ"י : רנ שלא להרוג המחויב קודם שיעמוד בדיון בפ'
מסעי ולא ימות הרוצח עד עמרו כו' אוהרה זו לכל היא בכ"מ וזמן
מכות פרק הגולין מכלתא הר"מ ספר נויקין הל' רוצח פ"א: רנא שלא
לשמוע מאחר מבעלי הדיון ואין חברו עמו בפרשה משפטים לא
תשא שמע שזא אוהרה זו לדיון הדן. באורה שבועות, מכלתא, הר"מ
ס' שופטים הל' סנהדרין פ"ב: רנב שלא להוסיף במלקות לחמחויב
מלקות בפ' תצא ארבעים יכנו לא יוסיף, אוהרה זו לענין איסור
המוסיף במלקות בא"י, מכות פ' הלוקין, ובספרי הר"מ ס' שופטים הל'
סנהדרין פ"ט: רנג שלא לענוש האנוס שנא' ולנערה לא תעשה
דבר כו' אוהרה זו לכ"ד בכ"מ וזמן, סנהדרין יבמות פ' הבא על יבמתו
הר"מ פ"ב שם: רנד שלא לחוס על הרודף שנאמר וקצותה את כפה,
באורה סנהדרין פ' בן סורר הר"מ ס' נויקין הל' רוצח פ"א: רנה שלא
לכחש בממון חברו בפ' קדושים לא תגזבו ולא תכחשו: רנו שלא
לישבע על כפירת ממון שנאמר ולא תשקרו איש בעמיתו ושתי
אוהרות אלו לכל בכ"מ וזמן שבועות פ' שבועת העדות ר"מ ס'
הפלאה הל' שבועות פ"ה: רנז שלא לעשוק שנא' לא תעשוק את
רעך וזה הוא מי שבא ממון חברו לידו ברצון הבעלים ואחר שתבעהו
כבש הממון בחזקה ולא החזירו, תיובה לכל בכ"מ וזמן ובאורה
במציעא ועקרה בכ"ק במרובה והגזול קמא ובתרא, ספרי הר"מ ס'

נויקין

(י)

כתר תורה

רמב (ורחם) וְרַחֲמִים הִתְאַפְּקוּ, לִדָּל בְּלִי רַחֲם, יוֹם יַעֲמֹד בְּדִין.

רמג אֲבִיוֹן בְּמִצּוֹת, לֹא תִטּוּ מִשְׁפָּטוֹ, בְּעַד חֲסְרוֹן אֲמָנָה.
רמד תִּטּוּ אֶזֶן קְשֵׁבָת, וְלֹא תִטּוּ מִשְׁפָּט גֵּר יְתוֹם וְאַלְמָנָה
רמה אִישׁ בְּעַל דִּין קָשָׁה, הַשּׁוֹפְטִים מִמֶּנּוּ לֹא יִגְדּוּ.
רמו מִזִּיק בְּחִבּוּרָה וּרְצָח, עָלָיו לֹא תַחֲסוּ וְדַם נְקִי תִסִּירוּ
רמז (כלקחתד) כִּפְיֵי דִינָקוּ מִמֶּקַּח שֹׁחַד, אֵף לְזֹכֹת אֵת הַנָּקִי.
רמח לָרַבִּים אֶחָד לֹא יִשֶּׁה בְּדִי' נֶפֶשׁ, אֵת הַיּוֹצֵא נָקִי.
רמט מִזְכָּה לְנֶפֶשׁ, מֵאֵז נִהְיָה, אַחֲרֵי הַדְּבָרִים, לֹא יִלְמַד חוֹבָה.

ציונים

גדול: רמב שלא לרחם על עני בדיון בפ' משפטים ידל לא תהדר בריבו וכתיב לא תשא פני דל: רמג שלא להטות משפט אדם חוטא שהוא אביון במצות בפ' משפטים לא תטה משפט אביוןך בריבו וחיוב ארבעתן לכל מי שדן בכ"מ וזמן, באורן בכתובות פ' בזרא, שבועית פ"ק ועקרון בסנהדרין ובספרי הר"מ ס' שופטים ה' סנהדרין פ"ב: רמד שלא להטות משפט גר יתום ואלמנה בפ' תצא לא תטה משפט גר יתום כו' ואזהרה זו לכל מי שדן בכ"מ וזמן ועקרה במציעא פ' הזהב, ובספרי הר"מ שם פרק הנוכר: רמה שלא יורא הדיין בדיון מאדם רע בפ' דברים ולא תגורו מפני איש חובה כנ"ל בכ"מ וזמן ובאורה בשבועות ועקרה בסנהדרין ובספרי הר"מ ס' שופטים הלכות סנהד' פ' כ"ב: רמז שלא לחוס על המזיק שהרג חברו או שחבל בו, בפ' שופטים לא תחוס עינך עליו ובערת דם הנקי מישראל וטוב לך אזהרה זו בזמן שהיו דנין בא"י דיני נפשות וקנסות ובאורה בספרי הר"מ שם פ' ל': רמז שלא ליקח שוחד בפרשת משפטים ושוחד לא תקח, ונכפלה בפרשת שופטים לא תקח שוחד, אזהרה זו לכל מי שדן את הדין, סוף כתובות ומס' בכורות פ"ק היש שבועות ועקרה בסנהדרין ובספרי, הר"מ ס' שופטים הלכות סנהדרין פל"ג: רמח שלא להטות אחרי רבים בדיני נפשות אלא עד שיהיו המחייבים יתר על המזכים שנים בפ' משפטים לא תהיה אחרי רבים לרעות אזהרה זו לדיינים שהיו דנים דיני נפשות ובאורה סנהדרין פ"א ופ"ד הר"מ ס' שופטים הל' סנהדרין פ' שמיני: רמט שלא ילמד חובה מי שלמד זכות תחילה בדיני נפשות שנאמר לא תענה על ריב לנשות אזהרה זו לדיינים שהיו דנין דיני נפשות סנהדרין פ' אד"מ, ומבלתא הר"מ ס' שופטים הלכות

ולו (ברכת) בְּרַךְ אֱלֹהִים, שׁוֹפְטֵי אֶרֶץ, לֹא תִקְלָל,
וְלֹא תִלְקַח בְּפָלִים בְּדָתִי.

ולו דִּינִים לֹא תִמְרָה פִּיהֶם, וְעֲשִׂיתָ כְּכֹל אֲשֶׁר יִזְרוּךְ.
ולו אֲמַתְךָ לִקְלָל לֹא תִקַּל, לָגוֹי אֶחָד בְּאֶרֶץ הָאֱמִירוֹת.
ולו הַנְּשִׂא לְמֶלֶךְ וְנָשִׂיא, וְלֹא תֵאָר שָׂרִים, מִכְּבוֹדָם לְחַלְלָם
ולו אָבִיךָ וְאִמְךָ, מִכְּבֹד לֹא תִקַּל, וּבָאֵבֶן יִרְגֹם הַמִּקְלָלָם.
ולו בְּרַךְ יִכְרְעוּ הַבָּנִים לְהוֹרִיָּהֶם, וּמְרִימֵי יָד תִּחַן מִשְׁפָּטָם
וּמִיֵּשֶׁר לֹא תַעֲזוּתוֹ, וְלֹא תַעֲזְרוּ לְצַדִּיק וְלִרְשָׁע מִשְׁפָּטָם.
וּמֵא כִּבֵּד לֹא תִכְבְּדוּ, פָּנֵי גְדוֹל וְעֲשִׂיר, הַבָּאִים לְדִין.

ציונים

ובהוריות פ' בתרא ובירוש' בכורות ספרי סנהדרין פ"א ופ' אד"מ
הר"מ ס' שופטים ה' סנהדרין פ"ג: ר"לך שלא לקלל דיון בפ' משפטים
אלהים לא תקלל ולוקה שמים א' שהוא ישראל ב' שהוא דיון, חיובה
לכל בכ"מ ובכ"ז, ספרי מכלתא חו"כ ועקרה בשבועות וסנהדרין הר"מ
ס' שופטים ה' סנהדר' פ' ט"ו: ר"לך שלא להכרות פי ב"ד בפ'
שופטים ע"פ התורה אשר יורוך כו' חיובה לכל בכ"מ וזמן, ולענין
זמן סמרה אינה נוהגת אלא בבית, עקר באורה סנהדרין פ' הנחנקין
ובסוף המסכת ספרי הר"מ ס' שופטים ה' מורים פ"א: ר"לך שלא
לקלל שום איש בפ' קדושים לא תקלל חרש חיובה לכל בכ"מ וזמן,
ספרי שבועות פ' שבועות העדות הר"מ ס' שופטים ה' סנהדר' פ' ט"ו:
ר"לך שלא לקלל נשיא בפ' משפטים ונשיא בעמך לא תאזר ובא
הפירוש שהנשיא זה המלך ונכללו בזה השרים חיובה לכל בכ"מ
וזמן, סנהדרין שבועות הר"מ פירשה במקום הנזכר: ר"לך שלא
לקלל אב ואם בפ' משפטים ומקלל אביו ואמו מות יומת חיובה
לכל בכ"מ וזמן, סנהדר' פ' ד' מיתות ובסופה שבועות פ' שבועות העדות
מבילתא הר"מ ס' שופטים ה' מכרים פ' ה': ר"לך שלא להכות אב
ואם שנאמר ומכה אביו ואמו מות יומת, והכוונה בתיבת כרך לומר
שתתנהג עם אביו בבריכה והכנעה מלשון אבך וכל הברכים וחיובה
לכל בכ"מ וזמן ובאורה בכ"ק פ' החובל קדו' פ"ק, שבועות פ' שבה"ע
ועקרה בסנהדרין פ' ד' מיתות ופ' הנחנקין ובסוף המסכת ובמכלתא
הר"מ ס' שופטים ה' מכרים פ"ה: ר"מ שלא לעשות עול במשפט בפר'
קדושים לא תעשו עול במשפט זהו המענות את הדין ומזכה את החייב
ומתיב את הזכאי וכן המענה את הדין כדי לצער אחר מבעלי הדין
היו זה בכלל עול: ר"מא שלא לכבד גדול בדין שנא' ולא תהדר פני
גדול

כתר תורה

וכו' יִשְׁכְּבוּ וְלֹא תַעֲשֶׂה מְלָאכָה בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי לַחֲגֵה הַפֶּסַח
וכו' קִרְאוּ עֲצָרָה מִמְּלָאכָה, בְּכָלֹת שְׁבַעַה שְׁבוּעוֹת
מִמַּחֲרַת הַפֶּסַח.

וכו' דִּין בּוֹ אֲדִין, בַּיּוֹם הַזֶּה, עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ בְּרֹאשׁ
הַשָּׁנָה.

ול' (שִׁמְכַפֶּרֶת) שְׂאֵכֶפֶר בְּעֵצִים צוֹם הָעֵשׂוֹר, לֹא תַעֲשׂוּ
בּוֹ מְלָאכָה אַחַת בַּשָּׁנָה.

ולא הִסְכָּה בְּשִׁבְתְּכֶם בָּהּ בַּחֲמִישָׁה עָשָׂר לַחֲדָשׁ, תִּאָּסְרוּ
מִמְּלָאכָה.

ולב' (וְשִׁמִּינִיתךְ) וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצָרָת מִקְרָא קֹדֶשׁ
לֹא תַעֲשׂוּ מְלָאכָה.

ולג' בְּתוֹרַת אִישׁ, תִּהְיֶה בְּתָרוֹ לְשִׁפּוֹט, וְלֹא תִנָּתֵן לְחֶכְמָה,
וְלֹא בְּתוֹרָתִי.

ציונים

הראשון מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו:
רכז' לשבות ממלאכה ולא לעשות מלאכה ביום השביעי של פסח
שנא' ביום השביעי מקרא קדש כל מלאכת עבודה לא תעשו:
רכח' שלא לעשות מלאכה ביום שבעות שנא' וקראתם בעצם היום
הזה מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו: רכט' שלא
לעשות מלאכה ביום ראש השנה שהוא יום דין, שנא' בחדש השביעי
באחד לחדש יהיה לכם שבתון זכרון תרועה מקרא קדש כל מלאכת
עבודה לא תעשו עקר באור ה' כחות אלו במס' יו"ט ובמכלתא
הר"מ פירשן במ' זמנים הל' שביתת יו"ט פ"א: רל' שלא לעשות
מלאכה ביוה"כ, שנא' וכל מלאכה לא תעשו בעצם היום הזה כי
יו"כ הוא לכפר עליכם לפני ה' אלהיכם, באורה פ"ק דכריתות שבת
פ' אלו קשרים ונדרים פ' בתרא ועקרה ביומא פ"א, הר"מ ס' זמנים
הל' שביתת עשור פ"א: רל"א שלא לעשות מלאכה ביום א' של
סוכות שנא' ביום הראשון מקרא קדש כל מלאכת עבודה לא תעשו:
רלב' שלא לעשות מלאכה ביום שמיני עצרת שנאמר ביום השמיני
מקרא קדש יהיה לכם והקרבתם כו' חיוב שש אזהרות אלו לכל הן בכ"מ
וזמן, ובאורן במס' ביצה והר"מ ספר זמנים הל' שביתת יו"ט פ"א:
רלג' שלא לכנות דיין אדם שאינו חכם בד"ת אפי' חכם בחכמות אחרות
בפ' דברים לא תכירו פנים במשפט, חיובה לכל בכ"מ וזמן, ע"ג פ' ר"י
ובהוריות

ויס' יובל היא, ולא תעבדו אדמה ואילן בשנת החמישים.
 וכן קצור הספיר ביובל תמנעו, ובשנה יהיו גמולים.
 וכן מאסיפת הפרות, תאספו ידיכם ביובל, והגפנים
 לא יבצרו.

וכן הצמת שדות לא תצמיתו, וביובל תשובנה אחרי
 נמכרו.

ליום השבת

וכן שבתו בשבת קדש, לא תעשו בו כל מלאכה.
 וכן בער אש לא תבערו בו, ואף לענוש בהלכה.
 וכן תחום לכם נגבל, לא תעברוהו ביום שבת קדש.
 וכן בפסח לא תעשו מלאכה, ביום הראשון מקרא קדש

ציונים

פירות האילן בשביעית כדרך שאוספין ככל שנה שנ' ואת ענבי נזירך
 לא תבצור וה"ה לשאר אילנות וחייב ד' מצות אלו לכל הן בא"י
 בזמן שיושבין עליה ישראל ובזמן הזה נוהגים שם מדרבנן: ר"ט שלא
 לעבוד בשנת היובל בין אדמה בין אילן שנא' יובל היא שנת החמישים
 שנה תהיה לכם לא תזרעו: רכ' שלא לקצור ספיחי יובל כשאר
 השנים שנאמר לא תקצרו את ספיחיה: רכ"א שלא לאסוף פירות
 יובל כאסיפת שאר השנים שנא' ולא תבצרו את נזיריה, ובאור
 שבע מצות אלו במס' שביעית הר"מ ה"ש ויובל: רכ"ב שלא
 למכור שדה בא"י לצמיתות וחייב ד' האזהרות בא"י בזמן שיושבין על
 אדמתן ובאורה במס' ערכין פ' המוכר שדהו הר"מ סי' זרעים הל'
 שמיטה ויובל פ"א:

רכ"ג שלא לעשות מלאכה ביום השבת בפ' יתרו ויום השביעי לא
 תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך עבדך ואמתך ובהמתך.
 עקרה במס' שבת סנהדרין פ' ד' מיתות ופ"ק דכריתות הר"מ ס'
 זמנים הל' שבת פ"א: רכ"ד שלא לענוש בשבת בפ' ויקהל לא
 תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת והוא הדין לשאר עונשין
 באורה בסנהדרין פ' אחד דיני ממונות ויבמות פ"ק ובמכלהא הר"מ
 פכ"ד ממקום הנזכר: רכ"ה שלא לצאת חוץ לתחום ביום השבת
 בפ' בשלח שבו איש תחתיו אל יצא איש ממקומו ביום השביעי,
 מקום זה הוא החום העיר ולא נתנה תורה יעור לתחום זה אבל
 חכמים העתיקו שתחום זה הוא חוץ ל"ב מיל כנגד מחנה ישראל
 באורה בעירובין ובירוש' ובמכלתא ר"מ ס' זמנים הלכות שבת פכ"ז:
 רכ"ו שלא לעשות מלאכה ביום הראשון של פסח בפ' אכור ביום
 הראשון

בתר תורה

וְטָז נְזָרְעִים לֹא כִילַת אָדָם, בְּשָׂדֶךְ לֹא תִזְרַע בְּלֵאִים.
י' בְּבִהְמָה לְמִשּׁוֹךְ וְלַעֲבוֹד, בְּשָׁנֵי מִיָּיָהֶם הָיוּ נִבְלָאִים.
וַיֵּאָרְבוּ עַל לֵא מִיָּה, לֹא תִרְבִּיעוּ, בָּעוֹף בַּתְּיָה, וּבְבִהְמָה.
י"ב בְּלוֹת קִצִּיר אֶרְצְכֶם, לֹא תִבְלוּ, הַפֶּאֶה בְּקָמָה.
י"ג יִלְקְטוּ הָעֲנָוִים, וְלֹא הַבָּעָלִים בְּקִצְרָם, אֶת הַשִּׁבְלִים
הַנּוֹפְלוֹת.

י"ד הַשְּׂכוּחָה בֵּין הָעַמָּרִים, זָכוּ הָאֲבִיוָנִים, וְלֹא הַבִּיתָה
לְהַעֲלוֹת.

וּסְוֹבֵב שְׂבִיעִית, הָאֶרֶץ תִּשְׁבּוֹת בְּשִׁשְׁתּוֹן, שָׂדֶךְ לֹא תִזְרַע.
וּסְוֹ הַסְּפִיחַ בְּשְׂבִיעִית לֹא תִקְצוֹר, וְאֵף כִּי לֹא נִזְרַע.
י"ז אֵילָנוֹת, וְכָל עֵץ פֶּרִי לֹא תַעֲבֹדוּ, בַּשָּׁנָה הַשְּׂבִיעִית.
י"ח תֵּאֱסְפוּ פִּירוֹת, לְשֵׁשׁ הַשָּׁנִים, וְלֹא תִבְצְרוּ עֲנָבֵי
שְׂבִיעִית.

צִיּוֹנִים

תבואה או ירק בכרם בפ' תשא לא תזרע כרמך כלאים, חיוב אוהרה
זו לכל היא בא"י בכ"ז, ובח"ל נוהג מדרבנן ובאורה במס' כלאים
ובספרי הר"מ ס' זרעים הל' כלאים פ"ה: ר"ט שלא לזרוע שני מיני זרעים
בפרשת קדשים שדך לא תזרע כלאים, ואין אסור רק הזרעים הראוים
למאכל אדם חיובה בא"י לכל ובכל זמן, באורה במס' כלאים ובספרי
הר"מ ס' זרעים הלכות כלאים פ"א: ר"י שלא לעשות מלאכה עם
שני מיני בהמה כאחת בפ' תצא לא חחרש בשור ובחמור יחדו:
ר"א שלא להרביע בהמה מין בשאינו מינו בפ' קדושים בהמתך לא
תרביע כלאים, וחיוב שתי אוהרות הללו לכל הן בכ"מ וזמן ובאורן
בכלאים פ' ה' הר"מ ס' זרעים הל' כלאים פ"ט: ר"ב שלא לקצור
כל השדה שנאמר ובקצרכם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שדך
לקצור: ר"ג שלא ללקט השבלים הנופלות בשעת קצירה שנאמר
ולקט קצירך לא תלקט: ר"ד שלא ליקח השכחה בפ' תצא כי
תקצור קצירך בשדך ושכחת עומר בשדה בו, חיוב ג' מצות אלו לכל
הן בא"י מה"ת ובח"ל רק דרבנן ובאורן במס' פיא, הר"מ ס' זרעים
הל' מתנות עניים מפ"א ואילך: ר"טן שלא לעבוד אדמה בשביעית
בפ' בהר ובשנה השביעית שבת שבתון יהיה לארץ שבת לה' שדך
לא תזרע: ר"טן שלא לקצור ספיחי שביעית כדרך שקוצרים בשאר
השנים שנאמר את ספיח קצירך לא תקצור ומה שהצמיחה הארץ
מעצמה מהזרע שנפל נקרא ספיח: ר"יז שלא לעבוד אילן בשביעית שנאמר
וכרמך לא תזמור ואתר הכרם ואתר שאר האילנות כמוהו: ר"יח שלא לאסוף
פירות

י הַחֹדֶשׁ לֹא יֵאָכֵל, עֲדֵי הָעֹמֶר וְעוֹלָתוֹ מוֹבָאִים.
 יא שְׁקָלוֹי בַּשֶּׁבִּלִּים, לֹא תֹאכְלוּ, עֲדֵי עֹמֶר וּמִנְחָתוֹ יוֹבֵאוּ
 יב בְּכֶרְמֶל לֹא תִלְחֲמוּ, עַד עֶצֶם הַיּוֹם חֲקִי מָלְאוּ.
 יג יוֹם כְּפוּרִים הוּא, וְבוֹ לֹא תֹאכְלוּ, וְכִשְׁלֹג אֲלֵבִין
 הַשָּׁנִים.

יד עֲרֵלֹת פְּרִיָּכֶם לֹא־כֹל נִאֲסְרָה לָּכֶם, עַד תִּתֵּן שְׁלֹשׁ שָׁנִים.
 יו יֵין נִסְדָּךְ לֹא תִשְׁתֶּה, מִיִּחְלָב זִבְחִימוֹ, וַיֵּין נְסִיכֶם.
 יז עוֹלָלוֹת בְּכֶרֶם לֹא תַעֲוִלֶּה, וְלַעֲנִיִּים בְּגִפֶּן תִּזְנִיחֶם.
 יח לְכֶרֶם לֹא תָבוֹא, לִלְקֹט הַגִּרְגָּרִים מִגִּפֶּן נִפְרָט.
 יח כִּלְאִים מְזוּרָעִי, תִּכְלֶאוּ, תָּבוֹאָה וַיִּרְק בְּכֶרֶם הוֹפְרָט.

צִוּוֹת

כ"ש והעקר בכלאים ובספרי הר"מ ס' קדושה הל' מאכלות אסורות
 פ"י: ר' שלא לאכול חרש מחמשת מיני תבואה קודם שנקרב העומר
 כט"ז בניסן כפ' אמור ולחם קלי וכרמל לא תאכלו עד עצם היום הזה
 כו': ר' שלא לאכול קלי מתבואה חרשה עד יום הנ"ל שנא' וקלי
 כו' לא תאכלו: ר'ב שלא לאכול כרמל מתבואה חרשה שני וכרמל
 לא תאכלו כו' ומפי השמועה לסדו שלשתן לאוין חלוקין וחיוב ג'
 אלו לכל הן בכ"מ וזמן ובאורן ברה"ש פ' יו"ט, סוכה פ' לולב,
 מנחות פ' ר' ישמעאל ועקרון בכריתות פ"ק הר"מ ס' קדושה שם פ"י:
 ר"ב שלא לאכול ביוה"כ שנאמר כי כל הנפש אשר לא תענה בעצם
 היום הזה ונכרתה מעמה, חיוכה לכל בכ"מ וזמן יומא פ' יוה"כ הר"מ
 ס' זמנים הל' שביתת עשור פ"י: ר"ד שלא לאכול ערלה עד שלש
 שנים כפ' קדושים וכי תבואו אל הארץ ונטעתם כל עץ מאכל וערלתם
 ערלתו כו' שלש שנים יהיה לכם ערלים לא יאכל אזהרה זו לכל היא
 בכ"מ וזמן קדושין פ"ק כ"ב פ' לא יחפור פסחים פ' כ"ש ועקרה בערלה
 הר"מ ס' קדושה הל' מאכלות אסו' פ"י: ר"ה שלא לשנות וין נסך
 שנתנסך לעבודת כוכבים כפ' האזינו אשר חלב זבחימו יאכלו ושתו
 וין נסיכם, חיוכה לכל בכ"מ וזמן ובאורה במס' ע"ג פ' אין מעמידין
 ובספרי הר"מ ס' קדושה הל' מאכלות אסורות פ"א: ר"ן שלא
 לבצור עוללות הכרם כפ' קדושים וכרמך לא תעולל, ואין הפרט
 והעוללות נזגים אלא בכרם ב"ב: ר"ן שלא ללקט פרט הכרם שנא'
 ופרט כרמך לא תלקט, וחיוב שתי אזהרות הללו לכל הוא בא"י
 ובחוץ לארץ מזהגת מדרכנן בכל זמן ובאור שתיהן בהלוקין ועקרה
 במס' פ"א הר"מ ס' זרעים הל' מתנות עניים פ"ד: ר"ח שלא לזרוע
 תבואה

בִּתְרַ תוֹרָה

קִצָּא מִחֲצֵי הַיּוֹם, בְּעֶרְבַּ הַפֶּסַח, מֵעַתָּה שְׁחִיטָתוֹ, לֹא יֵאָכֵל חֶמֶץ.

קִצָּב וְחֶמֶץ וְשֹׂאֵר לֹא תֹאכְלוּ בַּיּוֹם, זֶה שְׁעוֹר הַחֶמֶץ. קִצָּג יִתְעַרְבַּ הַחֶמֶץ, אֶת הַמֶּאֱכָל לְעֶרְבַּ, לֹא תֹאכְלוּ הַמִּחְמָצֶת.

קִצָּד נִזְוֹר יִנְזָרוּ הַנְּזִירִים מִיּוֹן, וַיִּזְהָרוּ מֵאֲשֶׁר מִנּוּ נִחְמָצֶת. קִצָּה חֲרָצִנִּים לֹא יֹאכְלוּ, הֵלֵא הֵמָּה חֲרָצִנֵי הַנֶּפֶן. קִצוּ בָּזָגִים לֹא יִתְנַאֲלוּ, וּבִכֹּל אֲשֶׁר יֵצֵא מִהַנֶּפֶן. קִצוּ יִבְשִׁים לֹא יֹאכְלוּ, וְלֹא יִטְעֲמוּ מִפְּרֵי הַכֶּרֶם. קִצַּח וְלֶחִים לֹא יִלְחֲמוּ, בְּסֶרֶם וּגּוֹמְלָם, וְאֲשֶׁר יִגִּיצוּ בְּכֶרֶם.

לַיּוֹם שֵׁשִׁי

קִצָּט מִלֵּאֲתָךְ לֹא תֹאכֵל, מִתְּבוּאָה וַיֵּרֶק, בְּנִזְוָרְעוֹ פְּלִאִים.

צִיּוֹנִים

כֹּל שְׁבַעָה, שְׁבַעַת יָמִים שְׂאוֹר לֹא יִמָּצֵא בְּבִתְיֹכֶם וּבְאוֹר שְׁתִּיהֶן בַּפִּסְחִים ר"מ ס' זִמְנִים הֵל' חֶמֶץ וּמָצָה פ"ד: קִצָּא שְׂלֹא לֹאכֹל חֶמֶץ בַּיּוֹם אַרְבַּעָה עָשָׂר בְּנִיסָן מִחֲצוֹת וְלִמְעֵלָה בְּפִרְשָׁה רֹאֵה לֹא תֹאכֵל עָלָיו חֶמֶץ שְׁבַעַת יָמִים תֹּאכֵל עָלָיו מִצּוֹת בְּאוֹרָה שֶׁ בְּמָקוֹם הַנּוֹכַח, הִר"מ פֶּרֶק רֵאשׁוֹן שֶׁ בְּמָקוֹם הַנּוֹכַח: קִצָּב שְׂלֹא לֹאכֹל חֶמֶץ בַּפֶּסַח בְּפִרְשָׁת בֹּא וְלֹא יֹאכֵל חֶמֶץ: קִצָּג שְׂלֹא לֹאכֹל תַּעֲרוּבוֹת חֶמֶץ שְׂנֵא' כֹּל מִחֲמָצֶת לֹא תֹאכְלוּ, וְחִיּוֹב חֶמֶשׁ אֲזַהְרוֹת הִלְלוּ לְכֹל הֵן כִּכ"מ וּבִכֹּל זִמֵּן, וּבְאוֹר שְׁתִּיהֶן פ"ק דְּכִרִיתוֹת וְעִקְרֵן בַּפִּסְחִים פ' אֵלּוֹ עוֹבְרִין וּפֶרֶק כ"ש הִר"מ ס' זִמְנִין הֵל' חֶמֶץ וּמָצָה פ"א: קִצָּד שְׂלֹא יִשְׁתֶּה הַנְּזִיר יֵיִן וְלֹא דְבַר שְׁנֵתְעַרְבַּ בּוֹ יֵיִן בִּפ' נִשָּׂא אִישׁ אוֹ אִשָּׁה כִּי יִפְלִיא לְנִדּוֹד נִדֵּר נִזִּיר לְהִזִּיר לָהּ מִיּוֹן וְשִׁכַּר יִזִּיר חוֹמֶץ יֵיִן וְחוֹמֶץ שִׁכַּר לֹא יִשְׁתֶּה וְכֹל מִשֵּׁית עֲנָבִים לֹא יִשְׁתֶּה: קִצָּה שְׂלֹא יֹאכֵל חֲרָצִנִּים שְׂנֵאֲמֵר מִחֲרָצִנִּים לֹא יֹאכֵל: קִצוּ שְׂלֹא יֹאכֵל זָגִים שְׂנֵאֲמֵר וְעַד זֶה לֹא יֹאכֵל: קִצוּ שְׂלֹא יֹאכֵל עֲנָבִים יִבְשִׁים שְׂנֵא' וְיִבְשִׁים לֹא יֹאכֵל: קִצַּח שְׂלֹא יֹאכֵל עֲנָבִים לֶחֶם שְׂנֵא' וְעֲנָבִים לֶחֶם וְיִבְשִׁים לֹא יֹאכֵל וְחִיּוֹב חֶמֶשׁ אֲזַהְרוֹת אֵלּוֹ לְכֹל הַנּוֹדֵעַ בְּנִזְוִירוֹת כִּכ"מ וּזִמֵּן וּבְאוֹר ה' הֵאֵלּוֹ בְּהִלּוּקִין וְעִקְרֵן בְּנִזִּיר פ' ג' מִיִּנִין הִר"מ ס' הַפִּלֵּאָה ה' נִזְוִירוֹת פ"ה:

קִצָּט שְׂלֹא לֹאכֹל כִּלְאֵי הַכֶּרֶם שְׂנֵא' בִּפ' תִּצָּא פֶּן תִּקְדַּשׁ הַמִּלֵּאָה הוֹרֵעַ אֲשֶׁר תִּזְרַע וְתִבְנוֹת הַכֶּרֶם, חִיּוֹבָה לְכֹל הֵיא בְּכֹל זִמֵּן בֹּא"י וּבְחוּץ לָאָרֶץ מִרְבֵּנָן קְרוּשִׁין פ"ק ופ' הָאִישׁ מִקְדַּשׁ פִּסְחִים פ' כ"ש

וּפְּנֵי יְהוָה יִהְיֶה עֹוֹף לֹא תֹאכְלוּ כָּל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם
 קפג אֲבָר מִנֶּפֶשׁ חַיָּה לֹא תֹאכְלוּ, הַנֶּפֶשׁ עִם הַבָּשָׂר.
 קפד תִּבְשִׁיל בָּשָׂר לְבֶדוֹ הַבָּשָׂר, וְעִמּוֹ יַחַד, הַחֲלָב וְהַגֵּאָסֶר.
 קפה בְּחֲלָב הַגֵּאָסֶר לֹתִבְשִׁיל, כִּן לֹא תִבְשִׁיל, בְּאֲכִילַת
 בָּשָׂר בְּחֲלָב.

קפו לֹגֵיד הַנֶּשֶׁה, לֹא תִנָּשֶׂה מֵאִסוּר הַגֵּיד בִּיָּדָהּ מִשְׁלָב.
 קפז אֲכָל כְּזוּלָל, שְׂתֵה כְּסוּבָא, נָא, לֹא תֹאכְלוּ עַל הַדָּם.
 קפח שׁוֹר הַנִּסְקָל, לֹא יֹאכֵל אֶת בָּשָׂרוֹ, בְּשֹׁפְכוֹ דַם הָאָדָם.
 קפט רָאָה לֹא תֵרָאוּ, חֲמִץ כָּל שְׂבָעָה, בְּכָל גְּבוּלְכֶם.
 קצ בְּמִצִּיאוֹת לֹא יִמָּצֵא הַשָּׂאֵר, שְׂבָעַת יָמִים בְּגְבוּלְכֶם.

צִוּוֹנִים

בכריתות פ"ק ועקרה בפ' ספק אכל חלב הר"מ ס' קדושה הל' מאכלות
 אסורות פ"ו: קפב שלא לאכול דם שנאמר וכל דם לא תאכלו בכל
 מושבותיכם כו' ובאורה בכריתות פ' דם שחיטה ובתו"כ הר"מ פ"ו
 ממקום הנזכר: קפג שלא לאכול אבר מן החי בפ' ראה רק חזק
 לבלתי אכול הדם כי הדם הוא הנפש באורה בחולין ועקרה בגיד
 הנשה ובספרי הר"מ פ"ה ממקום הנזכר: קפד שלא לבשל בשר
 בחלב בפ' משפטים לא תבשל גדי בחלב אמו: קפה שלא לאכול
 בשר בחלב בפ' תשא לא תבשל גדי בחלב אמו ומפי השמועה
 למדו שאחד לאסור אכילה ואחד לאסור בשול, סוף תמורה ובפ' האיש
 מקדש ועקרה בחולין בפ' כל הבשר הר"מ ס' קדושה הל' מאכלות
 אסורות פ"ט: קפז לאכול גיד הנשה בפ' וישלח על כן לא יוכלו בני
 ישראל את גיד הנשה אשר על כף הירך עד היום הזה, חיוב שש
 עשרה אזהרות הללו לכל הן בפ"מ וככל זמן ובאורה בחולין פ' גיד
 הנשה ובת"כ הר"מ ס' קדושה הל' מאכלות אסורות פ"ח: קפו שלא
 לאכול ולשתות דרך זולל וסובא בפ' תצא בננו זה סורר ומורה
 איננו שומע בקולנו זולל וסובא, חיובה לכל והנקבה אינה גדונית
 בדין הזה ודינו בסקילה בזמן שהיו הסנהד' בא"י ועקרה פ' בן סורר
 ומורה הר"מ ס' שופטים ה' ממרים פ"ו: קפח שלא לאכול בשר
 שור הנסקל בפ' משפטים וכי יגח שור את איש או את אשה ונת
 סקול יסקל השיר ולא יאכל את בשרו וגם אסור בהנאה חיובה לכל
 במקום ובזמן שהיו ב"ד הדנין דין שור הנסקל. ע"ג פ' אין מעמידין
 ב"ק שור שנגח ד' וה' קדו' פ' האיש מקדש ועקרה בפסחים פ'
 נ"ש, מכלתא הר"מ ס' קדושה הלכות מאכלות אסורות סוף פ"ד:
 קפט שלא יראה חמץ בפסח כל שבעה שנא' בפ' בא ולא יראה
 לך חמץ ולא יראה לך שאור בכל גבולך: קצ שלא ימצא שאור
 כל

בתר תורה

קעד ארץ שורצת שרצים, שקץ המה, ואכילתם נאסרה.
קעה רמש לא תאכלו, הנולדים מאשפתות וגדלים
מכוּערים.

קעו צפרים תשקצו מן העוף, ולא תאכלו רק הטהורים.
קעו אגמי מים, דגים טמאים יפרו לא תאכלו, בסמניהם
מצוירים.

קעח תולעת הפרות, לא תאכלו, והולכי גחון בתורה
מבארים.

קעט המים ישרצו קטנות וגדולות בימים ובנחלים
מסמנים בלבושיהם.

קס ישרצו העופות הטמאים, ראה הזהרתך בסדר
ראה מאכילותיהם.

קפא מחרב שור וכשב ועז תשמרו, ויעשה רק
מלאכותיכם.

ציונים

תשליכון אותו באורה במס' חולין פ' אלו טרפות הר"ם ס' קדושה הלכות
מאכלות אסורות באותו הפרק: קעד' שלא לאכול שרץ הארץ בפ' שמיני
וכל השרץ השורץ על הארץ שקץ הוא לא יאכל והוא שפרה ורבה
מוכר ונקבה: קעה' שלא לאכול רמש הארץ שנאמר ולא תטעו את
נפשותיכם בכל השרץ הרומש על הארץ ואלו המינים נבראים מאשפות
ומגופי הנבלות כגון רמה ותולעה וכיוצא בהם שאינם נבראים מוכר ונקבה:
קעו' שלא לאכול עוף טמא שנא' ואת אלה תשקצו מן העוף לא יאכלו
שקץ הם: קעז' שלא לאכל דג טמא שנא' ושקץ יהיו לכם מברשם
לא תאכלו ואת נבלתם תשקצו כל אשר אין לו סנפיר וקשקשת במים שקץ
הוא לכם: קעח' שלא לאכול תולעת הפירות שנא' כל הולך על גחון כו':
קעט' שלא לאכול שרץ המים שנאמר וכל אשר אין לו סנפיר וקשקשת
בימים ובנחלים מכל שרץ המים ומכל נפש החיה אשר במים שרץ הם
לכם: קפ' שלא לאכול שרץ העוף שנא' בפ' ראה וכל שרץ העוף טמא
הוא לכם לא יאכלו, ובאור שבע מצות אלו במס' חולין פ' אלו טרפות,
ובספרי, ובספרא הר"ם ס' קדושה הל' מאכלות אסורות פ"ב: קפא' שלא
לאכול חלב בפ' צו דבר אל בני ישראל לאמר כל חלב שור וכשב ועז לא
תאכלו וחלב נבילה וטריפה יעשה לכל מלאכה ואכול לא תאכלוהו באורה
בכריתות

קסה הבכור קדש, ולא יפדה, בכור הבמה הטהורה.
קסו שלבמה המעשרת, הנאולה נאסרת, וכמוה גם
התמורה.

קסז מלח לא ישביתו הפהנים מעל כל קרבנותיהם.
קסח יעבדו עבדי בבקרים, ולא בבכור שוריהם.
קסט מגוזי צאנה, יפרשי הקדשים החמורים, בבכור הקל.
קע ועריפת העגלה, בנחל איתן, לעבדו לעזם לא תקל.
קעא אסירי בהמה ותי, באותו תפירו, והטמאה תנכרוה.
קעב תמותת הבמה לא תאכרו, ובשם נבלה תכנויה.
קעג הפרפה הנזטה למות, לא תאכלו, ולפך מן שרה.

ציונים

הפלאה הל' ערכין וחרמים פ"ו: קסה שלא לפדות בכור בהמה טהורה
בפ' קדושים אך בכור שור או בכור כשב כו', חיובה לכל בזמן הבית
תמורה פ"א והעקר בבכורות ובספרי הר"מ ס' קרבנות הלכות בכורות
פ"א: קסן שלא לגאול מעשר בהמה בפ' בחקותי וכל מעשר בקר וצאן
כו' חיובה לכל בכ"מ וזמן שאף אסור לעשות בזה"מ ס"מ אם עבר ועשה
אם מכר או גאל עובר בלאו הזה ובאורה שם והעקר בספרי הר"מ פ"ו שם:
קסז שלא להשבית מלח מעל הקרבנות בפ' ויקרא ולא תשבית מלח ברית
כו' וחיובה לכהנים בזמן הבית ועקרה במנחות פ' כל המנחות ובספרי
הר"מ ס' עבודה הל' מובח פ"ה: קסח שלא לעבוד בבכור והוא הדין
לשאר הקדשים בפ' ראה לא תעבוד בבכור שורך: קסט שלא לגזו
הבכור והוא הדין לשאר קדשים, ולא תגזו בכור צאנך, וחייב ב' מצות
אלו לכל הם בכ"מ ובכ"ז ובאור שתי מצות אלו בפ' הלוקין ועקרון במס'
חולין פ' ראשית הגז ובמס' בכורות הר"מ ס' עבודה הל' מעילה פ"א:
קע שלא לעבוד בנחל איתן ולא לזרעו לעולם בפרשת שופטים והורידו
וקני העיר את העגלה אל נחל איתן אשר לא יעבד בו ולא יזרע בו,
חיובה לכל ובכל זמן שיודעים ששם עשו עגלה ערופה ובאורה בהלוקין
והעקר בסוטה פ' ע"ע הר"מ ס' נזיקין הל' רוצח פ"י: קעא שלא לאכול
בהמה וחיה טמאה בפ' שמיני אך את זה לא תאכלו מסעלי הגרה
ומפריסי הפרסה כו' ובאורה בפ' אלו טריפות ובספרי ובתו"כ הר"מ ס'
קדושה הל' מאכלות אסורות פ"ב: קעב שלא לאכול מבהמה שמתה
שהיא הנקראת נבלה בפ' ראה לא תאכלו כל נבלה כו' ובאורה מכות
פ' הלוקין, ובחים פ' חטאת העוף, והעקר בחולין ובת"כ הר"מ שם פ"ד:
קעג שלא לאכול טרפה בפ' משפטים ובשר בשדה טרפה לא תאכלו לכלב
תשליכון

בתר תורה

קני שזנתה מִבְּנוֹת, לֹא יִקְחוּהָ הַכֹּהֲנִים, הִיא הָאִשָּׁה הַזֹּנָה.
קנח הַתַּחֲלֵל בַּחֲלוֹת, הַכֹּהֲנִים לֹא יִתְחַלְלוּ, לְקַמֹּן
וּלְגָדוֹק אֶחָת הֵנָּה.

קנט יִכְבֹּשׁ אֶרֶץ, שְׁבַעַת הָעַמִּים, לֹא יִחַלֵּק יָלָל,
לְשִׁבְטֵי הָעָם.

קס הָאֶרֶץ הַזֹּאת, לֹא יִנְחִילוּ, לְבְנֵי אֶהֱרֹן וּלְבֵית הָעֹלָם.
קסא וְהַעֲתִנּוּת לֹא תִהְיֶה, מֵעַרְי הָעָם, מִמִּנְרֵשִׁיהֶם
וּשְׁדוּתֵיהֶם.

קסב הָעָם לֹא תַעֲיִבֶם, מִלְּשִׁמְחָם בְּמַתָּנוֹת בְּמוֹעֲדֵיהֶם.
קסג אֶחָדָה נִתְרַמַּת לְאָדָם וּבִהֶמָּה בְּהַחֲרָמוֹ לֹא יִמָּכְרוּ
לְעוֹדָם.

קסד פִּתְחֵרִימוֹ וְלַפְּהֵן תִּהְיֶה לְאַחָדָה, וְלֹא תוּכַלּוּ מִיָּדוֹ
לְגַאֲלָם.

ציונים

דהיינו עוובה: קנז שלא יקח כהן אפי' הדיוט, זונה: קנח שלא
יקח כהן אפי' הדיוט חללה שנאמר אשה זונה וחללה לֹא יקחו
וחיוב ד' אזהרות אלו לכהנים בכ"מ וזמן קדושין ע"י ועקרון יבמות פ'
הבא על יבמתו ופ' האשה רבה הר"ם ס' קדושה הל' אסורי ביאה
פי"ז: קנט שלא יקח כל שבט לוי חלק בבזה בשעת כבוש
א"י, כפ' שופטים לא יהיה לכהנים הלויים, כל שבט לוי חלק ונחלה
עם ישראל אשי ה' ונחלתו יאכלון: קס שלא יקח כל שבט הלוי
חלק הארץ שנא' ונחלה לא יהיה לו בקרב אחיו כו', חיוב שתיהן
בבתרא פ' יש גוחלין ספרא ספרי הר"ם בס' זרעים הל' שמיטה ויובל פי"ג:
קסא שלא לשנות מגרשי הלויים ושדותם כפ' בהר ושדה מגרש עריהם
כו' חיובה לכל בזמן שישראל על אדמתן שאז היובל נוהג ערכין פ'
בתרא הר"ם פי"ג מהל' שמיטה: קסב שלא לעזוב את הלויים כפ' ראה
השמר לך פן תעזוב את הלוי. כו' חיובה לכל בזמן שישראל על
אדמתן חגיגה פ"א הר"ם ס' קרבנות הל' חגיגה פ"ב: קסג שלא
למכור שדה החרם כפ' בחוקותי אך כל חרם אשר יחרים איש לה' כו'
וזהו סתם חרמים: קסד שלא יגאל שדה החרם שנא' ולא יגאל ומה
יעשה בשדה החרם נא' כפ' לכהן תחיה אחוזתו, חיוב ב' מצות אלו
לכל הן בזמן שהיובל נוהג ועקרון בערכין פ' המוכר שדהו, הר"ם ס'
הפלאה

קמח יחל לא ייחלו נדר ואסר, אחרי יצא מפיהם ההבדל.
קמח שארית לא תשאירו בקדשים, ומכשיר זבח תודתכם
קי שמירה בקדש, לא תשביתו, וממזבח בפרתכם.
קנא תמה בתולה, לכהן גדול, ולא הפסידה לאשה.
קנב (יבעול) יחלל האשה בלי קדש, כי בעל האלמנה
מאשה.

קנג מביאת אהל ישמר כהן הגדול, לכל נפשות מת.
קנד יטמאו קשאריתם ולא המשיה, אף לא מוילאביו המת
קנה מכהן בביתו, לימתי לא יטמא, רק קרוביו הנעדרים
קנע זובה מאשה, מקחת אותה לאשה הכהן יסמזהרים.

ציונים

אשר ירימו לה' כו', חיובה לכל בכ"מ וזמן שתרומות ומעשרות נוהגות,
מכות פ' הלוקין, סנהדרין פ' הנשרפין והעקר בתרומות וברמאי הר"מ
ס' קדושה הל' מאכלות אסורות פ"י: קמח שלא יעבור אדם על מה
שחייב על נפשו בנדר בפ' מטות איש כי ידור נדר לה' כו' לא יחל
דברו חיובה לכל בכ"מ וזמן, שבועות נדרים פ' ד' נדרים ספרי הר"מ ס'
הפלאה ה"ג פ"א: קמח שלא להותיר ולהשאיר מכשיר זבח התודה
ומשאר הקדשים אחר זמן אכלתן בפ' אזור וכי תזבחו זבח תודה
לה' כו' לא תותירו ממנו עד בוקר חיובה לכל בזמן הבית כריתות
פ"ק הר"מ ס' קרבנות הלכות פסולי המוקדשין פ"ח: ה"ג שלא
לשבות שמירה מבית המקדש בפרשת קרה ושמרתם את משמרת
הקדש ואת משמרת המזבח כו' חיובה לכהנים והלויים בזמן הבית, תמיד
פ"ק, מדות, ספרי הר"מ ס' עבודה הל' בית הבחירה פ"ח: קנא שלא
יקח ב"ג אלמנה כי אם בתולה תמה בפרשת אזור אלמנה וגרושה
והללה זונה את אלה לא יקח: ה"ג שלא יבעול ב"ג אלמנה אפי'
בלא קדושין ספני שהוא מחללה שנאמר ולא יחלל זרעו בעמיו באזור
שחיהן ביבמות פ' הבא ע"י קדושין פ' ע"י הר"מ ס' קדושה הל' אסורי
ביאה פרק י"ח: ה"ג שלא יכנס ב"ג באוהל עם המת ואפילו לקרוביו
שנאמר ועל כל נפשות מת לא יבא: קנא שלא יטמא ב"ג ואפי'
לקרובים שנאמר לאביו ולאמו לא יטמא וחייב ארבעתן לכהן גדול
לכדו, ובאור שתיהן פ' הלוקין נויר פ"ג והעקר באהלות פ' אחרון
ת"ב הר"מ ס' שופטים הל' אבל פ"ג: קנא שלא יטמא כהן הדיוט
לשאר מתים חוץ מקרוביו שנאמר לפי' לא יטמא בעמיו באורה
במקומו הנזכרים והר"מ באותו הפרק: קנא שלא ישא כהן הדיוט גרושה
דהיינו

כתר תורה

קלח אמור הפסח. לא תלין. עדי שחר אעירה.
קלט שחיתת הפסח על חמץ דמו לא ירצה. בערב הפסח
קמ ראשון הוא לכם הפסח בקרבנות. ולא תותירו
מבשר הפסח.

קמא בשני בן השמרו לכם. מלהותיר בשרו למחרתו.
קמב שבירת עצם. בפסח הראשון לא תסור מאזהרתו.
קמג עצמות השני לא תשפרו. בקיר חמשה עשר לשני.
קמד ריקם ברגלים לא תעלו לראות פני במעוני.
קמה יאחרו בנדרים ונדבות. ידרוש השם מעמם ויפרם.
קמו פהקדם לבפר. לא ישני תפקידה. מלאה. ודמע.
ויעשרה.

קמו כמפל מרס הורמה התבואה. השמרו מלאכול הטבל

ציונים

הל' ק"פ פ"י: קרח שלא להניח אמורי הפסח עד שיפסלו בלינה בפ'
משפטים ולא ילין חלב חגי עד בוקר: קרט שלא לשחוט הפסח ועדיין
חמץ קיים שנאמר לא תשחט על חמץ דם זבחי ובאור שתיהן בפסחים
פרק תמיד נשחט הר"ם פרק י' מהלכות ק"ט: דם שלא להותיר מבשר
פסח הראשון עד בוקר שנאמר ולא תותירו ממנו עד בוקר: קמא שלא
להותיר מבשר פסח שני עד בוקר בפ' בהעלותך לא ישרו
ממנו עד בוקר ובאור שתיהן זבחים פ' דם חטאת, פ' הלוקין
מכלתא הר"ם פ"י ממקום הנזכר: קמב שלא לשבור עצם מעצמות
של קרבן פסח בפ' בא ועצם לא תשברו בו: קמג שלא לשבור עצם
מעצמות ק"פ שני בפ' בהעלותך ועצם לא ישברו בו, וחיוב שתיים
עשרה אזהרות הללו לכל הן בזמן הבית ובאור שתיהן בפסחים פ' כיצד
צולין והר"ם ס' קרבנות הל' ק"פ פ"י: קמד שלא לעלות לחג בלא קרבן
בפ' ראה לא יראו פני ריקם, חיובה לזכרים בזמן הבית ובאור במס'
חגיגה פ"א הר"ם ס' קרבנות הל' חגיגה פ"א: קמה שלא לאחר הנדרים
והנדבות בפ' תצא כי תדור נדר לה' אלהיך לא תאחר לשלמו כי דרש
ידרשנו ה' אלהיך מעמך והיה כך חטא חיובה לכל בכ"ז זמן ובאור
בחגיגה פ"א הר"ם ס' עבודה הל' מעשה הקרבנות פי"ד: קמן שלא
להקדים הבכורים והתרומות והמעשרות זה לזה אלא יפריש אותם כסדר,
בפ' משפטים מלאכתך ודמעך לא תאחר, חיובה בזמן שהמעשרות נוהגות,
באור בתרומות פ"א ובמכלתא והר"ם ס' זרעים הלכות תרומות פ"ג:
קכז שלא לאכול טבל בפ' אמור ולא יחללו את שם קדשי בני את

אשר

קַבַּט בְּכוֹרוֹת עֲדְרִיכֶם הַתְּמִימִים, לֹא יֵאָכְלוּ חֻצָּה לִירוּשָׁלַיִם.

קַל הַחֻצָּה מִהָעֶזְרָה, לֹא יֵצְאוּ הַכֹּהֲנִים לֶאֱכֹל קֹדֶשִׁי שָׁמַיִ' קַל מִיִּנְחִים הַפְּכוּרִים בָּעֶזְרָה, אִזּוּ יֵאָכְלוּ, וְלֹא מִטָּרֵם שָׁמָּה הִוָּבְאוּ.

קֹלֵב תִּפְסְחוּ בְּצִלִי, וְלֹא נָא, וּבַפִּיִּם, הַפְּסָחִים לֹא יוֹבְאוּ.
קֹלֵב בִּיהֲנִידָה וַיִּשְׂרָאֵל, בַּפְּסָח לֹא יֵאָכֵל אִישׁ לֹא יֵאָמֵן בּוֹ.
קֹלֵד וְעֶרֶךְ אֶף לֹאֲנָסוּ בְּאֶסּוֹן אֶחָיו, לֹא יֵאָכֵל בּוֹ.
קֹלֵה גֵר תֹּשֵׁב בַּפְּסָח לֹא יֵאָכֵל, עֶרֶךְ הַנֶּחֱוֹ.
קֹלֵי יָרְעִים לֹאֲכָלוּ בְּהַתְּחַכְּרוֹ, הַשְּׁמֵר מִבֵּית דְּהוֹצִיָּאָהוּ.
קֹלֵי בְּהוֹתִיר מִשְׁבָּעָה, מִתְּחִינָת הַפְּסָח לֹא תוֹתִירָה.

צִיּוֹנִים

קַבַּט שֶׁלֹא לֵאכּוֹל בְּכוֹר תַּמִּים חוּץ לִירוּשָׁלַיִם שֶׁנִּי' וּבְכוֹרוֹת בְּקֶרֶךְ וְצֵאנֶךְ בְּאוֹרָה בְּמִכּוֹת פ' בְּתֵרָא, סְפָרִי ר"מ ס' קִרְבָּנוֹת הֵל' בְּכוֹרוֹת פ"א: קָרָא שֶׁלֹא יֵאָכְלוּ הַכֹּהֲנִים חֲטָאֵת וְאִשֶּׁם חוּץ לְעֹזֶרָה שֶׁנֶּאֱמַר לֹא תוֹכֵל לֵאכּוֹל בְּשַׁעֲרֶיךָ בּוֹ' וּבְכוֹרוֹת בְּקֶרֶךְ וְצֵאנֶךְ וּמִפִּי הַשְּׁמוּעָה לְמִדּוֹ שׁוֹן אוֹהֲרָה לֵאכּוֹל בְּשֶׁר ק"ק חוּץ לְעֹזֶרָה וְהוּא הַדִּין לְקֹדֶשִׁים קִלִּים חוּץ לִירוּשָׁלַיִם סוּף מִכּוֹת סְפָרִי, הֵר"מ ס' עֲבוּדָה הֵל' מַעֲשֵׂה הַקִּרְבָּנוֹת פ"א: קָרָא שֶׁלֹא לֵאכּוֹל הַכֹּהֲנִים הַבְּכוּרִים קוֹדֶם הַנְּחִתָּם בְּעֹזֶרָה שֶׁנֶּאֱמַר לֹא תוֹכֵל לֵאכּוֹל בּוֹ, וְתֵרוּסַת יוֹדֵךְ אֵלֹו הַבְּכוּרִים, חִיּוֹב ג' אֵלֹו לְכַהֲנִים וּבִש"כ לִישְׂרָאֵלִים וּבְאוֹרָה בְּהַלּוּקִין וּבְסְפָרִי הֵר"מ ס' זִרְעִים הֵל' בְּכוּרִים פ"ג: קָרָא שֶׁלֹא לֵאכּוֹל הַפְּסָח נֹא וּמִבּוֹשֶׁל בִּפ' בֹּא אֵל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נֹא וּבִשֶׁל מִבּוֹשֶׁל בְּמִים כִּי אִם צִלִי אִשְׁשָׁחִים פ' כִּיֻּצַּד צוֹלִין הֵר"מ הֵל' קִרְבָּנוֹת פ"ח: קָרָא שֶׁלֹא לֵהֲאָכִיל בְּשֶׁר הַפְּסָח לִישְׂרָאֵל שֶׁהִמִּיר דָּתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְאֵת חֻקַּת הַפְּסָח כֹּל בֶּן נָכֹר לֹא יֵאָכֵל בּוֹ: קָרָא שֶׁלֹא לֵאכּוֹל הָעֶרֶל בְּשֶׁר הַפְּסָח שֶׁנֶּאֱמַר וְכֹל עֶרֶל לֹא יֵאָכֵל בּוֹ וְהוּא אוֹתוֹ שֶׁמִּתּוֹ אֲחִיו מִחֲמַת מִלָּה: קָרָא שֶׁלֹא לֵהֲאָכִיל בְּשֶׁר הַפְּסָח לְגֵר תּוֹשֵׁב שֶׁנֶּאֱמַר וְכֹל עֶרֶל לֹא יֵאָכֵל: קָרָא שֶׁלֹא לְהוֹצִיא כּוֹזֵת מִבְּשֶׁר הַפְּסָח חוּץ מִן הַחֲבוּרָה שֶׁנֶּאֱמַר לֹא תוֹצִיא מִן הַבַּיִת מִן הַבְּשֶׁר חוּצָה, וּבְאוֹר הֵד' אֵלֹו פְּסָחִים פֶּרֶק הָאִשָּׁה ר"מ ס' קִרְבָּנוֹת הֵל' קִרְבֵּן פְּסָח פ"ט: קָרָא שֶׁלֹא לְהוֹתִיר מִבְּשֶׁר חֲגִיגַת י"ד לְיוֹם ג' בִּפ' רָאָה וְלֹא יִלִּין מִן הַבְּשֶׁר אֲשֶׁר תֹּזַבַח בְּעֶרֶב יוֹם הָרֵאשׁוֹן לְבֹקֶר מִפִּי הַשְּׁמוּעָה לְמִדּוֹ שׁוֹן אוֹהֲרָה לְמִנִּית בְּשֶׁר חֲגִיגַת י"ד לְיוֹם ט"ז בְּבֹקֶר בְּאוֹרָה פְּסָחִים פ' א"ד וּמִס' חֲגִיגָה, ר"מ ס' קִרְבָּנוֹת הֵל'

כתר תורה

קב בפנים לבשר הובא, לא יאכלו, ובאש יאכלו.
קב דמים נזרקו, הבשר אז לאכלה נרצה, ולא בתחילה
קב בזרותה, ותיזר, מהנאת קדש הקדשים ומכל אכילה
קב וממא, אף בירושלים עדי יפדה לא יאכל, המעשר
השני.

קב אונן לא יאכל מעשר השני, כנאמר לא אכלתי באוני
קב (סת) ממני קמת לא תוציא, אף בתכריכי מת מצוה.
קב תביאתו בשעריכם לא תאכלו, ירושלים להעלות
עליכם המצוה.

קב בתירושכם, התירוש ממנו, לא תוכלו לאכול
בשעריכם.

קב ויצהר זה המעשר שמה תביאו מכל עריכם.

ציורים

מכות : קב שלא לאכול מבשר החטאת הנעשות בפנים בפ' צו וכל
חטאת אשר יובא מרמה אל אהל מועד לבשר בקדש לא תאכל באש
תשרף מנחות פ' כהמ"ג ועקרה בזבחים פ' איזהו מקומן : קבא שלא
לאכול מבשר הקדשים קודם זריקת הדם בפ' ראה לא תוכל לאכול
בשעריך כו' וחיוב ארבע אזהרות הללו לכל הן בזמן הבית ובאור
מצוה זו סוף מכות הר"מ ס' עבודה הל' מעשה הקר' פי"א : קבב שלא
יאכל זר מבשר קדשי קדשים בפ' תצוה וזר לא יאכל כי קדש הם,
חיובה למי שאינו בהן בזמ"ב ובאורה סוף מכות ופ' איזהו מקומן,
הר"מ ס' עבודה הל' מעשה הקרבנות פי"א : קבג שלא לאכול מעשר
שני בטומאה אפי' בירושלי' עד שיפדה שנ' ולא בערתי ממנו בטמא :
קבד שלא לאכול מ"ש באנינות שנא' לא אכלתי באוני ממנו :
קכה שלא להוציא דמי מ"ש בשאר דברים שאין בהם צורך אכילה
ושתייה אפי' לתכריכי מ"מ שנאמר ולא נתתי ממנו למת, חיוב ג'
מצות אלו לכל הן בזמן הבית ובאור שלשתן פסחים פ"ק וזבחים פ"ב,
מכות פ' הלוקין עקרון במעשר שני פ"ג : קכז שלא לאכול מ"ש של
דגן חוץ לירושלים שנא' לא תוכל לאכול בשעריך מעשר דגנך :
קכז שלא לאכול מ"ש של תירוש חוץ לירושלים שנאמר לא תוכל
לאכול כו' ותרושך : קכח שלא לאכול מ"ש של יצהר חוץ לירושלים
שנא' לא תוכל כו' ויצהר חיוב ג' אלו לכל הן בזמן שחייבין במעשרות
ובאורן במעשר שני ושלחי מכות הר"מ בפ' שני ממקום הנזכר :
שלא

קִיב בְּתוֹ חֲלָלָהּ, זֹנָה וְחֲלָלָהּ, לֶלְחֶמוֹ לֹא יִיחַלּוּ.
 קִיב נֹתֵר בְּשֵׁר דְּקִדְשׁ, בְּזִית לֹא יֵאָכֵל, עֵת מִמּוֹעֶדוֹ
 יֵאָחֲרֶהוּ.

קִיד כְּפִנֵּי בְּמִחְשָׁב, לְקַרְבָּן לֹא יִחְשַׁב, וּפְגוּל לֹא כוֹל הֵנָּהוּ
 קִטוּ וְקִדְשִׁים הוֹטְמָאוּ, הַטְהוֹרִים אוֹתָם לֹא יֵאָכְלוּ,
 וּבֵאֵשׁ יִשָּׂרֶף.

קִטוּ (בהטמאת) בְּטִמְאֵת הַגּוֹף, קִדְשׁ טְהוֹר וְטִמְאָה לֹא
 יֵאָכֵל עַדִּי בַּמֵּים יִצָּרֶף.

קִיזוּתוֹ עָבָה לֹא תֵאָכֵל, כִּנְפִסְלוֹ אוֹ בְּמוֹם הוֹטְלוֹ הַקִּדְשִׁים
 קִיחַ כְּלִיד תִּתְקַטֵּר, לֹא תֵאָכֵל, מִנְחַת כֹּהֵן הָעוֹבֵד בְּקִדְשִׁים
 קִיט עוֹלָה וּמִכְשִׁירֶיהָ, לֹאכְלָה מֵהֶם בְּזִית, לֹא תוֹכְלוּ.

צִיּוֹנִים

כהן בזמן שיש תרומה ובאורה נרשם במצוה ק"ט: קִיב שלא תאכל
 חללה תרומה ולא בשאר קדשים שנאמר ובה כהן כי תהיה לאיש
 זר כו' חיובה לכל חללה בזמן שיש תרומה דאורייתא ובאור המצוה
 הזאת במקומות הנזכרים הר"מ פ"ו בהל' תרומות: ק"י שלא לאכול נותר
 בפ' קדושים והנותר עד יום השלישי באש ישרף כו': ק"ד שלא
 לאכול פגול בפ' צו המכריב אותו לא יהשב פגול יהיה כו' באור שתי
 מצות אלו במנחות הקומץ רבה וזוטא, בריתונו פסחים פ"ק והעיקר
 בזבחים פ' שני ופ' איזהו מקומן ובתורת כהנים הר"מ ס' עבודה הל'
 פסולי המוקדשין עד ס' י"ח: קמ"ן שלא לאכול מהקדשים שנטמאו,
 והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל באש ישרף: קמ"ז שלא יאכל
 אדם שנטמא בקדשים שנאמר והנפש אשר תאכל בשר מזבח השלמים
 אשר לה' וטומאתו עליו כו', וחיוב ארבעתן לכל הן בזמן הבית ובאור
 שתייהן בס' זבחים פ' י"ג ובת"כ הר"מ ס' עבודה ה' פסולי המוקדשין
 פ' י"ח: קי"ז שלא לאכול פסולי המוקדשין וכן קדשים שנפל בהם מום
 שנא' בפ' ראה לא תאכל כל תועבה, חיובה לכל בכל מקום וזמן
 שאף בזמן הזה אם הקדישו ונפסל ואכלו חייב, בכורות פ' כל פסולי,
 ספרי הר"מ סדר עבודה במקום הנזכר: קי"ח שלא תאכל מנחת כהן
 בפ' צו וכל מנחת כהן כליל תהיה לא תאכל ובאורה במנחות פ' החבלת
 ובספרי הר"מ ס' עבודה הל' מעשי הקרבנות פי"א: קי"ט שלא לאכול
 בשר עולה וסלתה ושמנה ויינה של נסכיה ומאימוריה בין לפני זריקה
 ובין לאחריה בפ' ראה לא תוכל לאכול בשעריך מעשר דגנך תירושך
 ויצהרך ובכורות בקרד וצאנך וכל נדריך אשר תדור ובאורה סוף מס'

מכות

(ח)

כתר תורה

קד לִבְנוֹהָ לֹא יִתֵּן, בְּמִנְחַת עֲשֵׂתָהּ בַּסֶּתֶר וְשִׁטָּה.
 קה אֶתֵּן זִוְנָה וּמַחִיר כָּלֵב מֵאֲסֵתִי הִרְחַקְתִּי מִמֶּקְדָּשִׁים.
 קו בְּהַמִּיר טוֹב בָּרַע, בֵּין חֲדוּפֶיךָ, לֹא תִמְרוּ בְּמֶקְדָּשִׁים.
 קז הַשְׁתַּנּוֹת לֹא תִהְיֶה, בְּקֶדְשִׁים מִקְדָּשָׁה לְקֶדְשָׁה אַחֶרֶת
 קח אֲטוּמִי עָרְלָה בַּכֹּהֲנִים, תְּרוּמָה וְקֶדְשִׁים לָהֶם נִאֲסְרָתָה
 קט תְּרוּמַת רֵאשִׁית, לִכְהֵן הַיֹּדֵמָה, וְלֹא יֹאכְלוּהָ הַזָּרִים.
 קי הַכֹּהֲנִים הַטְּמֵאִים, תְּרוּמָה טְהוֹרָה וְטִמְאָה מִלֶּאכֹל
 מִזֵּהָרִים.

קיא וְתוֹשְׁבוֹ לְעוֹלָם, וְשֹׁכֵירוֹ לְשָׁנִים, בְּלַחֲמוֹ לֹא יֹאכְלוּ.

ציונים

הכהן כו' לא יצוק עליה שמן: קד שלא ליתן עליה לבונה וחיוב ארבע מצות אלו לכהנים המקריבים בזמן הבית שיש ב"ד של ע"א העושין משפט הסוטה ובאור שתיהן מנחות פ' כל המנחות, ספרי, מכלתא, הר"ם ס' נשים הל' סוטה פ"ג: קה שלא להקריב אתנן זונה ומחיר כלב שנאמר בפ' תצא לא תביא אתנן זונה ומחיר כלב בית ה' אלהיך כו', חיובה לכל בזמה"ב, ע"ג פ' כה"צ תמורה פ' כל האסורין ספרי הר"ם ס' עבודה ה' אסורי מוכח פ"ד: קך שלא להמיר בקדשים בפ' בחקותי ואם בהמה כו' יהי' קדש לא יחליפנו כו', תמורה והעקר בפ' אחרון, הר"ם ס' קרבנות הל' בית הבחירה פ"א: קץ שלא לשנוות את הקדשים שנאמר אך בכור אשר יקדיש איש לה' אם שור אם שה לה' הוא וחיוב ב' אוהרות לכל הן בכ"מ וזמן שאין משנים מקדושה לקדושה אחרת תמורה פ' אחרון, הר"ם ס' קרבנות הל' תמורה פ"ד: קח שלא יאכל הערל שהוא האטום תרומה וה"ה לשאר קדשים ודבר זה נלמד מג"ש נאמר בפ' אמור תושב כהן ושכיר לא יאכל קדש, ואמרו ביבמות פרק הערל נאמר תו"ש בתרומה ונא' תושב ושכיר בפסח"כו' ואזהרה זו לכל כהן ערל בכל מקום וזמן שיש תרומה ובאורה יבמות שם, הר"ם ס' זרעים ה' תרומות פ"ו: קט שלא יאכל הזר תרומה בפ' אמור וכל זר לא יאכל קדש חיובה לכל בכל מקום וזמן שיש תרומה ובאורה יומא פ' יוה"כ ובמציעא פ' הזהב ברכות פ' כיצד מברכין פסחים פ' כ"ש ועקרה בתרומות פ"ו הר"ם פ"ו שם: קי כהן טמא אסור לאכול תרומה בין טהורה ובין טמאה שנאמר איש איש מזרע אהרן והוא צרוע או זב כו' חיובה לכהנים בא"י שאז יש תרומה דאורייתא שהוא בזמן הבית וישראל יושבין על אדמתן ובאורה מקומות הנזכרים ובהנשרפין ובת"כ הר"ם פ"ו ממקום הגז': קיא שלא יאכל אפילו תושב כהן ושכיר תרומה שנא' תושב כהן ושכיר לא יאכל קדש, חיובה לכל שכיר עולם שהוא התושב ולשכיר שנים של

צ"ה לזרוק דמם נאסר, לא יתנו המתנות במזיבה.

צ"ו אשה לשם לא תתנו מהם על המזיבה.

ליום חמישי

צ"ז (תתן) תת והטיל מום, תזהרו בבהמה הקדשה לקדשי

צ"ח עוף הומלך לחטאת, ראשו לא תבדירו בקדש

הקדשים.

צ"ט שאר ודבש לא תקטירו, וערוב הערב בקדש נאסרה

ק החמץ המנחה, הכהנים לא יחמיצו, הנקמצת להם

נשארה.

קא בשמן היוירד למנחות, במנחת החוטא לא ישים השמן

קב לבונה עליה לא יתן, וכפלים לעון, ללבונה ולשמן.

קג משחת שמן לא תוצק, במנחת האשה הסוטה.

ציונים

כ"א אמור ומיד בן נכר לא תקריבו כו': צ"ה שלא לזרוק דם בעלי מומין לגבי המזבח שנא' ומעוך וכתות ונתוק וכרות לא תקריבו לה', ומפי השמועה למדו שזו אזהרה לזרוק: צ"ן שלא להקטיר אמורי בעלי מומין שנאמר ואשה לא תתנו מהם על המזבח לה', וחיוב ארבעה לכהנים בזמן הבית שלהם ששפט העבודה וכל שבן לזרים:

צ"ז שלא ליתן מום בקדשים שנאמר כל מום לא יהיה בו ומפי השמועה למדו שזו אזהרה שלא יתן בו מום, חיובה לכל בכ"מ וזמן, תמורה

פ"ק, ספרי הר"מ בהל' א"מ פ"א: צ"ח שלא להבדיל ראש חטאת העוף בפ' ויקרא ומלך את ראשו ממול ערפו ולא יבדיל, חיובה לכל

בומה"ב שכל כי שיבדיל לוקה מנחות פ' כה"מ ועקרה בזבחים פ' ק"ק ופ' שחיטת חולין תו"כ, ספרי, הר"מ ס' עבודה הל' מעשי הקרבנות

פ"ו: צ"ט שלא להקטיר שאור ודבש שנאמר כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה לה' מנחות פ' כל המנחות הר"מ ס' עבודה הל'

אמורי מוכח פ"ה: ק' שלא לעשות שיורי המנחות חמץ, בפ' צו לא תאפה חמץ חלקם נתתי אותה מאש, וחיוב ב' אזהרות אלו לכל

הן בזמן הבית שאף ישראל שעבר על אחת מהן לוקה, ובאורה פ' כל המנחות הר"מ ס' עבודה הל' מעשי הקרבנות פי"ב: קא שלא יתן

שמן במנחת חוטא שנאמר לא ישים עליה שמן: קב שלא לתת עליה לבונה שנאמר ולא יתן עליה לבונה ובאורן בזבחים פ' ק"ק,

מנחות פ' כל המנחות, הר"מ ס' עבודה ה' מעה"ק פי"ב: קג שלא ליצוק שמן במנחת סוטה שנא' בפ' נשא והביא האישה את אשתו אל

חבתה

בתר תורה

פו המעלות בו נאמרות, ולא תערו עזי במעלות.
פח ויעלו עזי הקדשים, השמרו לכם בחוץ להעלות
פט הקדשים חוצה למחנה לא תשחטו, אך במקום
קדשתם.

צ אב ובנו בירעכם, אותה ובנה ביום אחד נאמרה
שחיתתם.

צא לשחוט אל תביאו, השברים והעורים וכל מום לקרבן
צב המומים לא יקדשו, אף דמיהם, נדמו מקרבן.
צג (יעבירון) יעברו תחת שבטם, לא תקריבו,ם.
לביריותם המתינו.

צד כנכרי כמוכם, מירו בהמה הוממה, להקריב
לא תהינו.

ציונים

בפ' יתרו ואם מוכח אבנים תעשה לי כו': בפ' שלא לעלות במעלות
על המזבח שלא תגלה ערות העולה שנא' ולא תעלה במעלות על
מזבחי כו', חיוב שתי אזהרות אלו לכל הן בזמן הבית ובאור במדות
פ"ג במכלתא הר"ם ס' עבודה הל' בית הבחירה פ"א: פ"ח שלא
להעלות הקדשים בחוץ בפ' ראה השמר לך פן תעלה עולותיך בכ"מ
אשר תראה כי אם כו': בפ' שלא לשחוט קדשים בחוץ בפ' אחרי
איש מבית ישראל אשר ישחט שור או כשב או עז במחנה או אשר
ישחט מחוץ למחנה כו' וחיוב שתיהן לכל ובכ"מ זמן שאף היום
השוחט בהמה לשם קדשים חייב ובאורן זכחים פרק השוחט, כריתות
פ"ה, ספ"י הר"ם ס' עבודה הל' מעשי הקרבנות פי"ח: צ' שלא לשחוט
בהמה ובנה ואם נודע ודאי שזה אביו אין שניהם ביום א' ג"כ, חיובה
לכל ובכ"מ זמן, חולין פרק אותו ואת בנו הר"ם ס' קדושה הלכות
שחיטה פי"ב: צ"א שלא לשחוט בעלי מומין לשם קרבן שנאמר עורת
או שבור כו' ומפי השמועה למדו שזו אזהרה לשוחט: צ"ב שלא
להקדיש בעלי מומין לגבי המזבח ואפי' לדמי נסכים שנאמר כל אשר
בו מום לא תקריבו מפי השמועה למדו שזו אזהרה למקדיש בעלי
מומין, חיוב שתי אזהרות אלו לכל הן בכ"מ זמן, ספרי, תמורה פ"ק,
בכורות פ"ו, הר"ם ס' עבודה הל' אסורי מזבח פ"א: צ"ג שלא
להקריב בעל כום עובר, בפ' שופטים לא תזבח לה' אלהיך שור
ושה אשר יהיה בו מום כו' ומפי השמועה למדו שזו אזהרה לבעל
מום עובר: צ"ד שלא להקריב בעל מום אף מידי עו"ג המביא קרבן כזה
בפ'

עו שמש נטה ללון, אחרי הטבלו הכהנים, עבדתם
לא חקקה.

עח במזבח אש תמיד תוקד, ולא תכבה, ביום ובליקה.
עט יקטר בזהב, ולא זרה, מנחה ונסך, ועולותיכם.
פ עשין הקטרת במתכנתה, לא תכינו להריח במעשיכם
פא יוסכו הנסיכים, ממשחת קדש ולא יסכו הזרים.
פב שמן במתכנת הקדש, לא יעשה, ולהפישת מזהרים
פג בדי ארון הקדש, בשאת אותו לא יוסרו ממקומותם
סד תחרא לפי מעיני הכהנים, ולא יקרעו אותם.
סה לאפדת כהן גדול, חבור תהיה, לא תזח המחפרת.
סו (יבנו) יבנה מזבח בלי גזית, ואל תהי האבן בחרב נגזרת

ציונים

אהרן ואל בניו ויגורו מקדשי בני ישראל כו' סנהדרין פ' הנשרפין הר"מ
פ"ד סמקם הנזכר: עז שלא יעבור כהן טבול יום עד שיעריב שמשו
שנאמר קדושים יהיו לאלהיהם ולא יחללו שם אלהיהם ומפי השמועה
לסדו שזו אזהרה לטבול יום, חיוב ד' אזהרות הללו לכהנים בזמן
הבית, ובאורה סנהדרין פ' הנשרפין הר"מ הל' ביאת מקדש פ"ד:
עך שלא לכבות אש המזבח, בפ' צו אש תמיד תוקד על המזבח לא
תכבה, חיובה לכל בזמן הבית שכל מי שמכבה אף נחלת אחת
לוקה וזכרים פ"י ספרי, הר"מ ס' עבודה הלכות תו"מ פ"ב: עמ' שלא
להקטיר ולהקריב על מזבח הזהב רק הקטורת שבכל יום, בפ' תצוה
לא תעלו עליו קטורת זרה כו', חיובה לכהנים בזמן הבית: פ' שלא
לעשות עישון כתואר הקטורת ובכתבונתו בפ' תשא והקטורת כו',
ובאור שתייהן פ"ק דבריות הר"מ ס' עבודה הל' כלי המקדש:
פא שלא לסוך זר משמן המשחה שנאמר על בשר אדם לא יוסך:
פב שלא לעשות כמתכונת שמן המשחה שנאמר ובמתכונתו לא
תעשו כמוהו כו' חיוב שלש אזהרות הללו לכל הן בכ"מ וזמן ובאור
שתייהן בריות פ"ק הר"מ ס' עבודה הל' כלי המקדש פ"א: פג שלא
יסורו בדי הארון מהטבעות בשאת אותו, בפ' תרומה בטבעות הארון
כו' לא יסורו ממנו, סוף סכות, יומא פ' בא לו הר"מ פ"ב שם:
פד שלא יקרע המעיל, בפ' תצוה כפי תחרא יהיה לו לא יקרע והוא
הדין לכל בגדי כהונה: פה שלא להזיח החשן מעל האפוד שנאמר
ולא יזח החשן מעל האפוד, וחיוב שלש אזהרות אלו לכל הם בכל
מקום וזמן שנמצאים ארון בגדי כהונה ובאור שתייהן פ' הלוקין הר"מ
ס' עבודה ה' כלי המקדש פ"י: פז שלא לבנות אבני המזבח גזית,

בתר תורה

סַבְסוּת וּבְגִדֵי הַכֹּהֲנִים, בְּבֹאֶם בְּקֹדֶשׁ, לֹא יִהְיוּ פְרוּמִים
ע (תפרע) תִּפְאַרֶת לְרֹאשׁם נִתְּתִי, וְלֹא יִפְרְעוּ.
וּבְתִסְפְּרֵתֶם רְשׁוּמִים.

עא בְּעֵבְדֶם בְּקֹדֶשׁ, לֹא יֵצְאוּ מִהֶמְקֶדֶשׁ פֶּן יָמוּתוּ.
עב וְזָרִים, לֹנְסוּךָ לְזִרוֹק וּלְהִקְטִיר יִנְזְרוּ, וְלֹא יָמוּתוּ.
עג יִתְעַסְקוּ הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם אִישׁ בְּעִבּוּדָתוֹ, וְלֹא
יִחְלִיפוּ מִשְׁמֵרֵתָם.

עד וְעֹבְרֵי תַחַת שִׁבְטִי, עֲדֵי יַעֲבֹר מוֹמָם לֹא יִרְבְּשׁוּ
תִפְאַרֶתָם.

עה מִיָּם אֲתֶם נוֹלָד אוֹ יָדִי בָהֶם נִגְעָה, לֹא יִקְרְבוּ
קְדוֹרֹתָם.

עו הַטִּמְאִים בַּמֶּקֶדֶשׁ לֹא יַעֲבֹדוּ, וַיִּנְזְרוּ מִחֲלֹל הַיָּשָׁם
בְּאַזְהָרֵתָם.

צִוּוֹנִים

שמיני יין ושכר אל תשת כו' ולהורות כו' חיובה לכל בכ"מ וזמן
לענין הוראה: ס"ז שלא יכנס כהן למקדש קרוע בגדים שנאמר ובגדיכם
לא תפרעו, ע"ז שלא יכנס כהן למקדש פרוע ראש, ראשיכם אל
תפרעו, ובאור ג' אלו הוריות פ' אמרו לו זבחים פ' שני, סנהדרין פ'
הנשרפין ספרא ספרי הר"ם בס' עבודה הל' ביאת מקדש פ"א: ע"ז שלא
יצאו הכהנים מן המקדש בשעת עבודה שנאמר ומפתח אהל מועד לא
תצאו כו' וחוב ג' אזהרות אלו לכהנים ובאורה הוריות פ' בתרא
זבחים פ' כל הפסולים והעקר בסנהדרין פ' כה"ג ובתו"כ הר"ם פ"ב
ממקום הנזכר: ע"ב שלא יעבד זר בבית המקדש, בפ' קרח וזר לא
יקרב אליכם, חיובה לכל ובאורה פ' בתרא זבחים והעקר ביומא פ'
בראשונה סנהדרין פרק הנשרפין, ספרי הר"ם בס' עבודה הל' ביאת
מקדש פ"ט: ע"ג שלא יתעסקו הלויים בעבודת הכהנים ולא הכהנים
בעבודת הלויים שנאמר וגם את אחיך מטה לוי שבט אחיך הקרב אתך
כו', חוב מצוה זו לכהנים וללויים, ערבין תמיד פ"א, מבילתא הר"ם
ס' עבודה הל' כלי המקדש והעובדים פ"ג: ע"ד שלא יעבוד בעל
מום עובר שנאמר כי כל איש אשר בו מום לא יקרב ומפי השמועה
למדו שזו אזהרה לבעל מום עובר: ע"ה שלא יעבוד בעל מום קבוע
בפ' אמור דבר אל אהרן לאמר איש מורעך לדורותם אשר יהיה בו
מום לא יקרב ובאור שתיהן בבכורות פ' אלו מומין ובספרא הר"ם ס'
עבודה הל' ביאת מקדש פ"ו: ע"ז שלא יעבוד כהן טמא שנאמר דבר אל

אהרן

כותר תורה כו

סא שְׁנוּאִים לְאַבְדָּה, לֹא תַחֲיֶה נִשְׁמָה, מִהָעַמִּים הַשְׁכָּעָה.
 סב יִכָּרְתוּ מֵאָדָם, וְלֹא תִכְרְתוּ לָהֶם בְּרִית וְשְׁבוּעָה.
 סג תִּרְוִי בְּמִשְׁפַּט מוֹת, עַל הָעֵץ לֹא תִלְיֶנּוּ.
 סד כְּהֲנִים בְּמִנוּחָתָה, דְּבֹא אֶל הַקֹּדֶשׁ לֹא יִהְיוּ.
 סה לַעֲזֹרָה הַכְּהֲנִים הַטְּמֵאִים לֹא יָבֹאוּ דְּפָנִים מִעֲזֹרַת
 יִשְׂרָאֵל.

סו מִקֹּדֶשׁ נִגְבַּל לַכְּהֲנִים בְּמוֹמָם מִבֹּא דְּפָנִים מִהָאֲרִיאֵל
 סז דְּוִיָּה וּמִחֲנָה קֹדֶשׁ, וְלֹא יִכְנְסוּ טְמֵאִים לְהַר הַבַּיִת.
 סח (אֲשֶׁר) אֶל דְּמִקֹּדֶשׁ, מִהַפְּזִיחַ וּמִעֲלָה, וְלֹא דְּהוֹרוֹת
 הַשְּׁכֹר מִרְבִּיעִית.

ציונים

השחתה אסור שנאמר כי תצור אל עיר ימים רבים להלחם עליה כו'
 חיובא לכל בכל מקום וזמן ב"ק פ' החובל ב"ב פ"ב סכות פ' הלוקין
 והגולין ספרי הר"ם במקום הנזכר פ"ו: סא שלא להחיות כל נשמה
 משבעה עממין שנאמר בפ' שופטים רק מערי העמים האלה אשר ה'
 אלהיך נתן לך נחלה לא תחיה כל נשמה, חיובא בא"י בזמן שהם על
 אדמתן סוטה פ' משוח מלחמה, הר"ם ס' משפטים הל' מלכים פ"ו:
 סב שלא לברות ברית לשבעה עממין, בפ' משפטים כי אתן בידכם
 את יושבי הארץ וגרשתמו מפניך לא תכרות להם כו', לכל בב"מ וזמן
 שהם במצאים, ע"ג פ"כ, המדע הל' ע"ג פ' עשירי: סג שלא להלין
 התלוי על העץ, בפ' תצא וכי יהיה באיש חטא משפט מות והומת
 ותלית אותו על עץ לא תלין נבלתו על העץ: סד שלא יכנסו כהנים
 למקדש רק בשעת העבודה, בפ' אחרי דבר אל אהרן אחיך ואל יבא
 בכל עת אל הקדש מבית לפרוכת, ואל יבא בכל עת אל הקדש זה קדש
 הקדשים, מבית לפרוכת להזהיר על כל הבית, באורה במנחות יומא
 פ"ק, ספרי הר"ם ס' עבודה הלכות ביאת מקדש פ"ב: סה שלא יכנס
 כהן טמא לעזרה בפ' גישא ולא יטמאו את מחניהם פסחים פ' א"ד
 כלים פ"ק ריש ס"ט שבועות, ספרי, מכילתא הר"ם פ"ג ממקום הנזכר:
 סז שלא יכנסו כהן בעל מום בין מום קבוע ובין מום עובר מן
 המובה ולפנים, בפ' אמור אך אל הפרוכת כו', חיוב ג' אוהרות אלו
 לכהנים ובאור מצוה זו בסנהדרין פ' הנשרפין ובספרי הר"ם פ"י שם:
 סח שלא יכנס טמא למחנה לויה ושכנגדו לדורות להר הבית, בפ' תצא
 כי יהיה כך איש אשר לא יהיה טהור כו', חיובא לכל בב"ו, ריש כלים
 מדות פ"ג פסחים פ' מי שהיה, ספרי הר"ם ס' עבודה הל' ביאת
 מקדש פ"ג: סח שלא יכנס למקדש ושלא יורה בתורה שתוי יין, בפ'

שמיני

כתר תורה

גב מוֹשְׁבָם לְהֵלֵאָה תִּזְרֶה מֵאַרְצָךָ. וְלֹא יִהְיוּ לְמוֹקֵשׁ בְּקִרְבְּךָ.

ג. יִתְּבוּז עוֹבְדֵיהָ, וְלֹא תִחַגְּם. אִזּוּ בְּשָׁלוֹם תִּחְנֶנָּה.
 ג. מִצְרֵימָה לֹא תָשׁוּבוּ, אֶךְ לְסַחֲוֹתָהּ, וְתַעֲבְרוּ בַּמִּחְנֶה.
 ג. תִּרְחִיקִי הַמִּצְרִים שְׁלֹשָׁה, וְדוֹר רְבִיעִי לֹא תִתְעַבְוּהוּ.
 ג. עֲשׂוּ בַּמִּצְרֵי הַנֶּהוּ, וְדוֹר רְבִיעִי לֹא תִתְעַבְוּהוּ.
 ג. בְּקֶהֱלִי יִהְיֶה וַיִּשְׂרָאֵל, לֹא יָבֹא עֲמֹון וּמִזְרָב לְעוֹקֶם.
 ג. דָּרֵשׁ לֹא תִדְרֹשׁוּ שְׁלוֹמָם וְטוֹבָתָם כָּל יְמֵיכֶם לְעוֹקֶם.
 ג. וּבִטְחוֹ בֵּאלֹהֵיכֶם, וּבְקִרְבְּכֶם לֹא תִרְאוּ כִּי שְׁמִי שָׁמָּה.
 ס. עֲצִי מֵאֲכָל בְּמִצּוֹר לֹא תִשְׁחִיתוּ, וְאַף בְּלֹא יַעַת מִלְחָמָה

ציונים

להתחתן בהם, בפרשת ואתחנן לא תחתן כס כו' ובאורה יבמות פרק הנשרפין קדושין פ' ע"י, ברכות פ' הרואה ועקרה בע"ג פ' אין מעמידין הר"ם ס' קדושה הלכות אסורי ביאה פי"ב: נ"ב שלא להושיב עו"ג בא"י בפ' משפטים לא ישבו בארצך פן יחטאו אותך לי כו': נ"ג שלא לחון על עו"ג בא"י, בפ' ואתחנן ולא תחנם, חייב ג' אוהרות הללו לכל הן בכ"מ וזמן ובאור שתי מצות הללו בערכין ועקרון בע"ג פ"א ופ' אין מעמידין ובספרי, הר"ם בס' המדע הלכות ע"ג פ"י: נ"ד שלא לשכון בארץ מצרים לעולם בפ' שופטים לא תוסיפון לשוב בדרך הזה עוד, רק לסחורה או לעבור דרך עליה לכבוש ארצות אחרות מותר, באורם בסנהדרין פרק ב"ג סוכה פרק החליל ועקרה בירושלמי הר"ם ס' שופטים הלכות מלכים ומלחמותיהם פ"ה: נ"ה שלא לרחק מצריים מן הקהל אלא עד ג' דורות שנאמר בפ' תצא לא תתעב מצרי כי גר היית בארצו: נ"ו שלא להרחיק זרע עשו מן הקהל עד ג' דורות שנאמר לא תתעב אדומי כי אחיך הוא: נ"ז שלא יבא עמוני ומואבי בקהל ה' שנאמר לא יבא עמוני ומואבי בקהל ה' גם דור עשירי כו' וחייב ד' אוהרות אלו לכל בכ"מ וזמן, ובאור ג' מצות אלו בכריתות פ"ק קדושין פ' ע"י והעקר ביבמות פ' הערל הר"ם בס' קדושה הל' אסורי ביאה פי"ב: נ"ח שלא לדרוש שלום לעמון ומואב בהכנסם למלחמה שנאמר לא תדרוש שלוםם וטובתם כל ימך לעולם, באורם בספרי, הר"ם בס' משפטים ה' מלכים פ"ו: נ"ט שלא ליראה מהאויבים במלחמה, בפ' שופטים לא תערוץ מפניהם וחייב שתי אוהרות אלו לזכרים חלוצי צבא היוצאים למלחמה בא"י ובאורן בסוטה פ' משות מלחמה הר"ם בפ"ו ממקום הנזכר: ס' שלא להשחית אילן מאכל ואפי' שלא בשעת מלחמה וכן כל שיש בו השחתה

כה כתר תורה

מ (לחבור) לא ימצא בך חבר, לא נשי חוברי חבר.
 מר קסמים לא תקסום, לא ימצא בך הדבר.
 מה דרוש לא תדרשו אל המתים הורדו שאולה.
 מו שאלה מאויבי בעל האוב, לא תשאלה.
 מז ושאל בידעוני כגוי לא תדע, הידיעה נאסרת.
 מח שעטנו לא תלבשו צמר ופשתים, ויחדו משוורת.
 מט (שמתבסה) שרפה גזרתי לצפוי הפסילים, לא
 תחמדו לשום בכליכם.
 נ (תועבתך) תקרובת הזרה נאסרת, ולא תביאו
 הנאתה אל בתיכם.
 נא יתועבו עובדיה הפנענים מלהתחתן בהם, ולא
 יסירו בניה.

ציונים

כך מעביר בנו ובתו באש קוסם קסמים מעונן ומנחש ומכשף : מן שלא
 לחבור חבר, שנאמר לא ימצא בך כו' וחבור חבר : מן שלא לקסום
 שנאמר לא ימצא בך מעביר בנו ובתו באש קוסם קסמים : מה שלא
 לדרוש אל המתים, שנאמר לא ימצא בך כו' ודרוש אל המתים : מן שלא
 לשאול בבעל אוב שנאמר לא ימצא בך מעביר בנו ובתו באש כו' ושואל
 אוב כו' : מן שלא לשאול בבעל ידעוני שנאמר וידעוני, באור שמונה
 מצות הללו שהם מנחש, מעונן, מכשף, חובר, קוסם, דורש אל המתים,
 שואל לאוב, ושואל ידעוני, בשבת פ"ק ופ' במה אשה ופ' המצניע ופ'
 כ"ב, ברכות פ' מי שמתו שבועות פ' ידיעות הטומאה, סנהדרין פ' חלק
 ועקרן פ' ד' מיתות, ספרא ספרי, הר"מ בס' המדע הלכות ע"ג פי"א :
 מח שלא ללבוש שעטנו והוא כלאים בבגד, בס' תצא לא תלבש
 שעטנו צמר ופשתים יחדיו, יבמות פ"ק שבת פ' כ"ב סכות פ' הלוקין
 ברכות פ' מי שמתו והעקר במס' כלאים פ"א ואחרון ובספרי הר"מ פ'
 זרעים הלכות כלאים פ"י : מן שלא ליהנות מצפוי נעבד בס' עקב
 פסילי אלהיהם תשרפון באש לא תחמוד כסף וזהב עליהם, מכות פ' הלוקין
 והעקר בע"ג פ' כה"צ ספרי הר"מ בס' המדע הל' ע"ג פ"ח : נ שלא
 ליהנות מתקרובת ע"ג וכל הנעשה בשבילה שנאמר ולא תביא תועבה אל
 ביתך שקץ תשקצנו ותעב תתעבנו כי חרם הוא, וחיוב שש עשרה אזהרות
 הללו לכל הן בכ"מ וזמן, ובאורה סוף מכות סנהדרין פ' הנחנקין והעקר
 בע"ג פ' כה"צ ובספרי, הר"מ הלכות ע"ג פ"ז : נא לתעב ע"ג ושלא
 לחתחתן

בתר תורה

לד אגדות לא תתגודדו לנפש ולזרה ויהשועמיסמזקרים
לה תאיבו אויבי האובות, לא תפנו אליהם.
לו ידעוני ידוע למידעיהם, ולא תדעו מעשיהם.
לו ובחקותם לא תלכו במנהגי הגוים אשר אני משלח
מפניכם.

לח מלבושי זכרים וגברים וקא תעדו עדי נשים עריכם
לט האשה לא תעדה עליה עדי ובגד אנשים.
מ (שתנחש) שלא תנחשו רחשתי, ולא תלכו לקראת
נחשים.

מא בעונת היום, לא תעוננו, הטובות והרעות לתלות
בימים.

מב (תכשף) תשמרו מלכשף ורעה דכם לא תאנה
מקומי קסמים.

ציונים

להקיף פאת הראש, כפ' קדושים לא תקיפו פאת ראשכם : קך שלא
להתגודד כפ' ראה בנים אתם לה' אלהיכם כו' ובכלל אזהרה זו לנפש
סת ולע"ג ושלא יהיו שני בתי דינין בעיר אחת בשני מנהגים וחיוב
חמש אזהרות אלו לכל הן בכ"מ וזמן, סבות פ' הלוקין, נזיר פ' ב' נזירים
ופ' ג' מינים סנהד' פ' ד' מיתות ופ' קדקדושין ועקן בספרי ובתורת כהני'
ר"מ בס' המדע הל' ע"ג פ' י"ב : קך שלא לעשות מעשה אוב בפרשת
קדושים אל תפנו אל האובות : קך שלא לעשות מעשה ידעוני שנאמר
אל תפנו אל האובות ואל הידעונים ובאור שתיהן בסנהדרין פ' ד' מיתות,
ר"מ הל' ע"ג פ"ו : קך שלא ללכת בחקות עובדי ע"ג ולא במנהגיהם
שנאמר בפ' קדושים ולא תלכו בחקות הגוי אשר אני משלח מפניכם כו',
שבת פ' המצניע סוף סוטה ועקרה בע"ג פ' אין מעמידין ספרי, הר"מ בס'
המדע הל' ע"ג פי"א : קך שלא יעדה איש עדי אשה, בפ' תצא ולא
ילבש גבר שמלת אשה : קך שלא תעדה אשה עדי איש שנאמר לא יהיה
כלי גבר על אשה ובאור שתי מצות אלו בשלהי סבות ובנזיר פ' ב' נזירים
הר"מ בס' המדע הל' ע"ג פרק י"ב : מן שלא לנחש, בפרשת קדושים לא
תנחשו : מא שלא לעונן שנאמר ולא תעוננו ובאור שתי מצות אלו בשבת
פ"ק ופ' במה אשה ופרק המצניע חולין פרק גיד הנשה והעקר בסנהדרין
פרק ד' מיתות, ספרא ספרי : מב שלא לכשף, בפרשת שופטים לא יוצא

כד מִתְנַבֵּא בְשֵׁמֶךָ, וְנָתַן מוֹפֵת, לֹא תִשְׁמַע אֶל הַחִידוֹת.
 כה וְשֹׁקֵר שְׁנֵאתִי, הַנָּבִיא לֹא צוֹיֵתִי, לֹא יוֹיֵד לְדַבֵּר.
 כו לְהַרְגִּהוּ לֹא תִגְדֹּר, וְלֹא תִירָאוּ מִשֹּׁקֵר מְדַבֵּר.
 כז שְׁוֹא וְתַפֵּל, שְׁנוֹת וּבְחֹשׁ, הִידוּעַ לֹא תִשָּׁבְעוּ.
 כח וְשִׁבְעוֹת שְׁתֵּים שָׁהֵן אַרְבַּע, לֹא תִפְרָעוּ.
 כט אֱלֹהֵי בְשָׁמִי, בְּקִדְשִׁי וּמִקְדָּשִׁי, לֹא תִכְרִיתוּ.
 ל זָקֵן בְּחֵם הַפְּאוֹת, הַשָּׁעַר בְּתַעַר לֹא תִשְׁחִיתוּ.
 לא כְּתִבְתָּ קַעֲקַע לֹא תִתְּנוּ בְּבִשְׂרָכֶם, בְּגוֹיִם הַנִּשְׁחָחִים
 מִפְּנֵיכֶם.

לב וְקִרְחָה קִמַּת, יִשְׂרָאֵל וּבְהֵנִים, לֹא תִשִּׁימוּ בֵּין עֵינֵיכֶם.
 לד רֹאשׁ בְּתַעַר, לֹא תִקִּיפוּ פְּאֵתְכֶם אֶתֶם הַנָּבָרִים.

צִיּוֹנִים

כך שלא לשמוע למתנבא בשם ע"ג, כפ' ראה כי יקום בקרבך נביא
 או חולם חלום ונתן אליך אות או מופת ובא האות והמופת כו' לא תשמע
 אל דברי הנביא ההוא: כה שלא להתנבאות שקר, כפ' שופטים אך
 הנביא אשר יויד לדבר דבר בשמי את אשר לא צויתיו לדבר כו', חיוב
 ג' מצות הללו לכל בכ"מ וזמן: כו שלא לסנוע מלהיוג נביא השקר ולא
 לזרז ממנו שנאמר בזדון דברו הנביא לא תגור ממנו, חיובה בזמן שישראל
 על אדמתן לסנהדרין ע"א, ובאור ד' מצות אלו בסנהדרין פ"ק ופ' הנחנקין
 ועקין כפ' ד' מיתות, הר"מ בס' המדע ה' ע"ג ע"ה: כז שלא להשבע
 לשוא שנאמר לא תשא כו', ונחלקת לד' חלקים א' שנשבע על דבר ידוע
 שאינו כן, ב' על דבר ידוע בלעדו ג' ואין בזה ספק, ג' נשבע לבטל
 מצוה, ד' שנשבע על דבר שאין בו כח לעשותו: כח שלא לעבור על
 שבעת במדי, כפ' קדושים ולא תשבעו בשמי לשקר וחיוב שתיהן לכל
 בכ"מ וזמן ובאורן בשבעות ובגדרים פ' אלו מותרים ספרא, הר"מ בספר
 הפלאה ה' שבעות פ"א: כט שלא לאבד ביה"מ או בתי כנסיות או בתי
 מדרשות וכן אין מוחקין את שמות הקדושים, אין מאבדין כתב הקודש,
 כפ' ראה אבד תאבדון כו' לא תעשון כן לה' אלהיכם חיובה לכל בכ"מ
 וזמן ובאורה בספרי ובשבת פ' ב"ב מס' סופרים פ"ד סוף מכות, ר"מ הל'
 יסוה"ת ע' ששי: ל שלא להשחית פאת זקן, כפ' קדושים ולא תשחית
 את פאת זקנך וחמ"ש פאות יש בו, חיובה לזכרים בכ"מ וזמן פ"ק דשבעות
 גזיר פ' ב' גזירים קדושין פ"ק סוף מכות ובתורת כהנים: לא שלא
 לכתוב בגוף כעו"ג שנאמר וכתובת קעקע לא תתנו בבשרכם: לב שלא
 לשים קרחה על מת כפ' ראה ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת: לד שלא
 להקוף

כתר תורה

יג אֶהְבֶּתוּ עֲזוּב, מִסִּית הוּא, לֹא תֵאָבֶה לוֹ.
 יד תִּשְׁנֶאֱהוּ שְׁנֶאֱה, קִנָּא קִנָּא, לֹא תִשְׁמַע לוֹ.
 טו אֶבְדֵּן נַפְשִׁי וְבִשְׁרֵי הַמִּסִּית לֹא תִצִּיל עֲמֹד עַד דָּמוֹ.
 טז שְׁתִּזְכֶּה נַפְשֶׁךָ כִּי לֹא תִזְכֶּהוּ, וְלֹא תַחֲסֹם עַל דָּמוֹ.
 יז רָעָתוֹ תִּרְיַע, בַּד תִּתְחַשֶּׁה מִהַבִּיעַ, חוֹבָה דְּמִסִּיתָ.
 יח יַעֲבִירוּ הַכְּנַעֲנִים בְּנִיהֶם לַמֶּלֶךְ, וְאַתָּה לֹא תַחֲדֹל
 שֵׁם אֱלֹהֶיךָ.

יט שְׁכִינֹת לְהַשְׁתַּחֲוֹת, בְּאַבְנֵי מִשְׁפִּיתָם, לֹא תִתְּנוּ
 בְּאַרְצָכֶם.

כ אֱלֹהִים אֱלֹמִים, לָהֶם לֹא תִפְנוּ, וְלֹא בְּסַפְרֵיהֶם, מִכְּטָכֶם
 כא אֲשֶׁרָה וְכָל עֵץ, אִף דִּיפִי הַמִּזְבֵּחַ, לֹא תִטַּע.
 כב תִּקְוֶמַת מִצְבָּה, לֹא תִקִּימוּ בְּמָקוֹם אֱלֹהִי נִטַּע.
 כג שֵׁם אֲחֵרִים, לֹא תִזְכִּירוּ, וְלֹא תִדְבְּרוּ בְּשֵׁמֶם עֲתִידוֹת

צִיּוֹנִים

אזהרת המסית: יג פירוש שלא לאהב המסית שנאמר לא תאבה לו: יד שלא לעזוב השנאה למסית שנאמר ולא תשמע אליו: טו להציל המסית אלא עומד על דמו שנאמר ולא תחוס עינך עליו: טז שלא למוד המוסת זכות על המסית שנאמר ולא תחמול: יז שלא ישתוק המוסת מללמד חובה על המסית אם ידוע לו חובה עליו שנאמר ולא תכסה עליו וחייב שבע אזהרות אלו לכל בכ"מ וזמן וביאורן בספרי ובמכלתא ובסנהדר' והעקר פ' ד' מיתות, הר"מ בס' המדע ה' ע"ג פ' חמישי: יח שלא להעביר מורעו למולך, בפ' אחרי ומורעך לא תחן כו', חיובה לכל בכל מקום וזמן סנהדרין פ' ד' מיתות, ר"מ ה' ע"ג פ' ששי: יט שלא ליתן אבן משכית, בפ' בהר ואבן משכית לא תתנו בארצכם להשתחות עליה, חיובה לכל בכ"מ וזמן, מגילה פ' בני העיר ספרא, הר"מ הל' ע"ג פרק ששי: כ שלא לפנות אחר ע"ג, בפ' קדושים אל תפנו אל האלילים, וכן אסור לקרות בספריהם, חיובה לכל בכ"מ וזמן שבת פרק שואל ספרא ר"מ ה' ע"ג פ' שני: כא שלא ליטע אילן אצל המזבח, בפ' שופטים לא תטע לך אשרה כל עץ אצל מזבח כו': כב שלא להקים מצבה שנאמר ולא תקים לך מצבה אשר שנה ה' אלהיך, חיובה לכל בכ"מ וזמן ע"ג פ' כה"צ ופ' ר' ישמעאל, ר"מ שם פ' ששי: כג שלא להתנבאות בשם ע"ג שנאמר ואשר ידבר בשם אלהים אחרים ונת הנביא ההוא: שלא

- ד אֱלֹהֹת אֵף לְנוֹי, לֹא תִצְוּרוּ כָּל צוּרָה.
 ה יִשְׁתַּחֲוּוּ הַגּוֹיִם לַיהוָה, וְאַתֶּם אֵף לֹא תַעֲבֹדֶתֶם.
 ו נִעֲבֹדָה הַזֶּה מִמּוֹזָרִים, וְהַבָּאִים בְּבְרִיתִי יִמְנְעוּ
 מִנְּתִיבָתָם.
 ז קִלְלָה וְנִחְרָצָה, מֵאִתִּי תֵצֵא לְנוֹקֵב שְׁמִי בְשֵׁם.
 ח הַשֹּׁכֵעוֹ וְהַשֹּׁבִיעוֹ בְּשֵׁמִי, וְלֹא בְּמִוְזָרָת, מוֹסֶפֶת הַשֵּׁם.
 ט יִתְחַלְּלוּ חֲלָלִים הַמְּחַלְּלִים קִדְשַׁת הַשֵּׁם, הַמְּהַלְלִי מְאֹד
 י הַמְּנַסִּים אֶת מִשְׁהָ, בְּמַסָּה, לֹא יִנְסוּן הַנִּבְיָא עוֹד.
 יא וְהַמְּדִיחִים קְזָרָה, מֵעַמָּךְ וּמֵעִירָךְ לֹא יִדְיִחוּךְ.
 יב הַמְּסִיתִים לַפְּסִילִים, רָעִים וְאֱהוּבִים לֹא יִסִּיתוּךְ.

צִוּוֹנִים

ד שלא לעשות צורות לנוי ואע"פ שאין ע"ג שנאמר בפ' יתרו לא תעשון
 אתי אלהי כסף ואלהי זהב כלו' צורות של כסף וזהב כדי שלא יטעו בהם
 הטועים וידמו שהם לע"ג, אוהרת ג' מצות אלו במכלתא, ובאורן במס'
 ע"ג פרק כה"צ, הר"מ בס' המדע הל' ע"ג פ"ג : ד' שלא להשתחות לע"ג
 אפי' שאין דרך עבודתה בכך שנאמר לא תשתחוה להם וה"ה שאסור
 לזבוח לקטר ולנסך אע"פ שאין זה עבודתה : ו' שלא לעבוד ע"ג בדברים
 שדרכה להעבד שנאמר ולא תעבדם. חייב שש אוהרות הללו לכל הן בכל
 מקום וזמן, ובאור שתי מצות אלו במכלתא ובסנהדרין ה' ד' מיתות, הר"מ
 בס' המדע הל' ע"ג פ"ג : ז' שלא לנקוב שם השם בפ' אמור ונוקב שם
 ה' מות יומת רגום ורגמו כו' ואוהרתו מאלהים לא תקלל חיובה לכל בכ"מ
 וזמן, ובאורה במכלתא ובסנהדרין פ' ד' מיתות, הר"מ בס' המדע הל'
 ע"ג פ"ב : ח' שלא לישבע בשם ע"ג ושלא להשביע הכנענים בשמה
 בפרשת משפטים ושם אלהים אחרים לא חזכירו, חיובה לכל בכ"מ וזמן
 סנהדר' פ' ד' מיתות ה' ע"ג פ"ח : ט' שלא לחלל שם הקב"ה, בפ' אמור ולא
 תחללו את שם קדשי כו', חיובה לכל בכ"מ וזמן, פסחים פ' כ"ש, יומא
 פ' בתרא, והעקר בע"ג פ' אין מעמידין סנהדרין פ' ב"ס ופ' ד' מיתות
 מכלתא ספרי, הר"מ ס' המדע ה' יסוה"ת פ"ה : י' שלא לנסות דבר ה',
 בפ' ואתחנן לא תנסו את ה' אלהיכם כאשר נסיתם במסע, חיובה לכל
 בכ"מ וזמן, סנהדרין פ' הנחנקין ערכין פ' יש בערכין, הר"מ ס' המדע ה'
 יסודי התורה בסופה : יא' שלא להדית אחרי ע"ג, בפ' משפטים לא ישמע
 על פיך וזו אוהרה למדינת אוהרת מצוה זו במכלתא וסמרה בסנהדרין פ'
 ד' מיתות ופ' הנשרפין ופ' חלק, הר"מ בס' המדע ה' ע"ג פ"ד : יב' שלא
 להסית אדם מישראל אחר ע"ג בפ' ראה כי יסיתך אחיך בן אסך כו' וזו היא
 אוהרת

בתר תורה

רמה **לְהַעֲנִיק מִשּׁוֹבָבְכֶם, לְעַבְדֵיכֶם וְלֵאֲמָהוּתֵיכֶם הָעֲבָרִי וְהָעֲבָרִיָּה.**

רמו **שְׁקָלִים תִּתְּחוּצוּן, מִדֵּי שָׁנָה, עֹבְרֵי הַפְּקִידִים לְפִדְיָה.**

רמו **וְגֵרִים תִּתְּאָהֲבוּ, כִּי גֵרִים הֵייתֶם בְּמִצְרַיִם.**

רמח **אֲהַבֶּת רֵעִים, כְּמוֹכֶם, זֹאת תֹּרַת הַחַיִּים.**

תמו הרמ"ח מצות עשה. בעור האל האומר ועושה.
ונתחיל לבאר המצות לא תעשה. בעור האל בלעדו בלתי נעשה.

מצות לא תעשה

ליום רביעי

א **כֹּפֶר בְּעֶקֶר, לֹא יִנָּקֶה מִכָּל רָעָה, בְּמִשְׁפַּט אֵל אֲמוֹנָה**

ב **יִפְסְלוּ חֲרָשִׁים לְפָסֶל, הַשְׁמֵרוּ לָכֶם, וְלֹא בִידְכֶם כָּד תִּמּוֹנָה.**

ג **לַעֲשׂוֹת לָכֶם נִאֲסָרָה, אֵף לְזָרִים עֲבָדָה הַזָּרָה.**

ציונים

ס' קנין ה"ע פ"ה: רמ"ה להעניק לע"ע ולאמה העבריה בצאתן חפשי
בפ' ראה העניק תעניק לו כו', חיובה בא"י בזמן שהיוכל נוהג קדושין
פ"א, הר"ם בס' קנין הל' עבדים פ"ג: רמ"ן לתת מחצית השקל בכל
שנה, בפ' תשא זה יתנו כו', חיובה בזמן המקדש כס' שקלים, הר"ם
ס' זמנים הל' שקלים: רמ"ז לאהוב את הגר, בפ' עקב ואהבתם את
הגר כי גרים הייתם בארץ מצרים: רמ"ח לאהוב כל אדם, בפ' קדושים
ואהבת לרעך כמוך, חיוב שתיהן לכל בכ"מ ובכל זמן ומאורן שבת
פ' ב"מ ובסציעא סוף פרק הזהב:

מצות לא תעשה

א **מִי שִׁמְעָהּ עַל דַּעְתּוֹ חֲלִילָה שִׁישׁ אֱלֹהִים אַחֵר וּוְלֹת הַשֵּׁי"ת נִקְרָא כּוֹפֵר**
בַּעֲיָקָר וְעוֹבֵר בְּלֹא תַעֲשֶׂה שֶׁנֶּאֱמַר לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל
פְּנֵי, וּבִמְצוֹה רֵאשׁוֹנָה שֶׁל הַמִּצְוֹת עֲשֶׂה נִחְבָּאֵר מְקוֹם בְּאוֹר מִצְוֵה זֶה אִיֵּה
אִיפֹא: ב' שֶׁלֹא יַעֲשֶׂה פֶסֶל וְלֹא יַעֲשֶׂה לוֹ אֲתֵרִים שֶׁנֶּאֱמַר לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ
פֶּסֶל וְכָל תְּמוֹנָה: ג' שֶׁלֹא לַעֲשׂוֹת ע"ג בִּידּוֹ לְאֲחֵרִים וְאִפִּי' לְבִנְעֵנִי, בַּפ' תִּשְׁא
אֱלֹהִי מִסִּכָּה לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ לְפִיכָךְ הַעוֹשֶׂה ע"ג בִּידּוֹ לַעֲצֻמוֹ לִזְקָה שְׁתִּים:
שלא

וְלֹא מֵאִנּוּסָתוֹ יִשָּׂא תַּחַת אֲשֶׁר עָנָה.
 וְלֹא יִפְתָּה בְּפִיהוּ. בְּמַהֲרָה בְּסֶפֶף חֲמִשִּׁים יִמְהַרְגָּה.
 וְלֹא הִסְטָה מֵאִשָּׁה. בְּמִים הַמְּאָרִים הִכְהִין יִשְׁקָנָה.
 וְחִלּוּץ הַנֶּעֱלָה. בְּמוֹעֲצוֹת וְדַעַת. כִּי לֹא יִבְמָנָה.
 וְלֹא הִתִּיבָם לְאִשֶּׁת אַחִיהָ הַמֵּת. וְלֹא יִגְרַע מִנִּחְלָתָהּ.
 וְלֹא אֶנְקָה תִּכְתּוּב. לְגִרְשָׁה אִשֶּׁת מִדְּנִים. וְגִדְּלָה שְׁנֵי אֶתְנָה.
 וְלֹא לְהִכְרִית זֶרַע עִמָּלֶק. לְמַחֲוֹתָם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם.
 וְלֹא הָעִמְלָמִי הָזֶה. בְּמַעֲשָׂיו לְזִכּוֹר. כִּצְאָתָהּ מִמִּצְרַיִם.
 וְלֹא יִגְשֶׁשׁ לְכַנְעָנִים. שְׁוֹנָאֵי שְׁמִי וְאוֹיְבֵי נַפְשׁוֹתֵיכֶם.
 וְלֹא כִנְעָנִי עֶבֶד עֲבָדִים לְעוֹלָם. וְלִכְנִיכֶם אַחֲרֵיכֶם.

ציונים

שם רע על בתולת ישראל כו' : ר"ל לישראל אונס את אנוסתו שנאמר
 ולו תהיה לאשה תחת אשר ענה, חיוב שתיהן לענין מלקות וקנס בזמן
 הבית שהיו דנין דיני קנסות ולענין שתשב תחת בעלה ולא יוכל המוציא
 שם רע לגרשה ושישאנה נוהג בכ"מ : ר"ל לדון במפתח בחמשים כסף
 ובשאר דיניו, כפ' משפטים וכי יפתה איש בתולה כו', חיובה לב"ד
 הסמוכין בארץ ישראל שדיני דיני קנסות ועקר באור שלשתן בס' כתובות
 פ' אלו נערות ופ' נערה שנתפתתה, הר"מ פירשן בס' נשים ה' נערה
 בתולה מפ"א ואילך : ר"ל לעשות לסוטה כפי האמור בפ' נשא, ועשה
 לה הכהן את כל התורה הזאת, וחיובה לזכרים בזמן הבית ואין משקין את
 הסוטה אלא בב"ד של שבעים, סוטה, ר"מ בס' נשים ה' סוטה מפ"א
 ואילך : ר"ל לחלוץ, כפ' תצא וחלצה נעלו מעל רגלו : ר"ל לייבם
 אשת אחיו מאביו כשמת בלא זרע, כי ישבו אחים יחדיו כו', חיוב שתיהן
 לזכרים בכל מקום וזמן, יבמות, הר"מ בס' נשים הל' יבומה מפ"א ואילך :
 ר"ל לגרש האשה אם לא תמצא חן בעיניו באגרת שבוקין וגט פטורין
 שנאמר והיה אם לא תמצא חן בעיניו כו', חיובה לזכר כגרש לאשתו בכל
 מקום וזמן גטין, הר"מ בס' נשים הל' גירושין : ר"ל להכרית זרע ע"ל,
 כפ' תצא מזה תמחה את זכר עמלק מתחת השמים : ר"ל לזכור המעשה
 הרע שעשה לנו ע"ל שנאמר וזכור את אשר עשה לך עמלק כו', חיוב
 שתי מצות אלו לזכרים בכ"מ וזמן, סנהדרין פ' כ"ג, הר"מ בס' שופטים
 הל' מלכית וסלחמותיהם : ר"ל ליגוש לכנענים, כפ' ראה את הנכרי
 חנוש, חיובה בא"י ובכל בקום שהם בכ"ז, ובאורה בספרי, הר"מ ס'
 משפטים ה' מלוה ולוה פ"א : ר"ל לעבוד בעבד כנעני לעולם, כפ'
 כהר והתנחלתם אותם כו', חיובה לכל בכל מקום וזמן, קדושין גטין, ר"מ

כתר תורה

וכו ישיבו העבוס למסכן, וישב בשלמתו וברכה.
וכו לנגזר להשיב בספו, והעשק אשר גזלוהו.
וכו אבדה השיב במצאה, או לעת ידרשוהו.
וכו תשחרר עבדך העברי, והעבריה, עבדוה ישש
שנים.

רל שאנה לאשה, או תיעדנה כמשפט, לאחר הבנים.
רלא אמה העבריה, תנו לה פדיון מעבודתכם.
רלב אשה תקחו, או תרבו, בברכתי אתכם.
רלג תארוסוה בדרךים שלשה, בנאכם, בשטרכם,
ובכספכם.

רלד שם רע הוצאתם לבתוליה, עולם תישב תחתיכם.

ציונים

חטא חיובה לכל בכ"מ זמן, ובאורה בערכין פ' ישבערכין ב"מ פ' א"מ
שבת פ' כמה אשה, ספרא, הר"מ פ' המדע ה' דעות פ' ששי: רבן להשיב
המשכון בעת שהבעלים צריכין לו, בפ' תצא השב תשיב לו את העבוס
כו', חיובה לכל בכ"מ זמן, ובאורה במציעא פ' המקבל ובמכילתא,
הר"מ ב"מ משפטים ה' מלוה ולוה פ"ג: רבן להשיב את הגולה, בפ' ויקרא
והשיב את הגולה אשר גול כו' חיובה לכל בכ"מ זמן מכות פרק הלוקין
בכורות פרק שני מציעא פ' המקבל, ב"ק פרק הגזול, הר"מ ב"מ נזיקין ה'
גולה פ"א: רבן להשיב האבדה, בפ' תצא לא תראה את שור אחיך כו'
חיובה לכל בכ"מ זמן ועקר באורה בכ"מ פ' אלו מצואות ובספרא ובספרי
ובמכילתא, הר"מ בספר נזיקין ה' גנבה ואבדה פ' י"א: רבן לשחרר
עבד ואמה העברים, בפ' משפטים כי תקנה עבד עברי כו': רל לישראל
אמה העבריה לעצמו או לבנו שנאמר, אשר לא יעדה, ובתיב ואם לבנו
ייעדנה כמשפט הבנות יעשה לה: רל לא לפדות אמה העבריה שנאמר
והפדה, חיוב שלש מצות אלו בזמן שהיובל נוהג ובאורן בקדו' פ"א ובספרי
הר"מ ב"מ קנין ה' עבדים מפ"א ואילך: רל לקחת אשה, בפ' בראשית
ויכרך אותם אלהים ויאמר להם אלהים פרו ורבו כו', חיובה לזכרים בכ"מ
זמן ועקר באורה ביבמות הר"מ ב"מ נשים הלכות אישות מפ"א ואילך:
רל לארס אשה, לקדשה באחת מג' דרכים, בפ' תצא כי יקח איש
אשה, חיובה לכל בכ"מ זמן ועקרה בקדושין פ"א ר"מ ה' אישות מפ"א
ואילך: רל לישראל שם רע עם אשתו כל ימיו שנאמר כי הוציא

כתר תורה כא

וטו ועזוב לחמור שונאך במשא, ועמו יחד תפרקה.
 וזו להקים ולטעון, המשא לעיפה, נופלת בדרך.
 ויח שעורים לצדק, במשקל, במדה, בדת וכדרך.
 ויט מלוח לא, לעני עפה, ומכבודו, לאביונים.
 וכ רבות כסף, הישך נשך לשבעת העמים, הנבענים.
 וכא יום נשלים, ישלים לשכיר יום בעבודתו.
 וכב משכיר, כי יבצור, לאכול לא יבצר, עת עבודתו.
 וכג צדקה פזר לאחיו לעניה, די ברכתך.
 וכד ונדרי להפר, ולקים ככל היוצא משפתיך.
 וכה תוכחתך לבקרים תהיה, לעמיתך ואוהבך.

ציונים

משפטים ה' נחלות ספ' א' והלאה: רמז לפרוק המשא מעל בהמת
 חברו, כפ' משפטים כי תראה חמור שונאך רובץ תחת משאו וחדלת
 מעזוב לו עזוב תעזוב עמו: ריז לטעון המשא ולהקימה על בהמת חברו,
 בפרשת תצא לא תראה את חמור אחיך או כו' חיוב שתיהן לכל בכל
 מקום וזמן, ובאור שתיהן במציעא פרק אלו מציאות, והר"ם פירשן בספר
 גזיקין הלכות רוצח ושמירת נפש פ' י"ג: ריח לצדק המאונים עם
 המשקלות והמדות כפ' קדושים מאזני צדק אבני צדק איפת צדק והין
 צדק יהיה לכם, חיובה לכל בכל מקום וזמן, באורה בכיצעא פ' איוהו נשך
 כ"ב פ' המוכר את הספינה ספרי, הר"ם בס' גזיקין ה' גנבה פ' שמיני:
 ריט להלוות לעניים, כפ' משפטים אם כסף תלוה את עמי אז העני עמך
 ואם זה חובם, חיובה לכל בכ"ם וזמן, מכלתא מצינא פ' איוהו נשך,
 הר"ם בס' משפטים הל' מלוה ולוה פ' א': רב להלות לבנענים ברבית
 לגכרי תשיך (בא"י) וחיובה כנ"ל, ובאורה בספרי ובאיוהו נשך ר"ם פ"ה
 שם: רכא ליתן שכר שכיר בזמן ביומו תתן שכרו כו' חיובה לכל בכ"ם
 וזמן, באורה במציעא פרק המקבל ר"ם ס' משפטים ה' שכירות פ' י"א:
 רכב להיות השכיר אוכל בזמן השכירות שנאמר כי תבא בכרם רעך כו',
 חיובה לכל בכ"ם וזמן, כ"ם פ' השואל, ר"ם פ' י"ב ממקום הנזכר:
 רכג ליתן צדקה לעניים כפ' ראה כי פתוח תפתח את ירך לו כו', חיובה
 לכל בכ"ם וזמן כתובות פ' אעפ"י, גטין פ' הנזקין, ספרי כ"ב פ"א הר"ם
 בס' זרעים הל' מתנות עניים פ' ו': רכד לדון בהפדת נדרים ככל הדינים
 האמורים פ' מנות וידבר משה אל ראשי המטות כו', חיובה לזכרים בכ"ם
 וזמן, שבועות, נדרים, ספרי, הר"ם בספר הפלאה הל' נדרים פרק י"ב:
 רכה להוכיח החוטא כפ' קדושים הוכח חוכיח את עמיתך ולא תשא עליו

בתר תורה

- וז אֶלֶף עֶסְקוּ רָע, יוֹעֵד בְּבַעְלֵיו, וּבָדַת יַעֲלוֹהוּ.
 וז לְשָׁדוֹת גְּבָעוֹה, בִּישָׁן וְרָגֵל, בְּמִיטָב יִשָּׁם.
 וז פְּתִיחַת הַבּוֹר, וּבְרִיתָהּ, יִסְמַךְ הַנּוֹפֵל בָּהּ, וַיְהוּלָם.
 וז יִקְדָּתָם אֵשׁ, שְׁלֵמוֹ בְּמִיטָב, בְּנֶאֱכָר גְּדִישׁ וְקָמָה.
 וז מְקַחְכֶּם, וּמְכִירְתָּם, תִּנָּקָה מֵאֲנָאָה נְרָשָׁמָה.
 וזא לְטוֹעֵן וְנִטְעֵן, הִבִּיאוּ עֵצָה, עֲשׂוּ פְדִירָה.
 וזב אוֹמֵן בְּשִׁכְרוֹ, יִשָּׁבַע, לֹא פָשַׁע וְרָמְיָה.
 וזג הַשּׂוֹאֵל יִשְׁלַם לְאִנְסוֹ, אֵף כִּי אֵין פָּשַׁע.
 וזד בְּחֻצֵּי שוּמֵר, לְאֵלֵהֶם יִקְרַב אִם לֹא שְׁלַח יָדֵי רָשָׁע.
 וזו יִרְשָׁתְכֶם לְזֶרְעְכֶם, וְלֹאִין בֵּן לְבָנוֹת תִּחְדָּקוּהָ.

ציונים

ספר שופטים הלכות סנהדרין פט"ו: ר"ן לדון בנזקי השוורים הנקראים אלפים, בפרשת משפטים וכי יגוף שור איש את שור רעהו כו': ר"ן לדון בנזקי הבער, כי יבער איש שדה או כרם ושלה את בעירה ובער בשדה אחר כו': ר"ח לדון בנזקי הבור שנאמר וכי יפתח איש בור או כי יכרה איש בור ולא יכסנו ונפל שמה כו': ר"ח לדון בדיני האש שנאמר כי תצא אש ומצאה קוצים ונאכל כו' וחיוב ארבעתן לענין קנסות ונזק מאינו מצוי הוא לדיינין הסמוכין בא"י ולענין נזק המצוי חיובו בכ"מ וזמן, ובאור הד' מצות אלו בבא קמא הר"ם ספר נזיקין הלכות נזקי ממון מפ"א והלאה: ר"י לדון בדיני מקח וממכר, בפרשת בהר וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך אל תונו איש את אחיו, ובאור מצוה זו בקדושין פ"ק ובבא בתרא ועקרו בכ"מ הר"ם בספר קנין הלכות מכירה מפ"א ואילך: ר"א לדון בדיני טוען ונטען בפרשת משפטים על כל דבר פשע על שור על חמור כו', ובאורה בפ"ק דמציעא ופ"ב דכחובות ובשכונות פרק שכונות הדיינין ובמכילתא הר"ם בס' קנין הל' טוען ונטען מפ"א ואילך: ר"ב פירוש שנותנים לו כלים לעשו, בשכרו כלומר לדון בדיני נושא שכר והשוכר, שנאמר כי יתן איש אל רעהו חמור או שור או שה וכל בהמה לשמור כו': ר"ג לדון בדיני השואל שנאמר וכי ישאל איש מעם רעהו ונשכר כו': ר"ד לדון בדיני שומר הנם, כי יתן איש אל רעהו כסף או כלים לשמור כו' באור מצות הללו בכ"מ הר"ם בס' משפטים הל' שאלה ופקדון מפרק א' ואילך: ר"ח לדון בדיני ירושות ונחלות, בפרשת פנחס ואל בני ישראל תדבר לאמר איש כי ימות ובן אין לו כו', חיוב שש מצות אלו לכל דיון בכ"מ וזמן ב"ב פ' יש נוחלין ופ' מי שמת הר"ם בספר משפטים

קצו יציאתך התקן במלחמה מחוץ למחנה הנהו.
 קצח ומכה וחבורה בחברה, בקסף ממחלה תפדהו.
 קצט עין משחת, לאיש משחית כהונתו, ועליו תתלוהו.
 י שרפה לאיש זמה, הבעירו הפתילה, ומקרבתכם
 תבערוהו.

יא הרג ואבד, לאבדו דרך, היו בחרב דגים.
 יב חנק לנואפי חסרי לב, זרים בין הבנים.
 יג סקלו באבנים, את המזידים, תורתם הפרו.
 יד דמים לגנב, שנים, ארבעה וחמשה, כדת יגזרו.
 יה לקבור הנער, ביום ההוא, ואך לכבודו תתינוהו.

ציונים

לחפור ולכסות מקום יציאתו, בפרשת תצא ויתר תהיה לך על אונך
 והיה בשבתך כו': קצו להתקין מקום יציאה חוץ למחנה שנאמר
 ויד תהיה לך מחוץ למחנה כו', וחיוב שתי מצות הללו לאנשי
 מחנה ישראל חלוצי צבא בא"י ובאורן בכרכות פ' מי שמתו ועקרן
 בספרי הר"מ ספר שופטים הלכות מלכים ומלחמותיהם כוף פ"ו:
 קצח להיות החובל בחברו משלם ממון, בפרשת משפטים וכי יריבון
 אנשים והכה איש את רעהו כו', חיובה לב"ד של ג' הסמוכין בא"י
 גשין פרק הנוסין והעקר בב"ק פרק החובל הר"מ ספר נזיקין הלכות
 חובל ומזיק פ"א, וכל אלו הדינים בענין הסנהדרין בימי ייחוד:
 קצט לתלות מומתי ב"ד, כפ' תצא וכי יהיה באיש חטא משפט מות
 והומת ותלית אותו על עץ, סוף ע"ג, סוטה פרק היה נוטל סנהדרין
 פ' נגמר הדין, ספרי ר"מ ספר שופטים הל' סנהדרין פט"ו: ר' להיות
 ב"ד שורפין החייב שריפה, בפרשת קדושים באש ישרפו אותו ואתהן:
 ר"א להיות ב"ד הורגין בסיוף החייב הריגה, בפרשת משפטים נקום
 ינקם: ר"ב להיות ב"ד ממיתין בחנק החייב חנק, בפרשת קדושים
 מות יומת הנואף והנואפת: ר"ג להיות ב"ד סוקלין באבנים את החייב
 סקילה, בפרשת תצא וסקלתם אותם באבנים ומתו, חיוב חמש מצות
 אלו לסנהדרין בא"י שהיו דנין דיני נפשות, ובאורן בסנהדרין והעקר
 בפרק ד' מיתות הר"מ ס' שופטים הל' סנהדרין פ"ד: ר"ד לרדן בדיני
 הגנב במיתה או בתשלומין שהם הדמים, בפרשת משפטים וגונב איש
 ומכרו כו' וכתוב כי יגנוב איש שור או שה וטבחיו כו', חיובה לנסמכין
 בא"י באורה בב"ק ובב"מ, ר"מ ספר נזיקין הלכות גנבה מפ"א ואילך:
 ר"ה לקבור מתים, בפרשת תצא כי קבור תקברנו ביום ההוא, חיובה לכל
 בכל מקום וזמן, ובאורה סוף ע"ג סנהדרין פרק נגמר הדין, ספרי ר"מ

בתר תורה

קפח רוצח בשגגה יגלה, ויצל מיד גואל הדם.
 קפט בנפש הרודף, אף יצל הנרדף, מחמת גבר.
 קצ ערוף עגלה, ללא נודע, המפיל חלל דקבר.
 קצא יפיפיה חשקתם, בדת תעשו, בצאתכם למלחמה.
 קצב משוח מלחמה, ידבר, בקרבכם אל המלחמה.
 קצג למלחמה נפשכם אותה, לשלום תקראו בתחלה.
 קצד שונאי שבעת העמים, תצמיתו, ותהיו תהלה.
 קצה נדחת עיר ארצכם, תהרסיה ולא תבנוה.
 קצו אזניכם למלחמה, גם יתד יקח, וכצאתכם תבסוה.

ציונים

הרשע כו' חיובה לב"ד הסמוכין בא"י סוף מכות הר"מ הל' סנהדרין פט"ו: קפח להגלות הרוצח בשגגה בפרשת מסעי והצילו העדה את הרוצח כו', חיובה בא"י בזמן שיושבין על אדמתן לכל בית דין, מכות פרק הגולין ספרי הר"מ ספר גזיקין הל' רוצח פ"ה: קפט להציל הנרדף אף בנפשו של רודף בפרשת תצא כי ינצו אנשים כו', חיובה לכל בכ"מ וזמן סנהדרין פרק בן סורר ספרי הר"מ ספר גזיקין הלכות רוצח פ"א: קצ לערוף עגלה בנחל איתן אם נמצא הרוג נופל בארץ ולא נודע מי הכהו, בפרשת שופטים כי ימצא חלל כו', חיובה לוקני העיר הקרובה אל החלל בזמן שיש בית דין הגדול בירושלים ובאורה סוטה פ' עגלה ערופה ובספרי ר"מ ספר גזיקין הלכות רוצח פ"ט: קצא לעשות ליפת תואר כדן האמור בפרשת כי תצא, חיובה לזכרים היוצאים למלחמה בזמן שיושבין על אדמתן, קדושין פרק קמא, ספרי, ר"מ ספר שופטים הלכות מלכים ומלחמותיהם פ"ח: קצב למשוח כהן למלחמה, בפרשת שופטים והיה בקרבכם אל המלחמה ונגש הכהן כו', ובאורה בסוטה פ' משוח מלחמה הר"מ בספר שופטים הלכות מלכים ומלחמותיהם פ"ו: קצג לעשות במלחמת הרשות כמו שכתוב בה שנאמר כי תקרב אל עיר להלחם עליה וקראת אליה לשלום כו', ובאורה בספרי ופרק משוח מלחמה הר"מ פ"ו שם: קצד להחרים שבעת העמים בפ' ואתחנן כי יביאך ה' אלהיך אל הארץ אשר אתה בא שמה לרשתה ונשל גוים רבים כו', חיובה היה לצבור ישראל וסלך בא"י: קצה לעשות לעיר הנדחת כדן האמור בפרשת ראה שנאמר הכה תכה את יושבי העיר ההיא כו' חיוב ד' מצות אלו לזכרים כי הם הנלחמים וארבעתם מהמצות המוטלות על הצבור והמלך בזמן שהיו ישראל על אדמתן ויש להן ב"ד הגדול שדנין עיר הנדחת, סנהדרין ספרי הר"מ בספר המדע הלכות ע"ג פ"ד: קצו להתקין יתד על כליו לחפור

קפ שופטים וְשֹׁטְרִים, בְּעָרֵי יִשְׂרָאֵל לְשָׁפוֹט אוֹתָם.
 קפא לְרִבִּים לְהַטּוֹת הַמִּשְׁפָּט. בְּדָבָר קָטָן וְגָדוֹל.
 קפב שָׁמוֹעַ תִּשְׁמָעוּ. תּוֹרַת בֵּית־דִּין הַגָּדוֹל.
 קפג יֵשׁוּ בְּעַלֵּי הַדִּין, לְשׁוֹפְטֵיהֶם, בְּעִמְדָם לַמִּשְׁפָּט.
 קפד מִזְמַת עַדִּי רָשָׁע, בְּרֹאשׁם תּוֹשֵׁב בְּדַת וּבַמִּשְׁפָּט.
 קפה וַיִּחַקְרוּ בְּעֵדוּתָם, וַיִּדְרֹשׁוּ בִּשְׁאֵלָתָם, הָאֱמֶת יִגִּדוּ.
 קפו עֵדוּת יִדְעֶתֶם, לְזִכּוּת וּלְחֻבָּה, לְמִידְעֵיכֶם תִּגִּדוּ.
 קפז לְהַלְקוֹת בְּדִי רִשְׁעָתוֹ, אֶת הָרָשָׁע בְּאָדָם.

ציונים

בפרשת מסעי צו את בני ישראל ונתנו ללוים מנחלת אחוזתם ערים לשבת כו', חיוב שחי מצות אלו לכל ישראל בזמן שהם שרוין על אדמתן, ובאורה במכות, ובערכין פ' כשם ושם העקר ובספרי הר"מ ספר זרעים הלכות שמיטה ויובל פי"ג: קפ למנות שופטים ושוטרים בכל קהל ישראל שנא' שופטים ושוטרים תהן לך כו', חיובה על הצבור בא"י להעמיד סנהדרין גדולה וקטנה ובית דין של שלשה, ובאורה במכות, ובסנהדרין ובספרי ר"מ ספר שופטים הלכות סנהדרין פ"א: קפא לנשות אחרי רבים אם תהיה מחלוקת בדינין בין הסנהדרין או כל ב"ד שיהיה, בפרשת משפטים אחרי רבים להטות וחיובה לכל בכל מקום וזמן ובאורה במקומות הנזכרים ר"מ פ"ה שם במקום הנזכר: קפב לשמוע מכל בית דין הגדול שיעמדו להם לישראל, בפרשת שופטים ע"פ התירה אשר יורוך ועל המשפט אשר יאמרו לך תעשה, חיובה לכל בזמן שיש ב"ד (כא"י) סוף סנהדרין ספרי הר"מ שם הל' ממרים פ"א: קפג להשוות הבעלי דין בשעה שעומדין בדין בפרשת קדושים בצדק תשפוט את עמיתך, חיובה לכל דיין הדן בכל מקום וזמן, יבמות פרק נושאין, מכות פ"א, שבועות פ' שבועת העדות, ספרא ר"מ שם הלכות סנהדרין פכ"א: קפד לעשות לעדים וזמין כמו שזממו לעשות. בפרשת שופטים ועשיתם לו כאשר זמם לעשות לאחיו כו', חיובה לבית דין הסמוך בא"י, כיכות פ"א סנהדרין פ' ז"ב מכילתא ר"מ שם הלכות עדות פי"ח: קפה לדרוש ולחקור העדים, בפרשת ראה ודרשת וחקרת ושאלת היטב כו', חיובה לכל דיין בכל מקום, פרקי אבות, סנהדרין פרק אחד דיני ממונות והעקר בפרק היו בודקין הר"מ שם: קפז להעיד בב"ד למי שיש לו עדות, בפרשת ויקרא ונפש כי תחטא ושכעה קול אלה והוא עד כו', חיובה לזכרים שהם בתורת עדות, סנהדרין פרק אד"מ ופרק היו בודקין והעקר בשבועות פ' שבועת העדות ר"מ שם הל' עדות פי"ח: קפז להלקות את המחויב מלקות, בפרשת תצא והיה אם בן הכות הרשע

כתר תורה

- קעא תתענו בעשור לחדש הזה, בחמשה ענוים
לנפשותיכם.
- קעב עשירי הזה תשבותי, ובתשובה ארצה לכפר
עונותיכם.
- קעג לולב ועבות, הדר וערבות, בחמשה עשר לחדש.
- קעד בפסכות תשבו שבועת ימים, וזכר לענני קדש.
- קעה נוח מעבדה, בראשון לחג הזה לקדשו בשבתון.
- קעו יעצר ממלאכה, חג העצרת, ביום השמיני שבתון.
- קעז מעקה לגנות עשו, ולהרחיק הנזק ממושבתיכם.
- קעח ערי מקלט לשונג תכינו, ותסקרו מסלותיכם.
- קעט לקוים ערים מאחזתכם תתנו, ומגרש סביבותם.

ציונים

לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו יום תרועה יהיה לכם, חיובה לזכרים
ובאורה במסכת ר"ה הלכות שופר פ"א: קעא להתענות ביוה"כ,
בפרשת אמור אך בעשור לחדש השביעי הזה יוה"כ הוא ועניתם את
נפשותיכם והקרבחם אשה לה': קעב לשבות בעשירי הזה שהוא
יוה"כ שנאמר שבת שבתון הוא לכם, וחיוב ב' מצות אלו לכל הן
בכ"מ וזמן ובאורן ביומא ועקרון פ' יוה"כ ר"מ שם הל' שביתת עשור
מפ"א ואילך: קעג ליטול לולב בראשון של חג שנאמר ולקחתם
לכם ביום הראשון פרי עץ הדר כו': קעד לישב בסוכה שבועת
ימי החג שנאמר בסוכות תשבו שבועת ימים כו' וחיוב שתי מצות
אלו לזכרים ובאורן בסוכה ר"מ שם הל' סוכה ולולב: קעה לנוח
ולשבות ביום הראשון של חג הסוכות: קעז לשבות בשמיני עצרת
שנאמר אך בחמשה עשר כו' ביום הראשון שבתון וביום השמיני
שבתון, וחיוב שתי מצות אלו לכל בכל מקום וזמן ובאורן במסכת
יו"ט ר"מ שם הל' שביתת יו"ט פ"א: קעז לעשות מעקה בפ' תצא
כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך ולא תשים דמים בביתך כי
יפול הנופל ממנו, חיובה לכל בכ"מ וזמן, חולין פ' ראשית הגז, סוכה
פ"א מ"ק פ"א ע"ז פרק אין מעמידין ב"ב פרק המוכר את הבית ושם
העקר, ספרי, ספרא, הר"מ בספר נזיקין ה' רוצח ושמירת נפש פי"א:
קעח להכין שש ערי מקלט כדי שתהיינה מוכנות למכה נפש בשגגה
ושיתקנו הדרך אליהם בפרשת שופטים שלש ערים תבדיל לך כו'
ועוד שלש הבדיל יהושע, חיובה בא"י ובאורה מכות פרק הגולין,
ספרי, הר"מ ספר נזיקין שם פ"ח: קעט לתת ללוים ערים לשבת,
בפרשת

כתר תורה יח

קסב אָכּוּל בַּלַּיְלָה מִצָּה, בְּרֵאשׁוֹן לַשַּׁבָּעַת הַיָּמִים.
 קסג פֶּסַח לַחֹג שְׁבַעָה, וְאֵךְ בַּיּוֹם הָרֵאשׁוֹן תִּשְׁבּוּתוֹ.
 קסד קִרְאוּ עֲצָרָה, בַּשְּׁבִיעִי לַחֹג הַזֶּה וּמִמָּלְאָכָה תִּשְׁבּוּתוֹ
 קסה דַּבְּרוּ וְסִפְרוּ בִּיצִיאַת מִצְרַיִם בַּלַּיִל פֶּסַח.
 קסו עֲמֹר יִסְפֹּר שְׁבַעָה שְׁבוּעוֹת, מִמָּחֳרַת הַפֶּסַח.
 קסז וּבַעֲרוּ הַחֲמִין בְּעֶרְב־הַפֶּסַח מִהַבֹּתִים וּמִהַמָּחֳבוֹאוֹת.
 קסח נְתִינַת הַתּוֹרָה, בַּשְּׁלִישִׁי, בַּשְּׁשִׁי, תַּחֲנוּ לַשְּׁבוּעוֹת.

ליום שרישי

קסט אַחַד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי, תִּשְׁבּוּתוֹ, בַּתְּשׁוּבַת הַשָּׁנָה.
 קע בַּשּׁוֹפָר תִּמְלִיכוֹנִי, וְתִזְכְּרוּ בַּתְּרוּעָה בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה.

ציונים

לכל הן בכל מקום ובכל זמן ועקר באורה בשבת, הר"מ בס' זמנים
 הלכות שבת מפ"א ואילך : קסב לאכול מצה בליל פסח שהוא ט"ו
 בניסן, בפרשת בא בראשון ב"ד יום לחדש בערב תאכלו מצות
 וכו' : קסג לשבות ביום הא' של פסח, ביום הראשון מקרא קדש יהיה
 לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו : קסד קרא מקרא קודש לשבות
 ביום הו' של פסח שנ' וביום השביעי מקרא קודש יהיה לכם כל
 מלאכת עבודה לא תעשו : קסה לדבר ולספר ביציאת מצרים בליל
 פסח שנא' והגדת לבנך וכו', וחייב ארבעתן לכל הוא בכל מקום וזמן
 באורה סוף פסחים ר"מ פ"ו ממקום הנזכר : קסו לספור ספירת העומר
 ממחרת הפסח בפ' אמור וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הכיאתם וכו',
 חיוכה לזכרים בכ"ס זמן מנחות פ' ר' ישמעאל הר"מ בס' עבודה הל'
 תמידין ומוספין סוף פ"ז : קסז לבער החמץ בערב הפסח שנא' בפ'
 בא אך ביום הראשון תשביתו שאור מבתיכם חיוכה לכל בכ"ס ובכל
 זמן, ובאורה בפסחים פ"א, והר"מ פירשה בס' זמנים הלכות חמץ
 ומצה מפ"ב והלאה : קסח לשבות בחג השבועות שבו נתנה התורה,
 בפ' אסור וקראתם בעצם היום הזה מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת
 עבודה לא תעשו חקת עולם בכל מושבותיכם לדורותיכם :
 קסט לשבות באחד לחדש השביעי שנאמר דבר אל בני ישראל לאמר
 בחדש השביעי באחד לחדש יהיה לכם שבתון זכרון תרועה מקרא
 קדש, וחייב שתי מצות אלו לכל הם בכל מקום וזמן, ובאזון במס' יו"ט
 ר"מ ס' זמנים הל' שביתת יו"ט מפ"א ואילך : קע לשמוע קול שופר
 נר"ה, בפרשת פנחס ובחדש השביעי באחד לחדש מקרא קדש יהיה
 לכם

כתר תורה

קנג אם תִּשְׁלַח, לְמַעַן יֵטֵב לָךְ לְפָדְתִּיךָ.
 קנד לְשִׁחוּט בְּהֶמָּה, חַיָּה, וְעוֹף, בְּאֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ.
 קנה הַבְּסוּי בַּחַיָּה וְעוֹף, הַזֹּהֲרָתִי בַּעֲפָר לַבְּסוֹת.
 קנו יִבְדְּקוּ מִטִּמְאָ לְטָהוֹר, בְּסִמְנֵי עוֹפוֹת לַנְּסוֹת.
 קנז (כדגים) בְּאֶסְרוֹף דָּגִים, תִּבְדִּילוּ מִטִּמְאָ לְטָהוֹר בְּסִמְנֵים.
 קנח אֲרֶבֶה בַּחֲגָבִים הוֹלְכֵי אֶרֶבָּע, הֵלֵא מְצוּיָנִים.
 קנט לַבְּהֶמָּה וְלַחַיָּה, אוֹתוֹת הוֹשֵׁמוֹ, בְּאֵלֶּה הַדְּבָרִים.
 קס קִדֵּשׁ הַשַּׁבָּת, בְּבוֹאוֹ וַיֵּצֵאתוּ בְּקִדּוּשׁ דְּבָרִים.
 קסא נוֹחַד בַּשַּׁבָּת, תָּשִׁיב רוּחְךָ, מִשְׁשֶׁת יָמִים.

ציונים

המדע הלכות יסודי התורה פ"ח ופ"ט: קנג לשלח האם מקן צפור ולקחת
 הכנים בפ' תצא כי יקרא קן צפור כו' חיובה לכל בכל מקום וזמן ובאורה
 בחולין פ' שלוח הקן, הר"מ בס' קדושה הל' שחיטה פי"ג: קנד לשחוט
 מי שרוצה לאכול בשר בהמה חיה ועוף, בפ' ראה וזבחתי מ בקר
 ומצאנך כאשר צויתך, חיובה לכל בכמו"ז, חולין פ"א ב' הר"מ שם פ"א:
 קנה לבסות דם חיה ועוף אחר שחיטה, בפ' אחרי ואיש איש מבית
 ישראל וזמן הגר הגר בתוכם אשר יצוד צוד חיה כו', חיובה לכל
 בכל מקום וזמן, ובאורה בחולין פרק כסוי הדם, הרמב"ם בפרק
 י"ד ממקום הנזכר: קנז לבדוק בסימני העוף להבדיל בין הטמא
 לטהור שנאמר בפ' ראה כל צפור טהורה תאכלו, סימני עוף טהור לא
 נתפרשו בתורה רק מנה הכתוב מינים הטמאים בלבד ושאר מיני העוף
 מותרים והמינים האסורים הם כ"ד. כל מי שבקי בהם אוכל עוף שאינו
 מהם ומי שאינו בקי בהם בודק בסימנים שנתנו החכמים: קנז לבדוק
 בסימני דגים להבדיל בין טמא לטהור, בפ' שמיני את זה תאכלו
 מכל אשר במים כל אשר לו סנפיר וקשקשת במים בימים ובנחלים אותם
 תאכלו: קנח לבדוק בסימני ארבה שהם החגבים שנאמר אך את זה
 תאכלו מכל שרץ העוף ההולך על ארבע אשר לו כרעים ממעל לרגליו
 כו': קנט לבדוק בסימני בהמה וחיה שנאמר זאת החיה אשר תאכלו
 מכל הבהמה כו', וחיוב ארבעתן לכל הוא ובכל מקום וזמן, ובאורן
 בבכורות ועקרון בחולין פ' אלו טריפות ובספרי, והר"ם פירשן בס'
 קדושה הלכות מאכלות אסורות פ"א: קס לקדש את יום השבת
 בדברים, שנאמר זכור את יום השבת לקדשו, ובאורה ברכות פ' מי שמתן,
 ובגזיר פ"א, ובשבעות פ"ג והעקר בפסחים פ' ע"פ, ובמכילתא, הר"מ
 ס' זמנים הלכות שבת פכ"ט: קסא לנוח ולשבות ביום השביעי, בפ'
 משפטים ששת ימים תעשה מעשיך וכו' וחיוב שתי מצות אלו
 לכל

קכה אֲנִי־תִּזְכֹּר אֶזְכֹּר, וְצַפְרִים, חַיִּים, לְמִצְרָע בְּמַהְרֹו.
קמז גִּזְרֵי יִגְדֵּל פָּרַע שְׁעַר רֹאשׁוֹ, כֹּל יְמֵי גִזְרוֹ.
קמז (כגדל) פְּגַדְחוֹ בְּמִלּוֹאוֹ, יִמְלֵא בְּקִרְבָּנוֹת, וְגַם
בְּטִמְאָתוֹ.

קמח יִשִּׁישׁ יִכְבֹּד, אֶף זָקֵן שֶׁקֵּנָה חֲכָמָתוֹ.
קמט יֵרָא בְּנֵי הוֹרִיָּה, אֶת אֲבִיָּה וְאִמָּה.
קנ הוֹרִיָּה אֵלֶּה פִּיָּה, לְמַעַן יֵאָרִיכוֹן יָמֶיהָ.
קנא וּמִלֵּךְ תִּמְנֹו בְּאַרְצָכֶם, אֲזַרְח מִקֶּרֶב אֲחֵיכֶם.
קנב הַנְּבוֹאָה תִּשְׁמְעוּ וְתִקְשְׁבוּ בְּקוֹל הַהוֹקֵם מֵאֲלֹהֵיכֶם.

צִיּוֹנִים

בדברים האמורים בו שנאמר והצרוע אשר בו הנגע כו', חיובה בזמן שיש כהנים הרואים נגעים, מגילה פ"א ס"ק פ' ואלו מגלחין פסחים פ' א"ד, ערכין פ' יש בערכין תו"כ ר"מ שם שם פ"י : קמ"ה להיות המהרה מן הצרעת בין צרעת אדם בין צרעת הבית בעין ארז ואזוב ושני תולעת ושתי צפרים ומים חיים שנאמר זאת תהיה תורת המצורע ביום טהרתו כו', וחיוב שלש מצות אלו לכל בכל מקום וזמן על פי הכהנים, ובאור מצוה זו בפרק יש בערכין ובסוטה פרק היה פביא ובהאיש מקדש ובנוזר פ' ג' מינים ובנגעים ובתו"כ הר"מ שם פ"א : קמ"ו לגדל הנוזר שערן שנאמר כל ימי נדר נזרו תער לא יעבור על ראשו עד מלאת הימים כו', חיובה לכל בארץ ישראל ובחוץ לארץ כופין אותו לעלות לא"י ובאורה בסוטה פרק היה פביא והעקר בנוזר פ' ג' מינים ובספרי ר"מ ס' הפלאה הלכות נזירות פ"א : קמ"ז לגלח הנוזר על כל קרבנותיו במלאת ימי נזרו או אם נטמא בתוך ימי נזרו, בפ' נשא וכי ימות מת עליו כו', חיובה לכל בזמנה"ב ובאורה במקומות הנזכרים הר"מ שם פ"ו שם : קמ"ח לכבד החכמים וזקנים דכתיב בהם בישושים הנמה בפרשת קדושים מפני שיבה תקום והדרת פני זקן, חיובה לכל בכל מקום וזמן ובאורה בקדושין פ"ק הר"מ בס' המדע הל' ת"ת פ"ה : קמ"ט לירא מאב ואם שנאמר איש אמו ואביו תיראו : קנ לכבד לאב ואם שהם ההורים בפ' יתרו כבד את אביך ואת אמך, וחיוב שתי מצות אלו לכל ובכל מקום וזמן ובאורן בקדושין פ"ק ובספרא וענין המכה בנו הגדול במ"ק פ' אלו מגלחין ר"מ ס' שופטים ה' מסרים פ"ו : קנ"א למנות מלך, בפ' שופטים שום תשים עליך מלך חיובה לכל ישראל בכניסתן לארץ ובאורה סוטה פ' משוח, כריתות פ' שמיני ועקרה בסנהדרין פכ"ג ובספרי הר"מ בס' שופטים הל' מלכים פ"א : קנב לשמוע מכל נביא שיגיד לנו האמת שנאמר נביא מקרבך מאחריך במוני כו' חיובה לכל בכל זמן, סנהדרין פ' בתרא הר"מ בס' המדע

כתר תורה

קלו ארמון ובית המנוגע, טמא ומטמא, בארץ
אחיותכם.

קלח תמותה טמאה ומטמאה, נבלת בהמה הפלשה
לאכילתכם.

קלש עירוי הזרע, טמא ערי תשקע החמה.

קמ בפרת הטאת קטירה, כמשפט הפרה האדמה.

קכא דינה מפרש ומפלא, טומאה וטהרה ומים חיים

קכב מקואות קלאה וטומאה, תקנתי בור מים.

קכג בהתגלח המצרע ביום השביעי, יגלח כל שערהו.

קכד יפר לכל באי שער עירו, באותות להפירהו.

ציונים

בפ' י"ב מקום הנזכר: קלץ להיות בית המנוגע טמא ומטמא בפ' מצורע כי תבאו אל ארץ כנען אשר אני נותן לכם לאחווה ונתתי נגע צרעת בו' נגעים תו"כ הר"מ שם פרק י"ד ט"ו ט"ז שם: קלח להיות הנבלה שהיא התמותה מטמאה במגע ובמשא שנאמר בפרשת שמיני וכי ימות מן הבהמה בו' הולין פרק המקשה, זבחים פרק חטאת העוף, שבת פרק ר"א דמילה, עוקצין פ' אהרן, תו"כ הר"מ בספר טהרה הלכות שאר אבות הטומאה מפ"א ואילך: קלץ להיות ש"ז מטמאה, בפרשת מצורע ואיש כי תצא מטנו ש"ז ורחץ בו' נדה פרק המפלת ופרק יוצא דופן שבת פרק ר"ע יבמות פרק ד' אחין זבין פ"ב ובתו"כ הר"מ בפ"ה שם, וחייב שתים עשרה מצות הללו לכל הוא בזמן הבית: **קמ** לעשות כפרה אדומה כמשפט האמור בפרשת חקת ויקחו אליך פרה אדומה בו', היובה לצבור בזמנה"ב ועקרה כמסכת פרה הר"מ בס' טהרות הלכות פרה אדומה מפ"א ואילך: **קמא** דיני מי נדה להיזתן מטמאין לאדם טהור ומטהרין לאדם מטומאת בת כנאמר בפרשת פרה, היובה לכל בזמנה"ב, תמורה פ"א יומא פ' טרף בקלפי סוכה פרק לולב, זבחים פ"א, קדושין פ"א סוטה פרק א"ג מגילה פרק הקורא והעיקר בפרה ובתו"כ ר"מ בס' טהרה הלכות פ"א מפ"א והלאה: **קמב** להיות הטהרה מכל טומאה בשבילה במי מקוה, בפרשת מצורע ורחץ במים את כל בשרו, חיובה לכל בכל מקום ובכ"ז שרוצים להטהר, זבין, טבול יום, ועקרה במקואות ובספרי הר"מ בס' טהרה הלכות מקואות מפ"א ואילך: **קכא** להיות המצורע מגלח ביום השביעי כל שערו שנאמר והיה ביום השביעי יגלח בו' נגעים פרק בתרא, נויר פ"ב' נוירים והעקר בפרק ג' מינין ובתו"כ ר"מ בספר טהרה הלכות טומאת צרעת פי"א: **קכד** להיות המצורע ידוע וניכר לכל

ברברים

- קכט תִּיהַ כְּנֻדָּה הַנָּה, וְכִמּוֹהַ הָלֹא תִטְמָא.
- קל וְזָכָה בְּנֻדָּתָהּ, וּבִלֹּא עֵת־נֻדָּתָהּ תִּטְמָא.
- קלא הָזָב טָמֵא וּמִטְמָא גַם אֲנָשִׁים אֲחֵרִים.
- קלב לְאוֹכְלִים וּלְמַשְׁקִים, הַקָּדִים לְטוֹמְאָה הָיוּ זְהִירִים.
- קלג הַשְּׂרָצִים הַנֶּאֱמָרִים, שְׂמוֹנָה הֵם, הַטְּמֵאִים וְהַמְטֵמְאִים.
- קלד מִתִּים בְּמִנְעַ, בְּמִשְׁא, וּבִאֱהָל, יִטְמָאוּ שְׁבַעַת יָמִים.
- קלה וּמִצָּרַע טָמֵא וּמִטְמָא, בְּרֹאוֹת הַכֹּהֵן אֶת הַנֶּנֶע.
- קלו בְּבוֹשׁוֹ צִמָּר וּפְשֵׁתִים, כְּמוֹהוּ, הַבֶּגֶד הַמִּנְעַ.

צ י ל נ י ם

לאחרים בפרשת מצורע שבעת ימים תהיה בנדתה כל הנוגע בו' :
קכט להיות היולדת טמאה כנדה שנאמר אשה כי תזריע וילדה :
קל להיות הזבה טמאה ומטמאה, בפ' מצורע ואשה כי יזוב זוב
דמה ימים רבים בו' וחיוב שלש מצות אלו לכל ובכל מקום וזמן
לענין שלא ליגע בהן ושלא לבא על שום אחת מהן, ולענין טומאה
אינם כי אם בזמן הבית כאשר יתבאר : **קלא** להיות הזב טמא
ומטמא שנאמר איש כי יהיה זב מבשרו בו' באור ארבעתן במגילה
פ"א ועקרו בנדה ובזבין ובתו"כ והר"מ פירשן בספר טהרה הלכות
טמאי משכב ומושב פ"א : **קלב** להיות אוכלין ומשקין מתטמאין,
בפרשת שמיני מכל האכל אשר יאכל אשר יבא עליו מים יטמא וכל
משקה בו', בכורות פ"א יומא פרק יוה"כ, שבת, פסחים פ"א עוקצין
פרק בתרא ושם העיקר ובתו"כ, הר"מ בספר טהרה הלכות טומאת
אוכלין פ"א : **קלג** להיות שמונה שרצים טמאים שנאמר וזה לכם
הטמא בשרץ בו', חולין פרק העור והרוטב, שבת פרק שמונה שרצים,
עוקצין פרק אחרון תו"כ הר"מ בספר טהרה הלכות שאר אבות הטומאה
פרק א' : **קלד** להיות המת מטמא במגע ובמשא ובאהל שנאמר
בפרשת פרה הנוגע במת לכל נפש אדם בו' וכתוב אדם כי ימות
באוהל, חולין פרק בהמה המקשה נזיר פרק ג' מינין, שבועות פרק
ידיעות הטומאה והעקר באהלות ובספרי הר"מ ספר טהרה הלכות
טומאת מת מפרק א' והלאה : **קלה** להיות המצורע טמא ומטמא,
בפרשת תזריע אדם כי יהיה בעור בשרו בו', באורה במגלה פ"ק,
בנדה פרק בא סימן, בשבועות פ"א והעקר בנגעים ובתו"כ, הר"מ
בספר טהרה הלכות טומאת צרעת פ"א : **קלו** להיות בגד המנוגע
טמא ומטמא שנאמר והכגד כי יהיה בו' נגע צרעת בו' באורה
בנזעים פרק איזהו, שבת פרק ב"מ והעיקר בנגעים ובתו"כ, הר"מ
בפ'

כתר תורה

קט	תביעות פספס השמיטה בשנת שמטה קראתי.
קב	לשמוט לשדה צמחה הוציאה וצויתי ברכתי.
קכא	ארצכם תבור בשביעית שבתו מחריש וקציר.
קכב	רביעית לנטיעות קדש ושם תעלו הבציר.
קכג	צד השדה לעני ולגר תהיה בקמת השבלים.
קכד	ללקט הנופלות מידכם זכו אלה האמללים.
קכה	אמיר הגרגרים לעני תעזבו בענפי ברמיקם.
קכו	תפרטו בכרם כי תבצרו ענבים לענייכם.
קכז	שבת עמר בשדה לעני ולאלמנה יהיה.
קכח	תשמא ותשמא הנדה שבעת ימים בנדתה תהיה.

ציונים

בשעת הצרות ועל הקרבנות, בפרשת בהעלותך וכי תבואו מלחמה בארצכם כו', חיובה לכהנים ובאורה ברה"ש ובתענית ובספרי, ר"מ ס' זמנים הל' תעניות פ"א : קיט להשמיט אדם כל הלאותיו בשמיטה לבלתי יתבע מהמחויבים לו, בפרשת ראה וזה דבר השמיטה כו' ומדברי סופרים נוהגת אף בזמן הזה, ובאורה בגיטין פ' השולח, ובשבועות פרק כל הנשבעין מכות פ"א, ועקרה בשבועות, ר"מ ס' זרעים הל' שמיטה ויובל פ"ט : קכ להשמיט כל מה שתוציא הארץ בשביעית בפר' משפטים ושש שנים תורע את ארצך כו' חיובה לכל בא"י בזמן שיושבין על אדמתן, שביעית מכילתא ר"מ ס' זרעים הל' שמיטה ויובל פ"ד : קכא לשבות מעבודת הארץ בשביעית בפר' בהר ושבתה הארץ שבת לה' חיובה בא"י לכל בכ"ז שיושבין עליה, ובאורה בשביעית פ"א הר"מ בהל' שמיטה ויובל פ"א : קכב להיות נטע רבעי קדש, בפ' קדושי' ובישנה הרביעית יהיה כל פריו קדש הלולים לה', חיובה לכל בכז"ט בא"י ובאורה במעשר שני ועקרה בערלה פ"ב הר"מ ס' זרעים הל' נטע' ש ונטע רבעי פ"ט : קכג להניח בצד השדה פאה לעניים בקמה, בפרשת קדושים ובקצרכם את קציר ארצכם כו' : קכד כשקוצר ומאלס יניח הלקט לעניים, השבלים הנופלות בשעת הקציר, ולקט קצירך לא תלקט לעני ולגר תעזוב אותם : קכה להניח עוללות לכרם, שנאמר וכרמך לא תעולל לעני ולגר תעזוב אותם : קכז להניח הפרט הנפרט מהענבים בשעת הבציר, ופרט כרמך לא תלקט לעני ולגר תעזוב אותם : קכז להניח עומר השכחה, בפ' תצא כי תקצור קצירך בשדך כו' חיוב חמש מצות אלו לכל היא בכל זמן בא"י מה"ת וכתוץ לארץ מדרבנן ובאורן במכות פ' בתרא ועקרון בפאה ובת"כ הר"מ כס' זרעים הלכות מתנות עניים מפ"א ואילך : קכח להיות הנדה טמאה ומשמאה לאחרים

קי (שלכהן) שני חרמים בתורתך נרשמים. לכהן ולכורך הבית.

קיא ראשית גז צאנכם. בני אהרן זכו במתנה.
קיב בהמה ובחיתם. הזרוע והלחיים והקבה להם למנה.
קיג מנה ביוכל. שבע פעמים. שבתות שנים.
קיד יוכל לקדש. בשבתון ושמיטה. החמשים לשנים.
קטו מנאלתכם בל תתיאשו בכל ארץ אחותכם.
קטז מושב עיר חומה. לימים תתנו גארתכם.
קיו תקעו ביוכל. דרור לקרא לעבדיכם ולאמהותיכם.
קיה חצוצרות לקרבנות. וכל צרה לא תבא עליכם.

ציונים

פ' אחד עשר: כי לזון בדיני חרמים מהם לה' ומהם לכהן, כפ' בחקותי כל חרם קדש קדשים הוא לה', ובפרשת קרח כל חרם בישראל לך יהיה, חיובה לכל בזמן הבית, ובאורה בכ"ק פ' ברובה ובכ"מ פ' ראשון ובהזהב, סנהדרין פ"א ועקרה בערכין פ' משקלי עלי והעקר בהמקדיש שדהו, ר"מ ס' הפלאה הל' ערכין וחרמים פרק ששי: קיא ליתן לכהן ראשית הגז כפ' שופטים וראשית גז צאנך תתן לו, חיובה בא"י ללוים וישראלים לזכרים ונקבות בכ"ז, חולין פ' ראשית הגז ר"מ ס' זרעים הל' בכורים פרק עשירי: קיב ליתן כל זוכה בהמה לכהן הוזהלוח"ק כפ' שופטים וזה יהיה משפט הכהנים כו', חיובה לכל בכל מקום וזמן, בהולין ולא במקדשין, חולין פ' הזרוע הר"מ כס' זרעים הלכות בכורים פרק תשיעי: קיג למנות שני יוכל שנים ושמיטות, כפ' בהרספרת לך שבע שבתות שנים כו': קיד לקדש שנת היובל בשבתין ובשמיטה שנאמר וקדשתם את שנת החמשים ומשגלו שבט ואוכן וגד וחצי שבט מנשה בטלו היובלות שנא' וקראתם דרור בארץ לכל יושביה בזמן שכל יושביה עליה, ובאור שתי מצות אלו בגושן פ' מי שאחזו והעקר בערכין, הר"מ ס' זרעים הל' שמיטה ויובל פרק עשירי: קטו ליתן גאולה לארץ בשנת היובל שנאמר ובכל ארץ אחותכם גאולה תתנו לארץ וזהו דין שדה אחוזה ושדה מקנה שחזור לבעלים ביוכל הר"מ פ' י"א שם: קטז להיות גאולה בכתי ערי חומה ואיש כי יסבור בית מושב עיר חומה כו' ערכין פר' המקדיש שדהו, ושם באור ארבעתן ובת"כ הר"מ פרק י"ב שם: קיז לתקוע שופר בשנת היובל ביוה"כ, והעברת שופר תרועה, בטשיר לחדש כו' וחיוב שלשתן לכל בא"י בזמן שהיובל נוהג כמבואר לעיל במצות יובל ובאורה בה"ש, ובכרכין ובספרי, ר"מ שם פרק עשירי: קיח לתקוע בחצוצרות בשעת

בתר תורה

- קב ראשון הוא המעשר הראשון לבני לוי האהובים.
 קג צמד לראשון גם מעשר השני לעשר ואז תתעשר
 קד מעשר לתרומת כהן בן הלוי ירים ויעשר.
 קה תפרישו לעני בשמיטת ובשמיטת לשמטת
 שבתותיכם.
 קו חלת לחם תרימו לבית מראשית עריסותיכם.
 קו תרומת ראשית תתנו לביתן אשר בו בחרתי.
 קח ודוים תרבי מחמאתיכם תשיבי ואנחת מהרעה
 גזרתי.
 קט אמרו ודוי המעשר פנלותכם לעשר ברכיעית
 ובשביעית.

ציורים

נאמרין ר"מ ס' זרעים הל' בכורים פרק רביעי : קב להפריש מעשר ראשון ללויים והוא הנקרא מעשר ראשון חיובה לכל בארץ ישראל מס' מעשר ראשון תורת כהנים, ר"מ ס' זרעים הלכות מעשרות פרק ראשון : קג צמד פירוש זוג כמו צמד בקר, להפריש מעשר שני, עשר תעשר כו' חיובה כנ"ל ובאורה במס' ראש השנה, ומס' מעשרות ר"מ ס' זרעים הל' מעשר שני פ"א : קד להיות הלויים מפרשים מעשר מן המעשר שלוקחין מישראל ונוחנים לכהנים, בפ' קרח ואל הלויים תדבר כו', חיובה כנ"ל, תרומות, כל הגט, ר"מ ס' זרעים הל' תרומות פ"א : קה להפריש מעשר עני תחת מ"ש בשנה השלישית וששית משנות השמיטה, חיובה כנ"ל, ובאורה במעשרות, ר"מ ס' זרעים הל' מתנות עניים פרק ששי : קן להפריש חלה מן העיסה לכהן, בפ' שלח ראשית עריסותיכם כו', חיובה לכל בא"י מן התורה, ובחזק לארץ בכל זמן מדבריהם, חולין פ' הורוע בכורות פרק עד כמה, ביצה פ"א מנחות פרק ר"י ועקרה בחלה, ר"מ ס' זרעים ה' בכורים פ"ה ז' ז' : קז להפריש תרומה גדולה לכהן, בפ' שופטים ראשית דגנך כו' חיובה בא"י בזמן שיושבין הכל עליה מן התורה, ובאופן אחר מדרבנן, מעשרות פ"א, חלה פ"ג, חולין פ"א, והעיקר בתרומות ובספרי, ר"מ ספר זרעים הל' תרומות פרק ראשון : קח להתודות לפני ה' מכל חטא ולשוב בתשובה, בפ' גשא והתודו את חטאתם אשר עשו, חיובה לכל בכל מקום זמן ובאורה ביומא פרק יוה"כ ובראש השנה פ' ראשון ובספרי, ר"מ ס' המדע הלכות תשובה : קט להתודות ודוי המעשר בפ' תבא כי תכלה לעשר כו', חיובה לזכרים בזמן הבית, ובאורה במעשר שני פ' אחרון, סוטה פ' אלו נאמרין, ר"מ ס' זרעים הלכות מעשר שני פ'

- צב מִלַּח לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ, בְּרִית לְבִשָּׁר הַקֹּדֶשׁ.
 צג מַעֲלֶה בַקֹּדֶשׁ, יִכַּפֵּר בְּקָרְבָן וַחֲמִישִׁיתוֹ.
 צד עֶרֶךְ בֵּית, הַבֵּהֶן יַעֲרִיךְ אוֹתוֹ.
 צה לְשִׁדָּה אֶחָדָה, זָרַע חֶמֶר מֵאֲדָמָה קֶרְצָתִי.
 צו וּבִהְמָה הַטְּמֵאָה, מִשְׁפָּטָה בְּפִי הַבֵּהֶן חֲרָצָתִי.
 צז אָדָם, עָרְפוּ לִפִּי שָׁנָיו, הָעֶרְכָּתִיו בְּתוֹרָתִי.
 צח שִׁימִיר בְּהֶמָה, נִקְדָּשׁוּ שְׁתֵּיהֶם, הֵלֵא בְּסִפְרָתִי.
 צט רְחִישֵׁת שְׁפָתַיִם, יִקְרָבֶן וְצִדְקָה, הַדָּבָר לְמַלְאוֹת.
 ק בְּכוּרֵי אֲדָמָתְכֶם קֹדֶשׁ וְלִמְקֹדֶשׁ עֲלֵיכֶם לַהֲעֵלוֹת.
 קא אָמְרוּ וַעֲנֵנוּ בַּהֲבָאת הַבְּכוּרִים, אֶת הַדְּבָרִים הַכְּתוּבִים

ציונים

בהמה ובתו"כ ר"מ ס' קרבנות הל' בכורות פרק ששי: צב למלוח כל הקרבנות קידם שיעלו למזבח, כפ' ויקרא על כל קרבנך תקריב מלח, חיובה לזכרי כהונה בזמן הבית, מנחות פ' הקומץ רבה ר"מ ס' עבודה הלכות אזורי מובח פרק חמישי: צג לשלם השונג במעילה מה שמע"ל לה' ולהוסיף חימוש, כפ' ויקרא נפש כי תמעול מעל כו', חיובה לכל בזמן הבית, מעילה פ' הנהגה, תו"כ, ר"מ ס' עבודה הל' מעילה פ"א: צד להיות מעריך הבית נותן כערך הכהן, כפ' בחוקותי ואיש כי יקדיש את ביתו קדש לה' כו': צה להיות מקדיש שדה נותן כערך הכתוב בתורה ואם משדה אחוזתו יקדיש איש לה' כו', וחיוב שתי מצות אלו לכל מקדיש בזמן הבית: צז להיות מעריך כהנהגה טמאה נותן דמיה שנא' ואם כל בהמה טמאה: צז להיות מעריך אדם נותן דמים הקצופים בתורה, חיובן לכל בזמן הבית, ובאור ארבעתן כערכין, ר"מ ס' הפלאה הלכות ערכין וחרמים מפרק ראשון ואילך: צח להיות התמורה קדש, כפ' בחוקותי ואם המר ימיר כו', חיובה לכל בזמן הבית, תמורה פ' ראשון ר"מ ס' קרבנות הל' תמורה פ"א: צט לקיים כל אדם כל מה שרחש והוציא בשפתיו מקרבן וצדקה וכיוצא בהן, כפ' תצא מוצא שפתיך תשזור כו', חיובה לכל בכל מקום וזמן, רה"ש פ"א שבועות פ"ג, גדרים, ספרי, ר"מ ס' הפלאה ה"נ פ"א: ק להפריש הבכורים, ולהביאן לבית הבחירה שנא' ראשית בכורי אדמתך כו', חיובה לכל בזמן הבית, מס' תרומות, כ"ב פ' לא יחפור והעיקר במס' בכורים ר"מ ס' זרעים הלכות בכורים פרק שני: קא לקרות ולאמר על הבכורים את הדברים הכתובים כפ' תבוא וענית ואמרת כו', לזכרים בזמן הבית, בכורים פרק ג', סוטה פ' אלו נאמרין

בתר תורה

פר ארמוני יובאו קרבנותיכם, לבית הבחירה.

ליום שני

- פה שמיני ליום הלדת שור וקשב לקרבן ארצה.
 פו רצוני בקרבנה יהיה תמים פי תביאהו.
 פז בכור בהמה הנקרבת, תקדישו לאלהיכם.
 פח שתגדו בני ישראל לית, בכורי בניכם.
 פט מחמור נולד בכור, שיה תהי תמונתו.
 צ יערף הבכור הזה, אם לא פדו אותו.
 צא מעשר הבהמה הטהורה, העשירי יהי קדש.

ציורים

פ' איוהו, תורת כהנים, ר"מ ס' עבודה הל' פסולי המוקדשין פ' י"ט:
 פד להקריב כל הקרבנות במקדש דוקא, בפרשת ראה במקום אשר
 יבחר כו', חיובה לכל בזמן הבית, בכורות פרק הלוקח, תמורה פרק
 אלו קדשים, ספרי, ר"מ ספר עבודה הל' מעשי הקרבנות פ' י"ח:
 פה להיות קרבן בהמה נקרב מיום השמיני והלאה, בפ' אזור שור או
 כשב כו', חיובה לכל בזמן הבית, עיקרה בחולין פרק השותט ופרק
 אותו ואת בנו, תורת כהנים, נדה פ' יוצא דופן זבחים פ"א ר"מ הל'
 איסורי מזבח פ"ג: פן להיות קרבן בהמה תמים, בפ' אמור איש כי
 יקריב זבח שלמים כו', חיובה לכל בזמן הבית, תמורה, חולין פ"א
 ועיקרה במנחות ובחורות כהנים, ר"מ ס' עבודה הל' אסורי מזבח פ"א:
 פז להקדיש בכור בהמה טהורה ולהקריבו, בפ' ראה כל הכבוד כו',
 חיובה לכל, זבחים פ' טבול יום, חולין פ' א"ט, המורה פ' ואלו קדשים
 ערכין פ' המקדיש בכורות פ"א ופ' עד כמה, ר"מ ס' קרבנות הל' בכורות
 פ"א: פח לפדות בכור אדם, בפ' קרח אך פדה תפדה כו', חיובה
 לזכרים ישראלים, קדושין פ"א, סוף ערבי פסחים, והעיקר בכורות פרק
 יש בכור, ספרי, ר"מ ס' קרבנות הל' בכורות פרק ראשון: פט לפדות
 פטר חמור, בפרשת תשא ופטר חמור תפדה בשה: צ לערוף פטר
 חמור, ואם לא תפדה וערפתו, וחוב שתי מצות אלו לכל אדם מישראל
 ולא לבהן ולוי, בכל מקום וזמן, בכורות פ"א, ר"מ ס' זרעים הלכות
 בכורים פרק שנים עשר: צא לעשר הבהמה הטהורה, בפרשת בחקתי
 וכל מעשר בקר וצאן כו', חיובה לכל בכל מקום וזמן, אבל אסרו
 חכמים לעשר בזמן הזה, זבחים פ' איוהו ועיקרה בכורות פ' מעשר
 בהמה

עד ספק בחטאת, ואיסורו פרת, תלויה באשמותיכם.
 עה לעולה ולזיורה, לעבירות ידועות, באשר הוא שם.
 עו והיודע אשם נפשו, יכפר אשמתו בקרבן אשם.
 עז פרת לעושה מזיד, וחטאת יביא השוגג הנמחר.
 עח לזב רפאתי בקרבן, אחר מזובו יטהר.
 עט תטהר גם הזבה בקרבן, ואחר טהרה.
 פ מצרע ביום טהרתו, רפאתיו בקרבנו מהמארה.
 פא ויולדת במלאת ימיה, אז בקרבנה טהרה.
 פב נותר מבשר הזבח, באש ישרף מהרה.
 פג הבעירו טמא ופסול, שלחו לביערה.

ציונים

פרק ראשון: עד להקריב היחיד קרבן אם נסתפק לו אם חטא חטא שחייבין על זדונו כרת ועל שגגתו חטאת קבועה, כפ' ויקרא ונפש כי תחטא כו', וזהו הנקרא אשם תלוי וחיובה לכל בזמן הבית ר"מ ס' קרבנות הלכות שגגות פרק שמיני: עה להקריב קרבן עולה ויורד על עבירות ידועות כל אחד כפי אשר תשיג ידו שנאמר ואם לא תגיע ידו כו', חיובה לכל בזמן הבית, הוריות שבועות, והעיקר בכריתות, ר"מ ס' קרבנות הלכות שגגות פ' עשירי: עז להקריב על עבירות ידועות ק' אשם, והוא הנקרא אשם ודאי, נפש כי תחטא ומעלה מעל כו', חיובה לכל בזמן הבית, כריתות פ"י ועקרה בהוריות ר"מ שם תחילת פרק תשיעי: עז להקריב היחיד ק' חטאת אם שגג בלא תעשה שיש בה מעשה שחייבין על זדונו כרת, כפ' ויקרא ואם נפש אחת תחטא בשגגה כו', חיובה לכל בזמן הבית, יבמות פ' גני מכות פרק הלוקין, שבת פרק כ"ג שבועות פרק שני, כריתות, ר"מ י"ט פ"א: עח להקריב חזר קרבן אחר שיטהר מזובו, בפרשת מצורע וזכי יטהר הזב מזובו: עט להקריב הזבה קרבן אחר שתטהר שנאמר ואם טהרה חיובה כו', וחיובין בזמן הבית: פ להקריב המצורע קרבן אחר שיטהר ואת תהיה תורת המצורע, חיובה לכל בזמן הבית: פא להקריב היולדת קרבן אחר שתטהר, כפ' תוריע יבמלאת ימי טהרה כו', בזמן הבית, ובאירה בכריתות ובגזיר, נדה, סוף נגעים, קנים, זבין, תו"כ, חר"מ כס' קרבנות ה' מחוסרי כפרה פרק ראשון: פב לשרוף הנותר, כפ' צו והנותר מבשר הזבח כו', ובכלל הנותר גם הפגול, חיובה לזכרי כהונה בזמן הבית: פג לשרוף בשר קדש שנטמא, והבשר אשר יגע כו', חיובה לקדשים הנשרפין במקדש לכהנים, ולקדשים קלים הנשרפין בכל העיר לבעלים, ובאור שתיהם בפסחים פ"א ופ' כיצד צולין, סוף תמורה ובהים

כתר תורה

- סד יביאו קרבנות למקדשי אף מארץ אחרת.
 סה לחטאיכם חטאת תביאו באשר צויתיכם.
 סו אשם אשמתם, להביא אשם הזהרתכם.
 סז תשורתכם עלי ערבה, קרבן המנחות.
 סח עולותיכם במשפט, ער האש מונחות.
 סט שלמיכם תשלימו לפי חקי תורתי.
 ע הוראות באהלים נטיו, קרבן פקדתי.
 עא (לשירי) לאהרן ולבניו הוכנה המנחה מקמצה, נותרת
 עב בפרת חטאת לבעליה, ובשורה לכהן משורת.
 עג פסולי הקדשים, במום נפלו, העלו בכספכם.

ציונים

פ"א הר"ם בספר עבודה הל' מעשי הקרבנות פ' י"ד. סך להטפל בהבאת הקרבנות מחוץ לארץ לבית הבחירה, בפ' ראה רק קדשך כו', חיובה לכל בזמן הבית, בכורות, תמורה, ספרי, ר"ג פ' עבודה הל' מעשי הקרבנות פרק ארבעה עשר: סה לעשות קרבן חטאת, בפ' צו זאת תורת החטאת, מנחות, זבחים והעיקר באיזהו מקומן ובתורת כהנים ר"מ פ' עבודה ה' מעה"ק פ"ז: סך לעשות קרבן אשם שנאמר וזאת תורת האשם, ובאורה שם הרמב"ם שם פרק תשיעי: סז להקריב קרבן המנחה, בפרשת ויקרא ונפש כי תקריב קרבן מנחה כו' ובאורה בפ' כל המנחות, הר"ם שם פ' י"ג: סח לעשות העולה כמשפטה, בפרשת צו וזאת תורת העולה, תמיד פ"א ובמנחות ובזבחים פרק איזהו מקומן, ר"מ שם פ' ששי: סט לעשות זבח השלמים כמשפט הכתוב בתורה, וזאת תורת זבח השלמים מנחות פ' כל המנחות ועקרה בזבחים פ' איזהו, ר"מ פ"ט שם וחיוב ב' מצות אלו לכהנים להקריבן כי לאם משפט העבודה: ע להקריב ב"ד קרבן אם טעו בהוראה בדבר שחייבין על זדונו כרת ועל שגגתו חטאת, בפ' ויקרא ואם כל עדת ישראל יזגו ונעלם דבר, חיובה לסנהדרין בזמן הבית, זבחים, הוריות, ר"מ פ' קרבנות ה"ש פי"ד: עא לאכול הכהנים שיירי המנחות, בפ' צו והנותרת ממנה יאכלו כו': עב להיות הכהנים אוכלין בשר חטאת ואשם וזעלים מתכפרים, בפ' תצוה ואכלו אותם אשר כפר בהם, חיוב ב' מצות אלו לזכרי כהונה בזמן הבית, מנחות, ספרי, זבחים פ' איזהו, ר"מ פ' עבודה ה' מעה"ק פ"ב: עג לפדות הקדשים בעלי מומין ויצאו לחולין ויאכלו, בפ' ראה רק בכל אות נפשך תזבח כו', חיובה לכל בזמן הבית, בכורות פרק הלוקח זפ' כל פסולי, תמורה פ' ואלו קדשים, ר"מ פ' עבודה הלכות איסורי מזבח

פרק

כתר תורה יב

נו חֲנִיכֵיכֶם שֶׁלֹּשׁ בַּשָּׁנָה בְּכַפְרֵי־שָׁלְמוֹ עַל שְׁלֹמֵי חֲנִיגְתְּכִי
 נז רְאוּתְכֶם בְּרִגְלִים פָּנִי בְּמַעוֹנִי לִפְנֵי יִרְאָה.
 נח יִשְׁיִשׁוּ בְנֵיכֶם בְּשִׁלְמֵי שְׂמֵחָה וְלִפְנֵי לְהִתְנַאֵחַ.
 נט מְשַׁחֲיִטַת הַפֶּסֶח לִפְנוֹת עָרֵב הַפֶּסֶח בְּאַרְתִּי.
 ס עֲשֵׂה גַם הַשְּׁנִי בָדַת בְּעָרֵב דְּבַרְתִּי.
 סא קִיֵּץ תֹאכְלוּ בָשָׂר זָבַח פֶּסֶח הָרֹאשׁוֹן.
 סב פֶּסֶח הַשְּׁנִי בְּרֹאשׁוֹן הִנֵּה וְתֹאכְלוּהוּ בְּאִישׁוֹן.
 סג נִדְבַתְכֶם הַיּוֹבָאָה בְּרִגְלֵי הָרֹאשׁוֹן הִנֵּה מִהַיְדָרְתָּ.

ציונים

עצרת תהיה כו', חיובה כנ"ל ובאורה במקומות הנזכרים וחיוב שתיים
 עשרה מצות אלו הנ"ל לציבור ישראל להמציאן ולכהנין להקריבן בבית
 המקדש כנ"ל: נך לחוג ברגלים, בפ' משפטים שלש רגלים תחוג לי
 בשנה, והחגיגה האמורה בתורה הוא שיקריב ביום טוב הראשון של
 חג שלמים ואינם באים אלא מבהמה: נז להראות לפני ה' ברגלים
 שנאמר שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך, וענין זאת המצוה שיעלה
 עם כל בניו הזכרים שיבואו ללכת ברגליהם ויקריב עולת ראייה
 בהראותו והיא הנקראת עולת ראייה ובאה אף מן העוף, וחיוב ב'
 מצות אלו לזכרים בזמן הבית: נח לשמות ברגלים, ושמחת בחגך,
 ושחטה וזו שיקריב שלמים יתר על שלמי חגיגה, ואלה נקראים שלמי
 שמחה, ובכלל השמחה הזאת כל מיני שמחה בחג, חיובה לכל בזמן
 הבית, ובאור שלשתן בחגיגה פ"א ובערבי פסחים ופ"א דקדושין ר"ס ס'
 קרבנות ה"ח פ"א: נט לשחוט הפסח בי"ד בניסן אהר חצות, בפ' בא
 ושחטו אוהו כל קהל עדת כו', חיובה לכל בזמן הבית, ובאורה במסכת
 פסחים, הרמב"ם בספר הקרבנות הלכות ק"פ פ"א: ס לעשות פסח שני
 בליל ט"ו אייר מי שהיה טמא או בדרך רחוקה, בפ' בהעלותך דבר
 אל בני ישראל כו' חיובה לזכרים בזמן הבית ולנשים רשות, ובאורה
 ספרי פסחים פרק מי שהיה טמא, ר"ס ס' קרבנות הלכות ק"פ פ"ה:
 סא לאכול בשר פסח הראשון בליל ט"ו ניסן, בפרשת בא ואכלו את
 הבשר בלילה הזה כו', חיובה לכל בזמן הבית: סב לאכול
 בשר פסח שני בליל ט"ו אייר בפ' בהעלותך על מצות זמורים ואכלוהו,
 חיובה בזמן הבית לזכרים, ולנשים רשות כנ"ל, ובאורן ברכות פ"א,
 פסחים פ' אתרוגן זבחים פ' שני ובאיזהו מקומן, מגילה, מכלתא, רמב"ם
 הל' קרבן פסח פ' שמיני: סג להביא כל הקרבנות שיש על האדם
 בחובה או בנדבה ברגל הראשון שפגע בו, בפ' ראה ובאת שמה זהבאתם
 שמה כו' חיובה לכל נדר ומתנדב בזמן הבית, ובאורה בראש השנה

כתר תורה

מה השבת קדש הוא, וקרבתו תוסיף.
 מו יתחדש החדש פמוהו, בקרבנות להוסיף.
 מז הפסח יום חגיגתו, תוסיפו בו קרבנות.
 מח לעומר עזרה תעשו, בביאתכם ראשית קצירכם.
 מט בבקר התבואה, מוסף תביאו בשבעותיכם.
 נ אכל קרבנות תביאו לחם ממושבותיכם.
 נא לשנה החדשה, באחד לחדש השביעי, קרבן תוסיפו.
 נב הכפורים בעשור לחדש, המוספים סליחתכם יוסיפו.
 נג יום סליחה הוא, ועבודת אל תעשה בכל הדברים.
 נד מוספי החג, בשלום פרים, הימים יהיו מסדרים.
 נה אחרון לחג הזה עצרת הוא, וקרבתו תוסיפו בשמחתכם

ציורים

הל' תמידין ומוספין פ"א: מה להוסיף קרבן מוסף ביום השבת, בפ' פנחס וביום השבת כו', חיובה הכל כנ"ל, יומא פרק שני, תמיד, מנחות הרמב"ם בספר עבודה שם פרק רביעי: מן להוסיף קרבן בראש חדש, שם ובראשי חדשיכם כו', חיובה כנ"ל ובאורה מנחות פ' התכלת, ספרי, הרמב"ם שם פ' שביעי: מן להוסיף קרבן בחג הפסח שנאמר ובחדש הראשון כו', חיובה הכל כנ"ל, ובאורה שם במקומות הנזכרים: מן להקריב מנחת העומר בששה עשר בניסן עם כבש אחד בן שנתו לעולה, בפרשת אמור והבאתם את עומר כו' מנחות פרק ר' ישמעאל, תו"כ ושם במקומות הנזכרים: מן להוסיף קרבן בחג השבועות, בפ' פנחס וביום הבכורים, חיובה כנ"ל, ובאורה בתמיד פ"א, ובספרי, ר"מ ספר עבודה הלכות תמידין ומוספין פרק שמיני: נ להביא שתי הלחם עם הקרבנות הקרבין בגלל לחם ביום השבועות, בפרשת אמור ממושבותיכם תביאו לחם כו', חיובה כנ"ל ובאורה במנחות, הר"ם שם שם: נא להוסיף קרבן בראש השנה, בפרשת פנחס ובחדש השביעי באחד לחדש כו', חיובה כנ"ל ובאורה בתמיד פ"א ובספרי, הר"ם פ"ט שם: נב להוסיף קרבן ביום הכפורים, בפ' אמור ובעשור לחדש השביעי כו', תמיד פ"א ספרי, ר"מ פ' עשירי שם, וחיובה כנ"ל: נג לעשות עבודת יוה"כ על הסדר, הקרבנות והידיון המתוקנין ביום צום כפור, בואת יבא אהרן כו' חיובה כנ"ל, יומא, הר"ם: נד עבודה הלכות יוה"כ פ"א: נד להוסיף קרבן בחג הסוכות, ובחמשה עשר יום לחדש השביעי כו', חיובה כנ"ל, תמיד פ"א ר"מ ס' עבודה הלכות תמוז"ס פרק עשירי: נה להוסיף קרבן בחג האחרון שהוא ש"ע, ביום השמיני עצרת

- לו עלה הכהנים בראש, ולכבדם בעמדת.
 לח בנדי כהנתם יעשה, לכבוד ודתפאת.
 לט דשן המזבח, הכהנים תמיד ירימו.
 ט יטמאו לשאריהם מצוה, ועליהם יהימו.
 מא מהבתולות, הפהן הגדול, לאשה יבחר.
 מב גוי יעבד תמיד, במקום אשר אבחר.
 מג אהרן והעולים יגדלתו, יביאו מנחתם לתמיד.
 מד יקריבו שני כבשים ליום, עזרת תמיד.

ציונים

ביוםא פ' טרף בקלפי ר"מ ס' עבודה הלכות תמוס"ס פ"ג : לז לכבד לזרע
 אהרן לכל דבר שבקדושה להעלותם ולנשואם ולהקדימם לכל דבר, בפ'
 אמור וקדשתו, חיובה לכל בכל כקום וזמן, נדרים פרק קונם, גטין פ'
 הנזקין הוריות פ' כהן משוח, ספרי ר"מ ס' עבודה הלכות כלי המקדש
 והעובדים פ"ד : לז ללבוש בנדי כהונה בשעת עבודתם, בפ' תצוה
 ועשית בנדי קדש כו', חיובה לכהנים בזמן הבית, יומא פ"א ופ' בא לו,
 סוכה פ"א שבת פ' במה אשה, ספרי, זבחים פרק שני, ר"מ ס' עבודה
 הלכות כלי המקדש פרק עשירי : לז להרים הכהנים הדשן בכל יום מעל
 המזבח, בפרשת צו והרים את הדשן כו', לכהנים בזמן הבית, שבת פ'
 שמונה שרצים, פסחים פ' כ"ש, תמורה פ' ולד הטאת, תו"כ, ועקרה
 ביוםא פרק ראשון, ר"מ ס' עבודה הלכות תמידין ומוספין פרק שני :
 להיותם מטמאים להקרוכים, בפרשת אמור לה יטמא מצוה, חיובה
 לזכרי כהונה, זבחים פ' טבול יום ולענין אבילות במס' מועד קטן,
 והאבילות הוא חיוב לכל בכל מקום וזמן, ר"מ ס' שופטים הלכות אבל
 מפרק ראשון ואילך : מא ס"ע שישא הכ"ג בתולה, בפ' אמור והוא
 אשה בבתוליה יקח, חיובה לכ"ג, ובאורה יבמות פ' הבא על יבמתו,
 קדושין פרק עשרה יוחסין, כתובות פ' אלו נערות, ר"מ ס' קדושה הלכות
 אסורי ביאה פי"ז : מב להיות הלוי עובד במקדש, בפ' קרח ועבד הלוי
 כו', חיובה ליום בזמן הבית, סוכה פ' החליל תמיד ערכין פ' אין נערכין,
 ר"מ ס' עבודה הלכות כלי המקדש והעובדים פ"ג : מג להקריב כ"ג מנחה
 בכל יום, בפ' צו זה קרבן אהרן ובניו כו', חיובה לכ"ג, תו"כ מנחות פ'
 התכלת ר"מ ס' עבודה הלכות תמידין ומוספין פרק שלישי : מד להקריב
 כ' כבשים ליום א' בבקר וא' בערב, עולת תמיד, חיובה לצבור בזמן
 הבית להמציאן ועל הכהנים להקריבן, וכן כל השתיים ישרה מצית הכאות
 לפנינו, יומא פ"ב, מנחות פ' התכלת, תמיד נשחט, ר"מ ס' עבודה
 הל'

כתר תורה

- כט צְרוּעַ, זָב, וְטָמֵא, תֵּאֵיצוּ לְשַׁלַּחם מִמִּתְּנֵיכֶם.
 ל רַחֲצוּ הַכַּהֲנִים לִפְנֵי הָעֲבוּדָה, יְדֵיכֶם וְרַגְלֵיכֶם.
 לא יְדֵיכֶם הַכַּהֲנִים שָׂאוּ, לְבָרֶךְ יִשְׂרָאֵל נִחְלָתִי.
 לב מִשְׁחַתְּכֶם תִּכְיֶנוּ לִכְהֹן וּמִקֶּךָ בְּסִגְלָתִי.
 לג מַעֲרֶכֶת לֶחֶם וְלִבֹּנָה, לְשִׁלְחָנִי תַעֲלוּ.
 לד בְּגָדֹת תֵּאֵירוּ, לָהֵב מְנוֹרָתִי תַעֲלוּ.
 לה יִקָּטֵר בְּמִזְבֵּחַ הַזֶּה, קִטְרַת הַמַּעֲשֶׂרֶת.
 לו תִּבְעִירוּ בַּמִּזְבֵּחַ דָּאִשִּׁי, אֵשׁ מִן־עֹדֶת.

ציונים

במקדש למשמרות במועדים עובדים כאחד, בפרשת שופטים כי יבא הלוי, חיובה לכהנים בזמן הבית, ובאורה סוף סוכה ספרי ר"מ ס' עבודה הלכות כלי המקדש פרק רביעי: כ"ח לשלח הטמאים מן המחנה, בפרשת נשא וישלחו מן המחנה כו', חיובה לכל בכל זמן בארץ ישראל, ואף בזמן הזה אסור לטמא להכנס בבית המקדש, שבועות פרק א' מכות פרק אחרון, פסחים פ' א"ד ופ' מי שהיה טמא, ר"מ ס' עבודה הל' ביאת מקדש פ' שלישי: ל' לקדש הכהנים ידיהם ורגליהם בשעת עבודה, בפרשת תשא ורחצו אהרן ובניו כו', חיובה לכהנים, ובחים פרק שני מגילה פ' א"א ר"מ ס' עבודה הלכות ביאת מקדש פ"ג: ל"א שישאו הכהנים ידיהם לברך את ישראל, בפ' נשא כה תברכו, חיובה לכהנים בכל מקום וזמן, מגילה, תענית, ועקרה בסוטה פ' א"נ, ר"מ ס' אהבה הל' תפלה וב"ב פ' י"ד ופ' ט"ו: ל"ב לעשות שמן המשחה להיות מוכן לדברים הצריכים משיחה, בפ' תשא ועשית אותו שמן כו', חיובה לצבור בזמן הבית, כריתות פ' א"א ר"מ ס' עבודה הלכות כלי המקדש פרק ראשון: ל"ג לסדר לחם הפנים ולבונה זכה בכל שבת על השלחן, בפ' אמור ולקחת סלת ואפית כו' חיובה לכהנים בזמן הבית, ובאורה במנחות ועיקרה בפ' התכלת, ת"כ, ר"מ הל' תמידין ומוספין פ' חמישי: ל"ד להדליק הנרות על המנורה, בפ' תצוה להעלות נר תמיד, חיובה לכהנים בזמן הבית, יומא פ' א"א ופ' טרף בקלפי ולענין סתילות בשבת פ' ב"מ, ספרי ת"כ, ועיקרה במנחות פ' כל הקרבנות ר"מ ס' עבודה ה' תמידין ומוספין: ל"ה להקטיר קטורת על מזבח הזהב שבהיכל שני פעמים בכל יום, בפ' תצוה והקטיר עליו כו', לכהנים בזמן הבית, יומא פ' א מנחות פ' התכלת והעיקר בכריתות פ' א"א ר"מ ס' עבודה הל' תמוז"ס פ"ג: ל"ו להבעיר אש על המזבח תמיד אע"פ שהיא יורדת מן השמים, בפ' צו אש תמיד תוקד כו', ואומר ונתנו בני אהרן אש כו' לכהנים בזמן הבית, תמיד, ועיקרה ביומא

כתר תורה

- ב אֲזַרְעֶכֶם תִּחְזְקוּ, בָּאוֹת עַל יְדֵיכֶם.
 בא תִּפְקִין עַל רִאשֵׁיכֶם, יְהִי תָמִיד לְתַפְאֶרֶת.
 בב יִשְׂמַח הֶחָתָן לַחֲדָשָׁה, עַד שָׁנָה הָאַחֶרֶת.
 בג בָּרְתוּ בְרִית לְזִכְרוֹכֶם, בְּגִי שְׁמוֹנֶת יָמִים.
 בד מִקֹּדֶשׁ תִּבְנוּ, וְהִבִּית יְהִי נָכוֹן לְעוֹלָמִים.
 בה אִמָּה עַלֵיכֶם תְּפוֹל, מִמַּעוֹן הַמִּקְדָּשׁ.
 בו רְאוּ בְעֵינַיִם פְּקוּחוֹת, לְשִׁמּוֹר הַמִּקְדָּשׁ.
 כו צִוָּאָר וְכִתְף תִּתְּנוּ, לְמִשְׁאֵל אֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ.
 כח מִשְׁמְרוֹת לַכֹּהֲנִים, וּבִמְוָעִידִים כְּאַחַד יִחְשְׁבוּ בַקֹּדֶשׁ.

ציורים

ציצית, חיובה לזכרים בכל מקום וזמן, יבמות פ"א, ריש מס' ערכין, שבת פרק במה מדליקין, סוף לולב הגזול, סוף ארבעה נדרים, ועיקרה במנחות, הר"ם ס' אהבה הלכות ציצית : כ להניח תפילין של יד, וקשרתם לאות על ירך : כא להניח תפילין של ראש, וחיו לטוטפות כו', וחיוב שתיהן לזכרים בב מקום וזמן, מנחות, סוף ערובין, ערכין פ' משקליו עלי, מגילה פ' הקורא עומד, פסחים פ"א, ענין עובר לעשייתו והפטור מהם במס' ברכות פ' מי שמתו קדושין פ"א ר"ם ס' אהבה הל' תפילין : כב לשמח חתן את אשתו בשנה א' שלקחה, בפ' תצא נקי יהיה כו' חיובה לכל חתן בכל מקום וזמן, סוטה פ' משוח מלחמה, ספרי, ר"ם ס' זמנים הלכות מלכים פ"ז : כג למול את חבן בפ' תוריע וביום השמיני ימול כו', חיובה לזכרים בכל מקום וזמן, שבת פ' ר"א דמילה, יבמות פ' הערל קדושין פרק ראשון ר"ם ס' אהבה הלכות מילה : כד לבנות בית המקדש, בפרשת תרומה ועשו לי מקדש, חיובה לציבור ישראל, בזמן שרוב ישראל בארץ ישראל, ומדתו ותבניתו במס' מידות, ותבנית כלי המקדש סוף מנחות, יומא ר"ם ס' עבודה הלכות בית הבחירה : כה ליראה מן המקדש פירוש לקחת אימה בלב ממי שמצוה על יראתו, בפ' קדושים ומקדשי תיראן, חיובה לכל בארץ ישראל בכל זמן, ובאורה בברכות פ' הרואה, יבמות פ"א ספרי ר"ם ס' עבודה הלכות בית הבחירה פרק שביעי : כו לשמור המקדש תמיד בכל לילה, בפ' קרח ושמרתם את משמרת הקדש, חיובה בזמן שבה"מ קיים לכהנים ולוים כהנים מבפנים ולוים מבחוץ בכ"ד מקומות, תמיד פ"א, מידות, מכלתא, הר"ם ספר עבודה הלכות בית הבחירה פ"ח : כז לשאת את הארון בכתף על הצואר בשנושאים אותו, בפר' נשא בכתף ישאו, חיובה לכהנים ולוים בזמן שיצא ארון הקודש, סוטה פ' אלו נאמרין מנחות פרק שתי הלחם, ספרי, ר"ם ס' עבודה הלכות כלי המקדש : כח להיות הכהנים עובדים במקדש

כתר תורה

יא הִקְדִּישׁוּ חֲדָשִׁים, לְפִי חֻכְמַת הַתְּבוּנָה.
 יב יִתְּרָה הַמֶּלֶךְ יִכְתוֹב, סֵפֶר לְתְבוּנָה.
 יג בְּתִבּו תוֹרָה. כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל.
 יד אֲלֵת אֱלֹהִים, הִשְׁבְּעוּ בְּשֵׁם הָאֵל.
 טו שְׁמַע תִּקְרְאוּ תְּמִיד, בְּכָל יוֹם שְׁתֵּי פְעָמִים.
 טז רְשׁוּמִים יִהְיוּ שְׁעָרֵיכֶם בְּשֵׁם, שְׁדֵי מֶלֶךְ עוֹלָמִים.
 יז הִקְהִירוּ הִקְהָה, בְּמוֹעֵד שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה.
 יח וּבָרְכוּ לַחֲמֻכֶּם, כְּשֶׁבַעְכֶּם בְּלִיּוֹת חֲטָה.
 יט צִיצִית תַּעֲשׂוּ, עַל כַּנְפֵי בְּגָדֵיכֶם.

ציונים

ואתחנן ושננתם לבניך כו', חיובה לזכרים בכל מקום וזמן, עיקר באורה בקדושין פ"א, ספרי, ר"מ ס' המדע הלכות תלמוד תורה, פ"א : יא לקדש חדשים ולחשב שנים וחדשים בב"ד, בפרשת בא החדש הזה לכם, שמור את חדש האביב כו', ושמרת את החקקה כו', וחיובה לנסמכין בארץ ישראל ועתה סומכין אנו על החשבון המקובל, רה"ש ובגמ' ברכות סנהדרין פ' ראשון, הר"ם בספר זמנים הל' קה"ח : יב לפתוב המלך ס"ת לעצמו יתר על אותו הספר שהיה לו כשהיה הדיוט, בפ' שופטים וכתב לו את משנה כו' חיובה למלך, ובאורה בגמ' סנהדרין פ' כ"ג ר"מ ס' אהבה הל' תו"מ וס"ת פרק שביעי : יג לכתוב כל איש ישראל ס"ת לעצמו, ועתה כתבו לכם כו', חיובה לזכרים בכל מקום וזמן, סנהדרין פ' כ"ג, מנחות פ' הקומץ רבה, רמב"ם שם שם : יד להשבע בשם מי שנתחייב שבועה מן התורה בב"ד, בפרשת עקב ובשמו תשבע, חיובה לכל בכל מקום וזמן, תמורה פ"א ועיקרה בסנהדרין פ' ד' מיתות, נדרים פ"א, ר"מ ס' הפלאה הלכות שבועות פרק ראשון : טו לקרות שמע פעמים ביום, בא' ואתחנן ודברת כס בשבתך בביתך כו', חיובה לזכרים בכל מקום וזמן ובאורה בברכות, הרמב"ם ספר אהבה הלכות ק"ש מפרק ראשון ואילך : טז שיהיו השערים והפתחים רשומים במוזוה, שם וכתבתם כו', חיובה לכל בכל מקום וזמן, ברכות פ' מי שמתו קדושין פ"א, ע"ג פ"א מציעא פ' השואל, מנחות, ר"מ הל' תומ"ז פרק ה' ופרק ו' : יז להקהיל את העם לשמוע התורה במוצאי שביעית, בפ' וילך מקץ שבע שנים וגו' הקריאה מוטלת על המלך, והשמיעה על הכל, סוטה פ' א"ג חגיגה פ"א ר"מ ס' קרבנות הל' חגיגה פרק שלישי : יח לברך השם אחר המזון בפ' עקב ואכלת ושבעת וברכת, חיובה לזכרים, ומספק גם לנקבות בכל מקום וזמן, ועיקר באורה בברכות, ר"מ ספר אהבה הלכות ברכות פרק ראשון : יט לעשות ציצית על כנפי הכסות, בפ' שלח ועשו להן ציצית

ליום ראשון

- א אֱלֹהֵי בָּשָׁם, דָּעוּ מִרְאשִׁית הַדְּבָרִים.
 ב נֹרָא כִּפְרוֹם הִנְהוּ, וּמוֹסְרֵי מַגְבָּרִים.
 ג פֶּאֶה־בְּתוֹ לִיצוּרֵי, יֶאֱהָבוּהוּ מִבְּחָרֵי בְּרוּאֵי.
 ד יָחִיד הִנְהוּ, וְלִיָּחִידוֹ יִשְׁמִיעוּ קְרוּאֵי.
 ה יִתְקַדֵּשׁ הַשֵּׁם, בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֲדָתוֹ.
 ו הָלוֹךְ בְּדַרְכָּיו, עֲשׂוֹת טוֹב וְחֶסֶד כְּמִדָּתוֹ.
 ז וְתַפְלִתְכֶם תַּעֲרֹב לְשֵׁם, בְּקֶרְבֶּן וְעוֹלָה.
 ח הַדְּבֵק בִּיּוֹדַי שְׁמוֹ, מְאֹד נַעֲלָה.
 ט אֲבִד תֵּאֲבִדוֹן, כָּל פֶּסֶל וְאֵלִיל.
 י לְמִדּוֹ תוֹרָה, יוֹמָם גַּם לַיֵּל.

ציונים

א מצות עשה הראשונה לחאמין שיש אלוה מצוי ממציא לכל הנמצאים ומנהיג לכל הברואים "ענאמר אנכי ה' אלהיך, חיובה תדירי לכל ובכל מקום, ובאורה במסכת מכות פרק הלוקין ופירשה הרמב"ם בספר המדע הלכות יסודי התורה פרק חמישי: ב ליראה את השם הנכבד והנורא, בפ' עקב את ה' אלהיך תירא, וחיובה הכל כנ"ל, ובאורה במסכת סנהדרין פרק ד' מיתות, הר"ם בס' המדע שם פרק שני: ג לאהוב השם יתעלה, בפ' ואתחנן ואהבת את ה' אלהיך כו', חיובה הכל כנ"ל, באורה בספרי ובמסכת ברכות פרק הרואה ופירשה הר"ם בספר המדע שם פרק שני: ד להאמין שהשם יתעלה הוא אחד, בפ' ואתחנן שמע ישראל כו', חיובה הכל כנ"ל, ובאורה בספרי ובמדרש, ברכות פרק היה קורא, ר"ם ס' המדע שם פרק ראשון. ה לקדש השם, בפ' אמור ונקדשתי בתוך בני ישראל כו', חיובה הכל כנ"ל, ובאורה בת"כ ובספרי ובמס' סנהדרין פ' ד' מיתות, הר"ם בס' המדע שם פרק חמישי: ו ללכת בדרכי השם יתעלה, בפ' תבא והלכת בדרכיו, חיובה הכל כנ"ל, ובאורה בספרי ובמסכת סוטה פ"א, הר"ם בספר המדע הלכות דעות פרק ראשון: ז להתפלל לשם בכל יום, בפרשת משפטים, ועבדתם את ה' אלהיכם, ומפי השמועה למדו עבודה זו תפלה, חיובה הכל כנ"ל, ספרי, ברכות, ר"ם ס' אהבה ה' תפלה פרק ראשון: ח להתדבק בשם ופי' להתדבק בהכמים, פ' עקב וכו' תדבק, חיובה הכל כנ"ל, ספרי, פסחים פא"ע, שבת פ' במה אשה, הר"ם בס' המדע ה' דעות פ"ו: ט לאבד ע"ג בא"י, בפ' ראה אבד תאבדון, חיובה לכל, סנהדרין פ' הנחנקין, ע"ג פ' כח"צ, הר"ם בס' המדע ה' ע"ג פ' שביעי: י ללמוד תורה וללמדה, בפרשת ואתחנן

מבוא

בְּכִנְיֹתָהּ. – רְכִיל. עִיר. כְּמִדּוּחֹת. עַד. דִּין. שִׁי. שִׁיב. שִׁיב. שִׁיד. שִׁמו.
 שֶׁקֶר. קָרוֹב. רִשְׁעָתָהּ. – לְמִדַּת. אֲבָנִים. שִׁי. שִׁיח. שִׁיט. שִׁב.
 תְּאֵאוֹה. חֲמִידַת. מְכַשֵּׁף. דָּבָר. בְּעֶבֶד. יַעֲבֹד. שִׁב. שִׁכָּה. שִׁכָּה. שִׁכָּה.
 תִּרְדָּה. רְדִיתָהּ. עֲרִיֹת. כָּאֵב. לֵאמֹר. אֲחֹת. שִׁב. שִׁכָּה. שִׁכָּה.
 תּוֹדָת. תְּלַצִּי. מוֹדָת. דִּדְתָהּ. אִשְׁת־אֵח. שִׁל. שִׁל. שִׁל.
 שְׁתִּים. תּוֹדָתָהּ. רְבִית. עֲלִידָה. בָּדָה. וְסֵת. שִׁל. שִׁל. שִׁל.
 עֲמִית. בְּתָהּ. דוֹדָהּ. וְאֵבִי. וְאֲחֹתוֹ. אֲחֹת. שִׁמָּה. שִׁמָּה. שִׁמָּה.
 אֶמְךָ. מִשְׁכְּבִי. תִּבְלִי. וּבִהְמִתָּהּ. וּמִחֲשָׁבוֹת. שִׁנָּה. שִׁנָּה. שִׁנָּה.
 שְׁלִמְמִזֹּר. וְאוֹנִים. רָע. וּמִגְרָשׁ. וּמִיָּבֵס. חֲסִימָתָהּ. שִׁנָּה. שִׁנָּה. שִׁנָּה.
 מִלָּה. רִכְבּוֹ. וְנָשָׁיו. וְזֵהְבוּ. כְּתוּסָפָת. לְגִרְעוּתָהּ. שִׁמָּה. שִׁמָּה. שִׁמָּה.

שבע מצות דרבנן

אֹר, שִׁבְתָּ, רָנָה, לְקַרְיָאָהּ, רְחִיצָהּ, עֲרוּבִין,
 בְּכִרְכּוּתֶיהָ:

ויתבארו לפנינו התיבות, בשיר ובאור רחובות, בעזר רוכב ערבות.

מבוא

יִשְׁכְּבוּתוֹ. ^{רבו} קְרִיאתוֹ. ^{רבו} דִּין. ^{רל} שְׁמִכְפֻּרַת. ^{רלא} הַסִּפָּה.
 וְשִׁמְיִיתָהּ. — פְּתוּרָה. ^{רלב} בְּרַפְתָּ. ^{רלג} דִּינִים. ^{רלד} אוֹמְתָנוּ.
 תִּנְשֵׂא. ^{רלח} אֲבִיקָהּ. ^{רלט} בְּרָךְ. ^{רמא} יִשָּׁר. ^{רמב} כִּבֵּד. ^{רמג} וְרַחֵם.
 אֲבִיוֹן. ^{רמד} תַּטָּה. ^{רמה} אִישׁ. ^{רמו} מִזִּיק. ^{רמו} כְּלִקְיָתָהּ. —
 קִרְבִּים. ^{רמט} מְזֻכָּה. ^{רנ} עוֹמֵד. ^{רנא} נִשְׁמַע. ^{רנב} יִקָּה. ^{רנג} אָנוּם.
 רוֹדֶף. ^{רנה} כְּחִישָׁה. ^{רנו} וּכְפִירָה. ^{רנו} נִעְשֶׁק. ^{רנט} יוֹנוֹ. ^{רנט} מִקְחוֹ.
 יִתְאַנֶּה. ^{רסא} כְּגִרּוּתָהּ. — ^{רסב} עֶבֶד. ^{רסג} לְאוֹנָאָה. ^{רסד} הַלְפַּנֵּת.
 אֲמִלָּלִים. ^{רסה} דָּם. ^{רסו} מִכְשׁוֹל. ^{רסו} הַכְשָׁלָתָהּ. — ^{רסט} אֶלְמָנָה.
 שָׁעָה. ^{רעא} רַחֲמִים. ^{רעב} יִתְמָשְׁכֵנוּ. ^{רעג} הַלְוָאָה. ^{רעד} וְרַבִּית.
 הִתְמַצְאוּתָהּ. — ^{רעה} אִמִּין. ^{רעו} קָעֵנִי. ^{רעו} הָעוֹבֵר. ^{רעט} יִשְׁכִּיט.
 כְּשִׁיר. ^{רפא} נִפְשָׁהּ. ^{רפב} תְּנוּפָה. ^{רפג} נִקְמָה. ^{רפד} לְנוֹמֵר. ^{רפה} כְּבִישָׁה.
 לִיפָה. ^{רפז} אִיבָתָהּ. — ^{רפז} תְּנֻנָּה. ^{רפז} רוֹצֵת. ^{רצא} צִדִּיק. ^{רצא} חָף.
 לִיעֵד. ^{רצב} אֲמָתָהּ. — ^{רצג} תִּשְׁנָא. ^{רצד} נְאוּף. ^{רצה} אֲמוֹל. ^{רצו} פְּצוּעֵ.
 קְהָקִים. ^{רצח} אֲבִדְתָּהּ. — ^{רצט} תִּשְׁנֵי. ^{שב} גְּנִבַת. ^{שב} נֶפֶשׁ. ^{שג} בְּנוֹלָה.
 לְשִׁלוֹת. ^{שד} אִם. ^{שה} תְּגַבֵּחַת. ^{שו} עֲקִירַת. ^{שז} גְּזִיר. ^{שט} הַטֵּמָא.

מבוא

^{קמג}עצמות. ^{קמד}ריקם. ^{קמה}יֵאָחַר. ^{קמו}כִּהְקִדְמָתָהּ. — ^{קמו}כִּפְּטָרָהּ.
^{קמח}יִחַל. ^{קמט}שְׁאֵרִית. ^{קנ}שְׁמִירָה. ^{קנא}תַּמָּה. ^{קנב}יבְעוֹל. ^{קנג}מִבִּיאָה.
^{קנד}יִטְמֵא. ^{קנה}מִכֵּהֶן. ^{קנו}עֲזוּבָה. ^{קנו}שְׁזוּנָה. ^{קנח}הִתְחַלְלוּתָהּ. —
^{קנט}יִכְבוֹשׁוּ. ^{קס}הָאָרֶץ. ^{קסא}וַיִּשְׁתַּנָּה. ^{קסב}הַנָּוִי. ^{קסג}אַחֲזָה. ^{קסד}תַּחֲרִים.
^{קסה}הַבְּכוֹר. ^{קסו}שְׁפָהֶמָּה. ^{קסו}מֶלֶח. ^{קסז}יַעֲבֹד. ^{קסח}מִצּוֹנוֹ. ^{קט}וַעֲרוּפָתָהּ.
^{קעא}אִסוּרָה. ^{קעב}תַּמּוּתָהּ. ^{קעג}הַטְּרָפָה. ^{קעד}אָרֶץ. ^{קעה}רָמֵשׁ. ^{קעו}צָפוֹר.
^{קעז}אֲגַב. ^{קעח}תּוֹלְעָתָהּ. — ^{קעט}הַמִּים. ^{קפ}יִשְׁרָצוּ. ^{קפא}מִחֲלָב. ^{קפב}וְדָם.
^{קפג}אֲבָר. ^{קפד}תַּבְּשִׁיל. ^{קפה}כְּחָלָב. ^{קפו}לְגִידִים. ^{קפז}אָכוֹר. ^{קפח}שׁוֹר.
^{קפט}רֵאִיתָהּ. ^{קצ}בְּמִצִּיאָהּ. ^{קצא}מִחֲצָה. ^{קצב}וַחֲמִץ. ^{קצג}יִתְעַרֵּב. ^{קצד}נִזִּירוֹת.
^{קצה}חֲרָצִים. ^{קצו}בְּזָגָם. ^{קצז}יְבֵשִׁים. ^{קצח}וְלֶחִים. ^{קצט}מִלְּאִיתָהּ. —
^רהַחֹדֶשׁ. ^{רא}שְׁקִלוֹי. ^{רב}בְּכֶרֶם. ^{רג}יּוֹם. ^{רד}עָרְלָה. ^{רה}יִינוּתִיךָ.
^{רו}עוֹלָלוֹת. ^{רז}רִפְּרָם. ^{רה}פְּלֵאִים. ^{רט}נִזְרָעִים. ^{רי}בִּהְמָה. ^{ריא}רוֹבֵעַת.
^{ריב}פְּלִיִּתָהּ. — ^{ריג}יִדְקָטוּ. ^{ריד}הַשְּׂכָחָהּ. ^{רטו}וַשְּׁבִיעִית. ^{רטז}הַסְּפִית.
^{ריו}אֵיכָן. ^{ריח}תַּאֲסוּף. ^{ריט}יּוֹבֵל. ^{רכ}וְקִצְרוֹ. ^{רכא}מִאֲסִיפֹת.
^{רכב}הַצִּמְתָּתָהּ. — ^{רכג}שְׁבוֹת. ^{רכד}בָּעֵר. ^{רכה}תַּחֲוִים. ^{רכו}וּפְסִח.

דְּרוֹשׁ^{נח} וּבִטָּח^{נט} עֲצִי^ס שְׁנוּאִים^{סא} יִפְרֹתוֹ^{סב} תִּלְיָתְךָ^{סג}
 כִּהֵּן^{סד} לְעֹזְרֹת^{סה} מִקְדָּשׁ^{סו} לְוִיָּה^{סז} אֲשֶׁכֶּר^{סח} כָּסוּת^{סט}
 תִּפְרַע^ע כִּי־צִיאָתְךָ^{עא} - וְזָר^{עב} יִתְעַסֵּק^{עג} וְעוֹבֵר^{עד}
 מוֹם^{עה} הוֹטָמָא^{עו} שְׁמִשׁ^{עז} בַּמִּזְבֵּחַ^{עח} יִקְטֹר^{עט} עֲשׂוֹן^פ
 יוֹסֵךְ^{פא} שֶׁמֶן^{פב} בַּדִּים^{פג} תַּחֲרֹת^{פד} לְאִפּוּדְתְךָ^{פה} יִבְנוּ^{פו}
 הַמַּעֲלֹת^{פז} וַיַּעֲלוּ^{פח} הַקֹּדְשִׁים^{פט} אֶב^צ לְשִׁחוּט^{צב} הַמִּזְבֵּחַ^{צג}
 יַעֲבִירוּן^{צד} בְּנִכְרִי^{צה} לְזִרְיקָה^{צו} אִשָּׁה^{צז} תִּתֵּן^{צח} עוֹף^{צט}
 שְׁאֹר^ק הַחֲמִצָּתְךָ^{קא} - בַּשֶּׁמֶן^{קב} לְבֹנָה^{קג} מִשִּׁיחַת^{קד}
 לְבֹנֹת^{קה} אֶתְנֶן^{קו} בְּהִמִּיר^{קי} הַשִּׁתְנוּתְךָ^{קז} - אֲטוֹם^{קח}
 תִּרְוַמָּה^{קט} הַכֵּהֶן^{קיא} וְתוֹשָׁבֵי^{קיב} בֵּיתוֹ^{קיג} נֹתָר^{קיד} כַּפִּיָּל^{קטו}
 וְקֹדְשִׁים^{קטז} בְּהַטָּמְאוֹת^{קטז} תוֹעֵבָה^{קיו} כָּלִיל^{קיח} עוֹרָה^{קיט}
 בַּפְּנִיִּם^{קכ} דָּמִים^{קכא} בְּזִרוֹתְךָ^{קכב} - וְטָמֵא^{קכג} אוֹנֵן^{קכד} מֵת^{קכה}
 תִּבּוֹאָה^{קכו} בַּתִּירוֹשׁ^{קכז} וַיִּצְהָר^{קכח} בְּבוֹרוֹת^{קכט} הַחוּצָה^{קל}
 מוֹנָחִים^{קלא} תִּפְסֹחַ^{קלב} כִּי־חֲדוּתְךָ^{קלג} - וְעִרְלִי^{קלד} גֵּר^{קלה} רֵעִים^{קלז}
 כְּהוֹתִיר^{קלח} אִמּוּרֵי^{קלט} שְׁחִיטָה^{קמ} רֵאשׁוֹן^{קמא} בַּשָּׁנִי^{קמב} שְׁבוּר^{קמג}

מבוא

יפֿתָּהּ ^{רלו}הסָטָה ^{רלח}וּחֲלִיצַת ^{רלט}הַתִּיב־מוֹתֶךָ ^{רמ}— אֲנִי־
 לַהֲכָרִית ^{רמא}הָעַמְּלָקִי ^{רמב}יִנְגָּשׁ ^{רמג}כְּנַעֲנִי ^{רמד}לַהֲעֲנִיק ^{רמה}—
 שְׁקָלִים ^{רמו}וְגֵר ^{רמז}אֶהְבֶּתְךָ ^{רמח}: —

מצות לא תעשה,

כִּפֹּר ^איִפְסֹל ^בלַעֲשׂוֹת ^גאֱלֹהֹת ^דיִשְׁתַּחֲוֶה ^ה—
 נִעְבֹּד ^וקִלְזָה ^זהַשִּׁבְעָתְךָ ^ח— יִתְחַלֵּל ^ט—
 הַמִּנְסֶה ^יוְהַמְדִּית ^{יא}הַיְמִסִּית ^{יב}אֶהְבֶּתוּ ^{יג}תִּשְׁנֶא ^{יד}—
 אֲבִדוּ ^{טו}שְׁתִּיפֶה ^{טז}רַעְתְּךָ ^{יז}— יַעֲבִירוּ ^{יח}שְׂכֵיזֹת ^{יט}—
 אֲלִילִים ^כאֲשֶׁר־ת ^{כא}תְּקוּמְתְךָ ^{כב}— שֵׁם ^{כג}מִנְבֵּא ^{כד}—
 וְשִׁקְרוּ ^{כה}לַהֲרוֹג ^{כו}שָׂוֵא ^{כז}וְשִׁבּוּעָה ^{כח}אֱלֹהֶיךָ ^{כט}—
 זָקֵן ^לפֶּתַת ^{לא}וְקִרְתָּת ^{לב}רֹאשׁ ^{לג}אֲנִידוֹת ^{לד}תִּיאִי־ב ^{לה}—
 יִדְעוּנִי ^{לו}וְחִקּוֹתֵם ^{לז}מִלְּבִישְׁתְּךָ ^{לח}— הָאִשָּׁה ^{לט}שְׁתַּנְחֶשׁ ^מ—
 בְּעוֹנֶת ^{מא}תִּכְשֶׁף ^{מב}לַחֲבוֹר ^{מג}קִסְמִים ^{מד}דְּרִישָׁה ^{מה}שְׂאִדָּה ^{מו}—
 וְשִׂאֲדָה ^{מז}שֶׁעֲמִינֹ ^{מח}שְׁמַת־כִּפְסָה ^{מט}תוֹעֲבָתְךָ ^{נא}יִתוּעֵב ^{נב}—
 מוֹשָׁבִים ^{נג}יִתְבָּזוּ ^{נד}מִצָּרִים ^{נה}תִּרְחֹק ^{נו}עֲשׂוּ ^{נז}בְּעֵמּוֹן ^{נח}—

וּמִלְכוּת. הַתְּנַבְּאוֹתֶיךָ. — אֵם. לְשִׁחוּט. הַכֶּסֶף. קנא קנב קנב
 יְבִדְקוּ. בְּדָגִים. אֲרָבָה. לְתִיָּתְךָ. — קֶדֶשׁ. קנו קנו קנח
 נֹחֵךְ. אֶכּוֹל. פְּסָחִים. קְרוֹא. דָּבָר. עֶמֶר. קסא קסב קסג
 וּבַעֲוֹר. נְתִינָתְךָ. — אֶחָד. בְּשׁוֹפָר. תְּתַעֲנֶה. קסד קסה קסו
 עֲשִׂירִי. לֹדֶב. בְּסֻפָּה. נוֹחַ. יַעֲצֹר. מַעֲקָה. קסז קסח קסט
 עֲרִי. לוֹיִתְךָ. — שׁוֹפְטִים. דָּרְבִּים. שְׁמוּעַ. יִשְׁוּ. קעא קעב קעג
 מִזְמָה. וַיַּחֲקֵרוּ. עֵדִים. לְמִקְוֹתֶיךָ. — רוֹצֵחַ. קעד קעז קעז
 בְּנִפְשׁ. עֲגָדָה. יְפִיפִיָּה. מְשׁוּת. לְמַלְחָמָה. שׁוֹנְאִים. קפא קפב קפג
 נִדְחִים. אֲזַנִּי. יִצְאָתְךָ. — וּמִכֶּתֶל. עֵץ. שְׁרָפָה. קפד קפה קפז
 הָרֶג. חֲנֹק. סְקִילָה. דְּמִים. לְקַבְּלָתְךָ. — אֶלְפִים. קפז קפז קפז
 לְשָׂדֶה. פְּתִיחַת. יְקוֹר. מִקַּח. לְמַעֲוֹן. אוֹמֶן. קפז קפז קפז
 הַשּׁוֹאֵל. בְּחֻנָּם. יְרוּשָׁתְךָ. — וַעֲזוּב. לְהַקִּים. קפז קפז קפז
 שְׁעִירִים. מְלוֹת. רְבִית. יוֹם. מִשְׁכִּיר. צִדְקָה. קפז קפז קפז
 וְנִדְרִים. תּוֹכַחַת. יִשְׁיבוּ. גִּנְזָר. אֲבִדְתָּךְ. — קפז קפז קפז
 תִּשְׁחָרֵר. שָׂא. אִמָּה. אִשָּׁה. תִּאֲרֵשׁ. שִׁם. מֵאֲנָם. קפז קפז קפז

מבוא

אָשׁבּ. תְּשׁוּבָת. עוֹלוֹת. שְׁלָמִים. הוֹרְאוֹתֶיךָ.
לְשִׁירֵי. בַּפָּרָה. פְּסוּלֵי. סִפְקָן. לְעוֹלָה. וְדֹאֵי.
בָּרֶת. לְזִבּוֹתֶיךָ. – תַּטְהִיר. מִצָּרַע. וְיוֹקְדֶת. נוֹתָר.
הַבְּעֵרֶת. אֲרָמוֹן. שְׁמִינִי. רָצוֹן. בְּכוֹר. שְׁיִפְדָּה.
מִחֲמֹר. יַעֲרָפוּ. מַעֲשֵׂרוֹתֶיךָ. – מְלִיחָה. מְעִילָה.
עֵרָךְ. לְשָׂדֶה. וּבִהְמָה. אָדָם. שְׁיִמִּיר. רְחִישְׁתָּךְ.
בְּכוֹרִים. אֲמִירָתוֹן. רֹאשׁוֹן. צֶמֶד. מַעֲשֵׂר.
תַּפְּרִישׁ. חֶלֶת. תְּרוּמָתְךָ. וְדוּי. אָמַר. שְׁלֵכָהוֹן.
רֹאשִׁית. בִּהְמָה. מִנֶּה. יוֹבֵל. מִגְּאֻלֹּת. מוֹשֵׁב.
תִּקַּע. חֲצוֹצְרוֹת. תְּבִיעוֹתֶיךָ. – לְשִׁמְשִׁית. אֶרֶץ.
רְבִיעִית. צֶדֶד. קֶקֶט. אָמִיר. תַּפְרִיט. שְׂכָחָה.
תַּטְמִא. חִיָּה. וְזָבָה. הַזָּב. לְאוֹכְלֵינָה. הַשְּׂרָצִים.
מִתֶּךָ. – וּמִצָּרַע. לְבוֹשׁוֹ. אֲרָמוֹנוֹ. תְּמוֹתָה.
עֲרוֹי. בַּפָּרָה. דִּינִי. מִקְוֹאוֹתֶיךָ. – בְּהַתְנַחֲלֹת.
יָפַר. אֲגָדָה. נֹזֵר. בְּגִדָּל. יְשִׁישִׁים. יֵרָא. הוֹרְיָךְ.

מבוא

ל' דוד ויטל. וידבר דוד את דברי השירה הזאת.

אֱלֹהִים. נֹרָא. כְּאַהֲבָתוֹ. יִחַד. יִתְקַדֵּשׁ.
הַלְלוּכֶם. וּבְתִפְלָה. הַתְדַבְּקוּתְכֶם. אֲבִד.
רְמוֹד. הִקְדֹּשׁ. יִתָּר. פְּתִיבָתְכֶם. — אֱלֹהִים. שְׁמַע.
רְשׁוּמִים. הִקְהִל. וְגִבֹּרֶת. צִיצִית. אֲזוּרַע. תְּפִלִּין.
יִשְׁמְחוּ. כְּרוּתְכֶם. — מְקַדֵּשׁ. אִיּוֹם. רֵאָה.
צִנְאָר. מַעֲמָרוֹת. צְרוּעִים. רְחִיצָה. יְדִים.
מְשִׁיחָתְכֶם. מַעֲרָכֶת. בִּנְרוֹת. יִקְטֹר. תְּבַעֲרָה.
עֲלוּי. כְּבִגְדֵי. דִּשּׁוֹן. יִמְאֹא. מִבְּתוֹלֹתְכֶם. —
לְוִי. אֶתְרוֹן. יִקְרִיב. הַשִּׁבְתָּה. יִתְחַדֵּשׁ. הַפָּסֶת.
רְעוּמָר. כְּבִבֵּר. אֶכֶר. רֶשֶׁנָּה. הַכְּפוּר. יוֹם.
מִסְכָּתְכֶם. — אֶתְרוֹן. חֲגִ. רֵאָה. יִשְׁעֵי. מְשִׁיחֵי. מִשְׁחָתְכֶם.
עֲשֵׂה. לִילָה. פָּסֶת. נְדָבוֹת. יְבִיאֹן. לְחֻטָּאת.

יסוד קדת בעשרת הדברות: וכל קמצות באותיות ספורות.

אנכי יהוה אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים
מבית עבדים: לא יהיה לך אלהים אחרים על פני:
לא תעשה לך פסל וכל תמונה אשר בשמים ממעל
ואשר בארץ מתחת ואשר במים מתחת לארץ: לא
תשתחוה להם ולא תעבדם כי אנכי יהוה אלהיך אל קנא
פקד עון אבת על בנים על שלשים ועל רבעים לשנאי:
ועשה חסד לאלפים לאהבי ולשמרי מצותי: לא תשא
את שם יהוה אלהיך לשוא כי לא ינקה יהוה את אשר
ישא את שמו לשוא: זכור את יום השבת לקדשו: ששת
ימים תעבד ועשית כל מלאכתך: ויום השביעי שבת
ליהוה אלהיך לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך
עבדך ואמתך ובהמתך וגרך אשר בשעריך: כי ששת
ימים עשה יהוה את השמים ואת הארץ את הים ואת
כל אשר בהם וינח ביום השביעי על כן ברך יהוה את
יום השבת ויקדשהו: כבד את אביך ואת אמך למען
יאריכון ימך על האדמה אשר יהוה אלהיך נתן לך: לא
תרצח: לא תנאף: לא תגנוב: לא תענה ברעך עד
שקר: לא תחמד בית רעך לא תחמד אשת רעך ועבדו
ואמתו ושורו וחמרו וכל אשר לרעך:

(ורוּתָּהּ על כלומות שש מאות ופסחים אותיות: ובמכתב אלסיס עולם בת"ר).

אמר החכמים כי כל התורה רמזה בעשרת הדברות. כמאמר הכתוב וידבר אלחים את כל הדברים האלה לאמר. והכונה בתיבת לאמר דברים אלו יש בהם אמירות אחרות כלולות ורמזות. וכן באה הקבלה בפרשת יתרו: הני עשר אמירן דאורייתא אינון כללי דכל פקודי אורייתא כו' עד אילין אתחקקו על לוחי אבנין: ובמס' מגילה י"ט ועליהם ככל הדברים מלמד שהראה הקב"ה למשה בסני דקדוקי תורה ודקדוקי סופרים ומה שהסופרים עתידים לחדש. כי כל המצות עקרון בעשרת הדברות. וענפיהם בתורה שבכתב המכוארה בתורה שבע"פ. והגאון רבינו סעדי' חבר'ס' אוהרות ומצא כל המצות באלה עשרת הדברות. ותלה בכל דבור מצות התלויות בו. והנה רבים אתנו מסדרי מערכה לתרי"ג מצות. אמנם מעטים חמה מגלי הסוד האמתי המקובל בעדת ישורון. כי בעשרת הדברות נכללו כללות התרי"ג מצות בשמותם ובאוהרתם. אשר באמת לכבוד ולתפארת לבני ישראל. להראות את כל דת משה וישראל. לפני חכמי העמים והשרים. כי נכללה בעשרת הדברים. כמאמר הכתוב, כי הוא הכמתכם ובינתכם לעיני העמים". וראו זה מצאתי לאחד קדוש מדבר ר' דוד ויטל זיע"א שהוציא לאור תעלומה ספר כתר תורה זה קרוב לשבעה יובלות ומצא כל מצות התורה באותיות עשרת הדברות. וסדר סדר המצות לפי דעת הרמב"ם ו"ל נאמן תורתנו. כת"ר אותיות הצמצאות בלוחת העדות לכת"ר מצות. תרי"ג מסיני ושבע מדרבנן. כל אות ואות מלה תבנה שם המצוה להודיע. וכל טיב המצוה בבאורו הרחב יביע. ובאשר שהספר ההוא איננו כמעט במדינתנו וגם איננו שוה לכל גפש רק לגדולים חקרי לב לקחתי רק את שירתו הקדושה אשר ברוח ה' דבר בה, כאשר תראו במבוא הספר הזה. ועל דברי השירה הזאת תמכתי יסודותי לבארה ביד ה' הטובה עלי בדרך שיר: והנני אודיע בזה דבריו הגאון בעצמו. כי יש בכל חרוזי השירה כונה מכוונת כי לא באו במקרא ובהודסן והמחפש ימצא"עב"ל. ובדרכיו חלכתי לבאר כל מצוה על מקומה. וגם ציונים הצבתי לכל מצוה כפי אשר ציין הגאון ו"ל כספרו כתר תורה הנ"ל. וכפי החלקים אשר חלק בכבודו כל המצות סדרתי גם אני. וזכות הגאון הזה יעמוד לי שימצאו דברי אלה חן בעיני אלהים ואדם, דברי עבדכם

המבאר.

הסכמות

יברך לחודש אבול, שנת אעלה בתמ"ר לפ"ק, פעה"ק
ירושלם דדהב"ה.

הצעיר יעקב שאול אריישר ס"ט

בא סי' ישי"א ברכה.

הסכמת חנאון אגדול פאר הדור כליל החכמה והמדעים
שלשלת היוחסין כקש"ת רבי חיים ברלין שליט"א
בן הגאון מאוה"ג הנצי"ב זצוק"ל אבד"ק יעליסאוועטראד
והגליל וכעת בעה"ק ירושלם תוכב"א.

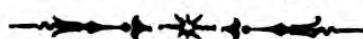
עורי מעם ה'.

כיהודה ועוד לקרא, נקיטנא בשיפולא דגלימא דמר
אבא הגאון מאור הגולה זצלה"ה, שנתן
מהודו על מלאכת הקודש של הגאון ר' דוד וויטאל ז"ל,
שהיא ענין מפואר. וכי טוב עשה ש"ב הרב מ' דוב ארי'
מוולאזין ז"ל, בספרו כתר תורה בהרחבת דבריו בחרוים
נעימים, ולזכות בו את הרבים. שיוכלו לחזור על כל
תרי"ג מצות בקצרה, מדי שבוע בשבוע. והן עתה שכל
ספרי כתר תורה הראשונים כבר ספו תמו. נעלה ברצון
המופלג בתוי"ר מ' חיים מענדיל בהרב מ' דוד קאסווער
נ"י מפה, חתן הרב מ' דוב ארי' הנ"ל לשוב להוציאו לאור.
— אך למותר הוא לו לדרוש שנית הסכמה עליו. — בכל
זה באשר אנכי הכרתי היטב את חוהנו הרב מ' דוב
ארי' המכבר סכ"ת הנ"ל לת"ח גדול וירא את ה' מרבים.
נעתרתי לבקשת חתנו הר"ר חיים מענדיל הנ"ל, למלאות
אחרי דברי מר אבא הגאון זצלה"ה, ולשית גם אנכי
ידי עליו, ולבא בעתרת דברים, לנדיבי עם אלקי אברהם.
לתמוך בימינו, שיראה טוב במשלח ידו. המקום יהא בעזרו,
ויגמור בעדו לטובה, כברכת הבעה"ח ביום ד' לסדר
ולפרט. על הסנדרה הסנדרה יטיב (את הנרות) לפ"ק.
בעשור לחודש השני דהאי שתא שנת פג"ש ג'ס ציון
לפ"ק פה ירושלם עה"ק תוכב"א.

נאם חיים ברלין

הסכמות ג

הנה ידידנו שב"א הרב המופלג וי"א כו' מ' דוב ארי' שיחי' מפ"ק וואלאזין עשה והרחיב מע"י הגאון ר"ד ויטל ז"ל ומצא מקום לרמו בעשרת הדברות כל התרי"ג מצות שבתורה, ונבקש מאחב"י להיות בעזרו לקרבו ולסעדו בכל מאי דאפשר, והמסייע יתברך מה' הטוב, ובאתי עה"ח יום גי' ער"ח תמוז תר"ם פק"ק וואלאזין.
נאם רפאל בהגאון מוהר"א ליב שפירא וללה"ה.

הסכמות הגאונים הגדולים בפה עה"ק תזו אשר נתנו הסכמותיהם למר חותני הרה"ג זצ"ל בהוצאותיו שהוציא לאור בחייו:

הסכמת הגאון הגדול נזר ישראל ותפארתו סבא קדישא כקש"ת מרן שמואל סלאנט שליט"א.

רא אמנע גם אנכי מלבא עה"ח והגלוי כי ספר יקר הוא והנני בל"ג לקבל ספר אחד כשיצא מבהד"פ במחיר אשר ישית עליו הרב המחבר נ"י וחפץ ה' בידו יצליח שיראה ברכה בעמלו, כעתירת החותם בברכה היום כ"ב לחודש אלול תרמ"ב פה עה"ק ירושלם ת"ו.

נאם שמואל סלאנט.

(מקום חותמו)

הסכמת הגאון הגדול כו' כו' כקש"ת מו"ה יעקב שאול אלישר ראשון לציון זצ"ל.

הנה עיני רואות עוסק במלאכת מצוה מעלת הרב המופלג וכו' מו"ה דוב ארי' נ"י ב"ר זעליג פינחס ז"ל בהביאו את ספרו כתר תורה עוד הפעם על מכבש הדפוס פה עה"ק ירושלם ת"ו, למען יזכו להגות בו כל המרודים בפרנסתם החרדים ע"ד ה' דבר יום ביומו אחר התפלה ומחשבתו רצוי, והנני בבקשה למען אחי ורעי לתמכו ולסעדו איש כמתנת ידו ונאמן בעל הגמול לשלם על יתר, כ"ד המדבר בצדקה ביום ב"ך יברך

הסכמות

הסכמות הגאונים הגדולים מארצות הגולה אשר
נתנו הסכמותיהם למר חותני הרה"ג זצ"ל בהוצאותיו
שהוציא לאור בחייו:

הן הרב המופלג מ' דוב ארי' שיחי' מפע"ק וואלאזין.
נצר ממשפחת חו"ז הגאון אביר הרועים מ' חיים
זצוק"ל בעל ספה"ק נפה"ח מצא מקום להתגדר ולהרחיב
מחשבת הגאון ר' דוד ויטל זצ"ל להוציא כתרי אותיות
של עשרת הדברות, ולהכניס תחתם כל תרי"ג מצות
ברמז המליצה מבוארות, וכבר נהגו הראשונים ז"ל לעשות
כאלה אוהרות, כמו רבינו שלמה בן גבירול והתשב"ץ
ואחריהם גאוני הדורות, ובא זה המחבר לפאר הענין במה
שמשים אותיות עשרת הדברים לכותרות, ויש בזה כדי
להלהיב את נפש האדם לעשות מהם מחזורות, מדי שבוע
בשבוע למען יעמדו המליצות עליו כמזהירות. והנה יתרה
עשה וליקט מחיבור הגאון ר' דוד ויטל ז"ל כל המקורות,
אשר משם ישאבון הנערים שכחם יפה לבא בגבורות,
וראו להוקיר פעולה זו בפנים בסבירות, והמוקיר עמל
האדם לפעלו, יהי אורו בהלו, להתברך בכל אשר לו,
כנפשו ומשאלו, וכנפש הבא עה"ח היום א' ז' ט"ח שנת
יתברך פה"ק וואלאזין.

נפתלי צבי יהודה ברלין.

ראיתי מעשה ידי ידידנו ש"ב הרב המופלג מ' דוב
ארי' ב"ר זעליג פינחס שיהי' והדברים
ראויים לזכות הרבים למען יהגו בו המרודים בפרנסתם
בכל יום בקביעות העת אחר התפלה, ומחשבתו רצויה,
והנני בבקשה לקרבו ולסעדו, כה דברי המדבר בצדקה.
היום יום ד' י"א אלול תרל"ג לפ"ק פה"ק וואלאזין.

נאם יוסף דובער בהרב מו"ה יצחק זאב הלוי

הקדמת המוציא לאור ב

בְּבִפְנֵיהָ במרס קיץ, כן בָּלְעוּ המכינים בעם,
זה ספר כתר תורה על התרי"ג מצות,
אשר בו יראו החכמים והשרים, כי כל התורה כולה,
נכללה בעשרת הדברים, וזכה לשם טוב ולתהלה בחו"ל,
ויצא לאור פעמים במדינת רוסיא, על ידי כבוד
חותני זצ"ל המחבר ס' הנ"ל, ועתה ספו תמו ואינם,
ובאשר רבים ושלמים יתאוו תאוה להשיג את הספר
היקר הלו, אלה, למען דעת מצות ד', והחלק
מהמצות התלויות בהם, ואלה ליקרות הדברים הספונים
בזה הספר כנודע למשכיל על דבר אמת ומבקשים ממני
להוציאו לאור עולם פה עה"ק ת"ו, גלל כן העמסתי
על עצמי הטורח הרב הזה בנפשי וכאדי להוציאו לאור
עולם בכל מיני יופי כפי המבואר בהשמר כח והזכות
שָׁנָפֶן לי על זה מכבוד חותני הרב המחבר ז"ל, ובטחתי כי
כל הרואה את יקרת הדברים הספונים בו, יחשקו בו
ויאספיהו אל ביתם להביא ברכה אל בתיים, ולמען
אראה ברכה בעמלי, גם אני המו"ל.

כה דברי מזכה הרבים בספר כתר תורה הזה להתלמד
בעל פה כללות התרי"ג מצות ה'.

חיים מענדיל בהרב ר' דוד קאסווער נ"י
נכד הרב וכו' מוהרי"ל שאכהרלס שטערן זצ"ל
מפרעסבורג יע"א

בעזה"י

אני הח"מ ברצוני הטוב נתתי את זכות הדפסת
ספרי כתר תורה על התרי"ג מצות להדפיסו בעה"ק
ירושלם תובב"א ליד חתני היקר המופלג וי"א כו' מו"ה
חיים מענדיל הי"ו בהר"ר דוד נ"י קאסווער. באופן
שידפיס את הספר על צד ההידור והיופי בכמד"א,
ואין לי ולב"כ שום מו"מ ופ"פ בעולם כלל על
זכות הדפסת ספרי זה בעה"ק תובב"א, וד' יהי
בעזרו להוציאו לאור, להאיר אור התורה על פני
תבל, ויראה ברכה בעמלו כחפצו, וחפץ חותנו
המברכו בכל טוב סלה:
המחבר:

כן באו לפני הח"מ הרב וכו' מו"ה דוב ארי' נ"י בעל
המחבר ס' הנ"ל וחתנו המופלג וי"א מו"ה חיים
מענדיל נ"י במוה"ר דוד קאסווער נ"י ובקשו אותי
לאשר ולקיים הענין הנ"ל, והנני בא על החתום בברכה
שחפץ ד' יצליח ביד המוציא לאור, החותם בברכה
ב' דר"ח אדר שנת תמהר ישועה פה עה"ק תובב"א:

שמואל סלאנט

מקום חותמו

איסור השנת גבול ידוע
ודינא דמלכותא דינא.

לכבוד דורשי זה ספר כתר תורה, הנני מתכבד
להודיע בזה, כי יוכלו להשיגו לכל מקומות מושבותיהם
ממני המו"ל, כפי האדרעססע שלי בזה.

CH. M. KOSSOWER

in JERUSALEM Palästina

ספר

בתר תורה

הוכתרה והוכללה בעשרת הדברות.
ובאותיות הלוחת כל המצות מבוארות.
תרי"ג מצות מסיני נאמרות.
ושבע להנה מחכמים מוזדרות.
ויחד נשמעות מאותיות עשרת הדברות.

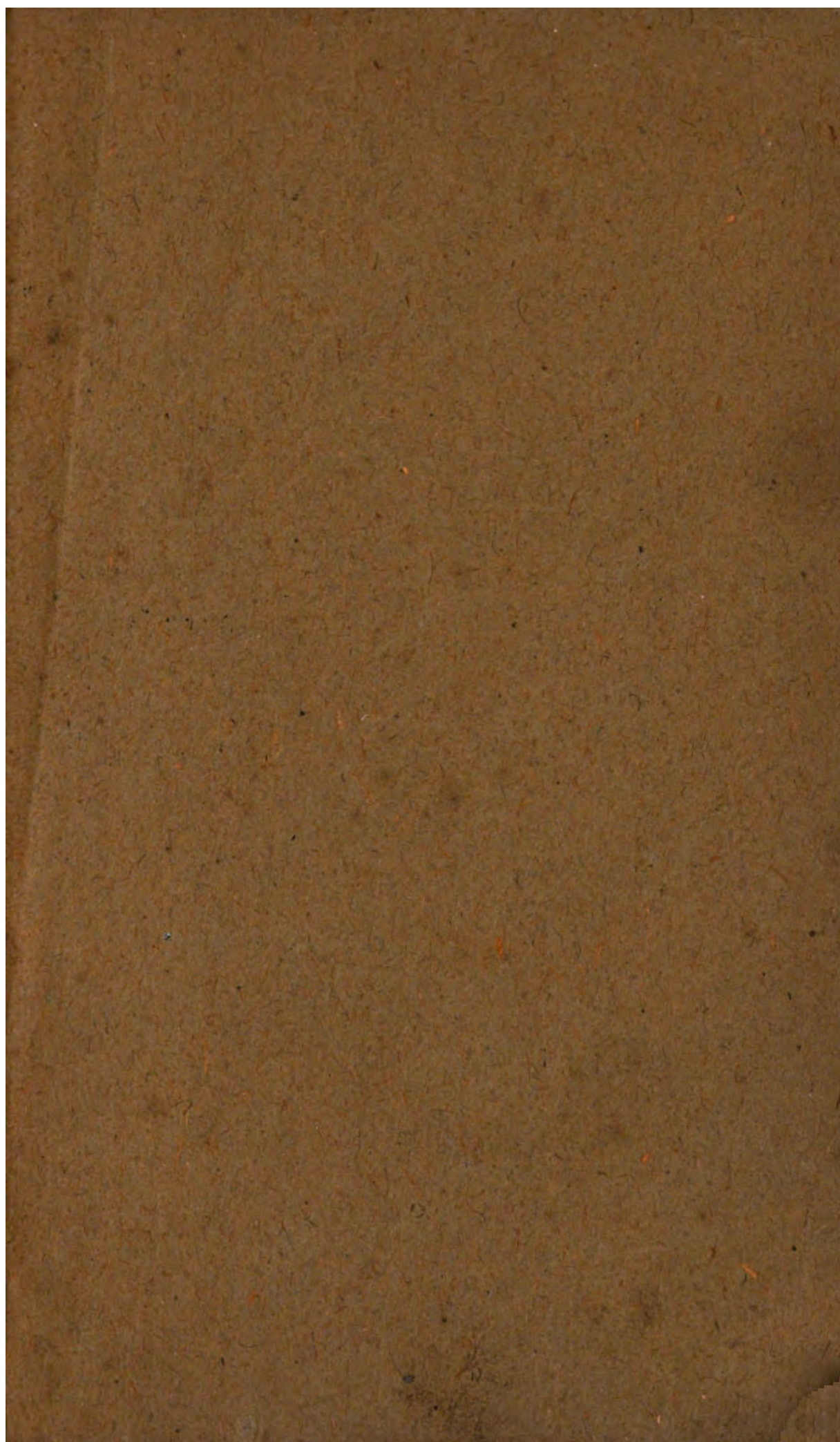
(סדר המלות כדעת הרמב"ם נ"ע נחלקות ומבוארות דרך שיר):

מאת הרב הג' המפורסם בתוי"ר וכו' מו"ה
דוב ארי" פערסקי זצ"ל. ממשפחה
אדמו"ר הגאון האמתי מו"ה חיים זצ"ל
בעהמ"ח ספר הקדוש נפש החיים האב"ד
דוואלאזין:

הוצאה שלישית, בתוספת חלק שני, התרי"ג מצות
מבוארות בדרך שיר מהמחבר ע"פ סדר החינוך.
הוצאתי לאור, כלול בהדרו אני, חתנו חיים
מענדיל בהרב וכו' מו"ה דוד קאסווער נ"י.
נכד הרב וכו' מו"ה יהודא ליב שאבהרלס
שמערן זצ"ל מפרעסבורג יע"א.

נדפס

פעה"ק ירושלם תובב"א

Hub f 92

648

